

Stjórnartíðindi

1877 - B-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á efnisyfirlitssíðu, bls. 2-3, 12, 14, 34, 42, 48, 50, 102, 104, og 136-150.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

Í S L A N D

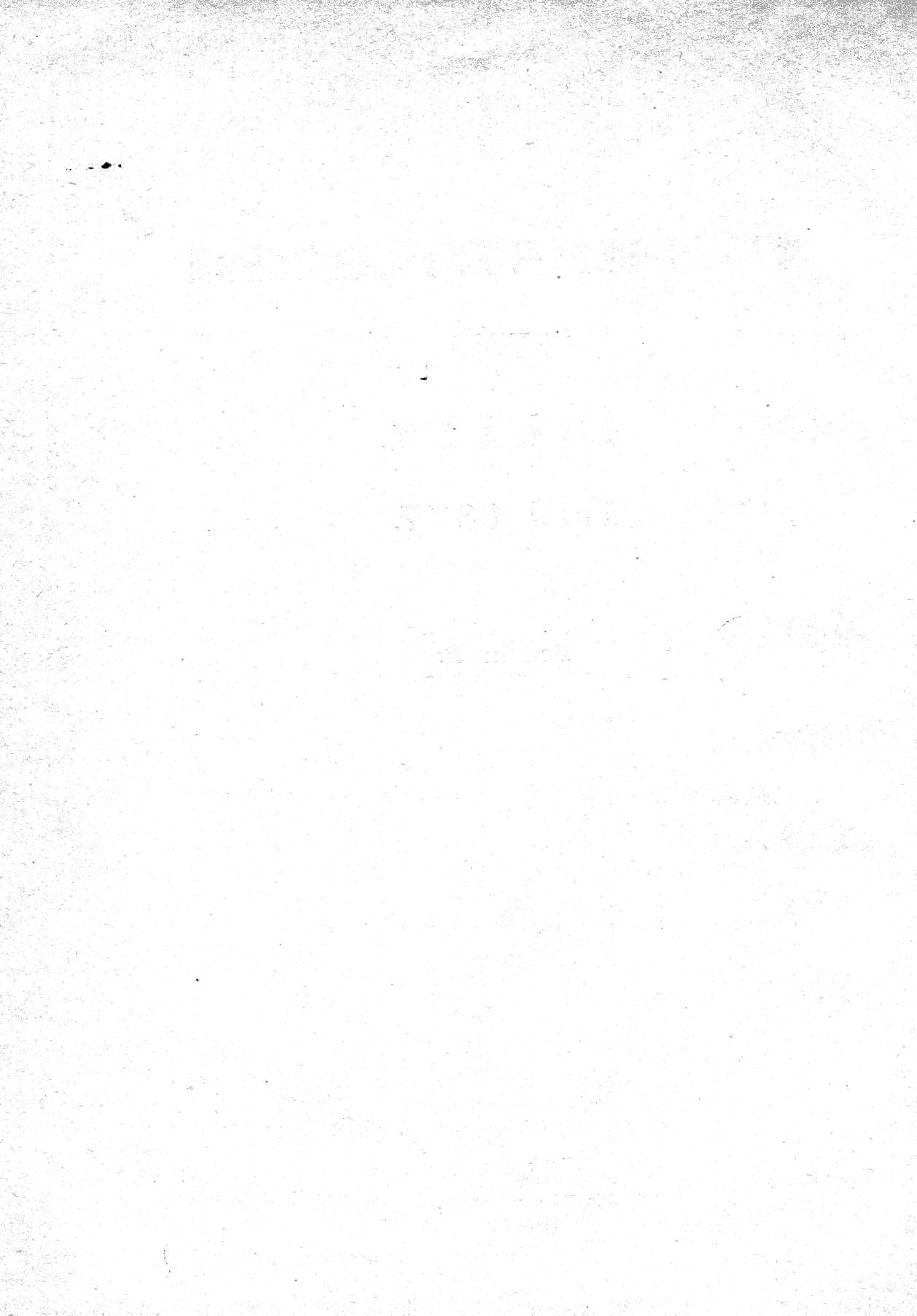
árið 1877.

Deildin B.



Reykjavík.

í prentsmiðju Einaris Þórðarsonar.
1877—78.



EFNISYFIRLIT.

STJÓRNARBRJEF OG AUGLÝSINGAR.

	Bls.		Bls.
1. 13. jan. Lhbr. um styrk til að prenta skáldskaparrit 1.		55. 27. febr. Rbr. um flutning á vörum, er bruna- eða átuð hætta er að 45.	
2. 13. jan. Lhbr. um embættisjörð læknis 1.		56. 27. febr. Rbr. um leigumálann á brenni- steinsnámunum í Þingeyjarsýslu 45.	
3. 16. jan. Lhbr. um yfirsjónir skólapilta við burtfararpróf 1.		57. 27. febr. Rbr. um skaðabætur fyrir að breytt var út af ferða-áætlun póstgufuskips- ins Arktúrusar 46.	
4. 27. jan. Lhbr. um útbýtingu á styrktarffe handa uppgjafaprestum og prestsekkjum 2.		58. 20. marz. Lhbr. um prentun á Balslevis bíflusögum 46.	
5. 14. febr. Lhbr. um skaðabætur fyrir glat- ada póstsendingu 3.		59. 20. marz. Lhbr. um þóknun fyrir bóka- vörzlu við prestaskólann 46.	
6. 15. febr. Verðlagsskrá í Mýra, Snæfellsnes- og Hnappadals, og Dala sýslum 1877—78. 4.		60. 12. marz. Lhbr. um vegabætur á Holtavörðu- heiði 47.	
7. 16. febr. Verðlagsskrá í Ísafjarðarsýslu og Ísafjarðarkaupstað 1877—78 5.		61. 24. marz. Lhbr. um vegabætur á Vatns- skarði og Öxnadalshéiði 47.	
12. 5. marz. Lhbr. um áfrýjun á lögtaksgjörð 9.		62. 27. marz. Auglýsing um póstmerki 47.	
13. 9. marz. Verðlagsskrá í Borgarfjarðar, Gull- bringu- og Kjósar, Árness, Rangárvalla og Vestmanneyja sýslum og í R.víkurbæ 1877—78 9.		63. 5. apríl. Lhbr. um útbýtingu 2000 kr. meðal fátækra brauða 47.	
14. 9. marz. Verðlagsskrá í Austur- og Vestur- Skaptafellssýslu 1877—78 11.		64. 20. marz. Lhbr. um gjalddaga á hundraðs- gjaldi af fasteignarsölum 49.	
15. 10. marz. Lhbr. um ráðstafanir gegn fjárkláðanum 13.		65. 7. apríl. Rbr. um nefndarálitid í skólamálinu 49.	
16. 12. marz. Lhbr. um styrk til að prenta sönglög 14.		66. 9. apríl. Rbr. um tollskrá póstgufuskipsins 50.	
17. 12. marz. Lhbr. um færslu á þingstað 15.		67. 9. apríl. Lhbr. um fjárrekstrarbann 51.	
18. 12. marz. Lhbr. um framfærsluhr. sveitarómaga 15.		68. 11. apríl. Rbr. um vanskil á gjöldum fyrir afgreiðslu frakkneskra fiskiskipa 52.	
19. 20. febr. Verðlagsskrá í Eyjafjarðar og Þing- eyjar sýslum og í Akureyrarkaupstað 1877—78 17.		69. 14. apríl. Rbr. um laun yfirsetukvenna 52.	
20. 20. febr. Verðlagsskrá í Húnavatns og Skagafjarðar sýslum 1877—78 19.		70. Farþegagjald póstgufuskipsins 53.	
21. 22. marz. Verðlagsskrá í Barðastrandar og Stranda sýslum 1877—78 21.		71. 14. apríl. Rbr. um vitagjörð á Reykjanesi 54.	
40. 25. nóvbr. 1876. Rbr. um prestvígslu hálf- skólagengins manns 21.		72. 14. apríl. Brjef innanríkisstjórnarinnar um póstsendingar með póstgufuskipu 57.	
41. 12. desbr. 1876. Rbr. um silfurbergsnám- ann í Helgustaðafjalli 38.		73. 24. apríl. Lhbr. um greiðslu á vinfangatelli 57.	
42. 12. desbr. 1876. Rbr. um aðgjörð að Vest- mannaeyjakirkju 38.		74. 21. apríl. Rbr. um styrk úr landsjóði til að eignast þilskip 57.	
43. 5. febr. Rbr. um lán úr Thorchilliisjóði 39.		75. 12. maí. Brjef innanríkisstjórnarinnar um gufuskipsferðirnar milli Íslands og Danmerkur 57.	
44. 5. febr. Brjef innanríkisstjórnarinnar um komu gufuskipsins Díönu að Þingeyri 39.		76. 16. maí. Rbr. um nefndarfrumvarp til land- búnaðarlaga 58.	
45. 9. febr. Rbr. um úrskurðarvald landshöfðingja 40.		77. 11. júní. Lhbr. um vörð gegn útbreiðslu fjárkláðans 58.	
46. 14. febr. Rbr. um afbýli frá umboðsjörð 40.		78. 12. júní. Lhbr. um skýrslur viðvikjandi vanhöldum á saudfje 58.	
47. 14. febr. Rbr. um ekkjufamfærsluskyldu embættismanns 41.		79. 18. júní. Auglýsing um ófriðinn milli Rúss- lands og Tyrkjaveldis 59.	
48. 21. febr. Rbr. um endurborgun á vínfanga- og tóbaksgjaldi 42.		82. 22. maí. Rbr. um byggingu þjóðjarða 93.	
49. 23. febr. Brjef innanríkisstjórnarinnar um ferðir gufuskipsins Arctúrusar 42.		83. 25. maí. Rbr. um úrskurðarvald landshöfðingja 94.	
50. 24. febr. Rbr. um kennslu yfirsetukvenna og um yfirsetu-áhöld 43.		84. 25. maí. Rbr. um kennsluna í leknaskólanum 94.	
51. 24. febr. Rbr. um styrk til að gefa út forn-rit 43.		85. 26. maí. Rbr. um gufuskipsferðir kringum landið 94.	
52. 24. febr. Rbr. um lækkan á eptirgjöldum eptir umboðsjarðir, er orðið hafa fyrir öskufalli 44.		86. 26. maí. Rbr. um laxveiði í Elliðaám 95.	
53. 24. febr. Rbr. um lán úr viðlagasjóði 44.		87. 26. maí. Rbr. um lán handa prestakalli 95.	
54. 26. febr. Rbr. um peningabreytinguna 45.		88. 26. maí. Rbr. um toll af vínföngum 96.	
		89. 26. maí. Rbr. um gjafflutning á málum fyrir yfirdómi 96.	

Skammstafanir: „Lhbr.“ = landshöfðingjabrjef; „Rbr.“ = ráðgjafabrjef.

NAFNAREGISTUR OG ORDA.

- A**kranshreppur bls. 107.
 Akureyri 26.
 Alþingi 54. 58. 109. 137. 138.
 Alþingiskosningar 61.
 Amtmenn, sjá Skrifstofukostnað.
 Amtsfátækra sjóður 111. 113.
 Amtsráð 23. 24. 25. 26. 27.
 111. 113. 116.
 Arnljótur Ólafsson pr. 61.
 Álptamýri, pk. 121.
 Árni Böðvarsson, próf. 120.
 Árni Thorsteinsson, lfög. 61. 120.
Balslefs bíflúsögur 46.
 Barð, pk. 61. 120.
 Barnaskóla reglugjörð 126.
 Benidikt Gröndal 101. 106.
 Bergstaðir, pk. 47.
 Bergur Thorberg, amtm. 48. 144.
 Bjarni Skaptason 114.
 Bjarni Sveinsson, pr. 120.
 Björn Jónsson, ritstjóri, í R.vík
 106.
 Brauða-árgjaldasjóður 8.
 Brauða-uppbót 47. 121.
 Brauðamat 139.
 Brennivinstollur, sjá Tollar.
 Brjámslækur, pk. 48.
 Búnaðarsjóðir 23. 24. 32. 146.
 Búnaðarskólasjóðir 37. 145.
 Bækur 1. 15. 43. 46. 106.
Dalásýsla 56. 136.
 Dómar, dómsmál 9. 40. 46. 96.
 Dýrafæði 106.
 Dýralæknir 26. 122.
 Dýramyndasafn 100.
Eggert Briem sýslum. 56.
 Einar Ásmunds. alþingism. 139.
 Einar Vernharðsson, pr. 48.
 Einar Þórðarson, prentari 46.
 Einholt, pk. 122.
 Ekkjuframfærsluskylda 41.
 Ekkjusjóður í Norðurlandi 8.
 Eldgosa-styrktarsjóður 142.
 Elliðaár 95.
 Endurskoðun landsreikninga
 144.
Fagranes, pk. 48.
 Fangahús 115. 116. 118.
 Fasteignasala 49.
 Feilberg, inspecteur 100.
 Finnur Sveinsson 114.
 Fiskiveiðar 52.
 Fjárlög 46. 104. 137.
 Fjárláði 13. 23. 25. 51. 58.
 107. 114. 121. 124.
 Fjárskýti (önnur) 58. 122.
 Flatey, pk. 121.
 Flateyarkirkja 31.
 Fljótshlíðarþing, pk. 48. 122. 144.
 Frakkar 52.
 Framfærsla sveitarómaga 15.
 106. 107. 108. 140.
Gjafasjóður Guttorms Þor-
 steinssonar 33.
 Gjafasjóður Pjeturs Þorsteins-
 sonar 34.
 Gjafhlutningsmál 96.
 Gjóf Jóns Sigurðssonar til
 Vallnahrepps 35.
 Grímsey, pk. 48. 122.
 Grímur Thomsen, dr. phil. 139.
 Guðmundur Einarss., próf. 120.
 Guðm. Guðmundss., læknir 120.
 Guðmundur Jónsson, pr. 61.
 Guðmundur Pantaleonsson 147.
 Gufuskipsferðir 40. 42. 45. 46.
 50. 53. 57. 94.
 Guttormsgjóf, sjóður 8.
 Guttormur Vigfússon 106.
Halldór Jónsson, próf. 61.
 Hallæri (sbr. Lán) 107. 111. 112.
 «Hamlet» 1.
 Hannes Stephensen, pr. 144.
 Hákon Oddsson 114.
 Háskólahátíð í Uppsölum 138.
 Heiðursmerki 61. 144.
 Heyrnar- og málleysingar 25.
 Hítardalur, pk. 95.
 Hjúskapur 123.
 Holtavörðuheiði 47. 141.
 Hólmur, þjóðjörð 40.
 Homiliur 43.
 Hrepphólar, pk. 121.
 Hundraðsgjald 49.
 Húnavatnssýsla 56.
 Húsavík, pk. 48. 136.
 Hvammur í Laxárdal, pk. 48.
 Hvanneyri í Sigluf., pk. 48. 120.
Isafjörður 118. 125.
 Illugi Björnsson 147.
Jafnaðarsjóðir 25. 29. 96. 97.
 112. 115. 143.
 Jarðabætur, sjá Landbúnaður.
 Jóhann Arngrímsson 114.
 Jóhann Þorkelsson, pr. 120.
 Jón Árnason 123.
 Jón Bjarnason Straumfjörð 38.
 Jón Breiðfjörð 40.
 Jón Brynjólfsson, pr. 48. 61.
 Jón Einarsson 114.
 Jón Eiríksson 106.
 Jóns Eiríkss. samskotasjóður 97.
 Jón Halldórsson á Laugabóli
 101. 114.
 Jón Jónsson próf. Mosf. 119.
 Jón Pjetursson háyfirdóm. 58.
 105. 119. 136.
 Jón Sigurðsson próf. 120.
 Jóns Sigurðssonar legat 134.
 Jón Þorkelsson rektor 144.
 Jón Þorsteinsson, pr. 136.
 Jónas Bjarnarson, pr. 61.
 Jónas Helgason, söngkennari
 15. 144.
 Jónas Símonarson 120.
 Jökulsárbrúarsjóður 33.
Kartöfluflugan 122.
 Kálfholt, pk. 61.
 Kirkjubólsping, pk. 121.
 Kirkjubæjarklaustur, pk. 120.
 Kirkju-eptirlit 105.
 Kirknaskipan 139.
 Klyppstaður, pk. 48.
 Knappstaðir pk. 48. 122.
 Konungsráðgjafi 139. 140.
 Kvennaskóli 123.
 Kvennbúningur 119.
 Kvíabekkur, pk. 47. 61. 121.
Lagafrumvörp 49. 58. 137.
 Landbúnaður 24. 58. 100. 101.
 106. 142.
 Landbúnaðarfélagið danska 100.
 Landshagsskýrslur 62.—92.
 Landshöfðingi 40. 43. 48. 94.
 Landskuldarlinun á þjóðjörðum
 44.
 Laxveiði 95.
 Lán 39. 44. 95. 107. 124. 140.
 Lárus Halldórsson, pr. 48. 61.
 Lárus Þ. Blöndal, sýslum. 56.
 Legoróssök 139.
 Lífsábyrgð 41.
 Lundur, pk. 121.
 Lærði skólinn 1. 49. 119. 138.
 144.
 Læknaskólinn 94.
 Læknis-hjeruð 124.
 Læknisjörð 1.

- Lögtak 9.
Magnús Stephensen, yfirdómari 61. 120. 136.
 Mattías Jochumsson, ritstj. 1.
 Meðallandsþing, pk. 144.
 Melstaður 48.
 Miðdallssókn 119.
 Mosfell, pk. 61. 120.
 Munkaþverárklosturskirkja 31.
 Múlasýslur 142.
 Mývatnsþing, pk. 121. 136.
 Möðruvallaklosturskirkja 30.
Námur 38. 45.
 Niels Eyólfsson 114.
 Norðursýslu-umboð 120.
 Nýbyli 40. 125.
Olga, skip 57.
Ofríður með Rússum og Tyrkjum 59.
 Ólafur Bjarnarson, jarðyrkjum. 101. 114.
 Ólafur Jóhannesson 123.
 Ólafur Ólafsson 114.
 Ólafur Rósenkranz, stúdent 119.
Páll Jónsson 106.
 Páll Ólafsson, pr. 61.
 Páll Pálsson, pr. 120.
 Peningabreytingin 45. 47.
 Pjetur Fr. Eggertz, kaupm. 42.
 Pjetur Guðjónsson, söngkennari 15.
 Pjetur Pjeturson frá Sólheimum 106.
 Póstgöngur 134. Sbr. Gufuskipisferðir.
 Póstmerki 47.
 Póstsending glötuð 3.
 Prestsekkjur 2.
 Prestalaun 139.
 Prestaskólinn 46. 49. 123. 139.
 Presthólar, pk. 48. 121.
 Prestsekknasjóður 7.
 Prestsskapur 38.
 Reykjavík 9. 43. 96. 107. 124. 137.
 Reynisþing, pk. 47.
 Reynivellir, pk. 48. 61.
 Rothe, ingénieur 55.
Sandfell, pk. 47. 121.
 Saudfjarrækt 58.
 Sigurður Guðnas., umboðsm. 120.
 Sigurður Sigurðsson 122.
 Skólamálið 49.
 Skólar 1. 49. 94. 119. 123. 126. 138. 144.
 Skólaskýrsla 104.
 Skrifstofukostnaðarendurgjald amtmanna 138.
 Skúli Magnússon, sýslum. 136.
 Snorri Jónsson, dýral. 26. 122.
 Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla 136.
 Staðarbyggðarmýrar 107.
 Staðarhólskirkja 105.
 Staðarhraun, prestssetur 95.
 Staður í Aðalvík, pk. 47.
 Staður í Grindavík, pk. 48.
 Staður í Grunnavík, pk. 48.
 Staður í Hrótafirði, 61.
 Staður á Snæfjallaströnd, pk. 121.
 Staður í Súgandafirði, pk. 48. 121.
 Stafafell, pk. 120.
 Steinafræði 106.
 Steingr. Johnsen, kennari 144.
 Stjúpbörn og stjúpfórelðrar 140.
 Stóruvellir, pk. 48. 61.
 Styrktarfe 1. 2. 43. 57. 100. 101. 106. 109. 119. 123. 125. 137. 142.
 Styrktarsjóður fát. ekkna og munaðarl. í Eyjaf. og á Akureyri 36.
 Styrktarsjóður þurfandi og verðugra konungslandseta 146.
 Stýrimannspróf 122.
 Sýslusjóðir 24. 97. 147. 148.
 Stöð, pk. 48.
 Svalbarð, pk. 47.
 Sveinn Sveinsson búfræðingur 100. 101.
 Svínahraun 105.
 Sönglög 15.
Tegner, lækni. 119.
 Thorehillii-barnaskólasjóður 39. 150.
 Tollar 42. 50. 57. 96. 139.
 Tollskrár 50.
 Torfastaðir, prestssetur 109.
 Tóbakstollur 42. 51.
 Tómas Bjarnarson, pr. 120.
 Tómas Hallgrímss., lækni 119.
Uppgjafaprestar 2.
Utlutningur á fólki 107.
Valþjófsstaður, pk. 48.
 Vatnsskarð 47.
 Vegabætur 23. 25. 27. 47. 105. 113. 115. 141.
 Verðlagsskrár 4. 5. 9. 11. 17. 19. 21. 116.
 Verðlaun 114. 120. 122.
 Verkjelasmíði 123.
 Vestmannaeyjar 39. 43. 57.
 Viðlagasjóður 44. 57. 95. 107. 140.
 Vilborgarkot 40.
 Viti á Reykjanesi 54.
 Vínfangatollur 42. 57. 96. 139.
 Vogsósar, pk. 122.
Yfirdómsembætti 61. 136. 140.
 Yfirsetukonur 28. 43. 52. 101. 125.
 Yfirsetukvennahjeruð 26. 101.
 Yfirsetukvennareglugjörð 131.
Þingstaður 15.
 Þinglýsing 42. 49.
 Þjóðhátíðarkostnaður 23.
 Þjóðjarðir 1. 40. 44. 93. 94. 109.
 Þjóðólfshagi, læknisjörð 1.
 Þjóðvegagjald 36. 146.—149.
 Þorbjörn Ólafsson 147.
 Þorgils Arnason 147.
 Þorkell Bjarnason, pr. 61.
 Þorkell Jónsson 114.
 Þorvaldur Bjarnarson, pr. 43. 48.
 Þórarinn Böðvars., próf. 39. 139.
 Þórarinn Kristjánsson, próf. 120.
 Þórður Jónasson, háyfirdóm. 61.
 Þórður Þorgrímsson, pr. 48.
 Þórunn Halldórsdóttir 106.
 Þykkvabæjarkl., pk. 120. 144.
 Þönglabakki, pk. 48. 122.
Æðarvarp 27.
Ögurþing pk. 120.
 Ölfangatollur, sjá Vínfangat.
 Öxnadalsheiði 47.
 Öskufallsbyggðin 24. 44. 142.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef landshöfðingja til ritstjóra síra Matthíasar Jochumssonar um styrk til* **1**
að prenta skáldskaparrit. — Út af beiðni yðar um styrk úr landssjóði til **13. jan.**
að gefa út á prent þýðingu eptir yður á sorgarleik Shakespeares, «Hamlet», eru yður hjer
með veittar 200 kr. af tje því, sem í 15. gr. fjárhagslaganna er ætlað vísindalegum og
verklegum fyrirtækjum, og verður yður ávísad fjárstyrk þessum úr jarðabókarsjóðnum, þeg-
ar búið er að prenta umgetna þýðingu.

— *Brjef landshöfðingja til landfógeta um embættisjörð læknis.* — Með því að **2**
embættisábyli læknisins í hinu fyrverandi eystra læknisdæmi suðuramtsins, jörðin Þjóðólfs- **13. jan.**
hagi í Holtamannahreppi innan Rangárvallasýslu, samkvæmt lögum um aðra skipun á
læknahjenuðum á Íslandi frá 15. okt. 1875 3. gr., lagðist til landssjóðsins 1. okt. f. á.,
hefi jeg í dag falið umboð jarðar þessarar fyrst um sinn sýslumanninum í Rangárvalla-
sýslu, sem á að gjöra árlegan reikning fyrir afgjaldinu af henni, í fyrsta sinn fyrir árið
1877, og borga það inn í jarðabókarsjóð, að frá dregnum sjöttungi í umboðslaun.

Þetta er herra landfógetanum tjáð til þókanlegrar leiðbeiningar.

— *Brjef landshöfðingja til stiðtsyfirvaldanna um yfirsjónir skólapihta* **3**
við próf. — Út af því að svo hafði til borið við burtfararprófið í hinum lærða skóla **16. jan.**
í júnímánuði í fyrra, að stöku skólapihtar höfðu notað hjálp annara til að leysa af hendi
hin skriflegu verkefni, hefir yfirstjórn skólans í brjefi 21. júlí f. á. brýnt fyrir rektor
og hinum kennurunum, að hafa strangt eptirlit með piltunum við hið skriflega próf, og
í annan stað skipað fyrir sem hjer segir:

«En ef það verður uppvíst, að einhver piltur nýtur aðstoðar hjá öðrum við úrlausn
einhvers verkefnis, þá á hann, og eins sá, sem aðstoðina veitir, ef hann er skólapihtar,
að vera rækur frá prófinu og úr skólanum, ef hlutadeigandi hefir framið yfirsjónina í
fyrrri eða síðari hluta burtfararprófsins», en ef það er í miðsvetrarprófi eða vorprófi, sem
ekki er burtfararpróf, þá á það að varða því, að pilturinn missi þann ölmusustyrk, sem
hann kann að hafa; og, ef svo stendur á, sje settur aptur í bekknum».

Eptir að rektor hefir lagt þessa ákvörðun, sem honum virðist of hörð refsing fyrir
umgetið brot, undir úrskurð minn, og eptir að jeg hefi meðtekið ummæli stiðtsyfirvald-
anna um þetta í brjefi dags. 4. þ. m., staðfestist hjer með úrskurður stiðtsyfirvaldanna,
þó með þessum tilhliðrunum:

1. Þótt burtrekstur frá prófinu (fyrra eða síðara hluta burtfararprófs) eigi að vera
almenn refsing fyrir brot það, er hjer ræðir um, geta yfirstjórnendur skólans jafnframt
ákveðið útrekstur úr skóla, þegar þess þykir þörf eptir atvikum, en rektor á í hvert eitt
skipti, sem slíkt brot er framið, að senda þeim tillögur sínar um það.

2. Þegar brotið er í því fölgíð, að óleyfileg hjálp er í tje látn, getur yfirstjórn
skólans leyft það sem undantekning, þegar hlutadeigandi skólapihtar sökum sjerlegrar iðni

Hinn 14. marz 1877.

3 og góðs siðferðis fær til þess meðmæli rektors og allra kennaranna, að hann megi ganga undir próf í byrjun næsta skóla-árs.

3. Enginn skólapiltur, sem orðið hefir fyrir refsing fyrir brot það, er hjer ræðir um, getur búist við að fá neinn ölmusustyrk í skólanum upp frá því.

Jafnframt því að tjá stiptsyfirvöldunum þetta til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, skal jeg út af ummælum rektors um, að hann vilji ógjarna framfylgja þeim ákvæðum yfirstjórnarinnar, sem hjer ræðir um, fyrr en landshöfðinginn hafi samþykkt og staðfest þau, og samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna, biðja rektor gefið til vitundar, að það sje sjálfsgöð skylda hans, að hlýðnast þeim reglum viðvíkjandi embættisrekstri hans, sem honum eru settar af næstu yfirboðurum hans, stiptsyfirvöldunum, meðan þær eru ekki felldar úr gildi af æðra úrskurðarvaldi.

4 — Ágrip af brjefi landshöfðingja til biskups um útbýtingu á styrktarfje handa uppgjafaprestum og prests-ekkjum. — Með þessu brjefi skipti landshöfðingi samkvæmt tillögum biskups styrktarfje því, er veitt hefir verið fyrir árið 1877 með 13. gr. A. b. 3. í fjárlögunum, sem hjer segir:

A. Uppgjafaprestum:

1. Sira Guðmundi Torfasyni frá Torfastöðum í Biskupstungum 100 kr.
2. — Þorleifi Jónssyni frá Hvammi í Hvammssveit . . . 40 —

B. Prestsekkjum:

1. Kristínu Gunnarsdóttur frá Desjarmýri 62 —
2. Sigríði Jónsdóttur frá Skinnastöðum 60 —
3. Guðlangu Guttormsdóttur frá Skeggjastöðum 30 —
4. Björgu Magnúsdóttur frá Dvergasteini 30 —
5. Helgu Guðmundsdóttur frá Eyðölum 20 —
6. Þorbjörgu Jónsdóttur frá Kolfreyjustað 52 —
7. Margrjetu Magnúsdóttur frá Skorrastað 68 —
8. Sigríði Benidiktsdóttur frá Einholti 52 —
- 9. Oddnýu Friðriku Pálsdóttur frá Kálfafellsstað 20 —
10. Guðrúnu Ingvarsdóttur frá Eyvindarhólum 44 —
11. Guðnýju Jónsdóttur frá Kálfholti 60 —
12. Guðrúnu Þorvaldsdóttur frá Reynivöllum 38 —
13. Elínu Ögmundsdóttur frá Vögsósum 80 —
14. Steinunni Bjarnadóttur frá Klausturhólum 20 —
15. Ingibjörgu, ekkju sira Gísla Thorarensens á Stokkseyri . . . 28 —
16. Guðrúnu Jónsdóttur frá Mosfelli 40 —
17. Kristínu Eiríksdóttur frá Efriholta-þingum 40 —
18. Kristínu Jónsdóttur frá Þykkvabæjarklaustri 82 —
19. Margrjetu Narfadóttur frá Glæsibæ 85 —
20. Þórunni Ásgrímsdóttur frá Helgafelli 32 —
21. Helgu Pálsdóttur frá Reynivöllum 63 —
22. Solveigu Markúsdóttur frá Stokkseyri 28 —
23. Helgu Magnúsdóttur frá Glæsibæ 40 —
- 24. Guðrúnu Pjetursdóttur frá Arnarbæli 20 —

	flutt 1234 —
25. Guðlaugu Eiríksdóttur frá Reynivöllum	44 —
26. Sigríði Ingimundardóttur frá Otrardal	34 —
27. Helgu Arnfinnsdóttur frá Breiðabólstað í Vesturhópi	44 —
28. Elínu Einarsdóttur frá Þingeyrarklaustri	87 —
29. Sigríði Oddsdóttur frá Dýrafjarðarþingum	60 —
30. Matthildi Ásgeirsdóttur frá Rafnseyri	68 —
31. Guðrúnu Pálsdóttur frá Gufudal	36 —
32. Marenu Nielsdóttur frá Höskuldsstöðum	58 —
33. Elisabet Jónsdóttur frá Melstað	40 —
34. Steinunni Jónsdóttur frá Höskuldsstöðum	72 —
35. Sigurbjörgu Jónsdóttur frá Undirfelli	20 —
36. Ólavíu Ólafsdóttur frá Hestþingum	20 —
37. Guðrúnu Ólafsdóttur frá Melstað	29 —
38. Helgu Eiríksdóttur frá Garði í Kelduhverfi	30 —
39. Málmfriði Jónsdóttur frá Upsum	44 —
40. Guðrúnu Sigurðardóttur frá Tjörn	20 —
41. Guðrúnu Jónasdóttur frá Höfða	28 —
42. Guðrúnu, ekkju síra Gísla Brynjúlfssonar á Hólum	32 —
	samtals 2000 —

— *Bréf landshöfðingja til póstmeistarans um skaðabætur fyrir glataða* **5**
 póstsendingu. — Með þóknanlegu bréfi yðar, herra póstmeistari, frá 11. f. m. 14. febr.
 meðtók jeg nánari skýringu um kröfu þá, er komið hefir fram 9. septbr. f. á. um end-
 urgjald fyrir glataða peningasendingu, að upphæð 30 kr. Hafði sending þessi verið
 afhent 4. desbr. 1875 póstaðgreiðslumanninum á Egilsstöðum og átti að fara til Egils
 bókbíndara Jónssonar hjer í bænum; en hana vantaði, þegar póstur kom hingað um
 lok janúarmánaðar f. á., og hefir hún hvergi komið fram síðan. Verður því að álíta,
 að hún hafi glatazt í vörslum póststjórnarinnar. Fyrir því samþykktist, að áminnst
 fje, 30 kr., sje greitt úr póstsjóði, samkvæmt 22. gr. auglýsingar 3. maí 1872.

Þótt allar póstsendingar frá Austfjörðum til Suðurlands, er koma að Akureyri, sjeu
 teknar upp þar og látnar í nýjar póstskrinur, hefir ekki orðið komizt fyrir það í máli
 þessu, hvort áminnst póstsending hefir glatazt á leiðinni norður að Akureyri eða þaðan
 suður, og með því að ástæðan til þess virðist vera sú, að póstaðgreiðendurnir á enda-
 stöðvum póstleiðarinnar líti ekki, þegar látið er í nýju skrinurnar, eptir póstsendingum
 þeim, er sendar eru með sjerstakri póstskrá beinlínis til póststöðva á annari póstleið,
 verð jeg þjónustusamlega að skora á yður, herra póstmeistari, að gjöra ráðstöfun til að
 slíkt eptirlit verði framvegis haft á póstaðgreiðslustöðum þeim, þar sem nýjir póstar
 taka við hvor af öðrum, eða á Akureyri, Seyðisfirði og Prestsbakka.

6
15. febr.

Verðlagsskrá
sem gildir

í Mýra, Snæfellsnes og Hnappadals, og Dala sýslum frá miðju maímánaðar 1877
til sama tíma 1878.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Fríður peningur:						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem ber frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . á	97	54	97	54	81
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum . . . hver á	13	7	78	42	65
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra á hausti . . . —	18	31	109	86	92
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	14	36	114	88	96
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	10	48	125	76	105
6.	— 8 ær geldar . . . —	12	92	103	36	86
7.	— 10 — mylkar . . . —	8	81	88	10	73
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á	76	48	76	48	64
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssa, á sama aldri . . . hver á	59	97	79	96	67
B. Ull, smjör og tólg:						
10.	1 œ 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni pundið á	"	88	105	60	88
11.	120 — af mislitri ullu, vel þveginni . . . —	"	64	76	80	64
12.	120 — af smjöri, vel verkuðu . . . á	"	66	79	20	66
13.	120 — af tólg, vel bræddri . . . — á	"	37	44	40	37
C. Tóvara af ullu:						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á	1	50	"	"	"
15.	— 60 þór eingirnissokka . . . parið á	"	55	33	"	28
16.	— 30 — tvíbands gjaldsokka . . . —	1	15	34	50	29
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . —	"	18	32	40	27
18.	— 20 eingirnispeisur . . . hver á	3	35	67	"	56
19.	— 15 tvíbands gjaldpeisur . . . —	5	69	85	35	71
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	1	48	177	60	148
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	1	12	134	40	112
D. Fiskur:						
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum vættin á	13	46	80	76	67
23.	— 6 — — harðfiski, — — . . . —	16	27	97	62	81
24.	— 6 — — þyrsklingi, — — . . . —	12	8	72	48	60
25.	— 6 — — hákarli, hertum . . . —	10	47	62	82	52
26.	— 6 — — ýsu, hertri . . . — —	11	15	66	90	56
E. Lýsi:						
27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	"	"	"	"	"
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . . — —	3	"	45	"	38
29.	— 1 — — — selslýsis . . . — —	3	22	48	30	40
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . — —	2	65	39	75	33

		Í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>F. Skinnavara:</i>						
31.	1 ♂ 4 fjórðungar nauskinns	16	70	66	80	56
32.	— 6 — kýrskinns	14	10	84	60	71
33.	— 6 — hrossskinns	11	82	70	92	59
34.	— 8 — sauðskinns, af tvævetrum og eldri	8	36	66	88	56
35.	— 12 — sauðskinns, af veturgömlum og ám	5	82	69	84	58
36.	— 6 — selskinns	11	70	70	20	58
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit	»	22	52	80	44
<i>G. Ýmislegt:</i>						
38.	1 ♂ 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum pundið á	18	67	112	2	93
39.	— 40 — — óhreinsuðum	4	50	180	»	150
40.	— 120 — — fuglafiðri	7	83	93	96	78
41.	— 40 — — fjallagrösum	1	99	7	96	7
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	66	63	84	53
43.	5 — 1 lambsfóður	4	45	106	80	89

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrirtöldum landaurnum verður:

<i>Eptir A. eða í fríðu</i>	97	15	81
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	76	50	64
— <i>C. — í ullar tóvöru</i>	80	61	67
— <i>D. — í fiski</i>	76	12	63
— <i>E. — í lýsi</i>	44	35	37
— <i>F. — í skinnavöru</i>	68	86	57

En meðalverð allra landaura samantalið 443 59 369
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 73 93 62

Reykjavík, 15. dag febrúarmánaðar 1877.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Verðlagsskrá

sem gildir í

Ísafjardarsýslu og Ísafjardarkaupstað frá miðju maímánaðar 1877 til sama tíma 1878.

		Í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Fríður peningur:</i>						
1.	1 ♂ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til novembarmánaðar loka, í fardögum	110	11	110	11	92
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum,	15	45	92	70	77
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	19	77	118	62	99
4.	— 8 — tvævetrir	15	88	127	4	106
5.	— 12 — veturgamlir	11	66	139	92	117
6.	— 8 ær geldar	15	80	126	40	105
7.	— 10 — mylkar	10	28	102	80	86
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum	76	61	76	61	64
9.	— 1 1/3 hryssa, á sama aldri	58	96	78	61	66

16. febr.

B. Ull, smjör og tólg:

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, velþveginni pund á	"	78	93	60	78
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — —	"	59	70	80	59
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . — —	"	79	94	80	79
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . — —	"	55	66	"	55

C. Tóvara af ullu:

14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði, pundið á	"	64	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	"	55	33	"	28
16.	— 30 — tvíbands gjaldsokka . . . — —	1	13	33	90	28
17.	— 180 — sjóvetlinga — —	"	35	63	"	53
18.	— 20 eingirnispesur hver á	3	88	77	60	65
19.	— 15 tvíbands gjaldpesur — —	7	75	116	25	97
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 al. á	1	52	182	40	152
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	1	16	139	20	116

D. Fiskur:

22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum vættin á	17	42	104	52	87
23.	— 6 — — harðfiski, — — — — —	16	29	97	74	81
24.	— 6 — — þyrsklingi, — — — — —	11	96	71	76	60
25.	— 6 — — hákarli, hertum . . . — —	11	71	70	26	59
26.	— 6 — — ýsu, hertri — —	11	35	68	10	57

E. Lýsi:

27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . 8 pottar á	2	49	37	35	31
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . — — —	3	19	47	85	40
29.	— 1 — — — selslýsis . . . — — —	2	55	38	25	32
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . — — —	2	74	41	10	34

F. Skinnavara:

31.	1 œ 4 fjórðungar nautskinn . . 10 pund á	13	96	55	84	47
32.	— 6 — — kýrskinn . . . — — —	12	77	76	62	64
33.	— 6 — — hross-skinns . . . — — —	11	8	66	48	55
34.	— 8 — — sauðskinn, af tvævetrum og eldri . — — —	9	95	79	60	66
35.	— 12 — — sauðskinn, af veturgömlum og ám — — —	8	14	97	68	81
36.	— 6 — — selskinns . . . — — —	11	84	71	4	59
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . . hvert á	"	16	38	40	32

G. Ýmislegt:

38.	1 œ 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum pundið á	18	26	109	56	91
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . — — —	2	40	96	"	80
40.	— 120 — — fuglafíðri 10 pund á	6	86	82	32	69
41.	— 40 — — fjallagrösum . . . — — —	2	16	8	64	7
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	63	63	12	53
43.	5 — 1 lambsfóður	4	61	110	64	92

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaur-
um verður:

Eptir A. eða í friðu	108	9	90
— B - í ullu, smjöri og tólg	81	30	68
— C - í ullartóvöru	92	19	77
— D - í fiski	82	48	69
— E - í lýsi	41	14	34
— F - í skinnavöru	69	38	58

En meðalverð allra landaura saman talið
og skipt með 6 sýnir:

Meðalverð allra meðalverða

Reykjavík, 16. dag febrúarmán. 1877.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Hundrað á		Alin.
Kr.	Áur.	Aur.
108	9	90
81	30	68
92	19	77
82	48	69
41	14	34
69	38	58
474	58	396
79	10	66

16. febr.

Reikningar.

A. Ágrip af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir stjórn
biskups.

Prestsekknasjóður 1876.

Tekjur:

	kr.	a.
I. Sjóður frá fyrra ári	12531	16
II. Árstillög og gjafir ¹	177	»
III. Árstillag biskups	20	»
IV. Fyrir «Blómsturkölfur»	9	66
V. Fyrir «Ný kristileg smárit	10	»
VI. Rentur	475	13
Samtals	13222	95

Gjöld:

	kr.	A.
I. Úthlutað á Synodus 1876	300	»
II. Viðskiptabók við sparisjóðinn	»	33
III. Sjóður við árslok 1876:		
1. í jarðabókarsjóði	kr. 1600	00
2. í veðskuldabréfum	10490	00
3. í arðberandi gjafabréfum	300	00
4. ógoldnar rentur	76	00
5. í sparisjóði Reykjavíkur	450	00
6. í peningum	6	62
Samtals	12922	62
Samtals	13222	95

1) Sira Hallgrímur Sveinsson	6kr.	Sira Páll Ingimundarson	2—
— Kjartan Jónsson (4 ár)	8—	— Jón Björnsson	4—
— Jón Jónsson á Mosfelli	4—	— Jón Thorarensen	6—
— Jóhann Kr. Briem (2 ár)	8—	— Jón Guttormsson	4—
— Valdimar Briem	2—	— Jón Þórðarson	4—
— Jón Högnason	2—	— Sigfús Jónsson	4—
— Stefán Stephensen á Ólafsv.	4—	— Jón Austmann	4—
— Sæmundur Jónsson	4—	— Hjörleifur Guttormsson	2—

9

Guttormsgjöf 1876.

	Tekjur:	kr. a.
Sjóður við árslok 1875		1507 39
Rentur á árinu 1876		53 45
		<u>1560 84</u>

Gjöld:

Sjóður við árslok 1876:		
a, ríkisskuldabryf	kr. 836 27	
b, veðskuldabryf	— 700 00	
c, peningar	— 24 57	
	<u>1560 84</u>	

10

Sjóður af árgjöldum brauða 1876.

	Tekjur:	
Sjóður við árslok 1875		2069 24
Rentur á árinu 1876		82 40
		<u>2151 64</u>

Gjöld:

Úthlutað á synodus 1876	kr. 82 40	
Sjóður við árslok 1876:		
a, ríkisskuldabryf	kr. 200 00	
b, veðskuldabryf	1860 00	
c, ógoldnar rentur	8 00	
d, peningar	1 24	
	<u>2069 24</u>	2151 64

11 Sjóður fátækra ekkna í Norðurlandi, einkum Hegranesþingi, 1876.

	Tekjur.	
Sjóður við árslok 1875		kr. 1597.62
Rentur á árinu 1876		— 63.04
		<u>kr. 1660,66</u>

Gjöld.

Úthlutað ekkjum í Skagafirði	kr. 60.00	
Sjóður við árslok 1876:		
a, ríkisskuldabryf	kr. 276.00	
b, veðskuldabryf	— 1300.00	
c, ógoldnar rentur	— 8.00	
d, peningar	— 16.66	
	<u>kr. 1600.66</u>	kr. 1660.66

Skrifstofu biskups, Reykjavík 8. janúar 1877.

P. Pjetursson.

Sira Páll Jónsson	2—	Sira Stefán Sigfússon	2—
— Tómas Bjarnarson	2—	— Vigfús Sigurðsson	6—
— Arnljótur Ólafsson	1—	— Sigurður Gunnarsson	4—
— Daniel Halldórsson	4—	— Þorsteinn Þórarinnsson	2—
— Björn Halldórsson	8—	— Guttormur Guttormsson	2—
— Gunnar Ólafsson	2—	— Stefán Thorarensen, gjöf	14—
— Jón Reykjalin	2—	— Skúli Gíslason	16—
— Jón Þorsteinsson	6—	— Páll Ólafsson	8—
— Benidikt Kristjánsson á Gr.st.	2—	— Brynjólfur Jónsson á Vestm.ey. gjöf	8—
— Benidikt Kristjánsson á Múla	6—	— Ísleifur Gíslason, gjöf	8—
— Magnús Jónsson á Gr.st.	4—		<u>Alls 177—</u>

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brief landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um áfrýjun á lögtaks-
gjörð.* — Í brjefi frá 24. f. m. meðtók jeg þóknanleg ummæli yðar, herra bæjar-
fógeti um erindi það, er hingað hefir komið og þar sem 4 tómthúsmenn, er byggt hafa
í landi jarðarinnar Sels hjer við Reykjavík, sem sje Jón Halldórsson, Jón Ólafsson, Jón
Jónsson og Gísli Guðmundsson, mælast til þess, að þeim verði veittur gjafflutningur og
skipaður málaflutningsmaður til að áfrýja fyrir yfirdóminn lögtaksgjörðum þeim, er fram-
kvæmdar hafa verið hjá þeim til fullnustu lóðartolli þeim, er jafnað hefir verið á þá
árið 1876. Og skal nú þjónustusamlega tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og
birtingar fyrir hlutaðeigðindum það, er hjer segir:

Með því að það sjest af bónarbrjefinu, að hlutaðeigendur ætla ekki að áfrýja lög-
taksgjörðinni sjálfri, en þar á móti óska dóms um þá spurningu, hvort þeir, þó þeir eigi
ekki lóðina undir viðkomandi tómthúsum, en greiða af henni árlega leigu eða lóðartoll
til eiganda jarðarinnar Sels Magnúsar Jónssonar, sjeu skyldir til einnig að greiða toll í
bæjarsjóð af þessum tómthúsum samkv. opnu brjefi 26. septbr. 1860, og með því að það
er efasamt, hvort spurning þessi, sem samkv. 5. gr. opnu br. 2. apríl 1841 má fá út-
kljáða með málssókn í hjeradi gegn beiðanda lögtaksins, verði dregin undir dóm með
því að skjóta lögtaksgjörðinni til æðri rjettar, — finn jeg ekki nægilegt tilefni til að
veita það, sem um er sótt; en verð jeg að biðja beiðöndunum vísað á að höfða mál í
hjeradi, ef þeir þykjast hafa mótmæli fram að færa gegn kröfu þeirri, sem lögtak hefir
verið gjört fyrir, og ber samkvæmt lagastað þeim, er vitnað var til, að höfða slíkt mál
með kæru til sáttanefndarinnar, í síðasta lagi innan 3 mánaða frá degi þeim, er lögtakið
var gjört.

Verðlagsskrá

sem gildir í

*Borgarfjarðar, Gullbringu, Kjósar, Árness, Rangárvalla og Vestmannaeyjusýslum og í
Reykjavíkurbæ,
frá miðju maímánaðar 1877 til sama tíma 1878.*

A. Fríður peningur:		Í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
1.	1 or 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	94	89	94	89	79
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í far- dögum . . . hver á	10	67	64	2	53
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	14	90	89	40	75
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	11	56	92	48	77
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	8	36	100	32	84
6.	— 8 ær geldar . . . —	10	34	82	72	69
7.	— 10 — mylkar . . . —	6	93	69	30	58
8.	— 1 áburðarhestur, tamin, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á	78	98	78	98	66
9.	— 1 ¹ / ₂ hryssu, á sama aldri . . . hver á	61	65	82	20	69

Hinn 21. marz 1877.

B. Ull, smjör og tólg:

10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á
11.	— 120 - af mislitri ullu, vel þveginni — -
12.	— 120 - af smjöri, vel verkuðu . — -
13.	— 120 - af tólg, vel bræddri . . . — -

í peningum.		Hundrað á		Alin.
Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
»	80	96	»	80
»	58	69	60	58
»	65	78	»	65
»	36	43	20	36

C. Tóvara af ullu:

14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði, pundið á
15.	— 60 þör eingirmissokka parið á
16.	— 30 — tvíbands gjaldsokka . . . — -
17.	— 180 — sjóvetlinga — -
18.	— 20 eingirnispeisur hver á
19.	— 15 tvíbands gjaldpeisur — -
20.	— 120 álnir gjaldvóðar vaðmáls, álnar breiðs 1 al. á
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar— -

»	»	»	»	»
»	55	33	»	28
1	27	38	10	32
»	29	52	20	44
2	70	54	»	45
4	29	64	35	54
1	34	160	80	134
1	6	127	20	106

D. Fiskur:

22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum vættin á
23.	— 6 — - harðfiski, — — — . . — -
24.	— 6 — - þyrsklingi, — — — . . — -
25.	— 6 — - hákarli, hertum . . . — -
26.	— 6 — - ýsu, hertri — -

14	87	89	22	74
18	8	108	48	90
12	46	74	76	62
11	»	66	»	55
12	14	72	84	61

E. Lýsi:

27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . 8 pottar á
28.	— 1. — — - hákarlslýsis . — — -
29.	— 1 — — - selslýsis . . — — -
30.	— 1 — — - þorskalýsis . — — -

4	»	60	»	50
2	79	41	85	35
3	15	47	25	39
2	55	38	25	32

F. Skinnavara:

31.	1 œ 4 fjórðungar nautskinn . . 10 pund á
32.	— 6 — — kýrskinn . . . — — -
33.	— 6 — — hróss-skinns . . — — -
34.	— 8 — — sauðskinn, af tvævetrum og eldri . — — -
35.	— 12 — — sauðskinn, af veturgömlum og ám — — -
36.	— 6 — — selskinns . . . — — -
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . . hvert á

14	76	59	4	49
12	31	73	86	62
10	59	63	54	53
7	88	63	4	53
5	73	68	76	57
10	11	60	66	51
»	25	60	»	50

G. Ýmislegt:

38.	1 œ 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á
39.	— 40 - - — — — óhreinsuðum . — -
40.	— 120 - - fuglafíðri 10 pund á
41.	— 40 - - fjallagrösum . . . — — -
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir
43.	5 — 1 lambsfóður

17	37	104	22	87
4	19	167	60	140
8	51	102	12	85
2	98	11	92	10
2	37	56	88	47
3	45	82	80	69

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í fríðu</i>	83	81	70
— <i>B - í ullu, smjöri og tólg</i>	71	70	60
— <i>C - í ullartóvöru</i>	75	66	63
— <i>D - í fiski</i>	82	26	68
— <i>E - í lýsi</i>	46	84	39
— <i>F - í skinnavöru</i>	64	13	54

En meðalverð allra landaura saman talið
og skipt með 6 sýnir:

Meðalverð allra meðalverða

Reykjavík, 9. dag marzmán. 1877.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

í peningum.		Alin.	9. marz
Kr.	Aur.	Aur.	
70	73	59	

Verðlagsskrá

sem gildir

í Austur- og Vestur-Skaptafellssýslu

frá miðju maímánaðar 1877 til sama tíma 1878.

14
9. marz

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Fríður peningur:</i>						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem berífrá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	77	17	77	17	64
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	9	32	55	92	47
3.	— 6 saudir, 3 til 5 vetra á hausti . . . —	10	38	62	28	52
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	7	79	62	32	52
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	5	74	68	88	57
6.	— 8 ær geldar . . . —	7	44	59	52	50
7.	— 10 — mylkar . . . —	5	30	53	"	44
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	59	97	59	97	50
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssa, á sama aldri hver á	48	19	64	25	54
<i>B. Ull, smjör og tólg:</i>						
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni pundið á	"	72	86	40	72
11.	120 — af mislitri ullu, vel þveginni . . . —	"	49	58	80	49
12.	120 — af smjöri, vel verkuðu . . . —	"	53	63	60	53
13.	120 — af tólg, vel bræddri . . . —	"	31	37	20	31
<i>C. Tóvara af ullu:</i>						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	"	"	"	"	"
16.	— 30 — tvíbands gjaldsokka . . . —	1	"	30	"	25
17.	— 180 — sjóvetlinga —	"	28	50	40	42
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	1	50	30	"	25
19.	— 15 tvíbands gjaldpeisur —	2	"	30	"	25
20.	— 120 álnir gjaldvöðar vaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	1	22	146	40	122
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar . . . —	"	92	110	40	92

14
9. marz.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>D. Fiskur:</i>						
22.	1 c 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	"	"	"	"	"
23.	— 6 — - harðfiski, — — — — —	12	75	76	50	64
24.	— 6 — - þyrsklingi, — — — — —	16	30	97	80	82
25.	— 6 — - hákarli, hertum	9	"	54	"	45
26.	— 6 — - ýsu, hertri	11	83	70	98	59
<i>E. Lýsi:</i>						
27.	1 c 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	3	50	52	50	44
28.	— 1 — — - hákarlslýsis . . . — — —	3	17	47	55	40
29.	— 1 — — - selslýsis . . . — — —	3	17	47	55	40
30.	— 1 — — - þorskalýsis . . . — — —	"	"	"	"	"
<i>F. Skinnavara:</i>						
31.	1 c 4 fjórðungar nautskinn 10 pund á	11	86	47	44	40
32.	— 6 — kýrskinn — — —	9	5	54	30	45
33.	— 6 — hross-skinns — — —	7	49	44	94	37
34.	— 8 — sauðskinn, af tvævetrum og eldri	5	8	40	64	34
35.	— 12 — sauðskinn, af veturgömlum og ám	3	88	46	56	39
36.	— 6 — selskinns — — —	5	81	34	86	29
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . . . hvert á	"	14	33	60	28
<i>G. Ýmislegt:</i>						
38.	1 c 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	16	42	98	52	82
39.	— 40 — — — — — óhreinsuðum . . . — — —	"	"	"	"	"
40.	— 120 — - fuglaðri 10 pund —	6	12	73	44	61
41.	— 40 — - fjallagrösum — — —	"	"	"	"	"
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	10	50	40	42
43.	5 — 1 lambsfóður	2	85	68	40	57

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrirtöldum landaurum verður:

<i>Eptir A. eða í fríðu</i>	62	59	52
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	61	50	51
— <i>C. — í ullar tóvöru</i>	66	20	55
— <i>D. — í fiski</i>	74	82	63
— <i>E. — í lýsi</i>	49	20	41
— <i>F. — í skinnavöru</i>	43	19	36

En meðalverð allra landaura samantalið 357 50 298
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða . . . 59 58 50

Reykjavík, 9. dag marzmánaðar 1877.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um ráðstafanir gegn fjárkláðanum.* — Með þóknanlegu brjefi frá í gær hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer eríndi það með fylgiskjólum frá hinum setta lögreglustjóra í fjárkláðamálinu, er hjer með endursendist, og þar sem hann skýrir frá ráðstöfunum þeim, er hann hefir gjört til að framkvæma hið almenna fjárbað á hinu kláðagrunaða svæði, er fyrirskipað var með auglýsingu landshöfðingja frá 30. nóvbr. f. á. 15
10. marz.

Af skýrslu þessari sjest, að hið fyrirskipaða bað hefir verið framkvæmt á öllu fje í Kjósarhreppi og í þeim sveitum í Árnessýslu, sem eru á hinu kláðagrunaða svæði, en í hinum hreppunum á svæðinu hefir að eins verið baðað á einstökum bæjum. Þar eptir hefir komið fram kláðavottur á 3 bæjum í sveitum þeim, sem baðað hafa, og við skoðanir þær af utanhreppsmönnum, er hinn setti lögreglustjóri hefir látið fram fara í 5 hreppum í Borgarfjarðarsýslu og í sveitum þeim í Kjósar- og Gullbringusýslu, er ekki hafa baðað, hefir alstaðar fundizt meira og minna af færilús og fellilús í fjenu, en þar að auki hefir kláðavottur komið fram á allmörgum bæjum. Hvergi hefir, þar sem kláðavottur hefir fundizt, verið unnt að sanna, að kláðamaur sá, sem álitast má, að sje sjerstaklega hættulegur, væri í fjenu; og hafa þeir 2 utanhreppsmenn úr Mýrasýslu, er lögreglustjóri hafði sjer til aðstoðar í 3 efstu hreppum Borgarfjarðarsýslu, lýst yfir því, að hið skoðaða fje væri almennt í betri þrifum, en að öllum jafnaði gjörist í Mýrasýslu, og að þeir því álitu, að kláðavottur sá eða hin ískyggilegu óþrif, er komið hefðu fyrir, væru ósaknæm, og hefðu góða von um, að reynslan mundi staðfesta þetta álit sitt. Aftur á móti virðast skoðunarmenn í hinum sveitunum hafa verið lögreglustjóra samdóma um, að kláðavotturinn gæfi ástæðu til grunsemdar um, að maur væri í fjenu, þó kláðinn hefði ekki enn fengið að magnast svo, að hægt væri að sanna það, og hefir einn skoðunarmaður úr Kjósinni lýst yfir því, að nokkrar af kindum þeim, sem komu fyrir með kláðavotti við skoðun í 2 syðstu hreppum í Borgarfjarðarsýslu, hefðu verið taldar með vafalausum kláða, ef þær hefðu komið fyrir í Kjósinni eða annarstaðar, þar sem menn leggja stund á að þrifa fje sitt. Á 3 af bæjum þeim í Seltjarnarness- og Álptaneshreppum, þar sem kláðavottur fannst, hafa fjáreigendur, að ótilkvöddum lögreglustjóra eða skoðunarmönnum þeim, er með honum fundu kláðavott í fje þeirra, fengið kennara við lækna skólann til að skoða stöku kindur, og hefir við þessa skoðun fundizt fellilús á kindunum, en enginn kláðamaur. Í þeim sveitum, sem baðað var í í haust, hafa hlutaðeigandi hreppstjórar sjálfir framkvæmt hin fyrirskipuðu aukaböð. Þar sem kláðavottur hefir fundizt í hinum sveitunum, hefir lögreglustjóri gjört ráðstöfun til að framkvæma böðin, en með misjöfnum árangri.

Það leiðir af því, sem nú hefir sagt verið, að ástandið í þeim sveitum suðurumdæmisins, þar sem fyrirskipanir landshöfðingja í auglýsingu frá 30. nóvbr. f. á. hafa verið framkvæmdar, er þannig, að ekki er ástæða til að kvíða fyrir, að kláðasýkin leynist eptir þar; en þar á móti er ástandið í hinum hreppunum ekki eins tryggilegt, því ágreiningur sá, er komið hefir fram við skoðanirnar um það, hvort kláði sá, sem vottað hefir fyrir, sje «saknæmur» eða «að eins óþrifakláði», og örðugleikar þeir, er leitt hefir af þessum ágreiningi, með tilliti til framkvæmda á hinum nauðsynlegu lækningaböðum, hljóta, hvernig sem á málið er litið, að gjöra sveitir þessar grunsamar. Jeg verð því að álíta það mjög illa farið, að það hefir ekki tekizt alstaðar að framkvæma fyrirskipanirnar frá 30. nóvbr. f. á., þrátt fyrir ráðstafanir þær, sem í þessu tilliti hafa verið gjörðar af amtinu og hinum setta lögreglustjóra, því ástæða er til að ætla, að ef baðað hefði

15 10. marz. verið í þessum sveitum þegar í haust, hefði ekki fremur í þeim en í hinum sveitunum ágreiningur getað orðið um það, hvar kláði væri og hvar ekki.

Með tilliti til kostnaðar þess, er mundi leiða af því, að framkvæma nú almennt bað í sveitum þeim, er ekki böðuðu í haust, hefir samt lögreglustjóri lagt það til, að baði þessu verði frestað, þangað til fjeð er komið úr ullu, og að hreppar þeir, sem þrjókast hafa, verði látnir nú þegar bera í allt fje, þó það sje álitid heilbrigt, og halda uppi hálfsmánaðarskoðunum og heimagæzlu á fjenu þangað til 6 vikur eru liðnar frá baðinu í vor, þannig, að lögreglustjóri með utanhreppsmönnum á hentugum tímum sjái um, að þetta verði alstaðar framkvæmt, og þannig, að lagt verði fyrir hreppsnefndirnar, að útvega nægileg meðöl til íburðarins og að sjá með hreppstjórum um, að íburðurinn fari alstaðar fram á sem tryggilegastan hátt. Herra amtmaðurinn hefir í nefndu brjefi mælt fram með, að þessar tillögur verði samþykktar fyrir allt kláðasvæðið, að svo miklu leyti, sem þær snerta frest á hinu almenna baði og skoðanir með mátulegu millibili, og hafið þjer í brjefi frá 19. f. m. stungið upp á hinu sama fyrir Borgarfjarðarsýslu.

Fyrir þessa sök, og með því að jeg, eins og nú var getið, verð að álita sveitir þær á viðkomandi svæði, þar sem skipanirnar frá 30. nóvbr. f. á. hafa ekki verið framkvæmdar, grunaðar, en hins vegar árstími sá, er fer í hönd, er miður hentugur til að framkvæma almenn bōð, og þessi framkvæmd þar að auki er bundin miklum örðugleikum og kostnaði, meðan vertiðin stendur yfir, skal hjer með samþykkt, að hinum almennu fjárbōðum, sem skipuð voru í auglýsingu minni frá 30. nóvbr. f. á., verði í öllum þeim sveitum, þar sem ekki er þegar búið að baða, frestað þangað til fjeð er komið úr ullu í vor, með þessum nákvæmari skilyrðum:

1. Í þeim sveitum, þar sem ekki hefir verið almennt baðað í haust, skal halda áfram hálfsmánaðarskoðunum og nákvæmu fjártali á öllu fje þangað til 6 vikur eru liðnar frá vorbaðinu. Komi kláðavottur upp, ber undir eins að bera dyggilega í hinar grunuðu kindur og þar eptir tafarlaust tvíbaða allt fje á viðkomandi bæ og þeim bøjum, er samgöngur hafa átt við hann.
2. Hreppsnefndirnar skulu með skoðunarmönnum, hreppstjórum og lögreglustjóra styðja að því að útvega hin nauðsynlegu baðmeðöl og að framkvæma hið almenna bað í vor og þau aukabōð, sem þörf þykir á.
3. Í þeim sveitum, sem ekki böðuðu í haust, ber að halda fjenu í sterkri heimagæzlu, þangað til 6 vikur eru liðnar frá baðinu í vor, eða þangað til að fjeð hefir verið skoðað af utanhreppsmönnum og fundið heilbrigt eptir baðið, og ber að sjá um, að þessar skoðanir verði framkvæmdar innan 6 vikna eptir baðið.
4. Hinum setta lögreglustjóra ber á sem hentugastan og mest tryggjandi hátt að sjá um, að þessar skipanir verði framkvæmdar; sjer í lagi skal hann í tíma gjöra nauðsynlega ráðstöfun til, að smalað verði og baðað með utanhreppsmönnum alstaðar þar, sem innanhreppsmenn baða ekki sjálfir geldfje sitt um fardaga, og ær um fráferur, eða þar sem þeir þrjókast við að baða hin fyrirskipuðu 2 aukabōð á bøjum, þar sem kláðavottur finnst, og skal hann í tíma ráða nægilega marga menn til slíkra framkvæmda, og útvega sjer baðmeðöl og hin nauðsynlegu áhöld, allt á kostnað hlutaðeigandi fjáreiganda, samkvæmt 7. gr. í tilsk. 5. jan. 1866.

16 12. marz. sönglög. — Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um styrk til að prenta — Með þóknanlegu brjefi frá 20. f. m. hafa stiptsyfirvöldin sent mjer

bónarbrjef járnsmiðs Jónasar Helgasonar, um, að honum mætti verða veittur styrkur úr landssjóði til að láta prenta nokkur hepti af sönglögum með tilheyrandi textum, eldri og nýrri, og telur hann sig í þessu skyni hafa safnað í eitt hepti af lögum, sem ætluð eru barnaskólum eða byrjendum, í annað, með fleiri röddum, handa þeim, sem lengra eru komnir, og í þriðja hepti af sálmalögum þeim, er ekki finnast harmoniseruð í þeim útlendu kóral-bókum, sem menn hjer geta átt kost á að afla sjer; — getið þjer þess, að beiðandinn hafi munnlega skýrt frá, að hann búist við að geta á þessu ári fengið prentað eitt hepti, að stærð 4 arkir, og leggið þjer til, að beiðandanum verði veittur hinn umbeðni styrkur, með 20 kr. fyrir hverja prentaða örk.

Fyrir þessa sök skal þjónustusamlega tjáð stiðtsyfírvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar það, er hjer segir:

Með því að mjer er kunnugt, að organisti Pjetur Guðjónsson hefir búið undir prentun kóral-bók, er sjerstaklega er til þess ætluð, að leika eptir á smá-organi, sem nú er farið að tíðka í kirkjum hjer á landi, og að bók þessi muni koma út næsta sumar, finn jeg ekki ástæðu til að veita hinn umbeðna styrk til að gefa út sálmalög. Þar á móti hefi jeg af fje því, sem getur um í 15. gr. fjárlaganna fyrir þetta ár, veitt beiðandanum styrk til að láta prenta hepti af sönglögum, er ætluð eru byrjendum, með 20 kr. fyrir hverja örk, allt að 4 örkum, og mun styrk þessum verða ávísað til útborgunar, þá er hepti þetta er fullprentað.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* 17
færslu á þingstað. — Með brjefi frá 19. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer tillögur hlutaðeigandi sýslumanns, hreppstjóra og hreppsnefndar, um, að þingstaður Akraneshrepps verði fluttur frá Heynesi út á Akranes-skaga. Hefir verið tekið fram þessari breytingu til gildis, að Skaginn sje hinn fólksflesti partur hreppsins, en vegna þess, hvað Heynes sje langt frá Skaganum, hafi manntalsþing í Akraneshreppi hingað til verið illa sótt, hreppsþúar hafi ekki getað notað þinghúsið til almennra mannfunda, og hreppsnefndin hafi ekki getað átt þar fundi sína; þar að auki sje þinghúsið á Heynesi ljelegt og þurfi bráðum aðgjörðar við, en á Skaganum megi fá húsrúm til þinghalds í barnaskólahúsi, sem verið sje að efna til að byggja þar úr steini. Þá hafið þjer, herra amtmaður, látið það álit í ljósi, að ekkert sje á móti því, að hið umbeðna leyfi verði veitt, því augljóst sje, að breytingin verði til hægðarauka fyrir meiri hluta hreppsþúa, og sú vegalengd, sem bætist við fyrir nokkurn hluta hreppsins geti enganvegin álitizt nein tilfinnanleg óhægð.

Af hinum tilgreindu ástæðum samþykkt, að þingstaður Akraneshrepps verði fluttur frá Heynesi út á Skaga, með því skilyrði, að hreppsnefndin fyrir manntalsþing 1878 útvegi nægilega stórt og gott húsrúm til þinghalda á síðarnefndum stað, og ber sýslumanni eptir nefnt manntalsþing að senda yður skýrslu um, hvort þetta hafi verið gjört, eða þá, ef hreppsnefndin hefir ekki notað hið veitta leyfi, hvað gjört hafi verið til að endurbæta þinghúsið á Heynesi á viðunandi hátt.

Þetta er yður, herra amtmaður, tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* 18
framfærslu-hrepp sveitarómaga. — Eptir að hreppstjórinn í Þingvalla- 12. marz.

18 12. marz. sveit hafði áfrýjað hingað úrskurði yðar, herra amtmaður, frá 16. desbr. 1873, er segir Valgerði Grímsdóttur sveitlæga í fœðingarhreppi hennar, er 2. nóvbr. 1861 var skipt í 2 hreppa, Þingvallahrepp og Grafningshrepp, og skyldar þessa hreppa til í sameiningu að endurgjalda Hvalfjarðarstrandarhreppi það fje, sem Valgerði hefir verið lagt þar úr fátækra-sjóði, og eptir að ýmsar nýjar skýrslur um þetta mál hafa komið fram, skal þjónustusamlega tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar það, er nú skal greina:

Ekki er umtalsmál, að Valgerður Grímsdóttir sú, er nefnd var og fœdd er á Brúsa-stöðum í Þingvallasveit, hafi, eptir því, sem fram hefir komið, getað áunnið sjer sveit, eptir að hún var fullra 16 ára gömul, annarstaðar fyrir utan fœðingarhrepp sinn en í Kjósarhreppi. Þar var hún fyrst í 9 ár samfleytt, frá krossmessu 1858 til krossmessu 1867 og, eptir nokkra dvöl á Nýjabœ í Seltjarnarneshreppi, aptur síðara part ársins 1867, allt árið 1868 og framan af árinu 1869, þangað til um krossmessu; en úrlausn þeirrar spurningar, hvort hún með þessari vist í Kjósinni hafi orðið sveitlæg þar, mun komin undir þeirri þýðingu, er lögð verður í áminnsta dvöl hennar utan Kjósarhrepps nokkurn part af árinu 1867. Þegar Valgerður á árinu 1871 varð sveitarþurfi í Hvalfjarðarstrandarhreppi, bar hún fyrir hreppstjóranum þar, er hann krafðist skýrslu um lífsferil hennar, að hún hefði verið í vist á ýmsum bæjum í Kjósinni í 9 ár, þar eptir 1 ár á Nýjabœ í Seltjarnarneshrepp, og þar eptir aptur 1 ár í Kjósarhrepp, áður en hún vorið 1869 fluttist inn í Hvalfjarðarstrandarhrepp; en þegar hún var flutt á Þingvallahrepp, er álitinn var framfærslu-hreppur hennar, breytti hún þessari skýrslu þannig, að hún hefði aldrei verið hjú bóndans á Nýjabœ, Brynjúlfs Magnússonar, en að húsbóndi hennar í Kjósinni, Jón Guðmundsson á Valdastöðum, hefði um krossmessu 1867 fengið sig til að fara um tíma að Nýjabœ, þar sem hún dvaldi í 6 vikur, í því skyni, að því er hún hjelt, að vera þar hlutakona fyrir húsbónda sinn Jón, er þá rjeri þar um vorið; hefði hún eptir þessar 6 vikur aptur farið heim með honum, og dvalið það, sem eptir var vistarársins óumtalað hjá honum sem hjú, og hefði hún fengið hjá Jóni venjuleg fót, en ekkert þess konar hjá Brynjúlfi. Í skýrslu þeirri, sem hún hefir borið fyrir lögreglurjetti Árnæssýslu 3. ágúst 1874, segir enn fremur, að Jón hafi fengið henni, þegar hún var honum samferða að Nýjabœ, prestseðil frá Reynivöllum, en að hún hafi ekki vitað, hvað það hefði átt að þýða, því að hún hefði alls ekkert gjört til að útvega seðilinn hjá prestinum að Reynivöllum, með því að hún hefði alltaf álitid sig sem hjú Jóns hið umrædda vistarár; en í skýrslu, er hún áður hafði gefið fyrir hreppstjóranum í Þingvallahreppi, segir, að hún hafi sjálf, þegar Jón spurði hana, hvort hún vildi ekki fara með sjer suður að Nýjabœ, án þess þó að nefna nokkur vistarráð, og sagði henni að fá sakramentisseðil sinn hjá prestinum, gjört það, og fengið Jóni seðilinn.

Þessi framburður Valgerðar styrkti grun þann, er hin stutta dvöl hennar á Nýjabœ um krossmessuleytið hafði vakið um, að vistarráðin við bóndann þar á bæ hefðu verið gjörð til málamyndar og að eins í þeim tilgangi, að koma í veg fyrir, að hún með því að vera samfleytt í 10 ár í Kjósarhreppi á-yinni sjer þar framfærslurjett, og hafa þeir, er um þetta gátu borið verið yfirheyrðir í mörgum rjettarprófum til þess að útvega lagasönnun um þetta atriði, en það hefir ekki tekizt, og kemur þá til álita, að skýrsla Valgerðar hefir ekki verið svo nákvæm og sjálfri sjer samkvæm í öllum atriðum hennar, að úrlausn ágreinings þess, er hjer á sjer stað, verði byggð á henni einni. Þar að auki hafa komið fram líkur fyrir, að skýrsla hennar hafi ekki verið fullkomlega sönn; einkum hefir bóndinn Steini Halldórsson, þá á Eyrar-Uppkoti, er flutti Valgerði að Nýjabœ um krossmessu 1867, skýrt frá því, að hann hafi heyrt það á henni, að henni væri full-

kunnugt um vistarráðin við Brynjúlf; og kona Steina, Kristín Kortsdóttir, hefir skýrt frá, að henni hafi heyrt hið sama á Valgerði, þegar hún á suðurleiðinni stóð við hálfan dag á heimili vitnisins, og hefir þetta vitni þar að auki skýrt frá því, að heyrt hefði á Valgerði, að hún heldur hefði viljað vera kyr í Kjósinni. Þá ber að athuga, að Valgerður hefir hið umspurða vistarár ekki verið skráð í sálna-registur Reynivallaprestakalls, en þar á móti í registrið fyrir Seltjarnarneshrepp sem hjú á Nýjabæ, og að Jón Guðmundsson með eiði hefir staðfest, að hann eptir beiðni Brynjúlfs Magnússonar hafi útvegað honum Valgerði sem vinnukonu, og að vistarráðin hafi verið fullgjör, að því sig minni fyrir jöl. Loksins hefir sama vitni síðar í prófi 13. maí f. á. skýrt frá því, að hann hafi ráðið Valgerði Grímsdóttur til Brynjúlfs Magnússonar með vilja hennar og vitund hið umrædda ár; en Brynjúlfur hefir fyrir rjetti borið, að Jón hafi sagt sjer, þegar hann rjeði Valgerði til sín, að þetta væri með vilja hennar og vitund, að hann ekki hafi orðið þess áskynja, að Valgerður hafi öðruvísi litið á stöðu sína, en að hún væri hjú hans, og að það einkum sje ósatt, að hún hafi verið hjá honum sem hlutakona Jóns Guðmundssonar vor það, er hjer ræðir um.

Samkvæmt því, er þannig hefir komið fram í málinu — og hefir ekki verið unnt að bera skýrslur þær, er hafa verið útvegaðar á árunum 1875 og 1876, undir Valgerði Grímsdóttur, þar sem hún samkvæmt skýrslu sýslumannsins í Arnessýslu andaðist 24. júní f. á. — verða líkur þær, sem eru fyrir, að dvöl Valgerðar sem hjú á Nýjabæ á árinu 1867 til 1868 að eins hafi verið til málamyndar, ekki teknar til greina, en þessi dvöl verður samkvæmt löggjöfinni að hafa þá þýðingu, að dvölinni í Kjósinni hefir með henni verið slitið, og Valgerður hefir ekki með 10 ára samfleyttri dvöl áunnið sjer framfærzlu í Kjósarhreppi.

Úrskurður yðar, herra amtmaður, dags. 16. desbr. 1873, er segir Valgerði Grímsdóttur sveitlæga í fæðingarhrepp sínum, þegar hún á árinu 1871 varð þurfandi sveitarstyrks, skal því óraskaður standa.

Verðlagsskrá

sem gildir

í Eyjafjarðar- og Þingeyjarsýslum og í Akureyrarkaupstað
frá miðju maímánadar 1877 til sama tíma 1878.

19
20. febr.

A. Fríður peningur:		Krónumynt.		Hundrað á		Alín.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
1.	1 hndr., 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka á	93	60 ¹ / ₂	93	60 ¹ / ₂	"	78
2.	6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar hver á	13	61	81	66	"	68
3.	6 sauðir, á hausti, þrjevetrir, eða 4 vetra eða 5 vetra — —	16	29	97	74	"	81 ¹ / ₂
4.	8 sauðir, á hausti, tvævetrir — —	13	20	105	60	"	88
5.	12 — — — — — veturgamlir — —	8	91	106	92	"	89
6.	8 ær — — — — — geldar — —	12	16 ¹ / ₂	97	32	"	81
7.	10 — — — — — mylkar — —	7	88	78	80	"	66
8.	1 áburðarhestur, í fardögum taminn, ekki yngri en 5 vetra, og ekki eldri en 12 vetra	83	11	83	11	"	69
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	73	78	98	37	"	82

Hinn 6. apríl 1877.

19
20. febr.

		Krónumynt.		Hundrað á		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>B. Ull, smjör og tólg:</i>							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni pundið á	»	89	106	80	»	89
11.	— 120 — af mislitri ullu, — — — — —	»	62 ¹ / ₂	75	»	»	62 ¹ / ₂
12.	— 120 — af súru smjöri, vel verkuðu — — —	»	52 ¹ / ₂	63	»	»	52 ¹ / ₂
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . — —	»	34	40	80	»	34
<i>C. Tóvara af ullu:</i>							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5, eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . pundið á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . 1 par á	»	65	39	»	»	32 ¹ / ₂
16.	— 30 — tvíbands gjaldsokka . . . — — —	»	79	23	70	»	20
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga . . . — — —	»	26	31	20	»	26
18.	— 20 eingirnispéisur hver á	2	»	40	»	»	33
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur — —	3	44	51	60	»	43
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	1	9	130	80	1	9
21.	— 120 — gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd — — —	»	82	98	40	»	82
<i>D. Fiskur:</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	14	57	87	42	»	73
23.	— 6 — - hörðum fiski . . . — — —	10	27 ¹ / ₂	61	65	»	51
24.	— 6 — - smáfiski — — —	9	49	56	94	»	47 ¹ / ₂
25.	— 6 — - ýsu — — —	8	58	51	48	»	43
26.	— 6 — - hákarli, hertum . . . — — —	7	76	46	56	»	39
<i>E. Lýsi:</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvalslýsis 8 pottar á	2	91 ¹ / ₂	43	72 ¹ / ₂	»	36 ¹ / ₂
28.	— 1 — hákarlslýsis — — —	3	7	46	5	»	38
29.	— 1 — selslýsis — — —	3	¹ / ₂	45	7 ¹ / ₂	»	38
30.	— 1 — þorskalýsis — — —	2	60	39	»	»	32 ¹ / ₂
<i>F. Skinnavara:</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautskinns . . . 1 fjórð. á	15	28	61	12	»	51
32.	— 6 — — kýrskinns . . . — — —	12	48	74	88	»	62
33.	— 6 — — hross-skinns . . . — — —	9	84	59	4	»	49
34.	— 8 — — sauðskinns, af tvævetrum sauðum og eldri — — —	6	78	54	24	»	45
35.	— 12 — — sauðskinns, af ám og veturgömlum sauðum — — —	4	81	57	72	»	48
36.	— 6 — — selskinns — — —	11	59	69	54	»	58
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . hvert á	»	29	69	60	»	58
<i>G. Ýmislegt:</i>							
38.	1 hndr., 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum 1 pund á	18	44 ¹ / ₂	110	67	»	92
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . . — — —	»	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri 1 fjórð. —	7	37	88	44	»	74
41.	— 480 — — fjallagrösum — — —	1	38	66	24	»	55
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	10	»	»	»	42
43.	5 — 1 lambsfóður	4	1	»	»	»	80

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaur-
um verður:

	Hundrað á		Alin.	
	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
Eptir A. eða í fríðu	93	68	78	
— B. — í ullu, smjöri og tólg	71	40	59½	
— C. — í tólvöru af ullu	59	24	49	
— D. — í fiski	60	81	51	
— E. — í lýsi	43	46	36	
— F. — í skinnavöru	63	73	53	
En meðalverð allra landaura samantalin	392	32	3	26½
og skipt með 6, sýna:				
meðalverð allra meðalverða .	65	39	54	

Akureyri, 20. febrúar 1877.

Í umboði herra biskupsins,

Christiansson.

David Guðmundsson,
settur.

Verðlagsskrá

sem gildir í

Húnavatns- og Skagafjarðarsýslum

frá miðju maímánaðar 1877 til jafnlengdar 1878.

20
20. febr.

		K-ónumynt.		Hundrað á		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
A. Fríður peningur:							
1.	1 hndr., 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka	96	39½	96	39½	"	80
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar hver á	12	73½	76	41	"	64
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjevetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra — -	16	33	97	98	"	82
4.	— 8 sauðir, á hausti, tvævetrir — -	12	85	102	80	"	86
5.	— 12 — - — veturgamlir — -	8	99	107	88	"	90
6.	— 8 ær - — geldar — -	12	20	97	60	"	81
7.	— 10 — - — mylkar — -	7	87	78	70	"	66
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	79	80	79	80	"	67
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	67	23	89	64	"	75
B. Ull, smjör og tólg:							
10.	1 hndr., 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni pundið á	"	89½	107	40	"	89½
11.	— 120 — af mislitri — — — — —	"	65	78	"	"	65
12.	— 120 — af súru smjöri, vel verkuðu — —	"	57½	69	"	"	57½
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri — -	"	36	43	20	"	36

20
20. febr.

C. Tóvara af ullu:

		Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sju 3, 4, 5, eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skrepur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pund á	"	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . 1 par -	"	57	34	20	"	29
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . — -	"	79	22	70	"	20
17.	— 120 — tvíþumlaða sjóvetlinga . . . — -	"	25	30	"	"	25
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	2	14 ¹ / ₂	42	90	"	36
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur — á	2	85	42	75	"	36
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls, álnar breiðs 1 alin á	1	29	154	80	1	29
21.	— 120 — gjaldvoðar-einskeptu, sem er 1 alin eða 5 kv. á breidd - — -	"	92	110	40	"	92

D. Fiskur:

22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski, . . . 1 vætt á	9	96	59	76	"	50
23.	— 6 — - hörðum fiski . . . — — -	11	65	69	90	"	58
24.	— 6 — - smáfiski — — -	11	34	68	4	"	57
25.	— 6 — - ýsu, — — -	10	99	65	94	"	55
26.	— 6 — - hákarli hertum . . . — — -	9	41	56	46	"	47

E. Lýsi:

27.	1 hndr., 1 tunna hvalslýsis 8 pottar á	4	"	60	"	"	50
28.	— 1 — hákarlslýsis — — -	3	56	53	40	"	45
29.	— 1 — selslýsis — — -	3	44	51	60	"	43
30.	— 1 — þorskalýsis — — -	2	99	44	85	"	37

F. Skinnavara:

31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautsinn . . . 1 fjórð. á	13	80	55	20	"	46
32.	— 6 — kýrskinn — — -	11	32	67	92	"	57
33.	— 6 — þross-skinns — — -	9	40	56	40	"	47
34.	— 8 — sauðskinn, af tvævetr. sauðum og eldri — — -	6	85 ¹ / ₂	54	84	"	46
35.	— 12 — sauðskinn, af ám og veturgömlum sauðum — — -	4	95	59	40	"	50
36.	— 6 — selskinns — — -	11	28	67	68	"	56
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit hvert á	"	25	60	"	"	50

G. Ýmislegt:

38.	1 hndr., 6 pd. af æðardúni, vel hreinsuðum 1 pund á	18	9	108	54	"	90
39.	— 40 — - — óhreinsuðum — — -	"	"	"	"	"	"
40.	— 120 — - fuglafiðri 1 fjórð.-	9	82	117	84	"	98
41.	— 480 — - fjallagrösum — — -	1	65	79	20	"	66
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	22	"	"	"	44
43.	5 — 1 lambsfóður	4	16	"	"	"	83

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landa-
um verður:

	Hundrað.		Alin.	
	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
Eptir A. eða í fríðu	91	91	»	77
— B. — í ullu, smjöri og tólg	74	40	»	62
— C. — í tóvöru af ullu	62	54	»	52
— D. — í fiski	64	2	»	53
— E. — í lýsi	52	46 ^{1/2}	»	44
— F. — í skinnavöru	60	20	»	50
En meðalverð allra landaura samantalin	405	53 ^{1/2}	3	38
og skipt með 6, sýna:	67	59	»	56

meðalverð allra meðalverða .

Akureyri, 20. febrúar 1877.

Í umboði herra biskupsins

Christiansson.

David Guðmundsson,
settur.

Verðlagsskrá,

söm gildir í

Barðastrandar- og Strandasýslum,

frá miðju maímánaðar 1877 til sama tíma 1878.

21
22. marz.

		Í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Fríður peningur:						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	100	56	100	56	84
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	89	83	34	69
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	18	9	108	54	90
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	13	43	107	44	90
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	10	85	130	20	109
6.	— 8 ær geldar . . . —	13	80	110	40	92
7.	— 10 — mylkar . . . —	9	85	98	50	82
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	72	51	72	51	60
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	58	87	78	49	65
B. Ull, smjör og tólg:						
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	"	89	106	80	89
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	"	64	76	80	64
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . —	"	67	80	40	67
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . —	"	47	56	40	47
C. Tóvara af ullu:						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði, pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	"	59	35	40	30
16.	— 30 — tvíbands gjaldsokka . . . —	"	89	26	70	22
17.	— 180 — sjóvetlinga —	"	23	41	40	35
18.	— 20 eingirnispesur hver á	2	91	58	20	49
19.	— 15 tvíbands gjaldpesur —	4	91	73	65	61
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 al. á	1	41	169	20	141
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar —	1	8	129	60	108

21
22. marz

			Í peningum.		Hundrað á.		Alin.
			Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>D. Fiskur :</i>							
22.	1	6 vættir af saltfiski, vel verkuðum vættin á	17	21	103	26	86
23.	— 6 —	— harðfiski, — — — . . — —	12	94	77	64	65
24.	— 6 —	— þyrsklingi, — — — . . — —	11	55	69	30	58
25.	— 6 —	— hákarli, hertum . . . — —	10	55	63	30	53
26.	— 6 —	— ýsu, hertri — —	10	31	61	86	52
<i>E. Lýsi :</i>							
27.	1	1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . 8 pottar á	2	45	36	75	31
28.	— 1 —	— hákarlslýsis . — — —	2	95	44	25	37
29.	— 1 —	— selslýsis . . — — —	2	85	42	75	36
30.	— 1 —	— þorskalýsis . — — —	2	59	38	85	32
<i>F. Skinnavara :</i>							
31.	1	4 fjórðungar nautskinn . . 10 pund á	14	"	56	"	47
32.	— 6 —	— kýrskinn . . . — — —	11	90	71	40	60
33.	— 6 —	— hross-skinns . . — — —	10	27	61	62	51
34.	— 8 —	— sauðskinn, af tvævetrum og eldri . — — —	8	6	64	48	54
35.	— 12 —	— sauðskinn, af veturgömlum og ám . — — —	6	56	78	72	66
36.	— 6 —	— selskinns . . . — — —	10	83	64	98	54
37.	— 240	— lambskinn (vorlamba), einlit . . hvert á	"	22	52	80	44
<i>G. Ýmislegt :</i>							
38.	1	6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	18	69	112	14	93
39.	— 40 —	— óhreinsuðum . — — —	3	"	120	"	100
40.	— 120 —	— fuglafiðri 10 pund á	7	43	89	16	74
41.	— 40 —	— fjallagrösum . . . — — —	1	81	7	24	6
42.	5	álnir 1 dagsverk um heyannir	2	16	51	84	43
43.	5	— 1 lambsfóður	4	82	115	68	96
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fjórtöldum landaurum verður:							
<i>Eptir A. eða í fríðu</i>					98	89	82
— <i>B - í ullu, smjöri og tólg</i>					80	10	67
— <i>C - í ullartóvöru</i>					76	31	64
— <i>D - í fiski</i>					75	7	63
— <i>E - í lýsi</i>					40	65	34
— <i>F - í skinnavöru</i>					64	29	54
En meðalverð allra landaura saman talið					435	31	364
og skipt með 6 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða .					72	55	60

Reykjavík, 22. dag marzmán. 1877.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Fundaskýrslur amtsráðanna.

A.

Fundur amtsráðs norður- og austurumdæmisins á Akureyri 11.—17. júní 1875.

22

Á fundinum var amtmaðurinn í norður- og austurumdæminu, Chr. Christjánsson, forseti amtsráðsins, og sem kosnir fulltrúar alþingismennirnir Einar Ásmundsson á Nesi og Jón Sigurðsson á Gautlöndum.

Amtsráðið tók fyrst til umræðu brjef landshöfðingja dagsett 20. nóv. 1874, er fer fram á það, að búnaðarsjóður þessa amts verði sameinaður við búnaðarsjóði hinna amtanna, og rjeði amtsráðið frá þessari sameiningu að svo stöddu.

Þá voru teknar til athugunar og umræðu reglugjörðir fyrir allar sýslur amtsins um skipting veganna í þjóðvegi og aukavegi. Höfðu komið frá flestum sýslunefndum breytingartillögur um þetta efni, og voru þær flestar samþykktar. Þar á meðal var samþykkt að leggja þjóðveg frá Reykjum á Reykjabraut í Húnavatnssýslu yfir Ásana að Holtastaðaferju, frá Akureyri að Saurbæ í Eyjafirði, og um Oddsskarð og Klifbrekku í Suður-Múlasýslu.

Sýslunefndin í Þingeyjarsýslu hafði farið þess á leit, að hún fengi samþykki til að verja öllu vegabóttagjaldi sýslunnar, svo lengi sem með þarf, til brúargjörðar á Skjálfandafljóti, og enn fremur, að amtsráðið vildi leggja til tjeðrar brúargjörðar þann þriðjung af þessa árs þjóðvegagjaldi annara sýslna amtsins, sem amtsráðið hefir rjett til að ráða yfir. Áleit amtsráðið, að áður en umtalsmál gæti orðið að samþykkja þessa beiðni sýslunefndar Þingeyinga, yrði að gjöra lögmæta skoðun á brúarstöðinu og glöggva áætlun um kostnaðinn til brúargjörðarinnar. Enn fremur áleit amtsráðið nauðsynlegt að safna fje til þessa fyrirtækis með frjálsum samskotum í sýslunni og jafnvel víðar í amtinu, þar sem það mundi að nokkru leyti verða komið undir því, hve mikinn áhuga almenningur sýndi á máli þessu, hvern þátt amtsráðið sæi sjer fært að taka í framkvæmd málsins.

Þá voru yfirfarin endurrit af gjörðabókum sýslunefndanna. Í sambandi við þetta mál framlagði forseti kæru frá tveimur sýslunefndarmönnum í Húnavatnssýslu, er bera sig upp um það, að sýslunefndin hafi á fundi 18. febrúar þ. á. ákveðið 260 krónur af sýslusjóðnum, til 1000-ára-þjóðhátiðarhaldsins 1874. Auk þess hafði sama sýslunefnd veitt af sýslusjóði ferðakostnað tveggja sendimanna úr Húnavatnssýslu til þjóðhátiðarinnar á Þingvöllum sama ár. Áleit amtsráðið það mjög hœpið, að slík gjöld sem þessi, og sem eru privat eðlis, geti að lögum orðið lögð á sýslusjóðina, eins og það líka er ísjárvert að leggja á þá meiri gjöld en minnzt verður komist af með. Og þar sem nú engin önnur sýslunefnd í amtinu hafði tekið það ráð, að leggja þjóðhátiðarkostnað á sýslusjóð sinn, þá mælti amtsráðið svo fyrir, að báðum hinum umræddu gjaldagreinum yrði ljett af sýslusjóði Húnavatnssýslu, og kostnaðinum náð á einhvern annan hagfelldan hátt.

Því næst var tekið fyrir málið um hinn sunnlenzka fjárkláða, og framlagði forseti brjef dags. 1. maí þ. á. frá sýslumönnum í Húnavatnssýslu og Skagafjarðarsýslu, einnig endurrit af fundargjörðum að Þingnesi í Borgarfirði 17. apríl þ. á, og brjef dags. 26. febr. þ. á. frá sýslufundi Eyfirðinga. Höfðu skjöl þessi inni að halda greinilegar skýrslur um ásigkomulag fjárkláðans í Borgarfirði, og um það sem gjört hefir verið til að varna útbreiðslu hans norður og vestur. Eptir ítarlegar umræður samþykkti amtsráðið, að greiddur verði úr jafnaðarsjóði norður og austuramtsins sá hluti af kostnaðinum til hins svo nefnda Hvítárvarðar í sumar, er þessu amti getur frekast borið að greiða að lögum, eptir rjettri tiltölu til móts við vesturamtið.

22 Beiðni frá ábúanda Reykjahlíðar, Þjetri bónda Jónssyni, um hækkun á fylgdarkaupi yfir Mývatnsfjöll að ferjustaðnum á Jökulsá, var vísað til sýslunefndarinnar í Þingeyjarsýslu.

Þá framlagði forseti greinilegar skýrslur frá báðum sýslumönnum í Múlasýslunum um hið voðalega tilfelli, er að bar annan dag páska á þessu vori, þegar öskulag fjell yfir mikinn hluta austurlands. Amtsráðið tók þetta mikla vandræðamál til ítarlegrar ihugunar, og eptir að hafa skoðað það frá sem flestum hliðum, komst ráðið til þeirrar niðurstöðu, að jafnvel þó vænta megí, að alþýða manna í öllum þeim hjeruðum landsins, sem forsjónin hefir hlíft við þessari eyðileggingu, muni af fúsum og frjálsum vilja rjetta sínum nauðliðandi bræðrum hjálparhönd, eptir því sem efni og kringumstæður leyfa, þá óttaðist samt amtsráðið, að neyðin á austurlandi mundi verða svo mikil, að hið opinbera hlyti að skerast í málið og láta Múlasýslubúum í tje þann styrk, sem það megnar. En þar sem amtsráðinu var það fyllilega ljóst, að enginn sjóður er til í norður og austuramtinu, er sje fær um að veita svo mikinn styrk, er að haldi geti komið, þá áleit það óhjasneiðanlegt að snúa sjer til alþingis, og fara þess á leit, að þingið veiti að minnsta kosti 30,000 krónur af landssjóði á næsta fjárhagstímabili, til þess að afstýra neyð þeirri, er vofir yfir Múlasýslubúum, og að fje þetta verði til taks í tókan tíma, og því reglulega útbýtt til þeirra, sem mest þarfnast hjálpar. Tókst forseti á hendur að búa mál þetta til alþingis.

Sýslunefnd Þingeyinga hafði ráðið að útvega vatnsveitinga mann á þessu sumri til að standa fyrir vatnsveitingum þar í sýslu; hafði hún sótt um að fá af búnaðarsjóði amtsins styrk til ferðakostnaðar handa manni þessum, og gaf amtsráðið von um styrk þenna, þegar maðurinn væri fenginn.

Að síðustu var tekið til umræðu ásigkomulag amtsbókasafnsins á Akureyri. Var ályktað að útvega því betri húsakynni, en það hefir haft, og leita styrks hjá alþingi handa safninu, svo betra lag gæti komizt á það. Á síðustu árum hefir safnið mjög fáar bækur getað eignazt fyrir fátæktar sakir, nema hvað það nýlega hefir fengið alitlegar bókasendingar frá Vesturálfu.

Fleiri mál urðu eigi rædd á þessum fundi amtsráðsins.

B.

23 *Fundur amtsráðs norður- og austurumdæmisins á Akureyri 27.—29 júní 1876.*

Á fundinum var forseti ráðsins, amtmaður Chr. Christjánsson, amtsráðsmaður Einar Ásmundsson og vara-amtsráðsmaður Stefán umboðsmaður Jónsson á Steinsstöðum, er mætti í fjærveru amtsráðsmanns Jóns Sigurðssonar.

Forseti gat þess, að hann hefði áformað að kalla amtsráðið saman á næstliðnum vetri, einkanlega til að gjöra áætlun um gjöld og tekjur jafnaðarsjóðsins, en þetta hafði þó af ýmsum orsökum ekki getað komizt á; hafði því forseti í þetta sinn, fyrir hönd amtsráðsins, gjört áætlunina og jafnað niður til sjóðsins 20 aukum á hvert lausafjrhundur- að í amtinu. Samþykkti nú amtsráðið þessa ráðstöfun.

Þá voru yfirskoðaðir þeir reikningar, sem komnir voru til amtsráðsins yfir tekjur og gjöld sýslusjóðanna í umdæminu, en það voru reikningarnir úr Húnavatnssýslu, Skagafjarðarsýslu, Eyjafjarðarsýslu og Suðurmúlasýslu. Voru gjörðar ýmsar athugasemdir við suma af reikningum þessum, einkum með tilliti til þess, að sumar sýslunefndir höfðu fært sýslusjóðnum til útgjalda ýmislegt, sem amtsráðið áleit vanta lagaheimild til, og sumar á hinn bóginn undan fellt að jafna gjaldinu til sjóðanna á öll fasteignar- og

lausafjárhundruð afdráttarlaust. Var nú sýslunefndunum boðið að leiðrjetta þessar og þvílíkar misfellur í næstu reikningum. Sömuleiðis var afráðið, að áminna þá sýslumenn, sem ekki höfðu enn þá sent sýslusjóðsreikningana, að senda þá hið allrafyrsta.

23

Því næst voru yfirfarin endurrit af gjörðabókum allra sýslunefnda í amtinu og gjörðar við sumar þeirra athugasemdir, er einkum voru sprottnar af því, að sumar sýslunefndirnar höfðu undanfellt að gjöra reglulegar áætlanir um tekjur og gjöld sýslusjódanna á yfirstandanda ári.

Hinn setti læknir í Þingeyjarsýslu, Júlíus Halldórsson, hafði beiðzt að fá 150 króna þóknun af jafnaðarsjóði amtsins til viðbótar við styrk þann, er hann fjekk af landssjóði til ferðarinnar úr Reykjavík norður í Þingeyjarsýslu haustið 1874. Voru nú læknum veittar 50 krónur í þessu skyni.

Enn fremur voru veittar 100 krónur af jafnaðarsjóðnum til kennslustyrks handa heyrnarlausri og mállausri stúlku, Önnu Sigríði Magnúsdóttur, frá Skeggjastöðum í Jökuldal.

Þá var rætt um kostnaðinn við vörð þann, er settur var um sumarið 1875 við Hvítá í Borgarfirði á sameiginlegan kostnað norður- og austuramtsins og vesturamtsins til að verjast útbreiðslu fjárkláðans til þessara umdæma. Skjöl og reikningar, er forseti fram lagði í þessu máli, sýndu, að allur varðkostnaðurinn var samtals 17,445 kr. 70 aur. Af þessu bar jafnaðarsjóðnum fyrir norðan og vestan að borga helminginn, eður 8,722 kr. 85 aura. Nú höfðu lausafjárhundruðin haustið 1875 verið hjer í amtinu 30,218½, en í vesturamtinu 11,322½, og þegar helmingi varðkostnaðarins var skipt niður á báða jafnaðarsjóðina eptir þessari tildölu, komu á jafnaðarsjóð norður- og austuramtsins 6,345 kr. 33 aur. Samþykkti amtsráðið, að þetta fje væri greitt úr sjóðnum. En hinum helmingi varðkostnaðarins jafna amtmennirnir á fjáreigendur í þeim sýslum beggja amtanna, sem einkum og beinlínis átti að tryggja með verðinum.

Fleiri málum varð eigi ráðið til lykta á þessum fundi, með því ýmsar tillögur vanti aði frá sumum sýslunefndunum, og ýmsa reikninga frá sumum sýslumönnum.

.33

C.

Fundur amtsráðs norður- og austurumdæmisins á Akureyri 19. og 20. sept. 1876.

24

Á fundinum voru amtnaður Chr. Christjánsson sem forseti, og amtsráðsmennirnir Einar Ásmundsson og Jón Sigurðsson.

Voru þar fyrir tekin þessi mál:

1. Rannsakaðir sýslusjóðsreikningar fyrir árið 1875 úr Þingeyjarsýslu og Norðurmúlasýslu, er vantað hafði, þá er síðasti amtsráðsfundur var haldinn.
2. Samdi amtsráðið eptir fyrirmælum landshöfðingja tillögur um það, hverjir vegir skyldu vera fjallvegir í norður- og austuramtinu eptir lögum 15. október 1875, og tiltók ráðið þá vegi, sem hjer eru taldir.

A. Fjallvegir milli landsfjórðunga:

1. Sprengisandsvegur.
2. Vatnahjallavegur,
3. Stórasandsvegur.
3. Grímtungnaheiðarvegur.

B. Fjallvegir milli sýslna:

1. Lónsheiði, milli Álptafjarðar í Suðurmúlasýslu og Lóns í Skaptafellssýslu.

Hinn 14. apríl 1877.

- 24** 2. Vestdalsheiði, milli Eyðapinghár í Suðurmúlasýslu og Seyðisfjarðar í Norðurmúlasýslu.
 3. Mývatnsöræfi og Dimmifjallgarður, milli Mývatnssveitar í Þingeyjarsýslu og Vopnafjarðar í Norðurmúlasýslu.
 4. Hallgilsstaðaheiði, milli Sauðaneshrepps í Þingeyjarsýslu og Skeggjastaðahrepps í Norðurmúlasýslu.
 5. Þingmannavegur yfir Vaðlaheiði, milli Kaupangssveitar í Eyjafjarðarsýslu og Fnjóskárdals í Þingeyjarsýslu.
 6. Öxnadalsheiði, milli Eyjafjarðarsýslu og Skagafjarðarsýslu.
 7. Heljardalsheiði milli Svarfaðardals í Eyjafjarðarsýslu og Kolbeinsdals í Skagafjarðarsýslu.
 8. Siglufjarðarskarð, milli Siglufjarðar í Eyjafjarðarsýslu og Fljóta í Skagafjarðarsýslu.
 9. Vatnsskarð, milli Skagafjarðar og Húnavatnssýslu.
 10. Gönguskarðsvegur yfir Kolugafjall, milli Sauðárhrepps í Skagafjarðarsýslu og Hallárdals í Húnavatnssýslu.

Sjer í lagi lagði amtsráðið það til, að skoðun væri gjörð á Grímsstungnaheiði, og reynt að gjöra veginn yfir hana beinni og styttri; einnig að þessi vegur og þar næst Stórasandsvegur yrðu látnir sitja fyrir vegabótum fjórðunga í milli, en Mývatnsöræfi og Dimmifjallgarður af vegum þeim, sem taldir eru undir staflíð B, með því vegur sá hefir spillzt mjög af eldgosunum 1875.

3. Var öllum sýslum umdæmisins skipt í yfírsetukvenna-um dæmi samkvæmt yfírsetukvennalögum 17. des. 1875, og urðu eftir þessari skiptingu alls 63 yfírsetukvenna-umdæmi í norður og austurumdæminu¹.
 4. Þá kom til umræðu bóнарbrjef frá Snorra dýralækni Jónssyni um ríflegan styrk af jafnaðarsjóðnum til þess að rannsaka og ráða bót á bráðapest í Múlasýslunum. Var samþykkt, að veita Snorra í þessu skyni í eitt skipti 200 krónur, eins og amtmaðurinn hafði þegar veitt ádrátt um eftir tillögu landshöfðingjans, og ekkert frekar. Var svo fundi slitið.

D.

25 Fundur amtráðs norður og austurumdæmisins á Akureyri 14.—18. desember 1876.

Á fundinum voru amtmaður Chr. Christjánsson, forseti amtsráðsins, og amtsráðsmenn Einar Ásmundsson og Jón Sigurðsson.

Voru þar teknir til skoðunar og rannsóknar reikningar fyrir árið 1875 yfir þjóðvegasjóði allra sýslna í umdæminu, að Skagafjarðarsýslu undanskilinni, því þaðan voru reikningarnir enn þá eigi komnir. Gjörði amtsráðið eftir nákvæma yfirskoðun fleiri eða færri athugasemdir við sjerhvern þessara reikninga, og mælti svo fyrir, að sýslumennirnir tæki þær til athugunar, þegar þeir semja reikningana fyrir 1876.

Forseti lagði fyrir amtsráðið brjef frá landshöfðingjanum, dags. 25. sept. 1875, og annað frá bæjarfógetanum á Akureyri, dags. 27. f. m. Bæði þessi brjef hljóðuðu um skipun lögregluþjóns og fangavaraðar á Akureyri, og beiddist bæjarfógetinn ákvörðunar amtsráðsins um það, hve mikla borgun greiða mætti fyrir eptirlit með fongum þeim, er settir kunna að verða í fangahúsið á Akureyri. Amtsráðinu virtist eigi þörf á að svo komnu, að ráða fastan mann til fangavaraðar, en áleit hentara, að fá mann til fangagæzlu í hvert skipti, sem á þarf að halda. Var ákveðið, að veita mætti þeim manni 2 kr. 66 aura á dag í þóknunarskyni fyrir fangagæzluna, um tímabilið frá miðjum apríl-

1) Skrá yfir yfírsetukvennaumdæmi þessi er prentuð í blaðinu „Norðanfara“ 1876, bls. 111.

mánuði til miðs októbermánaðar ár hvert, en hálfu minna, eða 1 kr. 33 aura á dag, 25
aðra tíma ársins.

Forseti gat þess, að hann eptir beiðni nokkurra merkra manna hefði ráðið Eyólf bónda Guðmundsson á Eyjarbakka í Húnavatnssýslu til að ferðast um Skagafjarðar, Eyja-
fjarðar og Þingeyjarsýslur til að skoða æðarvörp og leggja ráð á, hvernig þau megi
auka og bæta. Hafði amtmaðurinn veitt Eyólfi 100 króna styrk til ferðarinnar og þar
að auki útvegað honum og sent skógvíð fyrir 25 kr. 78 aura. Samþykkti nú amtsráðið
að báðar þessar upphæðir væru greiddar af búnaðarsjóði amtsins.

Fleiri mál urðu eigi útkljáð á þessum fundi.

E.

Fundur amtráðs norður og austurumdæmisins á Akureyri 13.—17. febrúar 1877.

26

Á fundinum voru forseti ráðsins, amtmaður Chr. Christjánsson, og amtsráðsmenn-
irnir Einar Ásmundsson og Jón Sigurðsson.

Mál þau, sem fyrir komu á fundinum voru þessi:

1. Voru rannsakaðir þjóðvegajóðsreikningar Skagafjarðarsýslu fyrir árið 1875, er vantað
hafði þegar síðasti fundur var haldinn, og þótti eigi þurfa að gjöra við þá neina at-
hugasemd.
2. Rannsakaður sýslusjóðsreikningur Þingeyjarsýslu 1875.
3. Sömuleiðis sýslusjóðsreikningur Norðurmúlasýslu sama ár.
4. Enn fremur þjóðvegajóðsreikningur Þingeyjarsýslu 1876.
5. Var yfirfarið endurrit af gjörðabók sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu frá tveimur
nefndarfundum, 30. maí og 20.—22. júní 1876. Í sambandi þar við stóð ágrein-
ingur nokkur, er skotið hafði verið til amtsráðsins, milli hreppsnefndanna í Vind-
hælishrepp og Engihlíðarhrepp, um g a n g n a t a k m ö r k milli Skrapatungurjettar
og Landsendarjettar. Áleit amtsráðið, að úrskurður sýslunefndar Húnavetninga ætti
að gilda í þessu máli.
6. Yfirfarið endurrit af gjörðabók sýslunefndar Þingeyinga 9. júní 1876.
7. Sömuleiðis endurrit af gjörðabók sýslunefndar Eyfirðinga af fundi hennar 30. og 31.
janúar þ. á., og voru við það gjörðar ymsar athugasemdir.
8. Einnig endurrit af gjörðabók sýslunefndar Þingeyinga frá nefndarfundum 30. jan.—2.
febr. þ. á. og við það gjörðar athugasemdir. Í sambandi þar við stóð málefnið um
brúargjörð á Skjálfandafljóti. Hafði sýslunefndin áður farið fram á, að
fá styrk til þessa fyrirtækis af þjóðvegagjaldi annara sýslna í umdæminu og sam-
þykki amtsráðsins til að taka í sama tilgangi 4000 króna lán. Gat amtsráðið eigi að
svo komnu samþykkt þetta, af þeirri ástæðu, að eigi hefir enn verið gjörð nema
mjög lausleg og ónóg skoðun á brúarstöðinu og engin regluleg áætlun um kostnað-
inn, er þurfa mundi til brúargjörðarinnar.
9. Samþykkti amtsráðið sáttargjörð nokkra milli hreppsnefndarinnar í Breiðdalshrepp í
Suðurmúlasýslu og tveggja bænda í skuldamáli.
10. Var kærumáli frá oddvita hreppsnefndarinnar í Bólstaðahlíðarhrepp, um skyldu bænda
í Engihlíðarhrepp til fjallskila á Eyvindarstaðaheiði, vísað til sýslunefndar Hún-
vetninga.
11. Voru endurskoðaðir reikningar jafnaðarsjóðs norður og austurumdæmisins fyrir árin
1875 og 1876, og þar eptir samin svo látandi

um gjöld og tekjur jafnaðarsjóðsins í norður og austurumdæminu árið 1877.

Gjöld: kr. aur.

1. Til sakamála og lögreglumála	300	»
2. — gjafsóknarmála	300	»
3. — sáttamála	50	»
4. — bólusetninga og annara heilbrigðismála	150	»
5. — kennslu heyrnar- og mállausra	600	»
6. — ferðakostnaðar embættismanna	200	»
7. — kostnaðar við amtsráðið	150	»
8. — varðkostnaðar móti fjárkláðanum	1500	»
9. — afborgunar á skuld sjóðsins fyrir fangahúsabyggingar	3314	46
10. — ýmsra útgjalda	716	85
	<u>7281</u>	<u>31</u>

Tekjur:

1. Í sjóði frá fyrra ári	1213	75
2. Niðurjöfnun á lausafjárhundruðin í amtinu, tals 30338,20 aurar á hvert	6067	60
	<u>7281</u>	<u>35</u>

12. Þvínæst voru athugaðir reikningar og skoðuð skuldabréf þeirra stofnana og sjóða, er undir amtsráðið heyra, en það eru:
- a, Búnaðarsjóður norður og austurumdæmisins.
 - b, Jökulárbrúarsjóðurinn.
 - c, Gjafasjóður Guttorms prófests Þorsteinssonar til fátækra ekkna í Vopnafirði.
 - d, Gjafasjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar til fátækra í Vallanessókn.
 - e, Legat Jóns Sigurðssonar
 - f, Gjof Jóns Sigurðssonar til Vallnahrepps.
 - g, Styrktarsjóður handa fátækum ekkjum og munaðarlausum börnum í Eyjafirði og
 - h, Búnaðarskólagjald í norður og austurumdæminu.
- Reikningar allra þessara sjóða fyrir árið 1875 voru yfirfarnir og ekkert fundið við þá athugavert.
13. Forseti framlagði yfirlit eða ágrip af reikningum þjóðvegassjóðanna í öllum sýslum amtsins árið 1875, og var það skoðað og samþykkt.
14. Samdi amtsráðið yfirlit yfir fjárhag sýslusjóðanna í norður og austurumdæminu árið 1875.
15. Voru nokkrar ráðstafanir gjörðar um amtsbókasafnið á Akureyri, sem er undir umsjón amtsráðsins.
16. Samþykkti amtsráðið að veita hjeraðslækni Þorgrími Johnsen á Akureyri 50 krónur af jafnaðarsjóðnum fyrir að kenna einni stúlku yfirsetukvennafræði, áður en yfirsetukvennalög af 17. desember 1875 gengu í gildi.
17. Að síðustu var samkvæmt 46. gr. sveitarstjórnarlaganna varpað hlutum um, hvor hinna tveggja kosnu amtsráðsmanna skyldi ganga úr amtsráðinu, þegar 3 ár eru liðin frá síðustu kosningum, og hlaut Jón Sigurðsson úr að ganga. Af hinum kosnu varafulltrúum var annar dæinn, svo eigi þurfti hlutkestis við þeirra í milli.
- Fleiri mál komu eigi til umræðu á þessum fundi.

Akureyri, 28. dag febrúarm. 1877.

Christiansson.

Reikningar.

B. Ágrip af reikningum nokkurra almennra sjóða og stofnana í norður- og austurumdæminu.

Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins árið 1875.

27

	Tekjur.	kr.	aur.	Kr.	aur.
1.	Eptirstöðvar eptir fyrra árs reikningi:				
	a, fyrirfram borgað úr sjóðnum	3051	50		
	b, í peningum	3876	6	6927	56
2.	Á árinu 1875 er jafnað 25 aurum á hvert lausafjórðungi í amtinu, og er gjald þetta eptir meðlögðum reikningum:				
	a, af Húnavatns sýslu	1497	44		
	b, — Skagafjarðar —	1213	12		
	c, — Eyjafjarðar —	1134	63		
	d, — Þingeyjar —	1122	88		
	e, — Norðurmúla —	1386	50		
	f, — Suðurmúla —	1160	75	7515	32
3.	Kostnaður í lögreglumálinu gegn Jóni Einarssyni úr Húnavatnsýslu, 110 rd., er endurborgaður			220	»
4.	Málsfærslulaun við yfirrettinn í málinu gegn Jóni Jónssyni úr Suðurmúlasýslu eru endurborguð			10	»
5.	Samkvæmt 1. grein athugasemda við jafnaðarsjóðsreikning norður- og austuramtsins 1873			»	20
	Samtals			14673	8

	Gjöld.	kr.	aur.	Kr.	Aur.
1.	Til dóms- og lögreglumála:				
	a, þjófnaðarsök Jóns Jónssonar úr Norðurmúlasýslu	24	»		
	b, út af rannsókn um grunaðan þjófnað í Suðurmúlasýslu	41	»		
	c, lóðarskattur fangahússins á Akureyrarkaupstað 1875—76	6	76	71	76
2.	Kostnaður viðvíkjandi alþingi árið 1875 samkvæmt brjefi landshöfðingja dags. 20. marz 1875			1753	55
3.	Til yfirsetukvenna			»	»
4.	Kostnaður viðvíkjandi bóluasetningu:				
	a, í Akureyrar prestakalli	17	»		
	b, — Hvanneyrar —	13	50		
	c, fyrir prentun á 3040 expl. bóluattesta	40	»	70	50
5.	Þóknun til prófests D. Halldórssonar fyrir að setja verðlags-skrárnar 1875—76			28	»
6.	Meðlag með heyrnar- og mállausum úr norður- og austur-amtinu árið 1875			630	»
7.	Kostnaður við embættisferð undirskrifaðs um Húnavatns- og Skagafjarðarsýslur sumarið 1875			236	»
	flýtt			2789	81

27

		Kr.	Ar.
	fluttar	2789	81
8.	Til hins íslenzka læknaþjóðs fyrir árið 1875 samkvæmt konungsúrskurði 10. maí 1867	400	"
9.	Kostnaður við val alþingismanna í Húnavatnssýslu til alþingis 1875	33	"
10.	Endurborgað dánarbúi Jónasar sál. Thorsteinsens sýslumanns í Suðurmúlasýslu:		
	a, ofborgað jafnaðarsjóðsgjald	151 60	
	b, — daufdumbragjald	29 46	181 6
11.	Til sáttamála	"	"
12.	Til gjafsóknarmála:		
	a, í máli prestsins til Hof- og Háls-safnaða gegn Jóni Þorvarðarsyni, bónda í Papey	51	"
	b, fyrir útskrift af yfirjettardómsgjörðum í málinu milli departementsdirektörs Oddg. Stephensens og amtmanns Havsteins, þar eð hinar eldri dómsgjörðir í málinu brunnu á Friðriksgáfu 21. marz 1874.	11 8	62 8
13.	Borgað hjeraðslækni Þ. Johnsen fyrir skoðun og skurð á líki barns, sem grunur læk á að móðirin hefði fyrirfarið	20	"
14.	Kostnaður við mót dannebrogsmannanna Jóns Sigurðssonar og Einars Ásmundssonar í amtsráðinu 1875	48	"
15.	Fyrir aukapóstferð frá skrifstofu amtsins á Akureyri til Húnavatnss.	28	"
16.	Hjer færast til útgjalda 3. og 4. tekjugreinir, sem eru innifaldar í fyrirfram borgunum við tekjugrein 1. a, með	230	"
17.	Eptirstöðvar til næsta árs:		
	a, fyrirfram borgað úr sjóðnum eptir meðlagðri skýrslu	6583	"
	b, óborgað jafnaðarsjóðsgjald frá nokkrum sýslum við árslok 1875 samkvæmt meðlagðri skýrslu	2250 13	
	c, í peningum	2048	"
	Samtals	10881	13
		14673	8

28

Möðruvallaklausturskirkja fardaga-árið 1874—75.

	Tekjur.	Kr.	Ar.
1.	Kirkjutíund af fasteign og lausafje, 662,44 fiskar, eður 331,22 álnir eptir verðlagsskrá fyrir árið 1875—76 á kr. 0,56 hver alin	185	48
2.	Ljóstollar 66 að tölu, hver á 4 pund tölgar, alls 224 pund þar af, eins og vant er, eytt til ljósa 24 — þau 200 — sem eptir eru, voru seld í verzlun, hvert pund fyrir 16 sk., sem gjörir 33 rd. 32 sk., eru	66	66
3.	Legkaup, 7 heil og 3 hálf, alls 51 alin reiknaðar eptir verðlagskrá 1874—75 á 27 sk. hver alin og alls 14 rd. 33 sk. eður	28	68
4.	Skuld kirkjunnar til reikningshaldara	7	99
	Tekjur samtals	288	81

Gjöld.		Kr.	Ar.	28
1.	Fyrir brauð og vín handa altarisgöngufólki:	kr. aur.		
	a, 31¾ pottar víns á 32 sk. og alls 10 rd. 56 sk. eður .	21	16	
	b, 775 kirkju-oblátur á 16 sk. hundraðið, og alls 1 rd. 32 sk. eður	2	58	23 74
2.	Fyrir ljósagarn ¼ pund á 32 sk. eður nú			» 66
3.	— þvott og hirðingu kirkjunnar		16	»
4.	Laun prestsins fyrir skoðun þessa reiknings		1	68
5.	Fyrir tjörgun kirkjunnar		18	73
6.	Til landssjóðsins eru borgaðar		228	»
Gjöld samtals		288	81	

Flateyjarkirkja fardaga-árið 1874—75.

29

Tekjur.		Kr.	Ar.
1.	Hjá reikningshaldara eptir fyrra árs reikningi 13 rd. 46 sk.	26	95
2.	Tíund af fasteign og lausafje, 17,59 fiskis, á 28 aur.	4	93
3.	Ljóstollar að tölu 12 eður 48 pund á 35 aur.	16	80
4.	Legkaup 2 heil eru 12 álnir á 56 aur.	6	72
5.	Skuld við jarðabókarsjóðinn	745	54
Tekjur samtals		800	94

Gjöld.		Kr.	Ar.
1.	Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn	745	54
2.	Fyrir brauð og vín handa altarisgöngufólki	3	40
3.	8 pund tölgar til lýsingar, á 35 aur.	2	80
4.	Fyrir ljósagarn, sápu, hirðingu á kirkjunni og skróða	2	50
5.	Visitazíulaun prófasts	5	62
6.	Fyrir prentun á reikningi kirkjunnar fyrir fardaga-árið 1872—73	3	8
7.	Í peningum hjá reikningshaldara	38	»
Gjöld samtals		800	94

Munkaþverárklosturskirkja fardaga-árið 1874—75.

30

Tekjur.		Kr.	Ar.
1.	Kirkjutíund 228,36 fiskar eður 114,18 álnir, á 56 aur.	63	94
2.	Ljóstollar að tölu 32½, hver á 4 pund tölgar, er 130 pund þar af, eins og vant er, eytt til ljósa 12 — þau 118 — sem eptir eru, reiknast eptir verðlagsskránni 1874—75 á 19 sk. hvert pund, og alls 23 rd. 34 sk. eður	46	70
3.	Legkaup að tölu 3 heil eður 18 álnir á 27 sk., og alls 5 rd. 6 sk. eður	10	12
4.	Eptir fyrra árs reikningi var skuld kirkjunnar til Munkaþverárklosturs vesturhluta 226 rd. 88 sk. þar upp í eru borgaðar eptirstöðvarnar í sama árs reikningi 46 — 85 — er þá skuldin 180 — 3 —	360	6
Tekjur samtals		480	82

30

	Gjöld.	Kr.	Ar.
1. Skuld kirkjunnar eptir 4. tekjugrein		360	6
2. Fyrir þvott og hirðingu kirkjunnar m. fl.		10	66
3. — brauð, vín og ljósagarn		12	53
4. Laun prestsins fyrir skoðun þessa reiknings		1	68
5. Fyrir pappír og lakk í þarfir kirkjunnar		»	66
6. Í fyrra árs reikningi tekjumegin við nr. 3 er of mikið til fært eitt leg- kaup 1 rd. 65 sk.			
en tíundin í sama reikningi vantalín um	» — 12 — 1 rd. 53 sk. eður	3	10
7. Afgangurinn		92	13
verður í næsta umboðsreikningi látinn koma upp í skuld kirkjunnar við Munkapverárklosturs vesturhluta.			
	Gjöld samtals	480	82

31

Búnaðarsjóður norður- og austuramtsins á árinu 1875.

	Tekjur.	Kr.	Ar.
1. Sjóður við árslok 1874:	rd. sk.		
a, í konunglegum skuldabréfum með 4%:			
nr. 69, dags. 10. okt. 1832 að upphæð	417	73	
— 206, — 30. marz 1836 — —	100	»	
— 392, — 22. apríl 1839 — —	197	32	
b, innritunarskírteini Ltr. C. fol. 3453 dags. 12. janúar 1874 að upphæð	200	»	
c, skuldabréf fjárhagsstjórnarinnar, dags. 3. júní 1871, að upphæð	100	»	
d, í láni hjá einstökum mönnum með 4% vöxtum	850	»	
e, í vörslum amtsins	150	80	4031 83
2. Vextir af innsteðunni a — d til 11. júní 1875		149	20
	Tekjur samtals	4181	5

	Gjöld.	Kr.	Ar.
1. Borguð húsaleiga fyrir amtsbókasafnið fyrir 1 ár til 14. maí 1875		10	»
2. Lánað mót fasteignarveði og 4% vöxtum $\frac{3}{12}$ og $\frac{6}{7}$ 75		400	»
3. Sjóður við árslok 1875:			
a, í konunglegum skuldabréfum m. fl. og 4% vöxtum samkvæmt tekjugrein 1 a—c	2030 kr. 18 ar.		
b, í láni hjá einstökum mönnum	1700 — » —		
c, í peningum	40 — 87 —	3771	5
	Gjöld samtals	4181	5

Jökulsárbrúarsjóður í Norðurmúlasýslu á árinu 1875.

32

	Tekjur.		Kr.	Ar.
1. Sjóður við árslok 1874:	rd. sk.			
a, konungl. skuldabrief nr. 393, dags. 22. apríl 1839				
að upphæð	200	»		
b, í láni gegn veði í fasteign og 4% vöxtum	1150	»		
c, í vörzlum amtsins	11	22		
	alls	1361	22	eður 2722 45
2. Vextir til 11. júní 1875:				
a, af hinu konunglega skuldabriefi 4%	8	»		
b, — skuldabriefum einstakra manna 4%	44	»		
	alls	52	»	eður 104 »
3. Skuld til amtmannsins			89	55
	Tekjur samtals		2916	»

	Gjöld.		Kr.	Ar.
1. Fyrir hirðing brúarinnar			16	»
2. Sjóður við árslok 1875:				
a, í konunglegu skuldabriefi með 4%	400	»		
b, í láni mót veði í fasteign og 4%	2300	»		
c, lánað $\frac{3}{12}$ 1874 mót veði í fasteign og 4% vöxtum	200	»	2900	»
	Gjöld alls		2916	»

Gjafasjóður Guttorms prófasts Þorsteinssonar til fátækra
í Vopnafjarðarhrepp, árið 1875.

33

	Tekjur.		Kr.	Ar.
1. Sjóður við árslok 1874:	rd. sk.			
a, innritunarskírteini Ltr. C. fol. 3455, dagsett 12. janúar 1874 að upphæð	800	»		
b, í vörzlum amtsins	1	30		
	er	801	30	eður 1602 62
2. Vextir af innstæðunni til 11. júní 1875			64	»
	Tekjur samtals		1666	62
	Gjöld.		Kr.	Ar.
1. Styrkur veittur fátækri ekkju í Vopnafirði			66	62
2. Sjóður við árslok 1875:				
Innritunarskírteinið, sem tilfært er tekjumegin			1600	»
	Gjöld samtals		1666	62

Hinn 21. apríl 1877.

34 Gjafasjóður Pjeturs Þorsteinssonar sýslumanns árið 1875.

Tekjur.

Kr. Ar.

1. Sjóður við árslok 1874:

a, í konunglegum skuldabréfum með 4% vöxtum:	rd. sk.
nr. 97, dags. 7. oktbr. 1833 að upphæð . . .	176 "
— 390, — 22. apríl 1839 — — . . .	368 80
b, innritunarskríteinu Ltr. C. fol. 3454, dags. 12. janúar 1874, að upphæð . . .	400 "
c, í láni hjá einstökum mönnum með 4% vöxtum	525 "
d, í vörzlum amtsins . . .	14 55

er 1484 39 eður 2968 81

2. Vextir frá 11. júní 1874 til 11. júní 1875:

a, af innstæðunni 1. a — b 944 rd. 80 sk. . .	37 76
b, — skuldabréfum einstakra manna 1. c. . .	21 "

= 58 76 eður 117 58

Tekjur samtals 3086 39

Gjöld.

Kr. Ar.

1. Styrkur veittur tveimur mönnum í Vallanessókn . . .

108 "

2. Sjóður við árslok 1875:

kr. aur.

a, í konunglegum skuldabréfum . . .	1089 66
b, innritunarskríteinu Ltr. C. fol. 3454 . . .	800 "
c, í láni hjá einstökum mönnum . . .	1050 "
d, í vörzlum amtmanns . . .	37 73

Gjöld samtals 3086 39

35 Jóns Sigurðssonar legat fardaga-árið 1874—75.

Tekjur:

Kr. Ar.

1. Sjóður við árslok 1874:

rd. sk.

a, í fasteign, jarðirnar

Kristnes	34,4 hndr. virt á . . .	1200 "
Hvammur	33,8 — — — . . .	1000 "
Sílastaðir	{ 26,8 — — — . . .	870 "
Sílastaðakot		
Laugaland	{ 32,6 — — — . . .	950 "
Heiðarhús		
Miðland	7,4 — — — . . .	500 "
1/2 Gloppa	5,75 — — — . . .	200 "
		4720 "

b, í veðskuldabréfum

1. með 4% vöxtum . . . 2266 rd. 19 sk.

2. með 3 1/2% vöxtum . . . 200 — " — 2466 19

7186 19 eða 14372 39

flyt 14372 39

flutt 14372 39 **35**

2. Vextir til 11. júní 1875:			
a, af 2266 rd. 19 sk. með 4% vöxtum	86 50		
b, af 200 rd. með 3½% vöxtum	7 "		
	<u>93 50</u>	eður	187 4
3. Leigur haustið 1874 eptir 15¾ kúgildi, sem jörð-unum fylgja:			
a, 200 álnir reiknaðar eptir smjörverði verðlagsskrá-arinnar 1874—75 á 25 sk. eru	52 8		
b, 115 meðalálnir eptir sömu verðlagsskrá á 27 sk. eru	<u>32 33</u>		
	84 41	eður	168 85
4. Landskuldir í fardögum 1875 reiknaðar eptir verðlagsskrá 1875—76:			
a, 190 álnir í peningum árl. eins	72 kr. 66 a.		
b, 530 meðalálnir á kr. 0,56	<u>296 — 80 -</u>		369 46
5. Skuld við ríkissjóðinn			38 10
	Tekjur samtals 15135 84		

Útgjöld:

Kr. Ar.

1. Skuld til amtmanns samkvæmt fyrra árs reikningi 17 rd. 40 sk.			34 83
2. Upp í skuldina við ríkissjóðinn er borgað:	rd. sk.		
a, vextir af 19 rd. 5 sk. frá 1. apríl 1874 til 31. marz 1875	» 73		
b, ⅓ og seinasta afborgun af 133 rd. 32 sk.	<u>19 4½</u>		
	19 77½	eður	39 62
3. Umboðslaun ⅙ jarða-afgjaldanna að upphæð 538 kr. 30 a.			89 71
4. Lánað mót fasteignarveði og 4% vöxtum dag 1½ 75			400 "
5. Eptirstöðvar í fardögum 1875:	kr. aur.		
a, í fasteign samkvæmt tekjulið 1.	9440 "		
b, í veðskuldabréfum:			
1. með 4% vöxtum af 2266 rd. 19 sk. eður	4532 39		
2. — 3½% — — 200 — " — —	400 "		
c, í vörzlum reikningshaldara	<u>199 29</u>		14571 68
	Gjöld samtals 15135 84		

Gjöf Jóns Sigurðssonar til Vallnahrepps fardaga-árið **36**
1874—75.

Tekjur:

Kr. Ar.

1. Sjóður í fardögum 1874:	rd. sk.		
a, jörðin Ytri-Villingadalur 14,0 hndr. virt á	495 "		
b, — Merkigil 14,0 — — —	500 "		
c, — ½ Gloppa 5,75 — — —	160 "		
d, í vörzlum umboðsmanns	<u>1 74</u>		
	1156 74	eður	2313 54
2. Leigur haustið 1874 eptir 4½ kúgildi reiknaðar eptir verðlagsskránni 1874—75:			
85 meðalálnir á 27 sk. og alls 23 rd. 87 sk. eður	47 kr. 81 a.		
3. Landsk. í fard. 1875 reiknaðar eptir verðlagsskránni 1875—76:			
194 meðalálnir á kr. 0,56	<u>108 — 64 -</u>		156 45
	Tekjur samtals 2469 99		

36

	Gjöld:	Kr. Ar.
1. Umboðslaun $\frac{1}{6}$ af árstekjunum 156,45 kr.		26 7
2. Greitt til Vallnahrepps fátækra sjóðs		130 38
3. Sjóður í fardögum 1875 eptir 1. tekjugrein		2313 54
	Gjöld samtals	2469 99

37 Styrktarsjóður handa fátækum ekkjum og munaðarlausum börnum í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað árið 1875.

	Tekjur:	Kr. Ar.
1. Sjóður við árslok 1874:	rd. sk.	
a, í konunglegum skuldabréfum með 4% vöxtum	644 22	
b, - ——— ——— — 3½% —	282 11	
c, - ——— ——— — 3% —	100 "	
	1026 33 eður	2052 68
d, í peningum 29 rd. 68 sk.		59 41
2. Vextir af skuldabréfum sjóðsins til 11. júní 1875		77 29
3. Í gjafahirzlu sjóðsins fundust, þá hún var opnuð		8 8
	Tekjur samtals	2197 46

	Gjöld:	Kr. Ar.
1. Styrkur veittur 3 ekkjum og einu munaðarlausu barni		64 "
2. Sjóður við árslok 1875:		
a, í konunglegum skuldabréfum eptir tekjugrein 1. a,—c, 2052 kr. 68 a.		
b, í peningum	80 — 78 -	2133 46
	Gjöld samtals	2197 46

38

Gjald til þjóðveganna í norður- og austuramtinu 1875.

	Tekjur:	Kr. Ar.
1. Eptirstöðvar við árslok 1874:	rd. sk.	
a, í Skagafjarðarsýslu	37 37	
b, - Eyjafjarðarsýslu	87 90	
c, - Þingeyjarsýslu	112 85	
d, - Norður-Múlasýslu	567 88	
e, - Suður-Múlasýslu	832 42	
	1638 54 eður	3277 12
2. Þjóðvegagjald 1875:		
a, í Húnavatnssýslu	854 kr. 90 a.	
b, - Skagafjarðarsýslu	806 — 39 -	
c, - Eyjafjarðarsýslu	765 — 68 -	
d, - Þingeyjarsýslu	965 — 45 -	
e, - Norður-Múlasýslu	721 — 83 -	
f, - Suður-Múlasýslu	841 — 62 -	4955 87
3. Skuld vegabótasjóðs Húnavatnssýslu við árslokin 1875 kemur til útgjalda í næsta reikningi vegabótasjóðsins		54 39
	Tekjur samtals	8287 38

Gjöld.

Kr. Ar. **38**

1. Skuld vegabótasjóðs Húnavatnssýslu við árslok 1874:	kr.	ar.		
a, við reikningshaldara	117	10		
b, — Engihlíðarhrepp samkvæmt bréfi amtsins 22—3—1875	9	95	127	5
2. Fyrir vegabætur á árinu 1875 er borgað:				
a, í Húnavatns sýslu	779	20		
b, - Skagafjarðar —	878	46		
c, - Eyjafjarðar —	916	16		
d, - Þingeyjar —	662	2		
e, - Norðurmúla —	980	73		
f, - Suðurmúla —	1345	97	5562	54
3. Fyrir prentun ágrips af vegabótareikningum fyrir 1871 og 1872:				
a, í Húnavatns sýslu	3	4		
b, - Skagafjarðar —	2	70		
c, - Eyjafjarðar —	2	68		
d, - Þingeyjar —	3	37		
e, - Norðurmúla —	2	83		
f, - Suðurmúla —	2	95	17	57
4. Eptirstöðvar við árslok 1875:				
a, í Eyjafjarðar sýslu	22	72		
b, - Þingeyjar —	525	83		
c, - Norðurmúla —	874	10		
d, - Suðurmúla —	1157	57	2580	22
Gjöld samtals			8287	38

Gjald til búnaðarskóla í norður- og austuramtinu árið 1875. **39**

Tekjur.

Kr. Ar.

1. Sjóður við árslok 1874:	rd.	sk.		
a, í láni mót veði í fasteign og 4%	430	»		
b, — — — — — 4%	650	»		
c, - vörzlum amtsins	113	78		
	=	1193 78	eður	2387 62
2. Vextir til 11. júní 1875:				
a, af 430 rd. 4% til 11. júní 1873	17	20		
b, — 650 — 4% — — — —	17	13		
	=	34 33	eður	68 68
3. Búnaðarskólagjald vorið 1875:	kr.	ar.		
a, af Húnavatns sýslu	225	29		
b, — Skagafjarðar —	239	62		
c, — Eyjafjarðar —	247	31		
d, — Þingeyjar —	209	85		
e, — Norðurmúla —	129	97		
f, — Suðurmúla —	120	81	1172	85
Tekjur samtals			3629	15

1. Sjóður við árslok 1875:	kr.	ar.
a, lánað mót veði í fasteign og 4% vöxtum, samkvæmt tekjugrein 1. a. b. 1080 rd. eður	2160	»
b, lánað mót veði í fasteign og 4% vöxtum:	kr.	
Jóni Stefánssyni $28\frac{5}{8}$ 75	200	
Sigurði Guðnasyni $17\frac{1}{8}$ 75	600	
Erlendi Jónssyni $11\frac{1}{2}$ 75	100	
Guðjóni Jónassyni $5\frac{1}{2}$ 75	200	
Marteini Halldórssyni $22\frac{2}{3}$ 75	100	
Árna Stefánssyni $25\frac{5}{8}$ 75	100	
c, í vörzlum amtsins	1300	»
	169	15
	3629	15
	Gjöld samtals	3629 15

Akureyri, 31. desemberm. 1876.

Christiansson.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

40 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðinga um prestvígslu hálf-
 25. nóvbr. skólagengings manns. — Út af bönarbrjefi, er hingað kom með þóknanlegu brjefi
 1876 yðar, herra landshöfðingi, frá 10. f. m., og þar sem Jón Bjarnason Straumfjörð, verzlun-
 unarþjónn, á nýjan leik fer því á flot, að hann megi vígjast til prests og sækja um eitt
 af þremur prestaköllum á Íslandi, er hann tilgreinir, þótt hann vanti hin nauðsynlegu
 skilyrði til að verða skipaður í andlegar stjettar embætti, skal vísað til brjefs kirkju- og
 kennslustjórnarinnar frá 25. okt. 1873¹, og yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að
 þæn þessi verður eigi veitt.

41 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðinga um silfurbergsnámann
 12. desbr. í Helgustaðafjalli. — Í þóknanlegu brjefi frá 28. septbr. f. á. skýrðuð þjer, herra
 1876 landshöfðingi, frá því, að á síðasta alþingi hafi neðri deildin í stað stjórnarfrumvarpsins
 til laga um sölu á þeim $\frac{1}{4}$ silfurbergsnámans í Helgustaðafjalli, er landssjóðurinn á, fall-
 izt á frumvarp um að skora á stjórnina að sjá svo fyrir, að lögbanni því, sem samkvæmt
 brjefi dómsmálastjórnarinnar frá 7. nóvbr. 1872² var lagt á, að eigandinn að $\frac{3}{4}$ þörtum
 námans ynni hann, yrði þegar af ljett, og náminn, að svo miklu leyti sem hann er lands-
 ins eign, unninn á kostnað landssjóðs; en þetta frumvarp hafi verið fellt í efri deild
 þingsins, er aptur á móti hafi fallizt á lagafrumvarp, er þar hafi verið upp borið, um
 heimild fyrir stjórnina til að kaupa þá $\frac{3}{4}$ parta námans í Helgustaðafjalli og jarðarinnar
 Helgustaða, sem landssjóðurinn ekki á, en þetta frumvarp hafi neðri deildin ekki viljað
 aðhyllast. Eptir að ráðgjafinn hafði meðtekið þessa skýrslu, hefir verið gjörð tilraun til
 að fá sameigandann til að vinna námann í fjelagi við stjórnina, en hann hefir neitað
 því, en hins vegar hefir ráðgjafinn þó ástæðu til að ætla, að hann muni enn vera tilleið-

1) Sjá Tíð. um stjórnarm. ísl. III. 679.

2) Sjá Tíðindi um stjórnarm. ísl. III. 532.

anlegur til að láta þann hluta, er hann á í námanum, fyrir verð, er samsvari því verði, er stjórnin hefði ætlað að selja sinn hluta fyrir.

41
12. desbr.
1876

Jafnframt því þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi, þetta til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir alþingi, skal ekki undanfellt að bæta því við, að þótt ekki sje ólíklegt, að eigandi $\frac{3}{4}$ parts námans ætli sjer að nota heimild þá, er lögin (20. kap. kaupab. Jónsb.) veita honum til að fá sameigninni slitið, hefir eptir afdrifum þeim, er málið hlaut á alþingi 1875, ekki þótt nægilegt tilefni til að leggja fyrir alþingi það, er kemur saman næsta ár, lagafrumvarp annaðhvort um sölu námans eða um kaup $\frac{3}{4}$ hans handa landssjóði, og eins hefir ekki heldur þótt nauðsynlegt að hreifa nokkuð við banni því, er lagt var á notkun námans, með því að banni þessu hefir ekki verið fram fylgt með lögsókn, og má því telja það þýðingarlaust að lögum.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um aðgjörð að Vest-* **42**
mannaeyja-kirkju. — Í þóknanlegu brjefi frá 16. oktbr. p. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, skýrt frá, að amtmaðurinn yfir suður- og vesturumdæminu hafi lagt það til, að samþykktur verði samningur milli sýslumannsins á Vestmanna-eyjum og Sigurðar trjesmiðs Sveinssonar, um aðgjörð fyrir umsamda borgun á austurgaffi Vestmannaeyja-kirkju, vesturgaffi hennar og veggjum að utan og um að kalka veggina að innan. Ráðið þjer frá aðgjörð á vesturgaffi kirkjunnar, með því að hún muni vera ónauðsynleg, en leggið til, að veittar verði 400 kr. eða fram undir það af landssjóði, til þess að gjöra að austurgaffi kirkjunnar, og ef nauðsynlegt er kalka hana innan, og ráðleggið þjer af ástæðum þeim, er þjer tilgreinið betur, að falið verði Sigurði Sveinssyni á hendur að leysa þetta verk af hendi fyrir daglaun, í stað þess að láta hann taka að sjer alla viðgerðina fyrir tiltekna borgun í einu lagi.

42
desbr.
1876

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og ráðstafanar, að tillögur yðar eru hjér með samþykktar, og verður að taka kostnaðinn af hlut ráðgjafans í fje því, sem til er tekið í 16. gr. fjárlaganna, að svo miklu leyti sem eigi verður staðinn straumur af honum með því, sem kirkjan á sjálf til. En til þess að ihugað verði betur, hvort ráð sje að fá Sigurði Sveinssyni áminnst verk í hendur, skal eigi undanfellt að leiða athygli yðar jafnframt að því, herra landshöfðingi, að hann samkvæmt skýrslu sýslumannsins á Vestmannaeyjum frá 5. maí 1874, þá hefir sagzt alls ekki geta tekið að sjer aðgerðina á austurgaffi kirkjunnar, það myndi verða tómst steinsmíði.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr Thorchillii-* **43**
sjóði. — Þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 27. nóvbr. f. á. fylgdu nánari skýringar um bónarbrjef síra Þórarins prófests Böðvarssonar um, að honum verði veitt 2—3000 kr. vaxtalaust lán til þess að endurbæta og laga íbúðarhús, er hann hefði keypt í Hafnarfirði og ætlað til skóla fyrir börn og fullorðna af almúgastjett.

43
5. febr.

Út af þessu skal vísað til niðurlagsins á brjefi ráðgjafans frá 6. júlí f. á.¹ og tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að þen þessi verður eigi veitt.

1) Sjá Stjórnartíðindi B, 1876,—85 (bls. 85).

44 — *Brjef innanríkisstjórnarinnar til landshöfðingja um komu gufuskipins*
 5. febr. Díönu að Þingeyri. — Til þóknanlegrar leiðbeiningar skal ekki undanfellt þjónustusamlega að skýra yður frá, að póstgufuskipið Diana muni á þessu ári koma við á Þingeyri — auk daga þeirra sem tilgreindir eru í ferða-áætluninni — enn fremur um 13. júní og 20. septbr. eða á 1. ferð þess frá Reykjavík og á 3. ferð þess frá Kaupmannahöfn.

45 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um úrskurðarvald lands-*
 9. febr. höfðingja. — Þjer hafið, herra landshöfðingi, sent hingað erindi, þar sem hreppstjórinn í Vatnsleysustrandarhreppi í Gullbringu- og Kjósarsýslu, Jón Breiðfjörð, fer þess á leit, að hann megi losast við að greiða 15 kr. sekt, er sjer hafi verið gjörð með úrskurði amtmannsins í suðuramti Íslands frá 10. apríl f. á., fyrir að hafa óhlýðnast boði amtmanns, eða þá, að þær athafnir sínar, er hafi valdið tjedri sekt, verði rannsakaðar og dæmdar af dómstólunum. Skýrið þjer í þóknanlegu brjefi 1. nóvbr. f. á. frá, að þjer 28. júlí f. á. hafið ákveðið, að sitja skyldi við úrskurð amtmanns á málinu, en hann hafi verið sá, að málssókn gegn beiðanda mætti niður falla, ef hann greiddi tjeda 15 kr. sekt, og er það aðaltillaga yðar, að það verði tjáð beiðandanum, að málið hafi hlotið fullnaðarúrslit með úrskurði yðar frá 28. júlí f. á.; en til vara leggið þjer til, að úrskurður þessi verði staðfestur af ráðgjafanum.

Fyrir því skal til leiðbeiningar og birtingar þjónustusamlega tjáð, að aðaltillaga yðar er hjer með samþykkt.

46 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um afbýli frá umboðs-*
 14. febr. jörð. — Með þóknanlegu brjefi frá 12. septbr. f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað erindi leiguliðans á Gullbringusýslu-umboðsjörðunni Hólmi, Gríms Ólafssonar, þar sem hann kvartar undan því, að heimtaðar hafi verið af sjer fyrir fardaga-árið 1874—75 5 vættir í landskuld af tjedri jörð, þó að hann að eins hafi gildið 4 vættir árlega síðan 1863, er land, sem notað hafði verið frá Hólmi, var lagt til afbýlisins Vilborgarkots.

Jafnframt því að senda þessa beiðni, hafið þjer, herra landshöfðingi vísað til brjefs dómsmálastjórnarinnar frá 1. júlí 1864, er lagði þann úrskurð á, að jörðin Vilborgarkot, er maður, að nafni Jón Bjarnason, hafði 1863 tekið undir sig, yrði ekki talin nýbýli, heldur afbýli að nokkruleyti frá Hólmi, og að nokkru leyti frá annari jörð. Þá hafið þjer tekið fram, að, þótt Jón Bjarnason hafi farið fram á að verða talinn nýbýlismaður, og hafi skorast undan að greiða umboðsmanni landskuld, eina vætt á ári, af þeim 4 hndr., sem voru lögð til Vilborgarkots frá Hólmi, beri ekki á, að neitt hafi verið skipt sjer af því, fyrr en mál hafi verið höfðað í gegn honum árið 1872 til lúkningur á ógreiddri landsskuld í 6 ár; hafi máli þessu verið skotið til yfirdóms og hlotið þau úrslit, að ekkja Jóns Bjarnasonar, er hafði fengið jörðina eptir mann sinn látinn, á meðan á málinu stóð, hafi verið sýknuð af kærnum umboðsmanns.

Þjer hyggið, herra landshöfðingi, eigi vera nægilega ástæðu til að skjóta dómi þessum til hæztarjettar, og hafið því lagt það til, að skipað verði hlutaðeigandi umboðsmanni að hlutast til um, að jörðin Vilborgarkot verði samkvæmt áminnstu brjefi dómsmálastjórnarinnar viðurkennd afbýli að nokkru leyti frá Hólmi, þannig, að umboðssjóðurinn fái eptirleiðis landskuld af Vilborgarkoti, eptir því sem nákvæmar verði til tekið, og í

annan stað, er kemur til beiðni landsetans á Hólmi, að hin árlega landskuld af Hólmi verði, meðan beiðandinn búi á jörðunni, ákveðin 4 vættir, eins og hann hefir galdið síðan Vilborgarkot byggðist. 46
14. febr.

Út af þessu skal til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og annarar ráðstafanar þjónustusamlega tjáð, að eptir því sem fram hefir farið í þessu máli þykir rjettast, að leggja svo fyrir hlutaðeigandi umboðsmann, að vilji ábúandinn á Vilborgarkoti eigi kannast við eignarrjett umboðsins að þeim hluta jarðarinnar, er mældur er úr Hólmslandi, og greiða eptir hann landskuld, eptir því sem nákvæmar verður til tekið, skuli hann höfða mál gegn honum til þess að sleppa jarðarpartinum, og skal í þessu efni eigi látið ógetið þess, að eigi virðist loku skotið fyrir slíka málssókn með tjeðum yfirrjettardómi, þótt honum sje eigi áfrýjað, því hann snertir að eins lúkningu ógreiddrar landsskuldar, en verður eigi álitinn hafa í sjer geymda fullnaðar-úrlausn ágreiningsins um eignarrjett að jarðarpartinum. Að því er snertir landskuldina af Hólmi, leyfir ráðgjafinn, að hana megi greiða með 4 vættum fyrst um sinn, þangað til fengin eru fullnaðar-úrslit á umgetnu ágreiningsatriði.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um ekkju-framfærslu skyldu embættismanns. — Eptir að send hafði verið fjárhagsráðgjafa ríkisins beiðni hjeradslæknisins í 1. læknishjeraði, Jónasar Jónassonar, um, að lögboðinni ekkjuframfærslu þeirri, er keypt hafði verið handa konu hans, yrði breytt í lífsábyrgð, og var beiðni þessi send hingað með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 12. oktbr. f. á., hefir tjeður ráðgjafi skýrt frá, að þar sem hann hafi, þrátt fyrir ósk þá, er Jónas hafði látið í ljósi á eyðublaði undir ekkjuframfærsluskýrslu, um að fullnægja ekkjuframfærsluskyldu sinni með lífsábyrgð, samt orðið að kaupa lífsfje sem lögboðna ekkjuframfærslu handa konu hans, er nemi 380 krónum, og hafi lífsfjárstofnunin gefið út innritunarskírteini fyrir því, ltr. D. D. N. 12589, er hann (fjárhagsráðgjafinn) varðveiti í bráð, — þá standi svo á því, að 22. gr. laganna frá 18. júní 1870¹ um lífsábyrgðar og framfærslustofnunina frá 1871 því að eins heimilar embættismanni undanþágu frá hinni skilyrðislausu skyldu hans til að sjá konunni fyrir lífsfje eptir sinn dag, samkvæmt lögum frá 15. janúar 1851, sbr. opið brjef 31. maí 1855², að hann kaupi lífsábyrgð, og gegni hinum almennu skilyrðum þeim, er þar fyrir eru sett. En nú var það, að þá er Jónas sendi ekkjuframfærsluskýrslu sína og ljet þar í ljósi að hann ætlaði sjer að kaupa lífsábyrgð, hafði hann ekki sannað, að hann væri farinn að eiga nokkuð við stofnunina í þá átt, að fullnægja tjeðum skilyrðum, og það var því alveg óvíst þá, hvort af því mundi verða, en hitt var víst, að langt yrði að bíða þess, að hin fyrirhugaða lífsábyrgð yrði keypt, ef þess yrði þá auðið með öllu. Fyrir þessa sök var fjárhagsráðgjafanum eigi heimilt þá að leysa Jónas hjeradslækni undan því, að sjá konu sinni fyrir lífsfje eptir sinn dag, og hlaut hann því, eptir reglum þeim, sem um það eru settar, að hlutast til um, að slík lífsfjárvon yrði keypt sem fyrst. Samt muni ekkert því til fyrirstöðu, að lífsfjárvonarkaupin verði látin sem ógjörð, þá er Jónas hjeradslæknir er búinn að kaupa ábyrgð á lífi sínu, og sje ábyrgðarfjeð 15—25 fallt á við lífsfjárstyrkinn, 380 kr., og verði hann að eiga um það beinlínis við lífsábyrgðar- og framfærslustofnunina frá 1871, og muni nú fjárhagsstjórnin undir eins og hún fái vitneskju um, að búið sje að kaupa slíka ábyrgð, hætta að greiða árgjaldið

1) Lög þessi fyrir Danmörk eru prentuð í hinu danska lagasafni Algreens Ússings XV bls. 197 o. ff.

2) Sjá Tíð. um stjórnarm. I bls. 77.

Hinn 26. apríl 1877.

47 fyrir lífsfjárvonina, og muni honum þá verða veitt uppbót fyrir hana samkvæmt 10. gr. í
14. febr. reglugjörð stofnunarinnar frá 29. desbr. 1870¹, með því skilyrði, að skírteinið fyrir hinni nýju lífsábyrgð verði fengið fjárhagsstjórninni til varðveislu með þeim kostum, er til eru teknir í auglýsingu fjárhagsstjórnarinnar frá 25. febr. 1871².

Það sem að framan er skráð, læt jeg ekki undan falla að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

48 — *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um endurborgun á*
21. febr. *vínfanga- og tóbaksgjaldi.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, sent hingað erindi, þar sem Pjetur Fr. Eggerz, kaupmaður á Borðeyri, kvartar undan því, að heimtað hafi verið af sjer aðflutningsgjald samkvæmt lögum frá 11. febr 1876, af vínföngum og tóbaki, er komið hafi með skipinu «Amalie» að Borðeyri og skjöl hafi verið sýnd fyrir í sama mund og verið var að þinglýsa lögnum á manntalsþingi í þeirri þinghá, er skipið hafnaði sig í, og mælist hann til þess, að sjer verði skilað aptur fje því, er hann telur ranglega af sjer heimtað. Takið þjer í þóknanlegu brjefi frá 25. nóvbr. f. á. fram, að áminnst sýning á tollskjölum fyrir skipið «Amalie» verði tæplega lögleg talin, þar sem það sje Pjetur kaupmaður sjálfur, er skjölin hafi sýnd verið, og hafi hann eptir því átt að hafa eptirlit á, að hann bryti eigi sjálfur verzlunar- og toll-lögin, enda þótt honum væri til þess umboð veitt af sýslumanni. Af þessari ástæðu ætlið þjer, að það atriði verði að ráða úrslitum þessa máls, að lögleg rannsókn á skjölunum og áritun á þau hefði ekki getað farið fram fyr en að afloknu manntalsþinginu af hendi sýslumanns sjálfs, og leggið þjer það því til, að hin umbeðna endurborgun verði ekki veitt. En skyldi ráðgjafinn samt álíta áminnzta rannsókn skjalanna gilda gagnvart landsstjórninni, hafið þjer farið fram á það til vara, að hið borgaða tóbaksgjald verði, hvernig sem fer, ekki endurgoldið beiðandanum, því að tollskyldan fyrir tóbak lendi eigi á því, fyr en það sje flutt í land, en það hafi fráleitt verið gjört, fyr en að lögin um aðflutningsgjald af tóbaki voru búin að öðlast gildi á Borðeyri.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstafanar, að með því að tæplega muni þegar á allt er lítið, fært að rengja gildi skjalasýningar þeirrar, er fram hefir farið á lögmatan hátt af skipstjóra hendi fyrir þeim manni, er sýslumaður hafði veitt umboð til þess, þótt þessi maður væri mjög óheppilega valinn, með því að vínföng verður að telja innflutt jafnskjótt sem búíð er að sýna skjöl og skilríki fyrir skipinu, og með því að það loksins eigi er víst, að búíð hafi verið að þinglýsa lögnum 11. febr. 1876 um breytingu á tilskipun 26. febr. 1872 um gjald af brennivíni o. fl. áður en sýnd voru skjöl skipsins, verður að reikna hjer tollinn af hinum innfluttu vínföngum samkv. tilsk. 26. febr. 1872 og greiða því beiðandanum aptur það, sem um fram hefir heimtað verið. En að því er aptur á móti snertir hitt atriðið, að heimtað hefir verið af beiðandanum gjald af tóbaki því, er fluttist í sama sinn, verður ráðgjafinn að vera yður samdóma um það, herra landshöfðingi, að rjett hafi verið að gjöra það samkvæmt lögum um aðflutningsgjald af tóbaki 11. febr. 1876.

49 — *Brief innanríkisstjórnarinnar til landshöfðingja um ferðir gufuskipisins*
23. febr.

1) Sjá hið danska lagasafn Algreens Ússings XVI bls. 9. og dönsk lagatíðindi 1871 No. 6.

2) Sjá hið danska lagasafn Algreens Ússings XVI bls. 81. og dönsk lagatíðindi 1871 No. 28.

Arktúrusar — Til þóknanlegrar leiðbeiningar skal ekki undanfelld að gefa þjónustusamlega til vitundar, að gufuskipið »Arktúrus» mun á 4. ferð þess frá Íslandi leggja af stað frá Reykjavík 30. júlí þ. á. í stað hins 27. s. m., er tiltekinn er í ferða-áætluninni, og að skipið mun í öllum ferðunum frá Íslandi leggja af stað frá Reykjavík kl. 3 eftir hádegi hinn tiltekna burtfarardag í stað kl. 6 eða 8 fyrir hádegi, og er það gjört vegna þess, að það á að koma við á Vestmannaeyjum. 49
23. febr.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um kennslu yfirsetu-
kvenna og um yfirsetu-áhöld. — Þar sem hjeraðslæknirinn í 11. lækni-
hjeraði hafði mælt til þess, að sjer yrði veitt hæfileg þóknun úr landssjóði fyrir að hafa
samkv. 5. gr. yfirsetukvennalaganna 17. desbr. f. á. kennt 3 yfirsetukonum, hafði þjer,
herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 24. nóvbr. f. á. spurt um, hvort landlækni eða
hlutaðeigandi hjeraðslæknum beri sjerstök þóknun fyrir slíka kennslu og yfirheyrslu; hafði
þjer um leið beiðzt vísbendingar ráðgjafans um það, hvort kaupa megi samkvæmt 4. gr.
laganna 17. desbr. 1875 á kostnað landssjóðs hin nauðsynlegu áhöld handa öllum yfir-
setukonum, eða að eins handa þeim, er kennt er, eftir að lög þessi hafa öðlzt gildi, og hvort
svo beri á að líta, sem áhöldin eigi að fylgja yfirsetu-sýslaninni, og beri því að skila þeim
þeirri, er við tekur, er yfirsetukvennaskipti verða, eða ekki. 50
24. febr.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt-
ingar, að með því að kennsla yfirsetukvenna verður samkvæmt 5. gr. laganna 17. desbr. 1875
að telja með öðrum störfum læknisins í landsins þjónustu, og með því að eftir reglum þeim,
er staðið hafa að undanfögnu og sem skylduðu landlækni til þess að segja yfirsetukvenna-
efnum til kauplaust, hefir eigi verið greidd nein þóknun fyrir þenna starfa, getur samkvæmt
1. lið 4. gr. laganna 14. oktbr. 1875 ekki heldur eftirleiðis borið landlækni eða þeim 4
hjeraðslæknum, er 5. gr. laganna frá 17. desbr. 1875 felur á hendur kennslu yfirsetukvenna,
nokkur borgun fyrir þetta. Þess er því næst að geta, að því er snertir skilninginn á 4.
gr. nýnefndra laga, að eigi getur að dómi ráðgjafans leikið neinn efi á því, að hin nauð-
synlegu áhöld beri að útvega handa öllum hjeraðsyfirsetukonum, er *skipaðar* eru sam-
kvæmt lögnum, og hvort sem þær hafa fengið tilsögnina fyrir eða eftir að lögin öðluðust
gildi, og að áhöldin verði að fylgja sýsluninni; en að öðru leyti verði að telja sjálfsagt
að eigi verði farið að útvega aptur á kostnað almennings áhöld handa þeim yfirsetu-
konum, er kynnu að hafa í fyrri stöðu sinni fengið áhöld fyrir fje úr almennum sjóði,
og þetta mun eiga sjer stað um allar þær, er notið hafa tilsagnar á fæðingarstofnuninni.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um styrk til að gefa út
forn-rit. — Með þóknanlegu brjefi 2. desbr. síðastl. hafði þjer, herra landshöfðingi, sent
hingað bónarbrjef frá sóknarprestinum að Melstað, sira Þorvaldi Bjarnarsyni, ásamt álits-
skjali frá biskupinum á Íslandi, og fer beiðandi fram á, að sjer verði veittur 1000—1100
kr. styrkur úr landsjóði, til að gefa út hinar ágætustu óprentuðu þýðingar á «homilium»
(þrjedikunum) og «homiletiskum ritum» (bifliuskýringum) fornkirkjunnar, er handritasafn Árna
Magnússonar hafi einkum að geyma. Hafði þjer tekið fram, herra landshöfðingi, að yrði
hinn umbeðni styrkur veittur, mundi eiga að taka hann af þeim hlut fjárins, sem veitt er
með 15. gr. fjárlaganna, er ráðgjafinn hefir umráð yfir, en segizt þó jafnframt vera fús á 51
24. febr.

51 að greiða hinn umbeðna styrk að öllu eða hálfu af þeim hlut umgetins gjaldliðs í fjár-
24. febr. lögunum, er yður er fenginn til umráða, ef það þætti rjettara.

Eptir að leitað hefir verið samkvæmt beiðni yðar, herra landshöfðingi, álits P.G. Thorsens prófessors, um málið, — og er álitsskjal hans látið fylgja brjefi þessu — lætur ráðgjafinn eigi undan falla að senda yður bænarskjalið aptur, með því að til yðar heyrir raunar, herra landshöfðingi, slíkri beiðni andsvör að veita, eptir því sem mál þetta er vaxið, og skal þess um leið getið, að lítist yður, herra landshöfðingi, tilefni til að veita bænina, en fje það, er yður er fengið til umráða, reynist eigi nægilegt til að standa straum af öllum kostnaðinum, er ráðgjafinn fús á að greiða helming styrksins eða fram undir það af sínum hlut í gjaldlið þeim, er hjer á við¹.

52 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lækku*
24. febr. *gjöldum eptir umboðsjarðir, er orðið hafa fyrir öskufalli.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, sent hingað skýrslu frá amtmanninum yfir norður- og austurumdæmi Íslands, um að hann hafi samkvæmt tillögum umboðsmanns Skriðuklausturs og Suðurmúlasýslujarða látið fram fara virðingargjörð, til að ákveða þá lækku á landskuldum af jörðum tjeðra umboða, er ætti að reyna að fá samþykktu, vegna rýrnunar þeirrar á jörðunum, sem leitt hafði af öskufallinu, og að þar eptir hafi samkvæmt virðingargjörðinni er hafi farið fram á, að eptirgjöldin væru ferð niður um 1099 álnir og 3 kr., verið leyft af amtinu, að gjöldin fyrir 1875 yrðu heimtuð samkvæmt þessu. Hafið þjer í þóknanlegu brjefi frá 22. nóvbr. f. á. lagt það til, að ráðgjafinn leggi samþykki á svo vaxna landskuldartöku af tjeðum jörðum, samkvæmt áminnztri virðingargjörð, og að veitt verði samkvæmt meðmælum amtmanns umboðsmanni yfir tjeðum umboðum, Páli Ólafssyni, 100 kr. þóknun fyrir ferðakostnað við nefnda virðingargjörð.

Út af þessu skal eigi undanfelld að tjá yður þjónustusamlega til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, meðal annars fyrir hlutaðeigandi reikningsendurskoðara, og til annarar ráðstafanar, að ráðgjafinn fellst eptir atvikum á tjeða ráðstöfun, og leyfir, að greiddar verði úr umboðssjóði 100 kr. til endurgjalds kostnaði umboðsmanns út af þessu.

53 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlagasjóði.*
24. febr. — Þjer hafið sent hingað, herra landshöfðingi, erindi hjeraðslæknisins í 15. læknishjæraði, Zeuthens, þar sem hann biður um 17—1800kr. lán úr hinum íslenzka læknasjóði, gegn veði í húsi, er hann hafi byggt á Eskifirði og metið hafi verið af 2 smiðum 4000 kr. virði, hafi hann keypt brunabóta ábyrgð á húsinu að upphæð 3000 kr., og ætli hann að hækka hana uppí 4000 kr. —, og gegn því að hann endurborgi lánið með 400kr. árlega, er verði haldið eptir af launum hans. Hafið þjer í þóknanlegu brjefi 25. oktbr. f. á. mælt fram með, að þetta verði veitt þannig, að lánið nemi helmingi virðingarverðs þess, er lagt verði á húsið með lögmætri virðingargjörð; en fari þó eigi fram úr 1700 kr., að húsinu verði haldið í brunabóta-ábyrgð, er nemi eigi minna en 3000kr., þangað til lánið verði endur-

1) 26. marz veitti landshöfðingi sira Þorvaldi 1000 kr. styrk, þannig að 200 kr. verði honum greiddar, þegar hann er búinn að taka sjer far hjeðan til Kaupmannahafnar, til þess að sjá sjálfur um prentunina, en það sem eptir er, verði honum borgað smámsaman, meðan hann dvelur í Kaupmannahöfn og jafnóðum og bókin er prentuð.

galdið, og að haldið verði eptir af launum beiðandans frá 1. júlí þ. á. 40 kr. á mánuði til lúknings ársvöxtum, 4 af hundraði, og upp í höfuðstólinn. **53**
24. febr.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn leyfir, að hið umbeðna lán verði veitt hjeraðslækni Zeuthen úr viðlagasjóði landsins, með þeim skilyrðum, er þjer tiltakið, þannig, að byrjað verði fyrsta dag næsta mánaðar, eptir að lánið er fengið honum, að halda eptir 40 kr. á mánuði; og eruð þjer beðnir að senda þóknanlega vísbendingu um þetta.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um peningabreytinguna.* — Eptir að fjárhagsstjórn ríkisins hafði verið sent þóknanlegt brjef yðar, herra landshöfðingi frá 27. október f. á., hefir ráðgjafinn fengið vísbendingu frá nefndri stjórn um, að hún sje fyrir það sem frá sje skýrt í brjefi yðar, fús á að veita viðtöku í aðalfjárhirzlu ríkisins hinum eldri peningum þeim, er getur um í tilsk. frá 17. marz f. á., er sendir yrðu hingað úr jarðabókarsjóði Íslands eigi síðar en með síðustu ferð póstgufuskipisins frá Íslandi á þessu ári, í skiptum fyrir nýja peninga. **54**
26. febr.

Þetta lætur ráðgjafinn eigi undan falla að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um flutning á vörum,* er bruna- eða átuhætta er að. — Eptir að því hafði verið skotið til innanríkisstjórnarinnar, út af beiðni frá Bentzon lyfsala, hvort henni virtist eigi tilefni til að láta búa til í póstgufuskipunum Arktúrus og Diönu hölf svo vaxin, sem haft er í skilyrði í 11. gr. í augl. dómsmálastjórnar 28. júní 1875¹ til þess að senda megí með skipum þessum efni, sem átu- og brunahætta er að, hefir innanríkisstjórnin skýrt frá, að það þyki ótiltækilegt að búa til sjerstök hölf í skipum þessum til áminnztra nota. **55**
27. febr.

Þetta hefir ráðgjafinn ekki viljað láta undan falla að tilkynna yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hinum íslenzku lyfsölum.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um leigumálann* að brennisteinsnámunum í Þingeyjarsýslu. — Það er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að lagt hefir verið samþykki á, að leigumáli sá, er gjörður var með samningi frá 13. apríl 1872¹ við Alfred G. Lock frá Lundúnum á brennisteinsnámum landsjóðsins í Þingeyjarsýslu, hefir verið seldur ensku fjelagi »The North of Iceland Sulphur Company» í Lundúnum. **56**
27. febr.

1) Auglýsing þessi og lög þau fyrir Danmörk frá 24. marz 1875, er hún styðst við, eru prentuð í hinum dönsku lagatíðindum 1875 Nr. 22 og Nr. 74. Í hinni tilvitnuðu grein er alveg bannað að flytja sumar vörur í skipum, sem ætluð eru farþegum; en um aðrar vörur svo sem púður, brennisteinssýru, saltþjetursýru, steinolíu, terpentín og kamfin eru settar ýmsar varúðarreglur einkum um sjerstök vatnsþjett hölf handa slíkum vörum.

2) Sjá „Tíðindi um stjórnarmálefni“ III. bls. 459—463.

57 — *Brjef innanháskisráðgjafarinnar til landshöfðingja um skaðabætur fyrir*
 27. febr. að breytt var út afferða-áætlan póstgufuskipsins Arktúrusar. —
 Í þóknalegu brjefi frá 28. nóvbr. f. á hafið þjer, herra landshöfðingi, minnst á skaða-
 bótakröfur amtráðsins í norður- og austurumdæminu og kand. theol. Lárusar Halldórssonar fyrir tilkostnað nokkurn á Seyðisfirði, er varð til ónýtis vegna þess, að gufuskipið
 Arktúrus kom ekki við á firði þessum á 4. ferð sinni frá Íslandi í fyrra.

Út af þessu skal ekki látið hjálíða að tjá yður, að ráðgjafinn getur eigi talið
 póststjórnina skylda að greiða slíkar skaðabætur; en vilji áminnst amtsráð og kand.
 Lárus Halldórsson hefja málsókn og láta dóm ganga um skaðabótakröfuna, mun ráðgjaf-
 inn eigi mæla í móti því, að málin verði höfðuð gegn yfirstjórn póst- og telegrafs- mál-
 anna.

Að því er ráða má af því, sem stendur í brjefi yðar, hafið þjer viljað finna skaða-
 bótakröfunni stoð í ummælum ráðgjafans í brjefi frá 1. nóvbr. f. á., og þykir ráðgjafan-
 um því rjettast að bæta því við, að það er hvorttveggja, að hann hafið ekki ætlað sjer
 að láta í ljósi álit sitt um skaðabótamálið í það sinn, enda er að því er virðist eigi þann
 veg hagað orðum í áminnstu brjefi, að tilefni sje til að skilja þau á þá leið.

58 — *Brjef landshöfðingja til stiðtsyfírváldanna um prentun á Balslevs biblí-*
 20. marz íusögum. — Í brjefi frá 2. p. m. hafið þjer skýrt mjer frá, að með því að beiðni
 hafi komið frá prófasti um að fá sem allra fyrst 50 expl. af Balslevs biblíusögum, en hið
 síðasta upplag þessarar bókar reyndist þá vera uppgengið, hafið þjer samið við prentara
 Einar Þórðarson um að gefa út á sinn kostnað og fara þegar að prenta nýtt upplag af
 bók þessari, sem skyldi vera að stærð 1400 expl. og seljast með sama verði og síðasta
 útgáfa hennar hefði verið seld, eða fyrir 50 aura hvert expl. óinnbundið. Hafið þjer, með
 því að forlagsrjetturinn til nefndrar bókar er eign landssjóðsins, beiðzt samþykkis míns
 til þessarar ráðstafanar, og getið þess, að prentarinn því að eins hafi verið áánlegur til
 að selja bókina fyrir sama verð og áður, að ekkert þyrfti að greiða eiganda forlagsrjett-
 arins fyrir útgáfu hennar. Enda ætlið þjer og, að útgáfa bókarinnar á kostnað landssjóðs
 hefði eigi haft neinn ágóða í för með sjer fyrir nefndan sjóð, nema því að eins að sölu-
 verð bókarinnar hefði verið hækkað.

Út af þessu skal yður tjáð til þóknalegrar leiðbeiningar, að jeg eptir málavöxt-
 um samþykki það, sem þjer þannig hafið gjört.

59 — *Brjef landshöfðingja til stiðtsyfírváldanna um þóknun fyrir bókavörzlu*
 20. marz við prestaskólann. — Með brjefi frá 2. p. m. hafa stiðtsyfírvöldin sent mjer
 beiðni forstöðumanns prestaskólans um það, að umsjónarmanni hins lærða skóla, Jóni
 Árnasyni, verði veittar 40 kr. um árið í þóknun fyrir að hafa á hendi umsjón og útlán
 á bókum prestaskólans, á meðan þær hafi húsrúm í bókhöðu hins lærða skóla, og að
 þessu gjaldi verði þetta ár ávísað honum af fje því, sem ætlað er til bókakaupa
 handa prestaskólanum, og hafið þjer mælt fram með, að þessi beiðni verði veitt.

Út af þessu skal yður tjáð til þóknalegrar leiðbeiningar og birtingar, að með
 því að ekki virðist vera heimild til að greiða slíka þóknun af fje því, sem beinum orðum er
 veitt til bókakaupa, samkv. 13. gr. B I b. 3. í fjárlögunum, og með því að laun þau,
 sem bera umsjónarmanninum við bókasafn hins lærða skóla, er bókasafn prestaskólans

virðist hafa verið sameinað við fyrst um sinn, verða að vera bundin við ákvörðun fjárlaganna, sje jeg mjer ekki fært að veita nefnda þóknun. **59**
20. marz

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um vegabætur á Holtavörðuheidi.* — Um leið og þjer senduð mjer reikning fyrir vegabótum þeim, er unnar hafa verið í fyrra á Holtavörðuheidi og kostað hafa 1891 kr., hafið þjer, herra amtmaður, í brjefi frá 31. jan. þ. á. lagt það til, að vegabótum þessum verði haldið áfram í sumar; og að til þess verði veittar 1600 kr., teljið þjer líklegt að megninu af vegabótunum á fjallinu sjálfu þá verði komið af, jafnvel þótt nokkru fje þurfi að verja til að fullgjöra þá kafla vegarins, sem verið var að gjöra við í sumar er leið. **60**
22. marz

Tillögur þessar eru hjer með samþykktar, og eruð þjer, herra amtmaður, þjónustusamlega beðnir að gjöra þær ráðstafanir, sem á þarf að halda í þessu efni, og senda mjer á sínum tíma skoðunargjörð á því, sem unnið hefir verið, og reikning um kostnað við það.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um vegabætur á Vatnsskarði og Öxnadalsheidi.* — Samkvæmt tillögum sýslunefndanna í Skagafjarðar- og Húnavatnssýslum hefi jeg veitt af fje því, sem nefnt er í 10. gr. C 6 fjárlaganna, 1000 kr. til vegabóta á Öxnadalsheidi, 400 kr. til vegabóta á fjallveginum yfir Vatnsskarð og 200 kr. til viðurhalds á vegabótum, er áður hafa verið gjörðar á þessum tveimur fjallvegum. Skora jeg þjónustusamlega á yður, herra amtmaður, að hlutast til um, að vegabætur þessar verði unnar á næsta sumri, á sem haganlegastan, traustastan og kostnaðarminnstan hátt, og býst jeg við að fá að afloknu verki skoðunargjörð á því og reikning um kostnaðinn. **61**
24. marz

Auglýsing.

Samkvæmt brjefi ráðgjafans fyrir Ísland frá 7. desember f. á. eru með þessari auglýsingu hin eldri íslenzku ríkismyntar-póstmerki (skildinga-póstmerki) innkölluð með missiris fyrirvara, og verða þann tíma látni í skiptum fyrir þau nýu krónumyntar-póstmerki (aura-póstmerki) á viðkomandi pósthöfðum. **62**
27. marz

Að misseri liðnu skulu öll þau skildinga-póstmerki., er ekki hafa verið innleyst, vera ógild og ónýt.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 27. marz 1877.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

— *Brjef landshöfðingja til biskups um útbýtingu 2000 kr. meðal fátækra brauða.* — Í brjefi frá 3. þ. m. hafið þjer, herra biskup, tekið fram, að eptir að uppbót sú, sem ákveðin var með brjefi landshöfðingja frá 17. janúar f. á. handa Staðar-prestakalli í Aðalvík, hafði verið hækkuð upp í 400 kr., og Kviabekkjjar, Svalbarðs, Bergstaða og Reynisþinga prestaköll hafa verið veitt, eins og þau voru bætt með nefndu brjefi, eru enn eptir 800 kr. fyrir árið 1877 af því fje, er 13. gr. A. b. 1. í fjárlögum til tekur handa fátækustu brauðunum, og leggið þjer til, að þeim verði þannig úthlutað: **63**
5. apríl

63
5. apríl

til Klyppstaðar	prestakalls	24 kr.
— Stöðvar	—	22 —
— Sandfells	—	46 —
— Fljótshlíðarþinga	—	20 —
— Staðar	— í Grindavík	20 —
— Staðar	— í Ségundaafirði	24 —
— Tröllatungu	—	30 —
— Knappstaða	—	20 —
— Hvamms	— í Laxárdal	32 —
— Hvanneyrar	— í Siglufirði	20 —
— Grímseyjar	—	22 —
— Þönglabakka	—	20 —
Ennfremur — Staðar	— í Ségundaafirði	300 —
og — Presthóla	—	200 —

en að því er snertir hinar síðast töldu 2 upphæðir, þá sjeu þær bundnar því skilyrði, að um brauðið verði sótt og það veitt fyrir 31. ágúst þ. á., og að sá, sem það hlýtur, taki þar samsumars prestsþjónustu á hendur; sje þessi uppbót árleg, meðan hún fæst hjá fjárveitingarvaldinu; en bresti skilyrðin fyrir henni, verði uppbótarfjenu eptir lok ágúst-mánaðar næstkomandi skipt upp meðal fátækra brauða.

Þessar tillögur eru hjer með samþykktar, og eruð þjer beðnir að annast það, er nauðsyn krefur í þessu efni.

SKIPUN OG LAUSN EMBÆTTISMANNA.

Hinn 30. dag janúarmánaðar þóknadist hans háttign konunginum allramildilegast að skipa prestinn að Reynivöllum sira Þorvald Bjarnarson til að vera prest Melstaðar og Kirkjuhvammssafnaða í Húnavatnssýslu.

Hinn 10. dag janúarmán veitti landshöfðingi presti Brjámslækjar- og Haga safnaða í Barðastrandar-sýslu, sira Þórði Þórgrímsyni, lausn samkvæmt beiðni hans frá þessu embætti frá næstkomandi fardögum, með þeim kjörum, að hann fái í eptirlaun þriðjung af föstum tekjum prestakallsins og eyðijörðina Þverá til afnota.

Hinn 17. dag janúarmán skipaði landshöfðingi skrifara biskups, kandidat L árus Halldórsson, til að vera prest Valþjófsstaðar safnaðar í Norðurmúla prófastsdæmi.

16. febrúar skipaði landshöfðingi aðstoðarprest sira Jón Brynjólfsson til að vera prest Stóruvalla Skarðs og Klofa safnaða í Rangárvalla prófastdæmi.

12. marz var leyft prestinum að Stað í Grunnavík, sira Einari Vernharðssyni, sem 27. júlí f. á. var skipaður prestur að Stað í Ségundaafirði, að vera kyrr í fyrrnefndu prestakalli, eins og síðarnefnda veitingin hefði, ekki átt sjer stað.

26. s. m. setti landshöfðingi amtmann Berg Ólafsson Thorberg ridd. af dbr. og dbrgsm. til að gegna á ábyrgð landshöfðingja störfum hans, meðan hann er fjærverandi á embættisferð til Kaupmannahafnar, með því að forstjóri yfirdómsins hafði fyrir aldurs sakir mælt til þess, að verða undanþeginn þeim störfum.

ÓVEITT EMBÆTTI.

er landshöfðingi hlutast til um:

Fagraness og Sjáfarborgar prestakall í Skagafjarðar prófastsdæmi, metið kr. 500,37, auglýst 2. desbr. f. á. Uppgjafa prestur er í brauðinu, er nýtur sem eptirlauna þriðjungs af föstum tekjum prestakallsins að meðtöldu eptirgjaldi prestsetursins, reka staðarins og uppbót þeirri úr landssjóði, er veitt hefir verið prestakallinu undanfarin ár.

Húsavíkur prestakall í Suðurþingeyjar prófastdæmi, metið kr. 594,64, auglýst 5. desbr. f. á.

Brjámslækjar prestakall í Barðastrandar prófastdæmi, metið kr. 625,41, auglýst 19. jan. þ. á.

Uppgjafa prestur er í brauðinu, er nýtur þriðjungs af hinum föstu tekjum prestakallsins og hefir til afnota eyðijörðina Þverá.

Staðar prestakall í Ségundaafirði í Vestur-Ísafjarðar prófastdæmi, metið kr. 259,18, auglýst 14. marz.

Reynivalla prestakall í Gullbringu- og Kjósar prófastsdæmi, metið kr. 628,39, auglýst 26. marz.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* **64**
 gjalddaga á hundraðsgjaldi affasteignarsölum.— Í brjefi frá 6. f.m. **20. marz**
 hafið þjer, herra amtmaður, skýrt mjer frá álitinu yðar um brjef sýslumannsins í Árnessýslu viðvíkjandi hundraðsgjaldi af 700 kr. milligjöf við skipti á jörðunum Narfakoti í Gullbringusýslu og Austurey í Árnessýslu. Átti sá, er við skiptin eignaðist Narfakot að greiða milligjöfina, en sýslumaður í Árnessýslu hafði krafizt hundraðsgjaldsins af eiganda Austureyjar, þegar hann afhenti skiptaskjalið til þinglesturs í Árnessýslu, og gat ekki sannað, að hundraðsgjaldið hefði verið borgað.

Með því að milligjöf sú, er hjer ræðir um, er hluti af verði jarðarinnar Narfakots, álitíð þjer, herra amtmaður, að heimild hafi ekki verið til að heimta hundraðsgjaldið borgað, fyr en skiptaskjalið kæmi til þinglesturs í þinghá jarðar þessarar, því hundraðsgjaldið hvíli á afhendingu eignarrjettarins, en hún geti að ætlun yðar samkvæmt 4. gr. tilsk. 24. apríl 1833 ekki talizt að vera um garð gengin fyr en viðkomandi heimildarskjal sje þinglesið á rjettum stað.

Það er nú að vísu svo, að samkvæmt hinni tilvitnuðu lagagrein á maður sá, er kaupir jörð, það á hættu, ef hann lætur ekki þinglesa heimildarskjal sitt, að skuldheimtumenn seljanda, erfingjar hans eða aðrir hlutaðeigendur brigði jörðina, en að öðru leyti fær kaupandi með löglegu heimildarskjali öll eignarráð yfir jörðunni, og virðist þinglesturinn, þó hann sje nauðsynlegur til að tryggja eignarrjettinn gegn lagaríptingum, því siður verða talinn liður í afhendingunni á þessum rjetti, sem hann getur farið fram, og í rauninni optast fer fram, án þess að sá, sem afsalaði sjer eignarrjettinum, viti af því. Með því að gefa út löglegt afsalsbrjef fyrir jörð, sleppir seljandi öllum eignarráðum yfir jörðunni, en kaupandi tekur við þeim, og verður eigandi með því bandi eða þeirri byrði sem leiðir af nefndum brigðum. Í 1. gr. tilsk. 8. febr. 1810 er nú fyrirskipað, að hundraðsgjald skuli greitt í hvert sinn, er fasteign gengur kaupum og solum milli manna; gjald þetta er því að rjettu lagi fallið til borgunar undir eins og afsalsbrjef er gefið út fyrir jörð, og þetta kemur einnig heim við 8. gr. nýnefndrar tilskipunar. Er þar ekki ákveðinn neinn gjalddagi fyrir hundraðsgjaldinu; en það er bannað að þinglesa heimildarskjal að jörð, áður en sannað sje, að hundraðsgjaldið hafi verið greitt. Sýslumaðurinn í Árnessýslu virðist því hafa haft rjett fyrir sjer, er hann heimtaði sönnun fyrir greiðslu á hundraðsgjaldinu undir eins og jarðaskiptabrjefið var honum afhent til þinglesturs, og með því að báðir þeir, er semja um jarðaskipti, verða að bera ábyrgð gagnvart lands-sjóðnum á hundraðsgjaldi því, er greiða ber samkvæmt 2. gr. b tilskipunar frá 8. febr. 1810, hefir sýslumaðurinn hinn sama rjett til að kalla eptir hundraðsgjaldinu hjá þeim, er beiddist þinglestursins, og hann hefir til að krefjast borgunar á þinglestursgjaldinu. Aptur á móti verður það sök þess, er beiddist þinglestursins í Árnessýslu, að krefjast endurborgunar á hundraðsgjaldinu af þeim, er það á að greiða samkvæmt jarðaskiptabrjefinu.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þókanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um nefndarálitíð í* **65**
 skólamálinu. — Með þókanlegu brjefi 20. okt. f. á. hafið þjer, herra landshöfð- **7. apríl.**
 ingi, sent hingað þrjú frumvörp, er nefnd sú hefir samið, er sett var með konungsbrjefi 29. okt. 1875 til þess að íhuga hið íslenska skólamál, og eru það:

Hinn 3. maí 1877.

65

7. apríl

1, frumvarp til nýrrar reglugjörðar fyrir prestaskólann í Reykjavík, með tilheyrandi athugasemdum,

2, frumvarp til nýrrar reglugjörðar fyrir lærða skólann samastaðar, með athugasemdum, og

3, uppástunga um stofnun þjóðskóla á Norðurlandi.

Ráðgjafinn hefir reyndar kynnt sjer frumvörp þessi; en áður en umtalsmál getur orðið um, að gefa út nýjar reglugjörðir samkvæmt þeim, mun nauðsynlegt að yfirfara þau vandlega og umbæta, en þar til hefir eigi orðið nægilegur tími til þessa.

En þó er eitt atriði, nátengt hinni fyrirhuguðu skólabót, er ráðgjafanum þykir henta að minnast betur á nú þegar; það er, hvort taka skuli upp gagnfræðiskennslu á Íslandi, og hefir nefndin tekið það atriði til meðferðar. Ráðgjafinn er sem sje orðinn þeirrar sannferingar, að úr því að nefndin hefir ráðið frá að stofna gagnfræðisskóla á norðurlandi, geti eigi orðið umtalsmál, að hann fari að eiga nokkuð við það; en hins vegar verður hann að vera á sama máli og þjer, herra landshöfðingi, og nefndin, um það, að æskilegt væri, að um leið og endurbætt væri kennslan í hinum lærða skóla, svo sem fyrirhugað er, væri tekin upp gagnfræðiskennsla þar, og fellst að því leyti yfir höfuð að tala á uppástungu þá, er þjer komið með um það, hvernig því skuli haga; og eruð þjer því beðnir um að gjöra svo vel að bera upp það eða þau breytingaratkvæði við fjárlögin, er við þarf til þess að fá veitingu fyrir fje því handa skólanum, er á þarf að halda, til þess að tekin verði upp slík kennsla.

Þá er þess að geta um þjóðskóla þann á Norðurlandi, er nefndin stingur upp á, að hann er raunar töluvert öðruvísi en reglulegur gagnfræðisskóli, en hann er eigi heldur, að því er ráðgjafanum virðist, að öllu eins og búnaðarskólar þeir, er tilskipun 12. febr. 1872 ætlast til að komið verði á fót. Nú mundi miður ráðlegt að hafa fyrirkomulag þessara skóla eins íburðarmikið og kostnaðarsamt og þjóðskóla þess, er nefndin stingur upp á, en hins vegar mundu Norðlendingar, að því er þjer ljetuð í ljósi, herra landshöfðingi, eigi þykjast með honum bættir þess, er þeir verða af gagnfræðisskólanum. Að svo vöxnu máli hefir því ráðgjafanum eigi virzt tilefni til, sem stendur að minnsta kosti, að fara að leggja fyrir alþingi frumvarp um stofnun þjóðskóla, til búið upp úr nefndarálitinu, en virðist aptur á móti rjettast, að málið yrði undirbúið á þann hátt, að leitað væri samkvæmt 52. gr. í tilsk. 4. maí 1872 í bráðina álits hlutaðeigandi amtsráðs um uppástungu nefndarinnar, svo sem þjer leggið til, herra landshöfðingi, og eruð þjer því beðnir um að gjöra svo vel og láta gjöra það, og senda á sínum tíma hingað álitsskjal amtsráðsins með þóknanlegum ummælum yðar.

66

9. apríl

— *Brjef* ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um tollskrár póstgufuskipisins. — Í brjefum 17. okt. og 2. desembr. f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, kvartað um ýmsa ónákvæmni og galla, er þjer tilgreinið betur, á tollseðli þeim, er fylgdi póstgufuskipinu Arktúrus á 6. og 7. ferð þess s. á. milli Kaupmannahafnar og Íslands, og sjer í lagi tekið fram, að það beri jafnaðarlega til um áfenga drykki þá og tóbak, er sent sje til landsins með póstgufuskipinu, að hvorki sje tilgreint nafn viðtakanda á tollseðlinum nje glöggt merki haft á sendingunni, og verði tollheimtan fyrir það mjög erfið.

Út af þessu hefir aðalstjórn hinna óbeinu skatta verið skrifað, og hefir hún svarað svo, að með því að hvergi sje svo fyrir mælt í toll-lögunum, að í útflutningsskýrslur um vörur skuli og setja nafn viðtakanda, vanti heimild til að leggja fyrir tollgæzlumenn

að sjá um, að það sje gjört, en annars fái hún ekki betur sjeð, að svo miklu leyti sem hún má skynja, hversu til hagar, en að fá megi samt sem áður ætíð að kalla vitneskju um viðtakendurna, sje þess gætt á Íslandi, að hlutaðeigandi skipstjórar láti í tje allar nauðsynlegar vísbendingar um varninginn, eptir farmtökuskírteinum þeirra («konnossementum») og öðrum hleðsluskjölum, og að afgreiðslumenn skipanna og aðrir hlutaðeigendur gæti svo reglu í þessu efni, sem vera ber.

Um böggul þann með 1000 «sígarettum» í, er þjer minnizt á í brjefi 17. okt., herra landshöfðingi, og sömuleiðis um þá tvo vindlaböggla, með 300 vindlum í öðrum og 400 í hinum, er eigi hafa fundizt neinir viðtakendur að, er auk þess fengin sú vitneskja, að þá hefir veitingamaður póstgufuskipsins haft með sjer, án þess að þeir væru taldir með vistaforða þess, og hefir hann að líkindum eigi flutt þá í land á Íslandi, heldur selt þá úti á skipinu. Um það, að einn maður á Íslandi á að hafa fengið 8000 vindla, þar sem honum voru eignaðir 10,000 á tollseðlinum, og tveir aðrir 6500 í stað 9000, sem skráð var á tollseðlinum, hefir fengizt sú vitneskja, að vindlatalan hefir verið sett á tollseðilinn eptir því, sem til var sagt í útflutningsskýrslunum, en er þeir sem vindlana sendu, voru um það spurðir, hvernig á því stöði, sögðust þeir í raun og veru eigi hafa sent fleiri vindla en þeir töldust á Íslandi, og er haldið, að hin ranga tala hafi verið sett í skýrslurnar af tollafgreiðslumanni þeim eða sendimanni, er annazt hefir afgreiðsluna fyrir hönd þeirra, er vindlana sendu. Að því er snertir þriðja vindlabaggann, er reyndist að eins hafa að geyma 5000 vindla í stað 7000, sem í tollseðlinum stóð, þá hefir sá, sem þá sendi, sagzt eigi hafa vitað vindlatöluna, og hefir því afgreiðandinn sjálfsgagt þétt þessari tölu við.

Að endingu hefir aðalstjórn skattamálanna þétt því við, að út af því, er þannig hafi að borið, hafi verið tekið til íhugunar, hvort hægt væri frá hálfu tollstjórnarinnar að gjöra nokkra frekari ráðstöfun til að taka fyrir, að slíkt beri optar að; en segir, að það sje hvorttveggja, að tollstjórnin geti eigi samkvæmt fyrirmælum tolllaganna neytt neinn til að tilgreina nafn þess, er vörurnar eiga að fara til, enda yrði og tollgæzlumönnum eigi unnt að líta eptir, hvað margir vindlar væri í vindlaböggum til Íslands, sakir þess, að þeir hafa svo margt annað að gjöra, og eptir reglum þeim, er þeim eru settar; sje því komið undir þeim, er vörurnar senda, hvort þeir vilji eða geti látið í tje áreiðanlegar vísbendingar í því efni. En til þess að stuðla að því, að gætt verði þess frá hálfu þess, er vörurnar sendir, sem óskt er í þessu efni, hafi yfirumsjónarmenn tollgæzlunnar í Kaupmannahöfn lagt svo fyrir hafnargjaldsstofurnar, að þær biðji þá, sem vörurnar senda, um leið og bókaðar sjeu útflutningsskýrslurnar, að tilgreina rjetta tölu á vindlum þeim, er flytjast eigi til Íslands, að svo miklu leyti sem því verði við komið, og að vonandi sje, að með því móti muni smámsaman takast að burtrýma að mestu leyti að minnsta kosti slíkum agnúum og hjer ræðir um.

Þetta er eigi látið undan falla að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

— Brjef landshöfðingja til hins setta lögreglustjóra í fjárkláðamálinu um fjárrekstrabann. — Með brjefi frá í dag hafið þjer, herra lögreglustjóri, sent mjer bónarbrjef Tómasar Ingimundssonar á Egilsstöðum í Ölfusi um leyfi til að flytja nokkrar sauðkindur heim til sín austan yfir Ölfusá. Hafið þjer látið í ljósi þá skoðun, að með því að kláðavottur hafi komið fram í vetur á nokkrum bæjum í Borgarfjarðarsýslu, Sel-

67 3. apríl. tjarnarness og Álptanesshreppum, er ekki hafa verið framkvæmdar alveg tryggjandi lækningar á, sje ekki takandi í mál, að nema úr gildi að nokkru eða öllu leyti fjárrekstrabann það, er liggur á takmörkum kláðasvæðisins, og bendið þjer þar að auki á, að ekki virðist vera nęgar ástęður til, að veita nefndum fjäreiganda sjerstaklega undantekningu undan hinu almenna rekstrarbanni.

Út af þessu skal yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlut-
ađeiganda, að leyfi það, sem sótt hefir verið um, verður sem stendur ekki veitt.

68 11. apríl. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um vanskil á gjöldum fyrir afgreiðslu frakkneskra fiskiskipa.* — Út af því að erindreki konungs í París hefir tekið það fram í skýrslu einni til utanríkisráðherrans, að utanríkisráðherra Frakkastjórnar geti eigi komið það vel, að allt af sje verið að koma með kröfur stjórnarveginnum um borgun á gjöldum fyrir afgreiðslu frakkneskra fiskiskipa samkvæmt lögum 17. desember 1875 um breytingu á tilskipun um fiskiveiðar útlandra við Ísland 12. febrúar 1872, með því að gjaldið nemi optast mjög svo litlu, í samanburði við þá hina miklu fyrirhöfn, er það valdi, og allan þann fjölda valdsmanna, er verði að takast verk á hendur fyrir það, hefir ráðgjafanum sýnt það reynandi, til þess að sem minnst að auðið er þurfi að koma til þeirra kasta, er stjórnarerindi reka ríkja á milli, um heimtu á smágjöldum þeim, er hjer ręðir um, að leitast við að fá gjöld þessi greidd með því móti, að þegar sýslumönnum tekst eigi að ná þeim hjá formönnum fiskiskipanna, snúi þeir sjer til foringja hinnar frakknesku sjóliðsvarðeildar á Íslandi, undir eins og hann kemur, og beiðist borgunar af honum, og mun hann varla skorast undan að greiða hana, ef sýslumaður færir nęgilegar sönnur á mál sitt; en komi foringinn eigi, sendi sýslumennirnir kröfur sínar til yðar, herra landshöfðingi, og eruð þjer beðnir að leggja þær fyrir foringjann, er hann kemur til Reykjavíkur, og skora á hann að greiða fjeð. Skyldi samt sem áður verða nauðsynlegt, að leita aðgjörða ríkisstjórnarerindsreka í þessu efni, hefir ráðgjafinn samkvæmt ósk sendiherrans kveðið svo á, að safna skuli fyrir kröfum þeim, er berast kynnu um þetta, og senda þær síðan utanríkisráðgjafanum til frekari aðgjörða einu sinni á ári, sem sje undir eins og síðasta póstgufuskip er hingað komið, og eiga því sýslumenn, ef til kemur, að senda yður, herra landshöfðingi, slíkar kröfur nógu snemma.

Um leið og þetta er tjáð yður, herra landshöfðingi, eruð þjer þjónustusamlega beðnir að kenna sýslumönnum þær reglur, sem við þarf í þessu efni, og verður jafnframt að biðja yður að brýna af nýju fyrir þeim boð ráðgjafans 8. júní f. á. um, að sýslumenn kosti eptir megni kapps um, að ná af sjálfs sín rammleik í gjöldin hjá hinum út-
lendu fiskiskipum.

69 14. apríl. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um laun yfirsetukvenna.* — Í þóknanlegu brjefi 24. febr. þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, skýrt frá, að með því að fyrirkomulag það á yfirsetukvennaskipun, er fyrir er mælt um í lögum 17. desbr. 1875, sje eigi komið á í suður- og vesturumdæminu, en það skipti yfirsetukonurnar í Reykjavík nokkru, vegna þess, að nokkuð af suðuramtinu liggi í þeirra umdæmi eptir hinu eldra fyrirkomulagi, hafið þjer boðið að greiða þeim þetta ár hin árlegu laun, er þeim eru veitt í 11. gr. fjárlaganna, 124 kr. hvorri. Jafnframt þessu hafið þjer ítrekað

hinar fyrri tillögur yðar í bræfi 26. nóvbr. f. á., þess efnis, að gjörð verði ráðstöfun til, **69**
 að þegar hið nýja fyrirkomulag sje á komið, verði svo um búíð, að tjeðar yfirsetukonur, 14. apríl.
 er auk launa þeirra, er þeim eru veitt úr landssjóði, hafi enn fremur haft 90 kr. hvor
 um árið úr sveitarsjóði, haldi launum þeim, er þeim eru veitt úr landssjóði, eða fái
 að minnsta kosti mismuninn milli 100 kr.-launa þeirra, er lögín frá 1875 ákveða, og
 launanna úr landssjóði og sveitarsjóði að samanlögðu, og í annan stað spurzt fyrir um,
 hvernig fara eigi með þær 200 kr. á ári, sem veittar eru í fjárlögum handa yfirsetukon-
 um utan Reykjavíkur, er búíð sje að koma á í norður- og austurumdöminu hjeraða-
 skiptingu þeirri, er skipuð er í lögum frá 1875.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að það
 er auðsætt á lögum 17. desbr. 1875 og eins á umræðunum á alþingi áður en lögín
 komu út, að þegar fyrirkomulag það, er lögín skipa, er á komið, á að greiða launin
 handa yfirsetukonunum úr sveitarsjóði, en eigi úr landssjóði. Þar af leiðir, að yfirsetu-
 konunum í norður- og austurumdöminu ber eigi þetta ár neinn hlutur í áminnstum
 200 kr., en aptur eiga bæði yfirsetukonurnar í Reykjavík — svo sem þjer og hafið haldið
 — og yfirsetukonurnar í suður- og vesturumdöminu, að fá laun þau úr landssjóði, er
 þær hafa haft að undanförmu, unz hið nýja fyrirkomulag er á komið.

Að því er snertir það atriði, að búa svo um, að þegar þetta er á komið, fái
 yfirsetukonurnar í Reykjavík eins eptir sem áður laun þau úr landssjóði, er þær hafa
 haft að undanförmu, þá hefir ráðgjafinn samkvæmt því, sem á undan er á vikið, eigi
 þóttzt geta sett hin fyrri laun úr landssjóði í frumvarpið til fjárlaga fyrir árin 1878 og
 1879, með því líka að hann gjörir ráð fyrir, að hið nýja fyrirkomulag komist á þetta ár,
 og vegna þess að þessi laun fara 24 kr. á ári fram úr launum þeirra eptir lögum frá
 1875, hefir hann sett í fjárlagafrumvarpið uppástungu um, að veita þeim slíkt tillag; en
 að öðru leyti verður það að heyra til sveitarfélagsins, að veita þeim frekara tillag, ef
 tilefni virðist til þess.

Farþegagjald póstgufuskipsins.

70

I. Milli Islands og

Kaupmanna- hafnar.	í 1. lyptingu.			Fram og aft- ur í sömu ferð.	Leiths eða Grantons.	í 1. lyptingu.			Fram og aft- ur í sömu ferð.	Færeyja.	í 1. lyptingu.			Fram og aft- ur í sömu ferð.
	í 1. lyptingu.	í 2. lyptingu.	í 3. lyptingu.			í 1. lyptingu.	í 2. lyptingu.	í 3. lyptingu.			í 1. lyptingu.	í 2. lyptingu.	í 3. lyptingu.	
frá Reykjavík sunnan um landið	90	72	160		frá Eskifirði eða Seyðisfirði . .	90	72	160		frá Eskifirði eða Seyðisfirði . .	24	18	36	
— Reykjavík norðan um landið	120	100	210		— Reykjavík norð- an um landið . .	120	100	210		— Reykjavík norðan um landið	54	36	90	
— Eskifirði eða Seyðis- firði	90	72	160		— Reykjavík sunn- an um landið . .	90	72	160		— Reykjavík sunnan um landið	40	30	70	

Milli	og Reykjavíkur			Stykkishólms			Bildudals			Þingeyrar			Flateyrar		
	í 1. lyptingu.			í 1. lyptingu.			í 1. lyptingu.			í 1. lyptingu.			í 1. lyptingu.		
	Kr. a.	Kr. a.	Á þilfari.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.
Stykkishólms	6,00	4,00	2,70												
Bildudals	11,00	7,30	4,90	5,00	3,30	2,20									
Þingeyrar	13,00	8,70	5,80	7,00	4,70	3,10	2,00	1,30	0,90						
Flateyrar	14,60	9,70	6,50	8,60	5,70	3,80	3,60	2,40	1,60	1,60	1,10	0,70			
Ísafjarðar	16,40	10,90	7,30	10,40	6,90	4,60	5,40	3,60	2,40	3,40	2,30	1,50	1,80	1,20	0.
Sauðárkróks	23,40	15,60	10,40	17,40	11,60	7,70	12,40	8,30	5,50	10,40	6,90	4,60	8,80	5,90	3.
Akureyrar	28,00	18,70	12,50	22,00	14,70	9,80	17,00	11,30	7,50	15,00	10,00	6,70	13,40	8,90	5.
Húsavíkur	31,20	20,80	13,90	25,20	16,80	11,20	20,20	13,50	9,00	18,20	12,10	8,10	16,60	11,10	7.
Vopnafjarðar	38,80	25,90	17,30	32,80	21,90	14,60	27,80	18,50	12,30	25,80	17,20	11,50	24,20	16,10	10.
Seyðisfjarðar	41,80	27,90	18,60	35,80	23,90	15,90	30,80	20,50	13,70	28,80	19,20	12,80	27,20	18,10	12.
Eskifjarðar	44,00	29,30	19,50	38,00	25,30	16,90	33,00	22,00	14,70	31,00	20,70	13,80	29,40	19,60	13.

1. Milli Kaupmannahafnar, Grants, (Leiths), eða Færeyja og annarar hafnar á Íslandi en Eskifjarðar (Seyðisfjarðar) eða Reykjavíkur, greiðist farargjaldið til Eskifjarðar (Seyðisfjarðar) að við bættu gjaldinu þaðan, þó ekki meira alls en gjaldið frá útlandi höfninni til Reykjavíkur.
2. Frá Vestmannaeyjum til Kaupmannahafnar, Grants (Leiths) eða Færeyja greiðist hið sama gjald og frá Reykjavík; en farargjaldið milli Reykjavíkur og Vestmannaeyja er: 1. lypting 16 kr. 2. lypting 10 kr., en fram og aftur í sömu ferðinni 1. lypting 24 kr.
3. Ef tekið er við mönnum eða þeim skotið í land einhversstaðar á ströndum landsins milli hinna tilgreindu farstöðva, reiknist farargjaldið, eins og þeir hefðu gengið á skipið á stöðvum þeim, er það kom síðast frá, eða farið af því á þeirri höfn, er það á að koma við á næst á eptir.
4. Fyrir börn yngri en 2 ára greiðist ekkert farargjald. Fyrir börn milli 2 og 12 ára greiðist hálft farargjald.
5. Hver fullorðinn farþegi má hafa með sjer ókeypis svo mikinn flutning, að nemi 100 pundum, en barn 50 pund. Hafi farþegi meiri flutning meðferðis, ber honum að greiða 10 aura fyrir hver 10 pund, sem um fram eru milli hafna á Íslandi; en 66 a., ef ferðinni er lengra heitið.
6. Fyrir fæði (án vín- og ölfanga) greiðist í 1. lyptingu, meðan ferðin varir, 4 kr. 66 a. um sólarhringinn fyrir hvern mann fullorðinn, en 2 kr. 33 a. fyrir barn; í 2. lyptingu 2 kr. fyrir hvern fullorðinn 1 kr. fyrir barn.

71
14. apríl. — *Brjef* ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um vitagjörð á Reykjanesi. — Með þóknanlegu brjefi 2. sept. 1875 hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað allraþegnsamlegast ávarp er alþingi 1875 hafði komið sjer saman um, þess efnis, að veitt yrði úr ríkissjóðnum danska fje það, er til þess þarf að koma upp vita á Reykjanesi við Faxaflóa, og bar þingið það fyrir sig máli sínu til stuðnings, að með því að vitamál heyri undir flotaráðherrann og verði því að teljast með almennum málum ríkisins, en til þeirra á Ísland eigi að leggja neitt samkvæmt lögnum um hina stjórnanlegu stöðu Íslands í ríkinu 2. jan. 1871, 2. grein, hljóti það að eiga að lenda á ríkissjóðnum danska að kosta vita þá, sem nauðsynlegir eru á Íslandi, og fallizt þjer að mestu leyti á þá sköðun.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að jafnvel þótt ráðgjafinn gæti eigi kannazt við, að nokkur skuldbinding liggi á ríkissjóðnum danska í þessu efni samkvæmt lögum 2. jan. 1871, þótti honum samt eigi ólíklegt, að vænta mætti tillags úr ríkissjóði til þessarar fyrirætlanar, er eigi mundi verða fram

enzkra hafna.

Isafjarðar			Sauðárkróks			Akureyrar			Húsavíkur			Vopnafjarðar			Seyðisfjarðar		
	í 1. lyptingu.	A þilfari.															
a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.	Kr. a.
00	4,70	3,10															
30	7,70	5,10	4,60	3,10	2,10												
40	9,90	6,60	7,80	5,20	3,50	3,20	2,10	1,40									
40	14,90	9,90	15,40	10,30	6,90	10,80	7,20	4,80	7,60	5,10	3,40						
40	16,90	11,30	18,40	12,30	8,20	13,80	9,20	6,10	10,60	7,10	4,70	3,00	2,00	1,30			
50	18,40	12,30	20,60	13,70	9,10	16,00	10,70	7,10	12,80	8,50	5,70	5,20	3,50	2,30	2,20	1,50	1,00

komið fyrir Íslands eigin rammleik, — sakir þess, að mjög gæti orðið varið í það fyrir siglingar og verzlun Dana, að þessu ráði yrði fram-gengt. Var flotaráðherranum því 14. apríl sent málið, og ljét hann í svari sínu þess fyrst getið, að eigi liggi allir vitar ríkis-ins undir sig, því að allir hjeraðavitar, er eigi komi hinum almennu skipasiglingum að notum, heyri undir hlutaðeigandi sveitarstjórn, og eins sje um vitana á Vestureyjum Dana, að þær standi sjálfar straum af kostnaðinum til þeirra; en sagðist þó vera fús á að láta í tje aðstoð sína til að koma upp slíkum vita, sem hjer er í ráði; og með því hann var á því, eins og ráðgjafinn fyrir Ísland, að af framantjæðri orsök væri ástæða til, að vænta tillags úr ríkissjóðnum danska til áminnstrar fyrirætlunar, hefir hann skotið því til ráðgjafans fyrir Ísland, að hann setti í fjárlagafrumvarpið fyrir Danmörku það, sem þörf er á í þessu efni, og stingur upp á, að styrkurinn verði látinn nema því sem þarf til að útvega ljósker af eiri með speglum og öðrum tækjum, en aptur á móti yrði landssjóður Íslands að standa straum af sjálfri vitagjörðinni á Reykjanesi, og eins af kostnaðinum til viðurhalds á honum eptirleidis og gæzlu.

En nú varð ráðgjafinn fyrir Ísland að vera á því, að eigi gæti umtals-mál að setja uppástungu um þetta efni í fjárlagafrumvarpið fyrir Danmörku fyr en vissa væri fengin um það, að alþingi mundi að sínu leyti fúst á, að eiga þátt í kostnað-inum til að koma fyrirætluninni fram, en aptur mundi það nauðsynlegt til þess, að alþingi gæti afráðið eitthvað um það, að lögð yrði fyrir það skýrsla, þar sem lagt væri nákvæmlega niður, hvernig vitagjörðinni ætti að haga, og sömuleiðis áætlun um kostnað þann, er það mundi hafa í för með sjer, og hefir því verið lagt svo undir, að maður, sem vel kann til vitagjörðar, verði sendur til Íslands til þess að rannsaka, hvernig til hagar, og búa til uppástungu um vitagjörðina, og semja áætlun um kostnað þann, er ætla má að fyrirtækið muni hafa í för með sjer; er til þessarar sendifarar kjörinn Alexander Rothe «ingenieur», og mun hann leggja af stað hjeðan með pósgufuskipinu, sem fer 15. þ. m. Er Rothe «ingenieur» veitt 200 kr. þóknun um mánuðinn, þó svo, að þóknunin má eigi nema minnu en 600 kr. alls, auk kostnaðarlausrar ferðar, húsnæðis og fæðis samkvæmt reikningi, frá þeim degi, er hann fer af stað hjeðan, og þangað til hann kemur aptur, og verður að greiða þann kostnað úr landssjóði Íslands. Þess skal getið, að honum hafa verið greiddar 400 kr. fyrirfram upp í ferðakostnað, og eruð þjer

74 14. apríl jafnframt þjónustusamlega beðnir um, herra landshöfðingi, að láta greiða Rothe «ingenieur» úr jarðabókarsjóði það, sem hann kynni að þurfa í ferðakostnað, ef hann óskar þess, og sömuleiðis láta honum í tje þá leiðbeiningu, er við þarf, að því er snertir erindi það, er hann hefir á hendur tekizt, þegar hann gefur sig fram við yður, er hann kemur til Íslands, og eins eruð þjer beðnir að veita viðtöku hjá honum skýrslum þeim og áætlunum, er hann semur að affloknum rannsóknum sínum, og gjöra þær síðan kunnar alþingi, til þess að það geti íhugað, hvort veita skuli styrk úr landssjóði Íslands til áminnstrar fyrirætlunar, og þá hvað mikinn.

Brjefi þessu fylgir endurrit af erindisbrjefi því, er flotaráðherrann hefir fengið Rothe «ingenieur»¹.

SKIPUN EMBÆTTISMANNA.

Hinn 12. dag aprílmán. þóknadist hans hátign konunginum allramildilegast að leyfa, að sýslumaður Eggert Ólafur Briem, er 2. nóvbr. f. á. allramildilegast var skipaður sýslumaður í Húnavatnssýslu, mætti vera kyrr í Skagafjarðarsýslu, eins og áminnst skipun hefði ekki átt sjer stað. Sama dag þóknadist hans hátign allramildilegast að skipa sýslumann í Dalasýslu, L árus Þórarin Blöndal, til að vera sýslumann í Húnavatnssýslu frá 6. júní þ. á.

ÓVEITT EMBÆTTI,

er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um.

Sýslumannsembættið í Dalasýslu innan vesturumdæmis Íslands, og veitist það frá 6. júní 1878.

Hinar föstu tekjur embættisins, sem svo eru nefndar: skattur, gjafthollur og konungstiund, eru fengnar sýslumanni að ljeni, gegn árseptirgjaldi því, sem á er kveðið með konungsráðgjafi frá 26. septbr. 1838, og er það 160 kr.; en lögmannstoll hefir sýslumaður í umboði gegn sjöttungs umboðslaunum. Tekjur þessar, ásamt óvissum tekjum, sem svo eru nefndar og fölgjar eru í aukatekjum, er áætlað að nemi hjer um bil 2500 kr. á ári.

Að öðru leyti er þess að geta. að sá, sem skipaður verður í embættið, er skyldur að sætta sig við sjerhverja breytingu, er á embættistíma hans kynni að þykja nauðsynleg, að því er snertir verksvið embættisins, og sömuleiðis við breytingu á tekjum þeim, er lagðar eru embættinu, einkum fyrir það að embættislaunin yrðu fast ákveðin.

Ef nokkur, sem ekki er Íslendingur, skyldi beiðast embættis þessa, ber honum samkvæmt konungsráðgjafi frá 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febr. 1863, að láta fylgja bóñarbrjefi sínu tilhlýðilegt votterð um kunnáttu sína í íslenskri tungu.

Auglýst 13. apríl 1877.

Bóñarbrjefin eiga að vera komin fyrir 15. október 1877.

1) Erindisbrjefið er dags. 12. apríl og hljóðar þannig: „Nú er þjer hafið í vetur átt kost á, að kynna yður vandlega undirbúnings-umræður þær og rannsóknir snertandi fyrirhugaða vitagjörð á útsuðurtá Íslands, Reykjanesi, eruð þjer samkvæmt undangengnum brjefaskiptum við ráðgjafann fyrir Ísland hjer með þjónustusamlega beðnir að ferðast hjedan sunnudaginn 15. þ. m með hinu íslenzka póstgufuskipti til Reykjavíkur, og skuluð þjer þegar þær kemur, gefa yður fram við landshöfðingjann (sem stendur Berg amtmann Thorberg í fjærveru hans) og sýna honum erindisbrjef yðar, til þess að fá hjá honum þá visbeiningu, leiðbeiningu og aðstoð, er þjer þúrfið á að halda, til frekari rannsóknar bæði á staðnum, þar sem vitann á að reisa, og munuð þjer finna þær vörðu hlaðna, og eins um annað, er snertir flutning þangað, eptir því sem yður virðist þurfa.

Af brjefi flotaráðgjafans til ráðgjafans fyrir Ísland 3. septbr. f. á. er yður kunnugt, að uppástungan frá honum var sú, að vitann skyldi reisa á klettinum Valahnjúk, er liggur á fremstu skagatánni á Reykjanesi, og er 150 fet á hæð yfir sjávarmál, og að svo var ráð fyrir gjört, að það yrði spegilviti, með 3½—4 mílna ljósrými, og birtumagnið mest gegn suðri og landsuðri; skyldi turninn vera hjer um bil 41—50 fet á hæð, og húsnaði fyrir 2 vitagæzlumenn í minnsta lagi.

Þegar þjer eruð búnir að safna skýrslum þeim, er á þarf að halda, og búa til uppdrætti með áætlun og lýsingu, eptir að þjer hafið horið yður saman við landshöfðingja í því efni, fáið þjer honum í hendur tjæða uppdrætti, áætlun og lýsingu, og verður það að vera áður en alþingi kemur saman í byrjun júlímán. þ. á.

— *Bréf innanríkisstjórnarinnar til landshöfðingja um póstsendingar með* **72**
 póstgufuskipinu. — Út af þóknanlegu bræfi yðar, herra landshöfðingi, frá 13. f. m.,
 skal ekki látið undan falla þjónustusamlega að skýra yður frá, að skipað hafi verið yfirpóst-
 meistaraembættinu hér í bænum og póstafgreiðslunni í Þórshöfn að skiptast á þetta ár
 með póstgufuskipinu bræfa- og böggulpóstskránni ekki að eins við póstafgreiðslumennina
 á Seyðisfirði, Akureyri, Ísafirði, Stykkishólmi og við póststofuna í Reykjavík, heldur og
 við póststofurnar á Eskifirði, Vopnafirði, Húsavík, Þingeyri og Bíldudal. Auk þess hefir verið skip-
 að tjeðum póststofum það sem við þarf um ráðstöfun á sendingum til Sauðárkróks og
 Flateyrar.

72
 14. apríl.

— *Bréf landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um greiðslu á vín-*
 fangatolli. — Í þóknanlegu bræfi dags. í gær hafið þjer, herra bæjarfógeti, skýrt frá,
 að skip eitt, að nafni «Anine», skipstjóri Rasmussen, sem á að fara til Skagastrandar, og
 hefir orðið fyrir miklum hrakningum, hafi hleypt hér inn, og því getað orðið umtalsmál,
 hvort heimta skuli toll hér af þeim vínföngum, sem á skipinu eru, með því tilsk. 26.
 febr. 1872 heimti, að það sje gjört þar, sem sýna skuli lögreglustjóranum leiðarbræfið og
 hin önnur skipaskjöl, og hafið þjer þess vegna leitað úrlausnar minnar um þetta efni, en
 jafnframt látið það álit yðar í ljósi, að með því skipstjórinn, þó hann eigi að sýna hér
 nokkuð af skipaskjölunum, að yðar hyggu hvorki þurfi að sýna leiðarbræfið nje tollskrána,
 geti hann ekki að lögum verið skyldur til að greiða tollinn hér.

73
 24. apríl.

Út af þessu læt jeg ekki hjá liða þjónustusamlega að gefa yður til vitundar, að þar
 eð hvert skip samkvæmt 8. gr. laga 15. apríl. 1854 á að sýna skjöl sín og láta rann-
 saka þau og rita á þau á þeim stað, þar sem það kemur fyrst, en tollinn ber að heimta
 þar sem það fyrst á að sýna skipaskjölin, án tillits til þess, þó það eigi þá þegar þurfi
 að hafa meðferðis eður sýna íslenzkt sjóleiðarbréf (sjá bréf ráðgjafans fyrir Ísland 26.
 maí f. á.), þá ber að heimta hér í Reykjavík toll af ölföngum þeim, er ofan nefnt skip
 hefir meðferðis.

— *Bréf ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um styrk úr landssjóði* **74**
 til að eignast þilskip. — Út af bönarbræfi því, er sent var hingað með þókn-
 anlegu bræfi yðar, herra landshöfðingi, frá 27. janúar þ. á., og þar sem eigendur skipsins
 Olgu frá Vestmannaeyjum, er frakkneskt fiskiskip sigldi í kaf í fyrra, fara þess á leit, að
 þeim verði veittur úr víðlagasjóði eða styrktarsjóði Íslands svo mikill styrkur sem unnt
 er, til þess að þeir geti eignast nýtt skip, jafnstórt og Olga var, skal til þóknanlegrar
 leiðbeiningar og birtingar þjónustusamlega tjáð, að ráðgjafinn sjer sjer ekki fært að veita
 það, sem um hefir verið sótt.

74
 21. apríl.

— *Bréf innanríkisstjórnarinnar til landshöfðingja um gufuskiptferðirnar* **75**
 milli Íslands og Danmerkur. — Um leið og vísað er til ferða-áætlunar þeirrar
 um árið 1877 fyrir póstskip þau, er fara milli Danmerkur, Skotlands, Færeyja og Ís-
 lands, er þjer fenguð nokkur exemplör af á sínum tíma, skal ekki látið undan falla að skýra
 yður frá, að ófyrirsjáanleg atvik gerðu það nauðsynlegt að láta gufuskiptið Valdemar fara
 aðra ferð Arktúrusar á þessu ári, og munu líklega einnig ferðir þær, er Arktúrus sam-
 kvæmt nefndri áætlun á eptir, verða farnar af Valdemar.

75
 12. maí.

Hinn 27. júní 1877.

76 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um nefndar-frumvarp*
 16. maí. til landbúnaðarlaga. — Með tilliti til frumvarps þess til landbúnaðarlaga, er fylgdi þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 22. nóvb. f. á., og sem nefnd sú, er sett var með allrahæztum úrskurði 4. nóvbr. 1870, hafði samið, skal til þóknanlegrar leiðbeiningar þjónustusamlega tjáð, að með því að boðað var, að sent mundi verða hingað minnihluta-frumvarp frá einum nefndarmanna, Jóni Pjeturssyni yfirjettardómara, varð að fresta frekari meðferð málsins og bíða eptir því. Þetta minnihluta-frumvarp barst nú síðan hingað að með þóknanlegu brjefi yðar frá 18. marz þ. á., og sást þá, að það var sjálfstætt lagafrumvarp, í 250 greinum, og með tilheyrandi athugasemdum; en það segir sig sjálft, að eigi hefir verið tími til að íhuga þetta umfangsmikla og mikilvæga mál í heild sinni svo ítarlega, að lagafrumvarp um það geti orðið lagt fyrir alþingi það, sem kemur saman í ár, enda eru og eigi líkindi til, að nokkur tími muni geta orðið afgangs frá hinum öðrum mörgu og mikilvægu lagafrumvörpum, er lögð munu verða fyrir alþing, til ræðilegrar meðferðar á þessu mikla lagasmíði.

Þar eð frumvarpi því með ástæðum, er komið hefir frá Jóni yfirdómara Pjeturssyni, ekki fylgdi dönsk þýðing, endursendist það, til þess að hún verði gjörð.

77 — *Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um vörð gegn útbreiðslu*
 11. júní. fjárkláðans. — Með því að enn hefir eigi fengist vissa fyrir dyggum framkvæmdum á böðunum þeim í Borgarfjarðarsýslu, sem fyrirskipuð eru í brjefi mínu frá 10. marz þ. á., og með því að hafa skal fjeð í heimagæzlu þangað til 6 vikur eru liðnar eptir baðið, eða fjeð hefir reynzt beilbrigt við skoðanir utanhreppsmanna, verður nauðsynlegt, þangað til búið er að eyða grun þeim, er liggur á fje þar í sýslu, með tjeðum ráðstöfunum, að setja vörð til að varna fjársamgöngum milli sýslu þessarar annars vegar, og vesturumdæmisins og norður- og austurumdæmisins hins vegar. Þenna vörð skal samkvæmt tillögum hlutaðeigandi lögreglustjóra setja meðfram Deildargili og Hvítá.

Jafnframt því að tjá yður, herra amtmaður, þetta, til þóknanlegrar leiðbeiningar, mælist jeg til þess, að þjer sjáið um, að hinn setti lögreglustjóri setji áminnstan vörð sem fyrst, og hafi sterkt eptirlit á, að fyrirskipunum landshöfðingja í brjefi frá 10. marz þ. á. verði rækilega fram fylgt. Kostnaðinn við vörðinn ber að greiða af vesturumdæminu og norður- og austurumdæminu, samkvæmt reglum þeim, er ákveðnar eru í 5. gr. tilskip. 4. marz 1871, og býst jeg við, að þjer hlutizt til um, að sá hluti, er lendir á jafnaðarsjóði vesturamtsins, verði samþykktur af amtsráðinu með aukafjárveitingu, ef eigi verður álitíð, að hann felist í fje því, sem veitt er fyrir yfirstandandi ár «til lögreglumála o. fl.»

78 — *Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um skýrslur viðvíkjandi*
 12. júní. vanhöldum á sauðfje. — Samkvæmt tillögum landlæknisins skal þjónustusamlega skorað á yður, herra amtmaður, að leggja fyrir lögreglustjóra þá, er undir yður eru skipaðir, að safna í sumar skýrslum úr öllum hreppum í umdæmi yðar um vanhöld á sauðfje frá síðastliðnum veturnóttum til fráfærna.

6. gr.

Með yfirlýsingu þeirri, er undir var rituð 16. apríl 1856 af ríkjum þeim tveimur, er í ófriðnum eiga, og sem Danmörk gekk að 25. júní s. á., um rjett hlutlausra þjóða, meðan ófriður stendur með útlendum sjóveldum, voru samþykktar þessar reglur:

1. Víking (Kaperi) er og skal vera af numin sem áður.
2. Merki hlutlausrar þjóðar hlífir farmi óvinapjóðar, að þeim munum fráskildum, er ekki má selja á ófriðartímum (Krigskontrebande).
3. Farm hlutlausrar þjóðar má ekki hertaka, þótt hann sje í óvinaskipi, nema það sjeu munir, sem bannað er að selja á ófriðartímum.
4. Til þess að landspenna sje gild, verður hún að vera gjörð til hlítar, þ. e. með svo miklum liðsafla, að nægi til að banna aðgang að ströndum óvinaríkisins.

7. gr.

Auk þeirra muna, er nefndir eru í tilskipun 4. maí 1804 13. gr., og bannað er að selja á ófriðartímum, og eru það fallbyssur, standbyssur (Morterer), alls konar vopn, skammbyssur, sprengihnettir (Bomber og Granater), kúlur, byssur, eldtinna, fallbyssukyndlar, púður, saltþjetur, brennisteinn, brynjur, spjót, sverð, sverðfetlar, púðurtöskur, hnakkar og beizli (þó að undanteknu svo miklu af þessum munum, sem þurfa kynni til að verja skipið og skipverja), skal enn fremur telja með þeim munum, er eigi má selja í ófriði, alla þá tilbúna hluti, er hafa má beinlínis til hernaðar.

Skyldi svo fara, að nauðsyn yrði að breyta eða bæta einhverju við, sem óheimilt sje að selja á ófriðartímum, sakir sjerstaklegra samninga milli Hans Hátignar konungsins og útlendra ríkja, geymir utanríkisráðgjafinn sjer rjett til að birta það, sem við þarf frekar, er hann hefir fengið til þess allrahæztan úrskurð.

8. gr.

Ef vopnað skip frá ríkjum þeim, er í ófriðnum eiga, kallar til kaupfars á sæ úti, er eigi hefir vopnað skipalið sjer til varnar, og eigi það rjett á að skoða skipaskjölin, á skipstjóri eigi að veita mótspyrnu gegn slíkri rannsókn, ef hún skyldi verða hafin af foringjanum fyrir áminnstu vopnbúnu skipi, heldur er hann þvert á móti skyldugur að sýna dyggilega og undandrátarlaust öll skjöl og skilríki, er snerta skipið og farm þess. Bannað er og harðlega bæði skipstjóra og óæðri yfirmönnum á skipinu eða hásetunum að kasta fyrir borð eða á nokkurn hátt ónýta eða leyna nokkru skjali eða öðru af skilríkjum þeim, er á skipinu eru og snerta skipið eða farm þess, hvort heldur er á undan rannsókninni, eða meðan á henni stendur.

Þegar kaupförum er veitt vernd vopnaðra skipa með dönsku hernaðarmerki, á skipstjóri að sýna foringja verndarliðsins skipskjöl sín, áður en hann er tekinn undir vernd þess, og ber honum að öllu að haga sjer vandlega eptir boðum hans.

Þetta er hjer með kunngjört öllum hlutaðeigöndum til leiðbeiningar og eptirbreytni.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 18. júní 1877.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

SKIPUN EMBÆTTISMANNA.

Hinn 14. dag maímánaðar þóknadist hans hátign konunginum að leysa forstjóra hins konunglega íslenska yfirdóms, Þórð Jónasson, komm. af dannebr. og dbrgsm., frá starfa þeim sem konungkjörins alþingismanns, er honum var falinn á hendur með konungsúrskurði frá 24. apríl 1875, og sama dag voru þessir embættismenn kvaddir til alþingissetu um kosningatímabil það, er nú stendur yfir:

meðdómandi og dómsmálaritari í hinum konunglega íslenska yfirdómi Magnús Stephensen
og

landfógeti Árni Thorsteinson, ridd. af dbrg.

Hinn 24. dag maímánaðar þóknadist hans hátign konunginum mildilegast að leysa forstjóra hins konunglega íslenska yfirdóms, Þórð Jónasson, komm. af dbr. og dbrgsmann, frá embætti, vegna heilsuleysis, með óskertum launum sínum úr landssjóði sem eptirlaunum frá 1. júlí. þ. á.

Hinn 11. dag maímánaðar skipaði landshöfðingi prestinn að Mosfelli í Gullbringu- og Kjósarprófastsdæmi, sira Þorkel Bjarnason, til að vera prest í Reynivallaprestakalli í sama prófastsdæmi.

13. s. m. var prestinum að Kvíabekk í Eyjafjarðarprófastsdæmi, sira Jónasi Bjarnarsyni, veitt lausn frá þessu embætti frá næstkomandi fardögum.

14. s. m. leyfði landshöfðingi prestinum sira Guðmundi Jónssyni, er 30. nóvbr. f. á. var skipaður prestur að Kálfholtsprestakalli í Rangárvallaprófastsdæmi, að vera kyrrum á Stóruvöllum; en skipaði sira Jón Brynjólfsson, sem 16. febr. þ. á. var veitt Stóruvallaprestakall í sama prófastsdæmi, til að vera prest að Kálfholti.

Hinn 5. dag júnímánaðar var aðstoðarprestur sira Páll Ólafsson skipaður prestur í Staðarprestakalli í Húnavatnsprófastsdæmi.

PRESTVÍGSLA.

Hinn 13. dag maímán. var kandidat Lárus Halldórsson vígður til prests að Valþjófsstað í Norðurmúlaprófastsdæmi.

ÞJÓÐKJÓRINN ALÞINGISMAÐUR.

Hinu 8. dag maímánaðar var prestur að Ytri-Bægisá, sira Arnljótur Ólafsson, kosinn til að vera þingmaður fyrir Norðurmúlasýslu í stað Páls umbodsmanns Ólafssonar, er hefir sagt af sjer þingmennsku.

HEIÐURSMERKI.

Hinn 24. dag maímánaðar hefir hans hátign konunginum allramildilegast þóknast að nefna annan meðdómanda og dómsmálaritara í hinum konunglega íslenska landsyfirdómi, Magnús Stephensen, til að vera riddara af dannebrog, og að sœma prófast í Norðurmúlasýslu, sóknarprest að Hofi í Vopnafirði, sira Halldór Jónsson, heiðursmerki dannebrogsmanna.

ÓVEITT EMBÆTTI.

Barðs prestakall í Fljótum í Skagafjarðar prófastsdæmi, metið kr. 1037,97, auglýst 15. maí.

Mosfells prestakall í Gullbringu- og Kjósar prófastsdæmi, metið kr. 722, auglýst 15. maí.

Kvíabekks prestakall í Eyjafjarðar prófastsdæmi, metið kr. 743,43, auglýst 15. maí.

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Rúgur, tonnur.			Bygg, tonnur.			Bankabygg, tonnur.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	655	775	650	"	"	"	395	381	290
2. Vestmannaeyjar	*	790	676	"	2	2	"	383	360
3. Eyraðakki . . .	1561	982	1354	30	52	20	485	501	523
4. Keflavík	"	1032	405	"	18	4	"	490	194
5. Hafnarfjörður .	731	793	334	5	5	5	261	292	293
6. Reykjavík	4100	3871	4550	52	51	133	2249	1185	1900
7. Akranes	"	"	230	"	"	"	"	"	20
8. Búðir	400	400	250	4	6	2	295	160	120
9. Ólafsvík	350	"	"	"	"	"	200	"	"
10. Stykkishólmur .	1330	1315	1821	2	8	6	466	527	174
11. Flatey	340	100	474	1	"	8	185	46	153
12. Patriksfjörður .	185	364	180	"	"	"	115	145	79
13. Bíldudalur . . .	"	160	350	"	"	"	"	50	50
14. Þingeyri við Dýraf.	"	398	"	"	7	"	"	230	"
15. Flateyri við Ön.fj.	196	300	"	"	"	"	114	110	"
16. Ísafjörður . . .	1140	1705	"	6	9	"	1589	1282	"
17. Reykjarfj. (Kúvík.)	"	200	200	"	"	"	"	100	160
18. Skeljavík	250	200	250	"	"	"	150	100	100
19. Borðeyri	1390	1410	1380	"	"	"	760	431	453
20. Skagaströnd . . .	1943	2005	2160	3	3	"	809	744	835
21. Sauðárkrókur . .	22	"	"	"	"	"	9	"	"
22. Grafarós	720	582	895	"	"	"	149	178	125
23. Hofsóð	250	250	355	"	"	"	50	51	124
24. Siglufjörður . .	284	274	172	"	"	"	141	64	60
25. Akureyri	2794	3471	4155	11	8	10	1144	903	1178
26. Húsavík	2280	2192	1736	2	"	4	609	580	243
27. Raufarhöfn . . .	219	132	108	"	"	"	80	44	33
28. Þórshöfn	550	660	552	"	"	"	157	172	107
29. Vopnafjörður . .	1620	1481	1430	"	"	"	395	333	251
30. Seyðisfjörður . .	1865	2097	2959	"	"	"	656	517	704
31. Eskifjörður . . .	946	675	1252	"	"	"	348	101	174
32. Berufjörður . . .	50	631	900	"	"	"	159	324	221
Yfirlit.									
1—7. Suðurlandsmið	7047	8243	8199	87	128	164	3390	3232	3580
8—19. Vesturlandsmið	5581	6552	4905	13	30	16	3874	3181	1289
20—32. Norður- og austurlandsmið	13543	14450	16674	16	11	14	4706	4011	4055
Alls	26171	29245	29778	116	169	194	11970	10424	8924

*) Eyður fyrir tölum í töflu þessari tákna, að þar vantar alveg skýrslur, o: skýrslurnar eru ókomnar frá sýslumönnum.

Íslandi árin 1873—1875.

80

vörur.

Hafrar, tonnur.			Baunir, tonnur.			Grjón, tonnur.			Rúgmjöl, tonnur.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
"	2	"	130	152	105	"	"	"	27	38	70
"	"	"	"	107	77	"	76	"	"	131	247
25	16	18	201	200	174	"	"	"	225	201	231
"	21	15	"	105	20	"	55	50	"	396	95
4	3	"	85	96	90	1	"	"	267	353	170
66	101	98	534	358	320	409	371	158	2357	1689	2983
2	3	"	"	"	30	"	"	"	"	"	60
4	5	2	30	25	5	"	"	"	55	52	36
6	"	"	20	"	"	"	"	"	200	"	"
"	8	8	80	96	97	"	10	"	145	196	297
2	"	2	20	5	15	"	"	2	50	22	78
"	"	"	4	2	4	"	"	"	32	85	71
"	"	"	"	2	23	"	"	"	"	24	70
"	5	"	"	32	"	"	1	"	"	100	"
"	"	"	"	"	"	40	"	"	60	22	"
10	14	"	67	65	"	"	"	"	1181	975	"
"	2	2	"	20	20	"	"	"	"	25	35
"	"	"	50	20	5	"	"	"	30	50	45
"	"	5	268	160	162	3	"	"	160	180	232
5	11	17	362	308	244	"	"	"	137	98	131
"	"	"	13	"	"	"	"	"	10	"	"
"	"	"	110	119	95	"	"	"	61	95	160
"	"	"	30	30	40	"	"	"	48	34	50
"	"	1	88	30	3	"	"	"	37	37	25
2	2	9	788	358	543	2	"	"	345	483	472
1	"	4	581	332	320	"	"	"	111	150	130
"	"	"	25	17	9	"	"	"	29	22	30
"	"	"	77	88	34	"	"	"	32	73	40
"	4	"	310	130	139	4	3	3	48	45	55
"	1	5	203	221	222	"	"	"	93	120	270
8	8	9	145	69	70	"	2	"	24	64	84
4	9	4	35	27	34	2	"	2	65	73	65
97	146	131	950	1018	816	410	502	208	2876	2808	3856
22	34	19	539	427	331	43	11	2	1913	1731	864
20	35	49	2767	1729	1753	8	5	5	1040	1294	1512
139	215	199	4256	3174	2900	461	518	215	5829	5833	6232

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verglunarstaðir.	Hveitimjöl, pund.			Byggmjöl, pund.			Hveitibrauð, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	240	300	780	"	"	"	6094	9801	6101
2. Vestmannaeyjar		200	360	"	"	"		16413	20119
3. Eyrarbakki . .	640	1034	1220	"	"	"	11049	13091	7233
4. Keflavík . . .		2782	920	"	"	"		17231	6956
5. Hafnarfjörður .	1024	1024	2402	"	"	"	4720	5472	11271
6. Reykjavík . . .	18438	5752	8742	"	"	"	35400	2085	30877
7. Akranes	100	100	"	"	"	"	4000	4000	4300
8. Búðir	600	380	240	"	"	"	2640	2500	4500
9. Ólafsvík	500			"			8000		
10. Stykkishólmur .	1946	1687	1760	"	"	"	4206	6200	6120
11. Flatey	150	"	543	"	"	"	1354	1698	3445
12. Patriksfjörður .	210	230	183	"	"	"	1626	2153	1506
13. Bíldudalur . . .		145	263	"	"	"		4643	2500
14. Þingeyri við Dýraf.		255			186			8517	
15. Flateyri við Önfj.	121	160		"	"	"	5500	5000	
16. Ísafjörður . . .	3881	8932		"	"	"	29396	27677	
17. Reykjarfj. (Kúvíkur)		170	250	"	"	"	"	1400	1500
18. Skeljavík	44	100	300	"	"	"	1000	500	1208
19. Borðeyri	1761	654	1074	"	"	"	6131	4352	7753
20. Skagaströnd . .	1272	1175	1564	"	"	"	5798	2853	2763
21. Sauðárkrókur . .	4	"	"	2	"	"	"	"	"
22. Grafarós	335	281	616	"	"	"	1621	1140	2348
23. Hofsó	256	240	400	"	"	"	6912	1650	2379
24. Siglufjörður . .	582	320	160	"	"	"	8642	3927	6625
25. Akureyri	20661	44553	43854	"	"	"	8243	4800	10800
26. Húsavík	1420	1240	816	"	"	"	5700	6700	4530
27. Raufarhöfn . . .	130	130	40	"	"	"	600	400	300
28. Þórshöfn	574	555	840	"	"	"	1839	3158	954
29. Vopnafjörður . .	1368	1110	1047	"	"	"	5985	5350	4754
30. Seyðisfjörður . .	1470	2008	2606	"	"	"	18023	11775	16827
31. Eskifjörður . . .	1720	1602	1802	"	"	"	7880	5420	8923
32. Berufjörður . . .	772	1014	792	"	"	"	8343	10922	8343
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	20442	11192	14424	"	"	"	61263	68093	86857
8—19. Vesturumd.	9213	12713	4618	"	186	"	59853	64640	28532
20—32. Norður- og austurumdæmið	30564	54228	54537	2	"	"	79586	58095	69546
Alls	60219	78133	73579	2	186	"	200702	190828	184935

Íslandi árin 1873—1875.

80

v ö r u r. (Framh.).

Svartabrauð, pund.			Jarðepli, tunnur.			Brennivín, pottar.			Vín (allskonar), pottar.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
500	»	»	3	4	4	»	4880	3260	314	413	459
	390	»		5	5		5057	9366		864	788
2124	2021	1013	»	»	1	9128	12123	13636	120	1607	923
	500	»		19	6		17332	7469		1721	679
»	1750	»	»	»	»	1600	5355	9228	403	715	265
»	»	»	40	28	61	25078	39375	84597	8544	4540	5434
»	»	»	5	10	6	»	»	1200	»	»	40
			9	8		2400	3113	2527	312	265	198
			5	»	2	5000			500		
»	1900	»	6	11	14	3240	7813	9836	760	647	1369
»	»	»	»	»		1680	968	2540	130	»	229
»	»	»	»	»	2	2040	1640	1944	287	425	394
	»	»		4	2		660	120		»	160
	408		»	10			4567			519	
»	»		54	»		»	1500		10	»	
»	»			48		12808	19524		1100	2900	
	»	»	»	1	1		1327	1200		60	120
»	»	»	15	»	»	1800	1000	960	60	100	120
»	»	»	16	8	30	9393	6425	9142	1512	923	960
741	»	»	»	12	22	8131	22235	11946	868	1423	1128
»	»	»	7	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	3	9	958	2150	7006	578	147	678
»	»	»	»	»	3	978	2576	3268	1272	1240	360
»	»	»	3	»	»	1237	1324	1370	606	619	276
»	»	»	12	»	»	3637	11897	26234	2424	2773	2282
»	»	»	»	10	26	5280	10240	7334	520	500	448
»	»	»	2	2	2	840	600	100	105	40	20
100	»	»	2	2	5	1333	2758	2200	346	280	10
»			62	95	13	4742	4719	3727	501	497	755
»			125	45	121	9596	11853	15239	1596	1850	2377
»	400	200	90	12	24	7915	5240	8400	765	882	1027
»	»		14	25	15	4061	5451	4061	431	480	362
2624	4661	1013	48	66	83	35806	84122	128756	9381	9860	8588
»	2308	»	89	90	51	38361	48537	28269	4671	5839	3550
841	400	200	333	206	240	48708	81043	90885	10012	10731	9723
3465	7369	1213	470	362	374	122875	213702	247910	24064	26430	21861

Hinn 29. júní 1877.

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Romm, pottar.			Púnsextrakt, pottar.			Kryddvín, pottar.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	500	596	440	240	477	410	120	476	381
2. Vestmannaeyjar		200	389		832	892		391	154
3. Eyrarbakki	600	480	780	600	648	812	600	250	265
4. Keflavík		1250	471		120	20		453	507
5. Hafnarfjörður	360	617	528	"	"	6	120	120	124
6. Reykjavík	3480	3701	10194	398	240	674	532	920	630
7. Akranes	"	"	405	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	612	20	489	"	"	"	"	"	"
9. Ólafsvík	600			120			120		
10. Stykkishólmur	520	500	1274	46	100	"	20	"	120
11. Flatey	120	"	836	"	"	"	"	"	"
12. Patriksfjörður	480	470	616	"	160	"	280	415	384
13. Bíldudalur		120	480		"	40		"	20
14. Þingeyri við Dýraf.		886			129			20	
15. Flateyri við Ön.fj.	"	240		"	"		"	"	
16. Ísafjörður	3078	2812		360	"		1000	524	
17. Reykjarfj.(Kúvíkur)		120	118		"	"		"	118
18. Skeljavík	120	120	120	20	40	20	10	40	"
19. Borðeyri	1806	480	960	40	194	880	40	310	330
20. Skagaströnd	718	2276	1383	116	246	200	38	75	189
21. Saudárkrókur	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	788	645	737	"	"	"	"	"	120
23. Hofsó	"	"	601	"	"	120	"	"	360
24. Siglufjörður	372	238	240	237	"	180	237	"	"
25. Akureyri	431	2132	536	505	579	368	134	399	108
26. Húsavík	140	760	676	160	440	323	180	220	94
27. Raufarhöfn	20	32	40	40	60	60	10	8	30
28. Þórshöfn	50	130	140	240	200	140	40	280	"
29. Vopnafjörður	621	668	812	458	148	369	476	"	454
30. Seyðisfjörður	1612	1652	1640	290	495	614	"	287	147
31. Eskifjörður	1352	486	1109	302	404	352	45	220	193
32. Berufjörður	1084	1355	790	235	178	121	295	264	176
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	4940	6844	13207	1238	2317	2814	1372	2610	2061
8—19. Vesturumd.	7336	5768	4893	586	623	940	1470	1309	972
20—32. Norður- og austurumdæmið	7188	10374	8704	2583	2750	2847	1455	1753	1871
Alls	19464	22986	26804	4407	5690	6601	4297	5672	4904

Íslandi árin 1873—1875.

vörur. (Framh.).

Mjóður, pottar.			Bjór, pottar.			Edik, pottar.			Kaffibaunir, pund.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
"	"	"	236	68	"	239	"	120	12714	13589	9446
"	"	"	"	1313	842	"	120	120	"	16743	14241
"	"	"	"	300	"	"	40	80	15266	12285	14729
"	"	"	"	310	580	"	382	240	"	21024	6693
"	"	"	"	"	720	120	120	120	10360	10590	12372
40	"	"	16697	6668	17380	1721	660	1917	106323	70119	111937
"	"	"	"	"	200	"	"	"	"	30	1250
"	"	"	480	356	290	240	240	240	6074	4500	3100
"	80	"	320	"	"	120	"	"	6000	"	"
40	"	"	760	1165	1210	240	180	280	18745	16044	20249
"	"	"	140	"	485	40	"	80	2043	1491	5886
"	"	"	358	350	560	60	84	40	3629	3704	2775
"	"	"	"	80	60	"	10	"	"	3026	4297
120	"	"	540	"	"	"	160	"	"	8319	"
"	"	"	240	"	"	80	80	"	3000	3600	"
"	"	"	5964	10048	"	680	1780	"	34349	32872	"
"	"	"	"	"	"	"	"	40	"	3660	3000
"	"	"	120	"	"	"	"	"	3000	2500	3104
"	"	"	520	275	1160	80	20	154	14284	15409	16316
"	"	"	2488	2900	3197	136	256	"	17000	16531	17229
"	"	"	"	"	"	40	"	"	736	"	"
"	"	"	960	560	360	20	100	120	7633	5763	9535
"	"	"	"	"	270	"	"	140	800	2900	2467
"	"	"	720	840	"	120	120	140	3475	726	2265
"	243	"	3492	600	1449	949	1112	1121	17684	33571	26540
"	"	"	1200	650	300	140	200	160	9049	11750	9061
"	"	"	"	"	"	20	20	30	1500	900	800
"	"	"	120	"	"	130	130	15	2020	2300	2300
"	"	"	584	"	885	118	117	"	6624	4800	3594
"	"	"	1316	2486	4160	660	926	616	9652	12531	12629
"	"	"	2170	1926	2888	410	766	504	8591	5620	9683
"	"	"	1520	717	300	275	70	300	7598	8479	9310
40	"	"	16933	8659	19722	2080	1322	2597	144663	144380	170668
40	200	"	8902	12814	3765	1540	2554	834	91124	95125	58727
"	243	"	14570	10679	13809	3018	3817	3146	93262	105871	105413
80	443	"	40405	32152	37296	6638	7693	6577	329049	345376	334808

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Kaffirót, pund.			Sjokólaði, pund.			Tegras, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	1967	2972	500	133	135	"	8	16	"
2. Vestmannaeyjar		5811	7328		340	433		68	48
3. Eyrarbakki	6762	7898	8674	261	120	425	28	"	36
4. Keflavík		11681	2205		320	204		54	8
5. Hafnarfjörður	3520	3013	1641	210	89	200	12	12	"
6. Reykjavík	37262	27782	29819	2692	2189	2205	218	206	424
7. Akranes	"	"	390	"	"	"	"	20	30
8. Búðir	1250	1800	1450	125	150	140	14	16	6
9. Ólafsvík	500			150			10		
10. Stykkishólmur	9177	7826	3301	829	500	520	110	60	50
11. Flatey	800	951	260	73	"	200	6	"	12
12. Patriksfjörður	863	1000	320	77	124	81	"	20	17
13. Bíldudalur		300	900		35	60		10	11
14. Þingeyri við Dýraf.		2925			238			76	
15. Flateyri við Ön.fj.	500	1000		100	80		6	15	
16. Ísafjörður	14707	15408		1227	1430		275	205	
17. Reykjarfj. (Kúvík.)		1600	1600		50	50		"	8
18. Skeljavík	1700	700	1311	50	125	125	5	10	5
19. Borðeyri	7500	3727	4744	308	230	435	45	30	55
20. Skagaströnd	5423	6735	6842	884	879	1131	69	12	94
21. Saudárkrókur	150	"	"	30	"	"	"	"	"
22. Grafarós	2532	218	2273	100	138	457	38	28	45
23. Hofsó	1200	700	2300	300	550	400	"	"	16
24. Siglufjörður	2385	194	1046	210	250	250	"	20	59
25. Akureyri	5556	11886	15842	1474	1983	1833	4	67	60
26. Húsavík	1550	2750	2350	201	690	250	18	104	18
27. Raufarhöfn	120	70	50	45	20	20	"	6	12
28. Þórshöfn	680	840	20	110	220	200	4	4	13
29. Vopnafjörður	1400	2450	1220	461	420	405	28	24	23
30. Seyðisfjörður	3700	4964	5126	513	859	536	25	61	92
31. Eskifjörður	6486	3067	3736	589	470	556	19	29	30
32. Berufjörður	3643	5820	3358	401	469	529	44	20	22
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	49511	59157	50557	3296	3193	3467	266	376	546
8—19. Vesturumd.	36997	37237	13886	2939	2962	1611	471	442	164
20—32. Norður- og austurumdæmið	34825	39694	44163	5318	6948	6567	249	375	484
Alls	121333	136088	108606	11553	13103	11645	986	1193	1194

Íslandi árin 1873—1875.

80

vörur. (Framh.).

Kandis-sykur, pund.			Hvítasykur, pund.			Púðursykur, pund.			Síróp, pund.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
4157	4904	2020	2460	4472	3359	237	"	"	"	"	"
	18462	12462		3907	3048		486	793		543	300
18448	16090	16006	5599	5005	5645	1807	2586	1948	"	"	"
	25038	10553		4527	2622		2533	631		2888	1330
11325	12656	14094	4665	6325	3159	509	615	631	237	"	236
106764	65436	95826	40889	38141	43457	24462	9564	19368	2540	3353	5482
"	"	1600	"	"	500	150	150	200	50	"	60
6450	4300	3600	800	1350	900	600	300	270	950	850	300
7000			600			"			700		
27428	20750	30947	7511	8616	6570	220	317	991	727	"	"
1772	1515	5906	864	502	982	200	"	404	"	"	200
3574	7611	2983	1245	1630	1378	120	"	"	"	552	684
	2736	3838		257	980		206	203		109	100
	12718			1507			1040			1088	
5500	4320		990	1500		70	180		"	350	
55530	42493		8006	12354		2429	3944		2639	4910	
	4300	4000		400	400		100	200		"	100
3000	2000	3627	200	500	746	"	"	50		"	"
20530	18973	24400	3809	4170	6061	205	616	413	"	"	"
24873	24055	27429	10010	7592	11925	204	598	1433	"	"	"
449	"	"	206	"	"	200	"	"	"	"	"
9108	7588	15806	2419	2664	2084	220	470	206	"	"	"
1000	600	2594	500	1250	1389	200	"	100	"	"	"
950	"	2842	948	2399	1057	684	446	867	"	"	250
16981	31215	41862	15008	15602	21525	8932	6121	7408	101	"	536
5100	6150	2640	14570	16180	9128	700	750	701	120	"	61
1200	300	300	1200	1040	1000	380	150	200	"	8	"
2212	1657	2100	1750	3360	2300	350	440	690	"	6	"
8008	5800	4394	9717	6100	5684	2243	1750	1707	555	575	25
12895	15317	12484	7600	12931	12027	1437	2706	3143	"	687	"
8096	7160	6032	8006	9600	9435	3644	3181	3681	"	"	102
5835	6206	6436	7043	5929	3921	2437	2776	1346	101	100	97
140694	142586	152561	53613	62377	61790	27165	15934	23571	2827	6784	7408
130784	121716	79301	24025	32786	18017	3844	6703	2531	5016	7859	1384
96707	106048	124919	78977	84647	81475	21631	19338	21482	877	1376	1071
368185	370350	356781	156615	179810	161282	52640	41975	47584	8720	16019	9863

Hinn 4. júlí 1877.

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Steinfikjur, pund.			Gráfikjur, pund.			Rúsínur, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	8	"	"	523	529	532	476	754	524
2. Vestmannaeyjar		141	182		1031	680		1096	966
3. Eyrarbakki . .	210	55	50	874	957	877	2410	1518	2281
4. Keflavík . . .		430	71		829	208		1624	879
5. Hafnarfjörður .	150	106	363	478	600	522	849	1131	825
6. Reykjavík . . .	1338	2624	3860	4711	5026	4718	17033	12456	10769
7. Akranes	"	"	"	"	"	"	"	"	300
8. Búðir	420	120	100	350	250	115	630	350	273
9. Ólafsvík	100			150			100		
10. Stykkishólmur .	651	300	288	700	418	150	1361	1957	3370
11. Flatey	130	"	216	186	"	282	153	"	166
12. Patriksfjörður .	16	35	34	139	450	379	56	404	245
13. Bíldudalur . . .		50	30		100	160		107	85
14. Þingeyri við Dýraf.		50			476			543	
15. Flateyri við Ön.fj.	"	"		120	250		60	150	
16. Ísafjörður . . .	1465	962		2838	2975		2925	3228	
17. Reykjarfj.(Kúvíkur)		40	40		100	180		50	50
18. Skeljavík	50	50	25	100	250	224	350	300	329
19. Borðeyri	110	45	25	400	550	734	1837	1328	1954
20. Skagaströnd . .	447	100	436	832	1145	814	1589	1363	1381
21. Saudárkrókur . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	10	50	"	"	"	173	821	559	896
23. Hofsó	80	"	80	"	250	333	300	350	430
24. Siglufjörður . .	34	20	20	143	121	240	260	255	526
25. Akureyri	396	267	461	1634	2956	2354	2301	4093	3731
26. Húsavík	170	100	112	790	1140	841	990	1190	757
27. Raufarhöfn . . .	"	"	6	65	40	40	100	100	120
28. Þórshöfn	"	"	30	138	432	350	316	806	460
29. Vopnafjörður . .	110	180	70	1056	1250	1168	1164	1250	1355
30. Seyðisfjörður . .	60	116	245	1135	1456	1447	1085	1731	2134
31. Eskifjörður . . .	105	100	95	1024	906	1157	1034	960	1256
32. Berufjörður . . .	64	164	163	948	820	601	571	1094	459
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	1706	3356	4526	6586	8972	7537	20768	18579	16544
8—19. Vesturumd.	2942	1652	758	4983	5819	2224	7472	8417	6472
20—32. Norður- og austurumdæmið	1476	1097	1718	7765	10516	9518	10531	13751	13505
Alls	6124	6105	7002	19334	25307	19279	38771	40747	36521

Íslandi árin 1873—1875.

80

vörur. (Framh.).

Hrísgjón, pund.			Blaðatóbak, pund.			Neftóbak, pund.			Munntóbak, pund.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
5050	12800	10000	500	2090	"	401	305	100	1159	2052	1061
	37000	63600		849	600		822	1280		3393	2366
44000	43200	33337	120	120	60	2726	2549	4258	1877	2177	2663
	19500	21564		225	50		2604	1037		2005	753
37235	42645	24000	"	"	30	2081	2266	2881	792	899	1553
145523	99639	150712	3000	600	"	16786	12359	10438	9127	6999	12460
450	"	22000	"	"	"	"	"	300	"	"	200
50	"	12030	"	"	"	1240	800	555	420	450	280
			"	"	"	1200			800		
12100	40200	52935	"	"	"	3110	3920	2260	2335	2118	2074
14000	2400	16417	"	"		1160	254	1288	360	125	703
2200	404	245	"	"	7500	1279	1430	1231	879	768	345
	8277	6105		"	"		1200	500		356	200
	6300			1125			150			780	
"	"		"	"	"	200	650		1000	300	
85497	47000		450	2534		3652	3303		2198	2024	
	6000	17000		"	200		300	1500		1320	350
"	14000	17000	50	100	50	207	150	102	250	300	336
78564	95180	84840	100	50	50	3340	1939	1868	1412	1163	1345
44000	44000	59200	250	"	"	6186	4550	2876	981	805	1915
"	"	"	"	"	"	80	"	"	"	"	"
35264	30809	61200	"	"	"	2074	1100	100	827	935	860
"	2000	3000	"	"	"	700	"	"	700	800	723
11600	6000	"	200	"	104	309	209	350	754	620	589
66500	80000	97300	"	"	"	4585	4475	6870	3566	5253	8221
16450	16200	27200	200	"	220	1003	1290	1284	2640	2550	2427
1440	12	200	"	"	"	138	6	134	260	200	120
12040	14010	9800	"	"	"	510	30	376	560	600	600
8900	8800	34050	"	"	"	1275	1200	850	2300	2170	1486
49780	41967	61400	"	"	"	920	2779	1945	2168	3158	2916
18079	18500	28500	8	"	"	768	772	280	2508	1640	2735
17632	4348	264	"	"	"	750	336	525	1700	1526	1494
231808	254784	325213	3620	3884	740	21994	20905	20294	12955	17525	21056
192861	219761	206572	600	3809	7800	15388	14096	9304	9654	9704	5633
281685	266646	382114	658	"	324	19298	16747	15590	18964	20257	24086
706354	741191	913899	4878	7693	8864	56680	51748	45188	41573	47486	50775

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Reyktóbak, pund.			Vindlar, tals.			Sápa, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	70	146	32	"	1100	"	130	194	30
2. Vestmannaeyjar		362	248		13000	13500		772	856
3. Eyrarbakki . .	537	390	506	10000	8000	3000	1210	1821	1280
4. Keflavík . . .		465	120		22600	8000		1592	464
5. Hafnarfjörður .	146	234	273	9500	8000	"	1175	1297	744
6. Reykjavík . . .	3584	2070	3256	43700	33000	67500	11432	5882	12048
7. Akranes	"	"	30	"	"	"	"	20	200
8. Búðir	210	200	240	5500	3500	1500	680	600	430
9. Ólafsvík	120			3000			350		
10. Stykkishólmur .	480	640	225	11100	19500	20800	1500	1650	1180
11. Flatey	30	"	188	1000	"	2800	256	"	528
12. Patriksfjörður .	835	300	200	6200	6500	10000	102	380	215
13. Bíldudalur . . .		40	50		600	500		250	210
14. Þingeyri við Dýraf.		273			4200			528	
15. Flateyri við Ön.fj.	200	"		1000	3000		380	270	
16. Ísafjörður . . .	564	698		49400	49600		4153	5288	
17. Reykjarfj. (Kúvík.)		70	100		1000	500		2500	50
18. Skeljavík	120	100	118	1000	500	600	200	300	200
19. Borðeyri	470	568	500	15800	4560	4300	484	1300	1612
20. Skagaströnd . .	415	291	843	6500	3500	3900	1868	2026	2537
21. Sauðárkrókur . .	"	"	"	"	"	"	5	"	"
22. Grafarós	320	325	150	2200	"	1000	672	680	850
23. Höfsós	130	90	140	2000	"	2000	361	480	260
24. Siglufjörður . .	290	280	430	2500	3000	3000	258	260	190
25. Akureyri	969	1502	1444	15200	31300	64576	3923	8473	4933
26. Húsavík	325	430	378	2700	4500	4000	1206	2250	2010
27. Raufarhöfn . . .	65	70	20	300	100	800	80	180	100
28. Þórshöfn	83	280	150	800	1900	700	290	750	220
29. Vopnafjörður . .	575	650	637	9000	8500	8500	790	850	971
30. Seyðisfjörður . .	916	1283	1132	2200	11250	13400	1150	2328	2205
31. Eskifjörður . . .	1250	702	821	7100	15500	7700	1272	427	772
32. Berufjörður . . .	442	453	525	6500	3750	2000	501	526	597
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	4337	3667	4465	63200	85700	92000	13947	11578	15622
8—19. Vesturumd.	3029	2889	1621	94000	92960	41000	8105	13066	4425
20—32. Norður- og austurumdæmið	5780	6356	6670	57000	83300	111576	12376	19230	15645
Alls	13146	12912	12756	214200	261960	244576	34428	43874	35692

Íslandi árin 1873—1875.

vörur. (Framh.).

Pappír, bækur.			Leirflát, tals.			Salt, tonnur.			Tjara, tonnur.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
300	174	370	982	516	470	50	100	100	4	9	3
	650	608		1896	618		1622	1295		32	21
440	486	305	42	4024	925	1030	1027	1293	48	40	30
	440	290		5954	1086		4322	6850		51	10
700	500	"	1448	996	"	2687	1703	2604	5	10	31
1850	3180	1515	13955	6614	4812	8551	6136	13413	70	96	94
"	"	40	"	"	"	8	8	68	"	1	2
180	200	140	1200	800	400	100	25	50	15	10	6
220			5000			100			8		
1460	3010	730	3700	2410	1160	73	105	105	14	19	12
50	"	250	800	"	450	65	"	103	1	"	12
245	440	265	336	2143	696	"	260	"	10	11	6
	150	60		965	231		760	220		8	10
	305			642			1405			3	
6	40		320	300		100	"		8	5	
1472	1150		4894	3155		7637	4585		65	58	
	80	100		"			207	150		8	5
125	220	240	1152	624	576	60	35	50	6	2	3
710	320	810	2456	1870	3091	277	200	157	5	6	8
589	540	936	3210	3099	2090	547	435	480	8	5	2
60	"	"	"	"	"	250	"	"	5	"	"
420	400	230	720	826	396	135	105	320	"	3	2
120	240	260	904	720	"	50	"	30	6	2	"
102	350	120	851	492	100	18	"	12	14	7	"
3736	3782	2893	6328	3763	5817	598	341	764	33	29	23
1060	1220	530	2150	2750	1650	252	282	389	8	8	7
110	60	40	224	100	130	5	5	7	3	"	1
170	255	200	222	1025	220	21	44	13	3	5	2
420	900	850	1328	950	1472	294	181	240	12	6	6
430	1390	840	1794	3032	5583	392	522	1984	21	40	16
607	751	672	2192	1125	3859	839	400	301	31	14	10
873	910	661	853	142	621	144	144	135	16	11	11
3290	5430	3128	16427	20000	7911	12326	14918	25623	127	239	191
4468	5615	2595	19858	12909	6509	8412	7582	835	132	130	62
8637	10798	8232	20776	18024	21938	3545	2459	4675	160	130	80
16395	21843	13955	57061	50933	36358	24283	24959	31133	419	499	333

Hinn 7. júlí 1877.

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Steinkol, tunnur.			Járn, pund.			Stál, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	66	75	78	521	2373	"	84	91	50
2. Vestmannaeyjar		1306	666		5333	2515		550	550
3. Eyrarbakki . . .	344	520	1454	10461	5741	7738	800	645	"
4. Keflavík		242	78		4513	1168		695	100
5. Hafnarfjörður .	61	1103	60	3834	4678	2939	294	348	100
6. Reykjavík . . .	931	12585	4221	18631	12449	32508	932	458	350
7. Akranes	"	"	"	"	"	825	"	"	"
8. Búðir	100	63	30	1840	2000	550	100	100	"
9. Ólafsvík	54			2000			50		
10. Stykkishólmur .	97	152	20	1000	8000	4200	50	200	75
11. Flatey	50	"	132	2550	"	1936	50	"	50
12. Patriksfjörður .	60	85	60	1080	1300	891	90	135	25
13. Bíldudalur . . .		90	84		532	598		50	55
14. Þingeyri við Dýraf.		626			1500			37	
15. Flateyri við Ön.fj.	102	220		640	640		50	35	
16. Ísafjörður . . .	1340	578		4267	6343		271	175	
17. Reykjarfj.(Kúvíkur)		65	60		900	1000		100	50
18. Skeljavík	40	35	50	1280	320	500	"	50	50
19. Borðeyri	255	115	145	3102	3965	4142	75	95	75
20. Skagaströnd . . .	277	20	90	4093	3958	2990	86	100	"
21. Sauðárkrókur . .	6	"	"	600	"	"	120	"	"
22. Grafarós	95	90	99	2043	2117	1450	75	21	"
23. Hofsóð	50	"	30	1072	300	358	"	32	"
24. Siglufjörður . .	290	300	102	1970	1731	947	92	34	10
25. Akureyri	149	1706	53	8936	9082	8404	379	350	110
26. Húsavík	164	76	96	5410	5720	4587	221	120	75
27. Raufarhöfn . . .	10	5	6	200	200	150	30	2	"
28. Þórshöfn	39	43	24	605	2050	240	58	91	10
29. Vopnafjörður . .	217	149	308	4503	4104	2571	270	120	130
30. Seyðisfjörður . .	468	657	797	3186	7097	6860	158	694	111
31. Eskifjörður . . .	462	91	576	1622	3370	2536	76	8	83
32. Berufjörður . . .	"	8	71	2715	1885	2305	124	7	49
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	1402	15831	6557	33447	35087	47693	2110	2787	1150
8—19. Vesturumd.	2098	2029	581	17759	25500	13817	736	977	380
20—32. Norður- og austurumdæmið	2227	3145	2252	36955	14614	33398	1689	1579	578
Alls	5727	21005	9390	88161	102201	94908	4535	5343	2108

Íslandi árin 1873—1875.

v ö r u r. (Framh.).

Katlar, tals.			Pottar, tals.			Naglar, hundruð.			Önglar, hundruð.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
"	"	"	25	24	30	700	1260	790	"	2	"
	"	"		76	62		2780	2315		"	14
3	"	4	146	130	46	3620	5850	2220	350	500	500
	3	12		60	"		2180	861		890	161
"	"	"	56	32	"	2130	2030	1490	207	"	"
12	134	18	162	217	323	5754	8761	3480	333	2922	500
"	"	"	"	"	22	"	"	160	500	1060	270
12	12	"	30	25	15	720	700	510	25	50	1
12		"	11			290			450		
"	"	"	60	73	74	3006	2620	530	231	390	143
"	"	12	20	"	40	450	"	1102	15	"	74
"	"	"	"	77	12	680	744	1050	2	310	163
"	"	"		21	8		20	245		20	218
	1	"		33			1607			585	
6	"	"	16	24		100	400		7	150	
61	56	"	169	129		6240	5550		6900	5243	
	"	"	20	20			1000	1000		300	300
3	"	"	20	21	20	220	200	1000	500	250	450
"	3	"	99	370	129	1810	1494	3228	1082	660	490
9	6	19	393	424	79	735	927	1120	300	130	"
"	"	"	"	"	"	200	"	"	36	"	"
16	13	"	46	40	40	705	766	325	300	3	140
"	16	3	12	24	"	600	300	150	"	"	"
"	"	"	12	16	"	700	489	800	40	65	"
"	12	31	160	170	133	5598	2507	5291	880	1158	1672
3	"	"	45	56	31	2360	1490	3240	72	313	1
1	"	"	8	5	4	200	120	90		1	
2	6	6	12	54	6	250	500	260	10	41	5
3	"	"	36	30	30	4500	470	2835	530	211	"
3	13	13	31	82	166	2860	5580	2750	66	364	644
2	"	2	37	3	24	2540	2480	2020	346	33	158
"	7	"	16	30	28	3218	2113	1103	161	25	12
15	137	34	389	539	483	12204	22861	11316	1390	5374	1445
94	82	12	445	793	298	13516	14335	8665	9212	7958	1839
39	73	74	808	934	541	24466	17742	19984	2741	2344	2632
148	292	120	1642	2266	1322	50286	54938	39965	13343	15676	5916

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Hnifar, tals.			Skæri, tals.			Þjalir, tals.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	404	282	206	24	18	20	204	120	128
2. Vestmannaeyjar		492	572		108	60		172	216
3. Eyrarbakki . .	672	1176	888	132	852	74	600	800	480
4. Keflavík . . .		770	240		1258	66		282	"
5. Hafnarfjörður .	440	648	252	54	90	60	60	318	"
6. Reykjavík . . .	2102	2940	932	630	462	300	592	1180	158
7. Akranes	"	"	72	"	"	"	"	144	72
8. Búðir	550	"	250	150	700	50	400	"	80
9. Ólafsvík	288			48			120		
10. Stykkishólmur .	72	142	586	362	513	84	50	270	136
11. Flatey	180	"	410	60	"		72	"	56
12. Patriksfjörður .	282	204	312	48	108	108	144	204	96
13. Bíldudalur . . .		60	96		"	400		70	24
14. Þingeyri við Dýraf.		336			24			54	
15. Flateyri við Ön.fj.	150	140		24	24		24	36	
16. Ísafjörður . . .	1185	1128		558	268		495	432	
17. Reykjarfj. (Kúvík.)		240	150		24	24		84	60
18. Skeljavík	192	144	160	48	24	24	96	60	48
19. Borðeyri	460	473	840	448	524	520	95	47	110
20. Skagaströnd . .	676	228	696	114	464	24	238	72	12
21. Sauðárkrókur . .	"	"	"	"	"	"	24	"	"
22. Grafarós	228	284	1100	80	72	96	96	85	24
23. Höfsós	204	"	"	30	"	"	36	54	"
24. Siglufjörður . .	232	132	292	42	12	12	100	92	72
25. Akureyri	2051	1941	1044	187	387	746	346	444	146
26. Húsavík	684	808	618	78	156	57	312	266	160
27. Raufarhöfn . . .	148	150	100	42	30	20	26	40	30
28. Þórshöfn	340	220	100	60	585	31	68	84	80
29. Vopnafjörður . .	756	200	594	24	392	60	24	36	102
30. Seyðisfjörður . .	3308	1364	1608	204	168	252	260	379	300
31. Eskifjörður . . .	636	270	550	120	72	177	124	188	135
32. Berufjörður . . .	566	460	292	48	66	66	180	660	108
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	3618	6308	3162	840	2788	580	1456	3016	1054
8—19. Vesturumd.	3359	2867	2804	1946	2209	1210	1496	1257	610
20—32. Norður- og austurumdæmið	9829	6057	6994	1029	2404	1541	1834	2400	1169
Alls	16806	15232	12960	3815	7401	3331	4786	6673	2833

Íslandi árin 1873—1875.

80

v ö r u r. (Framh.).

Ullarkambar, pör.			Hestajárn, gangar.			Stórviðir, tals.			Plankar, tals.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
72	84	101	480	240	320	12	24	"	12	"	"
	111	156		"	"		48	15		162	82
288	312	180	320	"	400	168	299	36	1322	1051	474
	120	60		1800	200		311	292		623	821
36	60	"	1090	1000	"	246	220	94	540	681	182
686	296	500	6580	4198	3820	373	"	3401	736	256	3164
"	"	24	"	"	"	"	"	660	"	"	624
150	50	36	900	1000	800	100	100	"	100	130	6
48			"			100			120		
74	150	112	1150	3000	2750	100	378	198	380	196	540
"	"	144	400	150	12	36	24	330	"	19	384
96	168	48	"	100	500	"	260	"	72	141	168
"	"	68	"	"	120	"	56	30	"	74	35
	60			240			600			260	
50	60		99	50		"	"		88	3	
436	328		3714	1890		752	438		500	373	
	36	24		200	250	"	"	"		"	"
72	48	36	100	800	250	"	"	12	48	50	12
184	114	146	655	2600	3000	134	24	16	338	108	48
204	228	288	2400	2500	1800	624	289	215	107	24	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
72	9	60	"	"	250	48	"	126	24	232	138
148	72	"	"	"	"	"	56	"	24	281	"
12	72	88	28	"	"	85	101	"	544	"	"
603	668	400	360	1088	700	1240	16	704	452	12	277
186	30	214	"	"	"	1089	300	18	24	30	36
26	8	4	10	10	"	"	"	"	"	"	"
68	105	62	20	152	128	"	"	"	"	"	"
180	156	168	70	84	400	1044	"	240	210	144	24
181	354	187	200	672	560	781	207	763	167	18	726
140	72	145	720	400	296	1187	"	136	447	24	231
144	96	84	320	360	600	422	100	"	120	"	11
1082	983	1021	8470	7238	4740	799	902	4498	2610	2773	5347
1110	1014	614	7018	10030	7682	1222	1880	586	1646	1354	1193
1964	1870	1700	4128	5266	4734	6520	1069	2202	2119	765	1443
4156	3867	3335	19616	22534	17156	8541	3851	7286	6375	4892	7983

Hinn 12. júlí 1877.

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Borð, tals.			Spírur, tals.			Hampur, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	90	528	60	"	40	"	50	50	"
2. Vestmannaeyjar		4904	2268		100	"		4	6
3. Eyrarbakki . . .	8389	5381	5648	80	60		983	758	598
4. Keflavík		6075	8700		80	"		5495	1508
5. Hafnarfjörður . .	5820	5900	3063	100	60	200	3000	7539	3406
6. Reykjavík	16234	4824	21006	124	372	500	29862	21887	10252
7. Akranes	"	48	5640	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	706	500	270	120	150	50	20	"	"
9. Ólafsvík	360			200					
10. Stykkishólmur . .	1276	5577	12138	100	350	178	"	"	"
11. Flatey	564	72	2498	"	"	"	"	"	20
12. Patriksfjörður . .	372	1877	684	"	"	"	"	"	"
13. Bíldudalur		420	636		"	4		"	"
14. Þingeyri við Dýraf.		4835			2420			10	
15. Flateyri við Ön.fj.	60	144		96	120		"	"	
16. Ísafjörður	8795	13768		286	460		"	"	
17. Reykjarfj.(Kúvíkur)		240	"		"	"		"	"
18. Skeljavík	360	120	360	60	"	"	"	"	"
19. Borðeyri	3174	1306	1024	160	75	30	"	"	"
20. Skagatrönd	4136	3014	4954	220	154	200	"	5	15
21. Sauðárkrókur . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	408	890	798	"	"	"	"	"	"
23. Hofsó	120	1452	228	"	148	"	"	4	"
24. Siglufjörður . . .	2384	525	38	160	170	"	"	"	"
25. Akureyri	10253	1074	5952	360	200	50	187	110	120
26. Húsavík	2811	2252	1732	"	"	60	100	100	70
27. Raufarhöfn	"	12	54	"	"	40	"	"	"
28. Þórshöfn	46	206	23	"	24	"	"	"	"
29. Vopnafjörður . . .	2327	548	1860	312	300	96	"	"	"
30. Seyðisfjörður . . .	7953	4205	5783	300	218	80	"	"	"
31. Eskifjörður	12488	648	7043	296	60	6	10	"	"
32. Berufjörður	1979	2633	762	240	240	84	"	"	"
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	30533	27660	46385	304	712	700	33895	35733	15770
8—19. Vesturumd.	15667	28859	17610	1022	3575	262	20	10	20
20—32. Norður- og austurumdæmið	44905	17459	29227	1888	1514	616	297	219	205
Alls	91105	73978	93222	3214	5801	1578	34212	35962	15995

Íslandi árin 1873—1875.

vörur. (Framh.).

Hör, pund.			Færi, tals.			Seglgarn, pund.			Kaðlar, pund.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
60	85	25	136	70	50	73	36	84	83	"	"
	18	12		486	390		81	63		614	376
40	25	10	742	487	525	332	212	118	733	220	443
	24	10		885	750		3510	1115		2026	540
16	20	"	733	792	613	261	1004	2264	567	749	1524
41	51	41	2963	1110	4981	11252	15598	6393	3513	4224	6800
"	"	"	72	148	290	600	1000	800	100	160	640
20	10	4	200	120	110	180	92	84	1450	"	500
10			800			50			700		
24	30	20	354	490	342	1030	230	32	650	1900	507
10	"	10	150	"	127	160	"	143	714	"	981
"	30	"	150		200	8		21	767		461
"	"	"		297	340		"	14		803	170
	10			578			43			887	
6	"		100	300		60	50		2800	1100	
183	138		6692	6490		1568	1723		5620	5018	
	"	"		300	300		50	100		308	300
10	"	"	3171	250	255	50	100	52	957	50	30
8	13	8	1134	626	490	240	168	232	322	425	931
20	25	20	685	600	126	207	294	291	720	704	527
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	628	"	313	"	12	"	144	240	137
"	28	"	"	35	40	"	48	30	190	150	26
12	10	2	470	175	280	29	"	34	2379	2523	3817
5	6	5	1494	2121	2180	379	517	431	2356	4757	8823
"	"	"	395	340	115	416	320	252	390	550	300
2	3	4	40	12	20	39	3	6	350	100	40
6	5	14	60	194	107	56	59	6	500	170	220
50	56	50	410	55	90	132	114	74	911	850	742
24	28	71	254	738	832	67	120	170	457	767	1389
34	10	29	875	533	481	114	72	78	1514	960	1133
120	60	20	450	247	226	109	57	84	1487	560	874
157	223	98	4646	3978	1599	12518	21441	10837	4996	7993	10323
271	231	34	12751	9451	2164	3346	2456	678	13980	10491	3880
273	231	223	5761	5050	4810	1548	1616	1456	11398	12331	18028
701	685	355	23158	18479	14573	17412	25513	12971	30374	30815	32231

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Sinn, sítuð, pund.			Sinn, ósítuð, pund.			Indigó, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	342	188	133	641	627	"	6	5	8
2. Vestmannaeyjar		577	458		2198	687		5	13
3. Eyrarbakki	478	803	831	2200	2539	"	20	10	10
4. Keflavík		2520	347		4706	660		26	5
5. Hafnarfjörður	685	666	310	1402	1567	1968	13	18	"
6. Reykjavík	4974	3198	4288	10128	4024	7393	69	67	11
7. Akranes	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	270	200	110	330	380	"	25	6	"
9. Ólafsvík	50			500					
10. Stykkishólmur	500	1064	135	610	1552	47	25	13	"
11. Flatey	150	"	60	100	"	133	5	"	2
12. Patriksfjörður	60		81	160		464	8		7
13. Bíldudalur		76	50		94	620		10	1
14. Þingeyri við Dýraf.		70			437			7	
15. Flateyri við Ön.fj.	20	20		39	400		4	2	
16. Ísafjörður	880	1457		6228	7035		40	21	
17. Reykjarfj. (Kúvík.)			150			140			5
18. Skeljavík	125	200	154	214	300	272	5	1	1
19. Borðeyri	344	765	600	1037	518	410	5	10	10
20. Skagaströnd	410	608	245	998	335	"	12	5	11
21. Sauðárkrúkur	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	156	205	250	380	68	"	"	4	11
23. Höfsós	64	260	"	"	"	529	"	"	"
24. Siglufjörður	11	"	13	"	136	20	5	"	2
25. Akureyri	1097	328	1129	1035	1537	350	44	23	46
26. Húsavík	525	"	178	601	574	363	15	14	11
27. Raufarhöfn	30	"	"	"	150	40	3	2	1
28. Þórshöfn	20	"	"	10	550	350	6	1	3
29. Vopnafjörður	401	331	155	738	440	398	8	8	6
30. Seyðisfjörður	287	610	231	1756	3027	177	20	34	12
31. Eskifjörður	65	108	194	1400	595	330	11	1	7
32. Berufjörður	94	99	141	1108	669	300	10	11	"
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	6479	7952	6367	14371	15661	10708	108	131	47
8—19. Vesturumd.	2399	3852	1340	9218	10716	2086	117	70	26
20—32. Norður- og austurumdæmið	3160	2549	2536	8026	8081	2857	134	103	110
Alls	12038	14353	10243	31615	34458	15651	359	304	183

Íslandi árin 1873—1875.

80

vörur. (Framh.).

Litunartre, pund.			Púður, pund.			Blý og högl, pund.			Brýni, tals.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
544	1159	545	12	25	12	50	100	"	100	150	"
	737	554		25	25		834	772		222	248
1033	2240	1500	170	50	"	270	300	200	200	225	100
	850	361		312	100		675	400		200	10
1092	1065	"	100	100	50	350	101	200	"	144	"
4693	3860	1815	678	395	793	1979	714	1637	586	300	400
"	"	"	"	"	"	1300	500	700	"	144	600
"	150	150	50	25	12	300	100	"	350	200	80
			25			125			100		
600	821	"	48	274	50	325	550	200	400	500	316
300	"	100	10	"	12	40	"	100	"	"	100
109		"	62		97	125	222	250	100	190	48
	200	"		10	14		50	12		200	"
	390			100			150			100	
300	300		100	30		300	120		200	150	
1809	1989		233	150		695	975		676	623	
	220	200		38	50		100	300		150	"
"	"	"	12	12	12	100	50	50	"	75	50
422	400	400	30	57	70	110	298	250	379	450	510
"	"	206	50	37	75	137	350	225	192	150	95
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	142	"	"	"	25	100	100	100	"	304	386
100	450	"	"	"	"	135	72	101	"	"	50
164	"	224	13	12	8	139	50	55	97	100	"
1266	591	735	459	367	30	1408	1127	1500	553	552	1779
627	640	808	77	40	50	650	380	260	288	230	200
100	100	50	18	6	7	125	100	100	72	50	30
100	600	100	51	76	31	180	550	200	64	270	120
778	920	150	112	52	4	275	265	20	346	280	100
842	883	446	134	313	150	1020	2315	650	500	972	750
300	220	"	170	206	205	850	625	1075	450	110	641
93	589	376	75	98	50	400	60	112	249	283	237
7362	9911	4775	960	905	982	3949	3224	3909	886	1385	1358
3540	4470	850	570	696	317	2120	2615	1162	2205	2638	1104
4370	5135	3095	1159	1207	635	5419	5994	4398	2811	3301	4388
15272	19516	8720	2689	2808	1934	11488	11833	9469	5902	7324	6850

Hinn 16. júlí 1877.

Skýrslur um verzlun á

I. Aðfluttar

Verzlunarstaðir.	Hverfisteinar, tals.			Klæði, álnir.			Ljerept, álnir.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	6	»	15	»	33	95	9617	1821	2186
2. Vestmannaeyjar		57	78		152	214		7572	9251
3. Eyrarbakki . .	44	81	165	421	250	1350	15400	32755	15700
4. Keflavík . . .		16	6		378	268		33595	8048
5. Hafnarfjörður .	48	80	30	44	111	»	11623	13387	3415
6. Reykjavík . .	128	150	893	1818	1269	2171	17308	50821	25449
7. Akranes	»	»	»	20	»	105	200	»	2050
8. Búðir	30	24	18	400	130	100	6400	9000	7000
9. Ólafsvík . . .				25			900		
10. Stykkishólmur .	18	98	88	510	587	1640	9100	38400	11460
11. Flatey	12	»	27	100	»	225	2160	200	4735
12. Patriksfjörður .	12	34	36	26	228	155	2288	5076	5000
13. Bíldudalur . .		8	»		145	190		650	3090
14. Þingeyri við Dýraf.		12			83			6796	
15. Flateyri við Ön.fj.	6	9		»	250		1000	8000	
16. Ísafjörður . .	74	122		1115	1282		57237	25255	
17. Reykjarfj. (Kúvíkur)		18	24		32	35		1600	2300
18. Skeljavík . . .	36	40	50	100	50	100	»	5000	1500
19. Borðeyri . . .	54	126	169	306	300	796	13657	10334	14890
20. Skagaströnd .	92	98	145	192	371	370	7050	19163	13648
21. Sauðárkrókur .	»	»	»	»	»	»	»	»	»
22. Grafarós . . .	56	»	50	38	272	79	8842	7754	4190
23. Hofsó	»	»	8	170	50	»	3164	3000	2600
24. Siglufjörður . .	6	»	4	62	»	50	3058	3589	4970
25. Akureyri . . .	98	185	271	1368	1791	1868	31763	69548	40921
26. Húsavík . . .	15	30	30	254	360	525	28780	21800	16100
27. Raufarhöfn . .	2	4	1	25	30	60	2750	2000	2000
28. Þórshöfn . . .	2	8	8	42	105	160	6100	9200	2540
29. Vopnafjörður .	19	21	21	150	340	524	17087	20862	13632
30. Seyðisfjörður .	23	25	48	247	637	1209	15817	15836	91262
31. Eskifjörður . .	49	22	29	195	94	354	70090	6550	11727
32. Berufjörður . .	6	10	12	110	206	542	11965	11347	10080
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	226	384	1187	2303	2193	4203	54148	139951	66099
8—19. Vesturumd.	242	491	412	2582	3087	3241	92742	110311	49975
20—32. Norður- og austurumdæmið	368	403	627	2853	4256	5741	206466	190649	213670
Alls	836	1278	2226	7738	9536	13185	353356	440911	329744

Íslandi árin 1873—1875.

80

v ö r u r. (Framh.).

Dúkur, álnir.			Boldang, álnir.			Hattar, tals.			Húfur, tals.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
4321	4580	2234	718	"	187	74	112	72	114	162	84
	10437	8275		1268	598		138	187		306	234
9100	13150	10500	1550	4120	2850	102	360	432	259	292	306
	24628	6421		2191	682		497	260		519	156
6964	11394	1466	1011	2341	90	426	240	264	218	252	"
31052	15337	4728	2936	2315	731	565	1077	964	488	903	704
40	600	1900	200	"	220	72	"	24	"	"	60
3090	700	500	335	500	"	170	36	30	240	108	"
12000			400			96			144		
2200	4550	10000	1800	1900	1030	166	316	132	138	226	146
5000	"	2288	200	"	522	24	"	66	36	"	119
957	2275	2260	173	1190	550	64	136	108	165	255	198
	2009	800		356	330		96	72		108	64
	3211			1411			56			110	
800	200		300	500		05	36		60	100	
62428	6098		2029	3461		522	648		473	660	
	1400	2500		300	200	"	36	30		24	36
8000	1000	500	500	500	250	80	100	100	120	100	150
10703	9898	11307	2558	1920	2566	271	292	240	264	316	301
12173	5578	8734	979	1469	2601	105	116	191	264	185	210
"	"	"	"	"	"	36	"	"	"	"	"
786	1168	2425	575	242	680	104	54	14	120	102	170
640	660	1500	262	80	300	"	"	"	42	"	30
1112	335	952	178	157	381	18	"	18	63	12	36
27337	27489	16400	1882	3649	2253	806	1415	1009	778	870	871
3580	4050	2860	2150	1380	980	80	194	222	204	228	110
825	400	400	126	100	150	16	30	10	22	20	12
1165	2875	670	230	1230	560	35	444	42	49	180	105
3337	3300	5002	1168	1416	1826	81	96	99	235	276	126
2280	17642	8502	1021	2187	2578	206	252	432	206	534	530
5490	1248	8374	1520	220	944	101	48	110	350	186	189
4560	4526	6023	1548	1660	2146	86	79	114	384	325	267
51477	80126	35524	6415	12235	5358	1239	2424	2203	1079	2434	1544
105178	31341	30155	8295	12038	5448	1443	1752	778	1640	2007	1014
63285	69271	61842	11639	13790	15399	1674	2728	2261	2717	2918	2656
219940	180738	127521	26349	38063	26205	4356	6904	5242	5436	7359	5214

Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.

I. Aðfluttar vörur. (Niðurlag).

Verzlunarstaðir.	Silkitvinni, pund.			Ljereptsklútar, tals.			Silkiklútar, tals.			Steinolia, pottar.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	12	»	4	588	396	380	42	12	33			170
2. Vestmannaeyjar		9	7		1036	917		24	12		1622	5839
3. Eyrarbakki	15	10	20	2136	4670	1288	12	36	»	3642	4304	
4. Keflavík		15	5		2070	800		70	3			1203
5. Hafnarfjörður	75	5	4	852	1236	18	18	48	»		2096	3819
6. Reykjavík	4	16	»	2092	960	423	246	24	»	4295	7205	23580
7. Akranes	»	»	2	»	»	150	»	»	»	»	»	»
8. Búðir	6	35	4	300	592	420	50	»	»			
9. Ólafsvík	2			240								
10. Stykkishólmur	6	22	12	468	598	750	36	36	102	1000	2880	4620
11. Flatey	2	»	4	36	»	368	12	»	13			
12. Patriksfjörður	6	13	6	204	606	336	6	24	6			
13. Bíldudalur		6	5		256	250		»	4			
14. Þingeyri við Dýraf.		6			478			20			550	
15. Flateyri við Ön.fj.	3	2		500	200		10	8				
16. Ísafjörður	27	23		4822	4642		189	184		700	1246	
17. Reykjarfj. (Kúvík.)		2	2		360	240		4	12			
18. Skeljavík	4	25	10	480	480	480	12	10	24			
19. Borðeyri	16	26	20	2104	2885	1930	86	36	52	560	1450	680
20. Skagaströnd	11	11	12	1100	1593	1453	6	6	14			
21. Sauðárkrúkur	8	»	»	300	»	»	»	»	»			
22. Grafarós	3	5	5	910	566	530	»	24	»			
23. Hofsó	»	»	3	»	12	300	»	»	»			
24. Siglufjörður	4	2	3	416	124	100	»	»	»			
25. Akureyri	26	40	35	3857	4613	2948	18	171	168	766	889	»
26. Húsavík	10	14	8	1236	452	1062	24	48	12	249		287
27. Raufarhöfn	2	1	1	86	150	150	2	»	»			
28. Þórshöfn	4	11	5	212	444	315	»	25	11			
29. Vopnafjörður	11	7	8	948	1400	804	12	24	174	546	1400	70
30. Seyðisfjörður	23	13	19	1340	1234	762	52	24	86	269	3182	4160
31. Eskifjörður	14	2	11	916	498	784	54	12	42		1410	726
32. Berufjörður	8	8	6	816	1151	912	66	102	120		214	
Yfirlit.												
1—7. Suðurumdæmið	106	55	42	5668	10368	3976	318	214	48	7937	15227	34611
8—19. Vesturumd.	72	160	63	9154	11097	4774	401	322	213	2260	6126	5300
*20—32. Norður- og austurumdæmið	124	114	116	12137	12237	10120	234	436	627	1830	7095	5243
Alls	302	329	221	26959	33702	18870	953	972	888	12127	28448	45154

Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.

81

II. Útfluttar vörur.

Saltfiskur, skipfund.			Herturfiskur, skp.			Söltuð hrogn, tnr.			Söltuð síld, tonnur.			Saltaður lax, pund.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	1186	622		7	29		122	95		"	"		"	"
826	553	967	40	99	"	52	36	100	"	"	"		215	7525
1202	4372	1354	"	20	15	238	334	"	"	"	"		"	"
2054	3597	2331	5	39	135	972	552	430	"	"	"		"	"
6982	6046	11037	88	143	433	360	73	1271	"	"	"	28875	22200	22750
"	35	72	"	"	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25	30		42	50		"	"	"	"	"	"	"	"	"
885	614		9	40		5	"	"	"	"	"	"	"	"
160	112	103	58	128	105	"	"	"	"	"	"	"	"	"
17		14	29		47	"	"	"	"	"	"	"	"	"
535	764	483	8	8	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"
237	943	551	9	18	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	604		"	"		"	"	"	"	"	"	"	"	"
390	337		"	"		"	"	"	"	"	"	"	"	"
7096	7078		1	"		64	"	"	"	"	"	"	"	"
"	63	150	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"
10	4	7	"	2	20	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4950	4675	3300
2	11	10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	9714	8679	5743
5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
3	"	"	15	"	10	"	"	"	"	"	"	"	"	"
12	20	1	47	42	7	"	"	"	1	3	26	"	"	"
2	"	"	10	13	4	"	"	"	"	"	"	34650	22550	1750
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
45	447	448	178	127	46	"	"	"	355	14	2033	"	"	"
75	289	380	132	80	49	"	"	"	9	"	"	"	"	"
"	"	19	39	29	67	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11064	15789	16383	133	309	618	1622	1117	1896	"	"	"	28875	22415	30275
9355	10550	1309	156	246	177	69	"	"	"	"	"	4950	4675	3300
144	767	863	421	294	183	"	"	"	365	17	2059	44364	31229	7493
20563	27106	18555	710	849	978	1691	1117	1896	365	17	2059	78189	58319	41068

Hinn 17. júlí 1877.

Skýrslur um verzlun á

II. Útfluttar

Verzlunarstaðir.	Lýsi, tunnur.			Saltað kjöt, tunnur			Tólg, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	45	"	30	"	148	93	8153	21716	5141
2. Vestmannaeyjar		147	238	"	"	1		7333	4076
3. Eyrarbakki . . .	150	46	35	"	"	"	19399	16870	9040
4. Keflavík	"	245	45	"	"	"	"	"	"
5. Hafnarfjörður . .	7	240	94				674		
6. Reykjavík . . .	1250	774	667	51	33	40	7342	1351	6784
7. Akranes	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	453	310		6	3		1000	500	
9. Ólafsvík	136	77							
10. Stykkishólmur . .	53	73	76	302	414	459	6387	6157	2274
11. Flatey	226		221	19		67	"		"
12. Patriksfjörður . .	58	16	43	"	7	15	"	"	"
13. Bíldudalur . . .	82	64	52	"	"	20	"	"	"
14. Þingeyri við Dýraf.		579			"		"	"	
15. Flateyri við Ön.fj.	330	83		"	"		"	"	
16. Ísafjörður . . .	1520	1839		"	"	"	"		
17. Reykjarfj. (Kúvíkur)		294	277						
18. Skeljavík	60	59	70	"	"	"	"	"	"
19. Borðeyri	6	6	1	317	614	490	8527	8523	1000
20. Skagatrönd . . .	111	76	264	73	832	348	7220	25173	16279
21. Sauðárkrókur . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	12	11	14	123	33	788	11019	4230	20401
23. Hofsó	33	14	14	"	"	"	2800	3471	897
24. Sigluffjörður . .	1474	990	402	"			373	1189	"
25. Akureyri	2537	2899	3672	1020	1169	1213	76308	64440	66084
26. Húsavík	116	83	52	739	516	703	73100	86902	87600
27. Raufarhöfn . . .	20	2	2	"	"	"	1596	1200	900
28. Þórshöfn	32	32	4	"	"	"	6400	13500	8600
29. Vopnafjörður . .	36	22	26	635	632	172	51317	58413	19204
30. Seyðisfjörður . .	138	66	59	308	1182	1572	31358	58269	70689
31. Eskifjörður . . .	228	109	290	256	195	847	26040	10400	51126
32. Berufjörður . . .	156	343	498	218	463	231	21464	28786	23853
Yfirlit.									
1—7. Suðurlandæmið	1452	1452	1109	51	181	134	35598	47270	25041
8—19. Vesturland.	2924	3400	740	644	1038	1051	15914	15180	3274
20—32. Norður- og austurlandæmið	4893	4647	5297	3372	5022	5874	308995	355973	365633
Alls	9269	9499	7146	4067	6241	7059	360507	418423	393948

Íslandi árin 1873—1875.

81

vörur. (Framh.).

Söltuð sauðskinn, tals.			Lambskinn, tals.			Tóubelgir, tals.			Álptarhamir, tals.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
"	958	"	170	375	"	"	"	"	"	80	"
"	"	"	"	702	372	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	2030	1310	"	2	"	33	49	11
"	"	"	"	390	222	"	"	1	"	"	"
"	40	"	68	486	400	"	"	"	"	"	"
34	292	"	694	1530	1116	10	"	10	20	"	1
"	"	"	"	"	80	"	"	"	"	"	"
"	"	"	450	200	"	110	26	"	24	"	"
"	"	"	75	60	"	30	10	"	"	"	"
680	1008	416	1060	1460	926	54	95	9	9	3	2
"	"	"	60	"	119	"	"	7	"	"	2
"	5	112	160	110	180	24	57	21	"	"	"
"	"	"	"	272	12	"	15	"	"	"	"
"	62	"	"	89	"	"	11	"	"	"	"
"	"	"	114	175	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	330	560	"	28	79	"	"	"	"
"	"	"	"	240	160	"	71	65	"	"	"
"	"	"	200	200	300	4	"	5	"	"	"
358	2418	2120	851	1370	1100	6	17	8	7	4	12
124	2952	1296	770	774	179	8	10	7	20	3	1
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1184	"	3578	260	430	320	"	2	"	"	"	"
"	"	"	60	160	170	"	"	"	"	"	"
"	"	"	80	35	75	"	"	"	"	"	"
4794	7492	5751	1875	1725	1528	1	"	2	2	1	2
4726	3727	1700	614	583	1065	27	11	21	"	"	"
"	"	1	110	40	40	5	20	24	"	"	"
"	"	"	220	700	310	6	7	37	"	1	"
2254	2816	"	"	"	165	"	2	"	"	"	"
2047	6622	8946	606	1458	1186	7	"	1	"	"	"
956	1050	4362	540	455	285	"	"	"	"	"	"
824	2192	1036	171	522	213	"	"	"	"	"	"
34	1290	"	932	5513	3500	10	2	11	53	129	12
1038	3493	2648	3300	4736	2797	256	381	115	40	7	16
16909	26851	26670	5306	6882	5536	54	52	92	22	5	3
17981	31634	29318	9538	17131	11833	320	435	218	115	141	31

Skýrslur um verzlun á

II. Útfluttar

Verzlunarstaðir.	Álptarfjaðrir, tals.			Æðardúnn, pund.			Fiður, pund.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	"	"	"	75	91	20	"	"	"
2. Vestmannaeyjar	"	"	"	"	2	"	"	4903	8068
3. Eyrarbakki	400	1000	700	"	"	"	"	"	"
4. Keflavík	"	"	"	"	"	"	"	274	126
5. Hafnarfjörður	"	"	"	"	"	"	"	"	"
6. Reykjavík	"	600	450	1020	1490	1437	864	92	488
7. Akranes	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	1000	"	"	72	62	"	500	180	"
9. Ólafsvík	"	"	"	"	"	"	"	"	"
10. Stykkishólmur	14300	85400	22250	1341	1558	1347	1936	2938	2491
11. Flatey	51	"	40	805	"	740	2155	"	1896
12. Patriksfjörður	"	"	"	"	"	"	1840	665	1643
13. Bíldudalur	"	"	"	"	"	"	"	"	"
14. Þingeyri við Dýraf.	"	"	"	"	"	"	"	"	"
15. Flateyri við Ön.fj.	"	"	"	"	"	"	216	1139	"
16. Ísafjörður	"	"	"	746	662	"	"	"	"
17. Reykjarfj. (Kúvík.)	"	"	"	"	244	237	"	47	290
18. Skeljavík	"	"	"	300	290	350	"	"	"
19. Borðeyri	170	"	100	467	465	367	"	"	"
20. Skagaströnd	"	"	"	603	693	652	749	607	382
21. Sauðárkrókur	"	"	"	"	"	"	272	"	"
22. Grafarós	"	"	"	167	123	123	3972	4109	2427
23. Hofsó	"	"	"	"	"	"	1400	484	605
24. Siglufjörður	"	"	"	2	"	3	22	"	9
25. Akureyri	"	"	"	292	332	347	2425	1364	1715
26. Húsavík	"	100	"	265	244	190	350	600	400
27. Raufarhöfn	"	"	"	415	350	280	116	"	"
28. Þórshöfn	"	"	"	134	341	469	360	205	315
29. Vopnafjörður	"	"	"	134	54	26	"	"	"
30. Seyðisfjörður	"	"	"	103	129	117	"	"	"
31. Eskifjörður	"	"	"	172	95	378	"	"	"
32. Berufjörður	"	"	"	139	298	321	"	"	"
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	400	1600	1150	1095	1583	1457	864	5269	8682
8—19. Vesturumd.	15521	85400	22390	3731	3281	3041	6647	4969	6320
20—32. Norður- og austurumdæmið	"	100	"	2426	2659	2906	9666	7369	5853
Alls	15921	87100	23540	7252	7523	7404	17177	17607	20855

Íslandi árin 1873—1875.

81

vörur. (Framh.).

Hvít ull, pund.			Svört ull, pund.			Mislit ull, pund.			Tvíbands-peisur, tals.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
74011	57006	42110	120	472	»	5178	5375	4495	»	»	»
	56205	47542		601	888		6371	6209	»	»	»
89032	101662	90940	1236	1746	1417	8642	8529	14403	»	»	»
»	9238	184	»	»	»	»	836	»	»	»	»
33329	25676	64920	»	807	»	640	1252	3955	»	»	»
237608	194162	200174	286	1127	944	6216	8344	8958	»	»	»
		11000			»			1000			»
18400	17000		1000	350		724	1150		»	»	
3500	3000		100	»		400	200		»	»	
87089	109460	104926	1133	1034	1181	3062	6490	5384	»	»	»
11172		15095	»		340	904		1264	»		»
6198	8538	13842	242	126	335	725	710	1265	»	»	»
988	5965	5600	»	520	10	93	555	520	»	»	»
	7371			»			1154		»	»	
2468	4314		25	76		425	706		»	»	
17891	23683		»	183		2911	4033		»	»	
	5830	5000		90	99		650	580		»	»
14000	10570	14000	»	»	»	1500	1172	1500		»	»
101371	103145	109917	768	100	150	6196	6428	7120	»	»	»
110978	140511	120215	»	»	»	6770	7834	6928	23	55	»
1197			»			87			»		
45594	38946	34700	»	»	»	3763	3848	2530	»	»	»
14018	21840	14000	120	83	»	1300	1881	1600	»	»	»
4943	3693	4479	»	»	»	781	172	761	»	»	»
99750	114904	117779	528	690	670	8319	10840	10223	»	»	15
55512	83384	68000	458	391	590	2667	3281	3300	»	»	2
8100	6000	5200	»	»	»	840	750	350	»	»	»
21300	28700	29500	100	100	»	1215	2025	1965	»	»	»
58322	66186	71631	»	»	»	4438	4811	5312	»	»	»
60027	120058	111142	»	448	147	2464	8260	8479	»	»	»
36006	25550	34858	108	340	310	3140	1500	2253	»	»	»
39896	56839	66858	»	»		3777	5818	6309	»	»	»
433980	443949	456870	1642	4753	3249	20676	30707	39020	»	»	»
263077	298876	268380	3268	2479	2115	16940	23248	17633	»	»	»
555643	706611	678362	1314	2052	1717	39561	51020	50010	23	55	17
1252700	1449436	1403612	6224	9284	7081	77177	104975	106663	23	55	17

Hinn 17. júlí 1877.

Skýrslur um verzlun á

II. Útfluttar

Verzlunarstaðir.	Eingirnis-peis, tals.			Tvíbands-sokkar, pör.			Eingirnissokkar, pör.			Háleistar, pör.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	22	7	9	»	»	»	»	»	10	20	6	»
2. Vestmannaeyjar . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
3. Eyrarbakki . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
4. Keflavík	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
5. Hafnarfjörður . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
6. Reykjavík	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
7. Akranes	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
8. Búðir	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
9. Ólafsvík	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
10. Stykkishólmur . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
11. Flatey	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
12. Patriksfjörður . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
13. Bíldudalur	»	»	»	»	»	»	»	25	»	»	»	»
14. Þingeyri við Dýraf.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
15. Flateyri við Ön.fj.	»	»	»	»	»	»	417	206	»	»	»	»
16. Ísafjörður	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
17. Reykjarfj.(Kúvikur)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
18. Skeljavík	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
19. Borðeyri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
20. Skagaströnd . . .	»	»	86	3	»	»	»	»	»	21	»	36
21. Sauðárkrókur . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
22. Grafarós	»	»	»	80	760	2955	»	»	»	140	250	261
23. Hofsó	»	»	»	»	»	300	»	»	»	100	107	300
24. Siglufjörður . . .	»	»	»	27	150	150	»	»	»	171	75	150
25. Akureyri	»	»	»	18524	34836	18587	137	183	»	7899	13570	39546
26. Húsavík	»	»	»	2070	7840	11680	»	»	»	549	1185	1600
27. Raufarhöfn	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
28. Þórshöfn	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
29. Vopnafjörður . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
30. Seyðisfjörður . . .	»	»	»	500	»	»	300	»	»	250	»	»
31. Eskifjörður	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
32. Berufjörður	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Yfirlit.												
1—7. Suðurumdæmið	22	7	9	»	»	»	»	»	10	20	6	»
8—19. Vesturumd.	»	»	»	»	»	»	417	231	»	»	»	»
20—32. Norður- og austurumdæmið	»	»	86	21204	43586	33672	437	183	»	9130	15187	41893
Alls	22	7	95	21204	43586	33672	854	414	10	9150	15193	41893

Íslandi árin 1873—1875.

81

v ö r u r. (Framh.).

Sjóvetlingar, pör.			Fingravetlingar, pör.			Vaðmál, álmir.			Bein, pd.		
1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	30	30	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
430	60	320	"	"	5	"	"	"	40900	15000	25000
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
250	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
800	460	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
190	95	17	"	"	"	"	"	"	"	"	"
110	"	145	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	25	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	31	12	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	300	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
870	587	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
525	234	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	20	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	760	6349
102	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10000	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
150	650	1320	"	"	"	"	"	"	"	"	"
500	330	900	"	"	"	"	"	"	5000	4330	6900
68	59	87	28	"	"	"	"	"	1987	2639	1950
6077	18574	17870	13422	4542	969	271	834	600	"	"	7584
198	114	500	2084	800	125	"	120	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	40	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
100	"	"	350	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
430	90	350	"	"	5	"	"	"	40900	15000	25000
2745	1707	199	"	"	"	"	20	"	"	760	639
7195	19727	20677	15924	5342	1094	271	954	600	6987	16969	16434
10370	21524	21226	15929	5342	1099	271	974	600	47887	32729	42073

Skýrslur um verzlun á Íslandi árin 1873—1875.

II. Útfluttar vörur. (Niðurlag).

Verzlunarstaðir.	Hross, lifandi, tals.			Sauðkindur, lif., als.			Rjúpur, tals.		
	1873	1874	1875	1873	1874	1875	1873	1874	1875
1. Papós	"	"	"	"	"	"	"	"	"
2. Vestmannaeyjar	"	"	"	"	"	"	"	"	"
3. Eyrarbakki . .	32	49	90	"	"	"	"	"	"
4. Keðlavík . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
5. Hafnarfjörður .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
6. Reykjavík . . .	2623	"	983	"	2	"	"	148	"
7. Akranes	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. Búðir	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9. Ólafsvík	"	"	"	6	"	"	"	"	"
10. Stykkishólmur .	1	"	"	"	"	"	200	222	"
11. Flatey	"	"	"	"	"	"	"	"	"
12. Patriksfjörður .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
13. Bíldudalur . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
14. Þingeyri við Dýraf.	"	"	"	"	"	"	"	"	"
15. Flateyri við Ön.fj.	"	"	"	"	"	"	"	"	"
16. Ísafjörður . . .	"	"	"	"	"	"	"	71	"
17. Reykjarfj. (Kúvík.)	"	"	"	"	"	"	"	"	"
18. Skeljavík	"	"	"	"	"	"	"	"	"
19. Borðeyri	"	"	62	"	"	600	56	"	"
20. Skagaströnd . .	"	1	"	"	2	"	50	"	57
21. Sauðárkrókur . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. Grafarós	"	"	"	"	"	"	"	"	"
23. Hofsóð	"	"	"	"	"	"	"	"	"
24. Siglufjörður . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25. Akureyri	204	"	252	891	1	"	280	650	100
26. Húsavík	"	"	"	"	2	"	"	"	"
27. Raufarhöfn . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"
28. Þórshöfn	"	"	"	"	"	"	"	"	"
29. Vopnafjörður . .	"	"	"	"	2	"	40	80	"
30. Seyðisfjörður . .	5	"	"	"	"	5	126	185	24
31. Eskifjörður . . .	"	"	1	"	1	"	600	100	28
32. Berufjörður . .	"	"	"	"	"	"	1200	"	"
Yfirlit.									
1—7. Suðurumdæmið	2655	49	1073	"	2	"	"	148	"
8—19. Vesturumd.	1	"	62	6	"	600	256	293	"
20—32. Norður- og austurumdæmið	209	1	253	891	8	5	2296	1015	209
Alls	2865	50	1388	897	10	605	2552	1456	209

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um byggingu þjóðjarða.* 82
— Í álitsskjali því, sem hingað barst með þóknanlegu brjefi yðar herra landshöfðingi, frá 22. maí.
12. okt. f. á., hefir nefnd sú, er skipuð var með allrahæztum úrskurði 29. okt. 1875 til að semja ný skattalög m. m., í IX. kafla gjört að umtalsefni, hverjum reglum fylgja skuli um byggingu þjóðjarða á Íslandi.

Nefndin hefir í því efni sjerstaklega vakið athygli á, hversu ólíkt jarðagjöld sjeu reiknuð í ýmsum hjeruðum landsins og ýmsum umboðum, og sýnt fram á með yfirliti, er hún hefir samið í því skyni, þvílíkan halla landssjóðurinn bíði af því, að jarðagjöldin eru tekin eptir öðrum reglum í suður- og vesturumdæminu, en í norðurumdæminu, þar sem nú víðast er fylgt þeirri reglu, er nefndin álitur rjetta, að meðalverð allra meðalverða ræður útreikningi jarðagjaldanna.

Til að koma á meiri jöfnuði í þessu efni og jafnframt að auka tekjur landssjóðsins hefir nefndin auk þess stungið upp á: 1. að undanþágur þær og eptirgjafir, sem að undanförnu hafa verið veittar í afgangjöldum þjóðjarða, verði afnumdar, og 2. að jafnóðum og ábúðin losnar á þessum jörðum, þá verði þær byggðar með hinu forna landauragjaldi þeirra eptir meðalverði allra meðalverða.

Nú hafið þjer, herra landshöfðingi, álitid það hagkvæmt, að afnema þær undanþágur og eptirgjafir í jarðagjöldunum, sem á ýmsum tímum hafa verið veittar öllum jörðum í sumum umboðum, án tillits til, hvort þörf hefir verið á eptirgjöfnni fyrir sumar hverjar þessara jarða, heldur eingöngu af því, að flestir leiguliðarnir voru fátækir og áttu örðugt með að greiða áskilin eptirgjöld í peningum eða landaurum, reiknuðum eptir meðalverði allra meðalverða, og látið þá skoðun í ljósi, að afnám eptirgjafanna ætti að eiga sjer stað að þeim tíma liðnum, sem þær voru veittar fyrir, eða að því leyti eptirgjöfnni sje heitið núverandi leiguliða í byggingarbrjefinu fyrir ábúðartíma hans, undir eins og jörðin losnar úr byggingu, og sömuleiðis muni það vera hagkvæmt, að öll jarðagjöld verði eptirleiðis áskilin í peningum eptir meðalverði allra meðalverða.

Út af þessu skal eigi látið undan falla að athuga það, er nú segir:

Það hefir ekki verið ráðgjafanum alveg ljóst, hvernig ofannefndar tillögur nefndarinnar á að skilja. Það verður sem sje ekki betur sjeð, en að fyrri tillagan annaðhvort sje óþörf eða hún sje í mótsögn við síðari tillöguna, því þegar eldri undanþágur eru afnumdar virðist verða að greiða gjöldin undir eins eptir almennum reglum, o: eptir meðalverði allra meðalverða, en aptur er í síðarnefndri tillögu gjört ráð fyrir, að breytingin komist á smátt og smátt, jafnóðum og jarðirnar losna. Þar sem þjer, herra landshöfðingi, því næst ætlist til, að afgangslinunin falli niður við lok þess árabils, er hún var veitt fyrir, með því að synjað verði að lengja hana, en verði annars eigi afnumin fyr en við ábúanda skipti, skal við það athugað, að slík linun í eptirgjaldi um tiltekið tímabil hefir ekki verið veitt með konungsúrskurðum nema umboðunum í vesturumdæminu, en þegar til þess er lítið, að eptirgjaldslinun þessi hefir stöðugt síðan 1842 undantekningarlaust verið veitt aptur og aptur í 3, 4, og 5 ár í einu, og að hlutaðeigandi leiguliðar því sjálfsagt ætla upp á, að því muni fram fara, að minnsta kosti meðan kringumstæðurnar ekki breytast, og sjálfsagt opt hafa tekið jarðirnar á leigu einungis í því trausti, enda þótt ekkert berlegt loforð sje um það í byggingarbrjefinu, þykir ráðgjafanum það vafasamt, hvort tilhlýðilegt sje að hækka jarðagjöldin um ábúðartíma þeirra leiguliða, sem nú eru á jörðunum, enda þótt ýmsir þeirra kynnu að vera færir um að greiða hærri eptirgjöld. Apt-

Hinn 17. júlí 1877.

82 22. maí. ur á móti virðist ekkert geta verið því til fyrirstöðu, að taka við ábúanda skipti upp hinn forna reikning eptir meðalverði sem almenna reglu, einnig fyrir þessar jarðir; en þess verður eigi dulizt, að afleiðingin verður að líkindum sú, að margar jarðir mundu eigi byggjast fyrir fullt ákveðið eptirgjald, og mundi því tekju-auki sá, er gjört er ráð fyrir af þessu, reynast að nokkru leyti tóm ímyndun. Þess verður sem sje að gæta, að hinar veittu eptirgjafir optast nær hafa verið óumflýjanlegar, af því að ekki hefir verið unnt að byggja jarðirnar fyrir ákveðið eptirgjald sökum fátæktar í hlutaðeigandi hjeruðum, sem sjer í lagi allviða í vesturamtinu er orðin svo mögnuð, að þurft hefir, eins og yður, herra landshöfðingi, er kunnugt, að hjálpa amtsbúum af opinberu fje með lánun, sem ekki hafa fengizt endurborguð.

Þó að ráðgjafinn sje yður, herra landshöfðingi, og nefndinni fyllilega samdóma um, að bráðra bóta sje þörf í þessu efni, þykir þó eptir framansögðu varúðarvert, að taka eindregna ákvörðun í svo þýðingarmiklu máli, án þess að nein ummæli liggi fyrir hendi frá yfirvöldum þeim, er næst því standa, og eruð þjer, herra landshöfðingi, því þjónustusamlega beðnir þóknanlega að útvega frá hlutaðeigandi amtmönnum og umboðsmönnum skýringar þær, sem þörf er á í þessu efni.

Að því er snertir uppástungu yðar, herra landshöfðingi, um að taka upp byggingaruppboð, hlýtur ráðgjafinn að efast um, eptir þeirri megnu mótsöðu, sem sú ráðstöfun varð fyrir, er tilraun var með hana gjörð 1843—47, og sem til þess leiddi, að hún var af numin með brjefi innanríkisstjórnarinnar 23. maí 1850, hvort nýtt boðorð um byggingaruppboð geti átt von á hylli alþingis, — og virðist að minnsta kosti eigi ráð, að gjöra neina tilraun í þá átt, áður en nánari vitneskja er fengin um, hversu henni mundi verða tekið. Eruð þjer, herra landshöfðingi, því beðnir að leita einnig álits amtmannanna og umboðsmannanna á Íslandi um þetta atriði.

83 25. maí. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um úrskurðarvald landshöfðingja.* — Út af bönarbrjefi, er hingað var sent með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 5. febr. þ. á., og þar sem presturinn að Bjarnanesi, síra Jón Jónsson, mælizt til þess, að úrskurður sá, er þjer, herra landshöfðingi, hafið gefið út 28. desbr. 1875, um það, hverjum beri forstaða Bjarnanessumboðs fardagaárið 1875—76 verði felldur úr gildi, skal skírskotað til 7. gr. auglýsingar frá 22. febr. 1875, sbr. við 20. gr., og því þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir beiðanda, að sitja verður við það, sem þjer hafið úrskurðað í máli þessu.

84 26. maí. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um kennsluna í lækna-skólanum.* — Vjer höfum fengið þóknanlegt brjef yðar, herra landshöfðingi, frá 23. desember f. á., og skal yður nú tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn samkvæmt tillögum yðar fellst á, að byrjuð sje á hverju ári frá upphafi tilsögnin í því, sem kennt er í lækna-skólanum í Reykjavík, eins og tíðkæzt hefir að undanfögnu.

85 26. maí. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um gufuskiptisferðir kringum landið.* — Eptir að ráðgjafinn hafði sent innanríkisráðherranum með meðmælum sínum bönarskrá, er hingað barst frá nokkrum alþingismönnum hjer í bön-

um o. fl., og þar sem þess var farið á leit, að ráðgjafinn hlutist til um, að ferðaáætlun þeirri um gufuskípaferðirnar til Íslands, sem sett er fyrir yfirstandandi ár, verði breytt í þá átt, sem segir í áætlun, er fylgdi bænarskránni, þannig, að Arktúrus í 2 af ferðum sínum fari umhverfis Ísland; en hin 7. ferð hans milli Danmerkur og Íslands verði látin falla niður — hefir tjeður ráðherra ritað hingað í brjefi frá 24. þ. m., að sjer hafi eigi þótt tiltækilegt að gjöra neina slíka breytingu á ferðaáætlun þeirri, sem er fast ákveðin fyrir yfirstandandi ár, og hafi það styrkt hann mjög í þeirri skoðun, að allmargir hinna íslenzku kaupmanna hjer í bönum hafi leitað til sín og beðið sig að láta ferðaáætlunina haldast. Hins vegar hefir ráðgjafinn sjeð svo um, að skip hins sameinaða gufuskípsfélags leggi eigi af stað frá Reykjavík í 4. ferðinni fyr en 30. júlí, og er gjört ráð fyrir, að Díana verði þá komin til Reykjavíkur.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

— *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um laxveiði í Elliðaám.* — Í þóknanlegu brjefi frá 8. þ. m. sögðu þjer, herra landshöfðingi, álit yðar um erindi, er hingað hefir borizt, og þar sem Ágúst Thomsen kaupmaður, og eigandi laxveiðar þeirrar í Elliðaám, sem ríkissjóðurinn hefir selt, spyr, hvort 2. gr. viðaukalaganna frá 11. maí 1876 við landsleigubálk Jónsbókar, 56. kap., um friðun á laxi, verði heimfærð til veiðarinnar í tjeðum ám. Skal því til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir Thomsen kaupmanni þjónustusamlega tjáð, að með því að fyrirmæli 2. greinar í lögum 11. maí 1876 um þvergirðingu yfir á virðast, eptir því sem fram kom í umræðunum um málið á alþingi, að öllu samlögðu samkvæm frumreglunum í Jónsbókar landsleigubálki, 56. kap., og að eins hafa að geyma nánari útlistun á þessum reglum, og með því að svo er að sjá á sambandinu milli Jónsbókar og laganna 11. maí 1876, sem ætlast sje til að skilyrði það, er áminnst fyrirmæli Jónsbókar eru bundin, sem sje, að fleiri en einn eigi veiði í sömu á, þurfi einnig til þess, að 2. gr. laganna frá 11. maí 1876 verði beitt, virðist ákvörðun þessi, þrátt fyrir það, þótt orð hennar sjeu viðtæk, að eins stefna að því að til taka nákvæmar þau rjettindi, er bera ýmsum mönnum, er eiga veiði í sömu á, hvorum, gagnvart öðrum. Eins og þess vegna með hæztarjettardómi frá 16. febr. 1875 hefir verið ákveðið, að fyrirmæli Jónsbókar geti ekki varnað því, að Thomsen, sem einn á laxveiðina í Elliðaánum, þvergirði þessar ár, þannig hyggur ráðgjafinn eptir því, sem tekið er fram, að hann hafi þenna rjett, eins eptir að lögin frá 11. maí 1876 náðu gildi.

— *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán handa prestakalli.* — Sóknarpresturinn í Hítardals- og Staðarhrauns prestakalli, sira Jónas Guðmundsson, hefir farið þess á leit, að veitt yrði nefndu brauði lán, að upphæð 1200 kr., vegna hins mikla kostnaðar, er hann hafi orðið að hafa til þess að byggja upp prestsetrið að Staðarhrauni og til að bæta tún jarðar þessarar, er hann hafi verið skyldaður til að flytja að frá Hítardal, þá er brauðin voru sameinuð, og hefir herra landshöfðinginn í þóknanlegu brjefi frá 13. marz þ. á. mælt fram með að veitt verði Hítardals og Staðarhrauns prestakalli lán úr viðlagasjóði, að upphæð 1200 kr., er ávaxtist með 4% vöxtum, og endurborgist með $\frac{1}{20}$ parti eða 60 kr. á ári næstu 20 ár eptir að lánið er veitt, þó með því skilyrði, að sannað sje með skoðunargjörð, er hlutaðeigandi prófastur framkvæmi með 2

87 greindum mönnum, að hús þau og jarðabætur, er beiðandinn hefir gjört að Staðar-
26. maí. hrauni, sjeu að minnsta kosti 1600 kr. virði.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar birtingar og annarar ráðstafanar, að tillögur yðar eru hjer með samþykktar.

88 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um toll af vínföngum.*
26. maí. — Þjer hafið, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi frá 20. janúar, þ. á. sent hing- að athugasemdir reikningsendurskoðanda við reikning yfir gjöld af vínföngum, er fluttust til Skagafjarðarsýslu 1874, og athugagrein hans við svar reikningshaldarans, og má þar af sjá, að sýslumaðurinn í nefndri sýslu hefir látið ókrafið aðflutningsgjalds af 15 tunn- um kognaks, sem tóku 130 potta hver, er fluttust 1874 til verzlunarfjélagsins við Húna- flóa frá Björgvin, en höfðu flutzt til Reykjavíkur á undan, áður en tilsk. 26. febr. 1872 um gjald af brennivíni og öðrum áfengum drykkjum öðlaðist gildi, og þaðan aptur árið 1873 til Björgvinar. Leggið þjer mál þetta undir úrskurð ráðgjafans.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að ráð- gjafinn fær ekki sjeð, að ástæða sje til að veita uppgjöf á tollgjaldi því, er hjer er umtalsefnið.

89 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um gjafflutning á mál-*
26. maí. *um fyrir yfirdómi.* — Með þóknanlegum ummælum í brjefi frá 22. marz þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað erindi bæjarstjórnarinnar í Reykjavík, þar sem hún um leið og hún bendir á, að veittur hafi verið amtmanninum yfir suður- og vesturumdæminu gjafflutningur á máli, er hann fyrir hönd jafnaðarsjóðs suðurumdæmisins hafði höfðað gegn bæjarstjórninni í Reykjavík, spyrzt fyrir um, eptir hvaða reglum og eptir hverjum ástæðum veita skuli gjafflutning á íslenskum málum, og einkum, að hverju leyti heimild sje til að veita amtsjafnaðarsjóðunum slíkan gjafflutning.

Út af þessu skal ekki undanfelld þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir bæjarstjórninni, að áminnstar reglur eru, eins og þjer hafið á vikið, í kanslílbrjefi frá 14. apríl 1832, samanbornu við 3. gr. í tilsk. 23. marz 1827, sjeu gjafflutningsleyfin veitt af landshöfðingja og amtmönnum, og að sömu reglum er venjulega fylgt, þegar gjafflutningsleyfi er veitt af hlutaðeigandi ráðgjafa; en að ráðgjafinn fyrir Ísland er þó eigi rígbundinn við skilyrði þau, er til eru tekin í 3. gr. til- skipunarinnar frá 1827, ef til þess kæmi, að hann veitti gjafflutningsleyfi við íslenska dómstóla, og eins er um dómsmálaráðgjafann, að því er kemur til veitingar á umrædd- um leyfisbrjefum í hæztarjettarmálum. Því skal þar að auki við bætt, að það er hjer með samþykkt, er herra landshöfðinginn hefir veitt amtmanninum fyrir hönd amtsráðsins gjaf- flutning á ofan nefndu máli fyrir undangengnum dómstólum, og eins hefir ráðgjafinn sent dómsmálaráðherranum með meðmælum sínum brjef yðar frá 26. maí þ. á., þar sem þjer leggið til, að amtsráðinu sje veitt gjafflutningsleyfi fyrir hæztarjetti í margnefndu máli.

STJÓRNARTÍÐINDIN 1874—76 fást aðeins innhept og kosta þau í kápu: 1874 kr. 0,95, 1875 kr. 1,90 1876 kr. 1,90 alls 4 kr. 75 a. Utanbøjarmenn er óska sjer tíðindin fyrir þessi ár send með pósti verða auk nú nefnds andvirðis, að senda ritstofu landshöfðingja burðargjald (60 a.). Einstök blöð af Stjórnartíðindunum munu jafnaðarlega því að eins geta fengizt, að beðið sje um þau innan 3 mán- aða frá því, að viðkomandi blað kom út.

Reikningar.

A. *Sjóðir, sem eru undir stjórn biskups* (framh. frá 8. bls.).

Úthlutun vaxtanna af samskotasjóði Jóns Eiríkssonar frá
11. júní 1875 til 11. júní 1876.

90

Hafið úr jarðabókarsjóði samkvæmt ávísun landshöfðingja 13. júní f. á. kr. 536

Úthlutað:

til Þönglabakka prestakalls	134 kr.
— Grímseyjar ———	138 —
— Hvanneyrar ———	132 —
— Knappstaða ———	132 —

— 536

Skrifstofu biskups, Reykjavík 28. apríl 1877.

P. Pjetursson.

B. *Sjóðir í norður- og austurumdæminu.*

Sýslusjóðir árið 1875.

91

	Tekjur	kr.	aur.	kr.	aur.
1. Húnavatnssýslu:					
a, leifar frá fyrra ári	" "				
b, niðurjöfnun á sýsluna, 5 aurar á hundrað	661 45			661	45
2. Skagafjarðarsýslu:					
a, leifar frá fyrra ári	" "				
b, niðurjöfnun á sýsluna, 2 aur. á hundrað	200 48				
c, aðrar tekjur	233 82			484	30
3. Fyjaðarsýslu:					
a, leifar frá fyrra ári	" "				
b, niðurjöfnun á sýsluna, 2 aur. á hundrað	245 72			245	72
4. Þingeyjarsýslu:					
a, leifar frá fyrra ári	" "				
b, niðurjöfnun á sýsluna, 4 aur. á hundrað	446 43			466	43
5. Norður-Múlasýslu:					
a, leifar frá fyrra ári	" "				
b, niðurjöfnun á sýsluna, 2 aur. á hundrað	151 64				
c, skuld sjóðsins um árslok	27 36			179	"
6. Suður-Múlasýslu:					
a, leifar frá fyrra ári	" "				
b, niðurjöfnun á sýsluna, 2 aur. á hundrað	170 18			170	18

Hinn 20. sept. 1877.

91

Gjöld

kr. aur.

1. Húnavatnssýslu:		kr. aur.	
a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	446	"	
b, eptirstöðvar til næsta árs	215	45	661 45
2. Skagafjarðarsýslu:			
a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	484	30	
b, eptirstöðvar til næsta árs	"	"	484 30
3. Eyjafjarðarsýslu:			
a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	54	"	
b, eptirstöðvar til næsta árs	191	72	245 72
4. Þingeyjarsýslu:			
a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	245	66	
b, eptirstöðvar til næsta árs	220	77	466 43
5. Norður-Múlasýslu:			
a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	179	"	
b, eptirstöðvar til næsta árs	"	"	179 "
6. Suður-Múlasýslu:			
a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	136	"	
b, eptirstöðvar til næsta árs	34	18	170 18

Akureyri, 28. dag febrúarmánaðar 1877.

Christiansson.

92

Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins árið 1876.

Tekjur

kr. aur.

1. Eptirstöðvar eptir fyrra árs reikningi:		kr. aur.	
a, fyrirfram borgað úr sjóðnum	6583	"	
b, óborgað jafnaðarsjóðsgjald úr nokkrum sýslum	2250	13	
c, í peningum	2048	"	10,881 13
2. Á árinu 1876 er jafnað 20 aur. á hvert lausafjórðungi í amtinu, og er gjald þetta eptir meðlögðum reikningum:			
a, af Húnavatns sýslu, fylgiskjal 1	1220	90	
b, — Skagafjarðar — — 2	1030	30	
c, — Eyjafjarðar — — 3	931	10	
d, — Þingeyjar — — 4	939	60	
e, — Norður-Múla — — 5	1100	50	
f, — Suður-Múla — — 6	879	90	6,102 30
	Samtals	16,983	43

Gjöld

kr. aur. 92

		kr. aur.	
1. Til dóms- og lögreglumála:			
a, í þjófnaðarsök Davíðs Sigurðssonar úr Eyjafjarðarsýslu samkvæmt meðlögðum reikningi með 3 fylgiskjölum 7—10	21	50	
b, fyrir skoðunar- og álitsgjörð á fangahúsinu á Húsavík 1. nóvember 1875. Kvittun fylgir, fylgiskjal nr. 11—12	18		
c, samkvæmt bræfi landshöfðingja 24. apríl 1876 er borgað í landssjóð $\frac{1}{15}$, eða fyrsta afborgun með rentum af byggingarkostnaði fangahúsanna í norður- og austuramtinu:			
a, af byggingarkostnaðinum 30870 kr. $\frac{1}{15}$	2058	kr.	a.
b, vextir af höfuðstólnum	1234—80		
	3292	80	
Eptirrit af bræfi landshöfðingjans og skuldabréfi amtsins samt kvittun landfógeta fylgir, fylgiskjal 13—15.			
d, út af rannsókn um barnsfaðerni í Norður-Múlasýslu	13	33	
Kvittun fylgir, fylgiskjal 16.			
		3345	63
2. Kostnaður viðvíkjandi alpingi			" "
3. Til yfirsetukvenna			" "
4. Kostnaður viðvíkjandi bóluþetningu:			
a, í hinu eystra læknisumdæmi 1875, fylgiskjal 17—22	100	25	
b, í Möðruvallaki prestakalli s. á.	23	13	25
c, í Þingeyjarsýslu s. á.	24—29	53	"
d, í Mývatnspinga prestakalli 1876	30	2	"
		168	50
5. Þóknun til prófests D. Halldórssonar fyrir að setja verðlagskránnar 18 ^{76/77} , fylgiskjal 31		28	"
6. Meðlag með heyrnar- og mállausum úr norður- og austuramtinu árið 1876:			
a, ferðakostnaður Rebekku Sigurlínu Stefánsdóttur á dumbaskólann í Kaupmannahöfn, fylgiskjal 32	102		"
b, til sira Páls Pálssonar á Prestsbakka með Önnu Sigríði Magnúsdóttur, fylgiskjal 33	100		"
		202	"
7. Til sáttamála.			" "
8. Til gjafsóknarmála:			
Fyrir ekkjuna Ragnhildi Bergsdóttur gegn Birni bónda Gíslasyni út af erfð hennar eptir dóttur sína Kristínu Jónsdóttur, fylgiskjal 34—36		19	"
9. Fyrir «tonsillatom» handa hjerðslæknisembættinu á Akureyri, fylgiskjal 37—38		26	"
10. Kostnaður við mót hinna kjörnu amtsráðsmanna árið 1876, fylgiskjal 29—44		127	"
11. Fyrir aukapóstferð frá skrifstofu amtsins á Akureyri til Húnavatnssýslu, fylgiskjal 45		24	"
12. Borgað dýralækni Snorra Jónssyni fyrir ferð til Múlasýslunnar yfirvaldinu til aðstoðar við rannsókn á bráðafári og öðrum dýrasjúkdómum, fylgiskjal 46—47		200	"
		flyt 4140	13

		kr.	aur.
	flyt	4140	13
13.	Styrkur til ferðakostnaðar handa settum hjeraðslækni Júlíusi Halldórssyni frá Reykjavík til Þingeyjarsýslu haustið 1874 fylgiskjal 48—49	50	"
14.	Kostnaður við sýslunefndarkosningar vorið 1874:	kr.	aur.
	a, í Þingeyjarsýslu, fylgiskjal 50—51	17	50
	b, í Eyjafjarðarsýslu, fylgiskjal 52	4	"
		21	50
15.	Borgað landshöfðingja fyrir embættisferð hans í gegnum norður- og austuramtið sumarið 1876, fylgiskjal 53—59 . . .	785	83
16.	Eptirstöðvar til næsta árs:		
	a, fyrirfram borgað úr sjóðnum eptir meðlagðri skýrslu, fylgiskjal 60	8489	24
	b, óborgað jafnaðarsjóðsgjald frá nokkrum sýslum við árslok 1876 samkvæmt meðlagðri skýrslu, fylgiskjal 61 . . .	2216	32
	c, í peningum	1280	41
		11,985	97
	Samtals	16,983	43

Akureyri, 15. dag febrúarmánaðar 1877.

Christiansson.

93 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um launastyrk handa*
 24. maí *búfræðingi.* — Þóknanlegt brjef yðar, herra landshöfðingi, frá 6. marz þ. á., þar sem þjer farið þess á leit, að hið konunglega danska landbúnaðarfelag veiti eins og áður styrk nokkurn til launa handa Sveini Sveinssyni búfræðing árið það, er nú er að líða, var sent fjelagi þessu, og hefir það síðan skýrt svo frá, að það hafi veitt enn þetta ár 200 kr. í þessu skyni.

94 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um búfræðislegar rann-*
 15. júní *sóknir.* — Eins og yður er kunnugt, herra landshöfðingi, gjörði Feilberg inspektor í fyrra búfræðislegar rannsóknir á Íslandi sunnanverðu, eptir ráðstöfun hins konunglega danska landbúnaðarfelags. Kostnaðurinn til þess nam alls 1000 kr., og hefir ráðgjafinn greitt helming þess. Landbúnaðarfelaginu þykir nú óskilegt, að rannsóknum þessum verði haldið áfram þetta ár á norðurlandi, og með því að ráðgjafinn hlýtur að vera á sama máli, hefir hann heitið fjelaginu að greiða helming af kostnaðinum til þess, en þó eigi fram úr 1000 kr.

Jafnframt og yður er skýrt frá þessu, herra landshöfðingi, eru þjer þjónustusamlega beðnir að gjöra svo vel að sjá um, að hlutaðeigandi yfirvöld veiti Feilberg inspektor þá liðsemd og leiðbeiningu, er hann við þarf í því, er hann á af hendi að leysa.

95 — *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um styrk til dýramyndasafns.* — Að jeg hafi af fje því, er veitt er í 15. gr. fjárlaganna til vísindalegra og

verklegra fyrirtækja, veitt Benidikt Gröndal skólakennara að beiðni hans 200 kr. styrk til að búa til myndasafn það af íslenskum dýrum, er hann er byrjaður á og sem hann ætlar svo að láta hinn lærða skóla fá, í náttúrusafn skólans, — það læt jeg eigi undan falla að tjá hinum virðulegu stiptsyfirvöldum þjónustusamlega, til þóknanlegrar leiðbeiningar, og til þess að þjer tilkynnið það Benidikt Gröndal skólakennara, sem á að taka við hjálagðri ávísun.

59
25. júní.

— Ágrip af bræfi landshöfðingja til búnaðarsfjeldags suðuramtsins um styrk til jarðabóta í suðurumdæminu. — Með bræfi þessi veitti landshöfðingi búnaðarsfjeldaginu 848 kr. af fje því, er til er tekið í 10. gr. fjárlaganna, C, 5, og skyldi 500 kr. af því varið til að launa Sveini búfræðing Sveinssyni, en 348 kr. til að kaupa vagna og mjólkuráhöld.

96
26. júní.

— Ágrip af bræfi landshöfðingja til amtmannsins í vesturumdæminu um styrk til jarðabóta í vesturumdæminu. — Með bræfi þessu veitti landshöfðingi samkvæmt tillögum amtmanns og amtsráðs Ólafi Bjarnarsyni jarðyrkjumanni 100 kr. styrk til þess að ferðast í sumar um Mýra, Hnappadals og Dala sýslur til þess að veita mönnum tilsögn í jarðabótum, með loforði um frekari styrk þegar hann væri búinn að senda skýrslu um aðgjörðir sínar á sumrinu, og skyldi hann jafnframt mega taka kaup hjá þeim, er óskuðu tilsagnar hans, en þó eigi meira en 1 kr. á dag; og í annan stað Jóni bónda Halldórssyni á Laugabóli í Ísafjarðarsýslu 200 kr. styrk til að kaupa jarðyrkjuverkfæri. Var hvorutveggi styrkurinn tekinn af fje því, er veitt er í 10. gr. fjárlaganna, C, 5.

97
26. júní.

Auglýsing

um yfirsetukvennahjeruð í suðuramtinu.

98
3. júlí.

Samkvæmt því, sem fyrir er mælt í yfirsetukvennalögum 17. des. 1875, 1. grein, hefir amtsráðið í suðuramtinu ákveðið, að þessi yfirsetukvennahjeruð skuli vera í hverri sýslu í amtinu.

I. Í Skiptafellssýslu.

1. Bæjar hreppur (Lón).
2. Bjarnaness prestakall (Nes).
3. Einhólts sókn (Mýrar).
4. Borgarhafnar hreppur (Suðursveit).
5. Hofs hreppur (Öræfi).
6. Kleifa hreppur, frá Skeiðarársandi að Stjórn.
7. Kleifa hreppur, frá Stjórn að Holtasá, og Leiðvalla hreppur fyrir ofan Eldvatn í Meðallandi.
8. Meðalland fyrir utan nefnt Eldvatn, Leiðvöllur og Álptaver.
9. Ása og Búlands sóknir með Skál, undantekinn Leiðvöllur.
10. Höfðabrekku- og Reynis-sóknir.
11. Dyrhóla- og Sólheima-sóknir.

98
3. júl.

II. Í Vestmanneyjasýslu.

Eitt yfirsetukvennahjærað.

III. Í Rangárvallasýslu.

1. Austur-Eyjafjalla hreppur.
2. Vestur-Eyjafjalla hreppur.
3. Austur-Landeyja hreppur.
4. Vestur-Landeyja hreppur með hinum svo nefndu Bakkabøjum í Rangárvallahreppi.
5. Fljótshlíðar hreppur.
6. Hvol hreppur.
7. Rangárvallahreppur, að frá skildum Bakkabøjum og þeim bøjum, er nú eiga kirkjusókn að Stóra-Klofa.
8. Landmannahreppur með þeim bøjum í Rangárvallahreppi, sem eiga kirkjusókn að Stóra-Klofa.
9. Þykkvibær í Holtamannahreppi.
10. Háfs sókn fyrir norðan Háfs ósa, Odda sókn utan Ytri-Rangár, Ás sókn og Árbæjarsókn og sá hluti Kálfhólts sóknar, sem liggur fyrir sunnan Steinslæk.
11. Kálfhólts sókn fyrir norðan Steinslæk, Haga sókn og Marteinstungu sókn.

IV. Í Gullbringu- og Kjósar-sýslu.

1. Kjósar hreppur.
2. Kjalarnes hreppur.
3. Mosfellshreppur.
4. Seltjarnarnes hreppur.
5. Garðasókn í Álptaneshreppi.
6. Bessastaðasókn í sama hreppi.
7. Kálfatjarnar sókn í Vatnsleysustrandar hreppi.
8. Njarðvíkursókn í sama hreppi ásamt með Keflavík.
9. Rosmhvalanes hreppur, að undanskildri Keflavík.
10. Hafna hreppur.
11. Grindavíkur hreppur, að undanskildri Krísvík.

V. Í Borgarfjarðarsýslu.

1. Garða sókn á Akranesi, að undanskildum bøjunum: Galtarvík innri og ytri, Stóru-Fellsöxl, Litlufellsöxl, Fellsaxlarkoti, Klafastöðum og Klafastaðagrund.
2. Leirár- og Mela sóknir, og þeir bæir úr Garðasókn, sem nú voru nefndir.
3. Saurbæjar sókn og Grafardalur í Fitja sókn.
4. Lundar- og Fitja sóknir, nema bæirnir Grafardalur og Svangi.
5. Bæjar- og Hvanneyrar sóknir og bærinn Svangi í Fitja sókn.
6. Reykhólts- og Stóra-Áss sóknir.

VI. Í Árnessýslu hafa þessi yfirsetukvennahjæruð verið ákveðin af amlmanninum, í umboði amtsráðsins, eftir tillögum sýslunefndarinnar.

1. Selvogs hreppur, og fylgir því hjæraði einnig Krísvík í Grindavíkur hreppi í Gullbringusýslu.
2. Ölves hreppur; er ráðgjört, að þessu hjæraði þurfi sem fyrst að skipta í tvö hjæruð.

3. Grafnings hreppur.
4. Þingvalla hreppur.
5. Búrfells- og Klausturhóla sóknir í Grímsnesi með suðurhluta Mosfells sóknar.
6. Miðdalasókn og hinn hluti Mosfells sóknar.
7. Bræðratungu- og Haukadals sóknir í Biskupstungum.
8. Úthlíðar- og Torfastaða sóknir og Skálholts sókn ofan Hvítár.
9. Hrunamanna hreppur; er ráðgjört, að þessu hjerði þurfi sem fyrst að skipta í tvö hjeruð.
10. Gnúpverja hreppur.
11. Skeiða hreppur og Skálholts sókn sunnan Hvítár.
12. Hraungerðis hreppur.
13. Villingaholts hreppur.
14. Gaulverjabæjar sókn.
15. Stokkseyrar- og Kaldaðarnes sóknir.

Yfirsetukonur þær, sem óska að verða skipaðar í ofangreind yfirsetukvennahjeruð, eiga að senda bónarbrjef sín þar um sem allra fyrst til hlutadeigandi sýslunefndar.

Íslands suðuramt, Reykjavík, 3. dag júlímán. 1877.

Bergur Thorberg.

Auglýsing

um yfirsetukvennahjeruð í vesturamntinu.

Samkvæmt því, sem fyrir er mælt í yfirsetukvennalögum 17. desember 1875, 1. gr., hefir amtsráðið í vesturamntinu ákveðið, að þessi yfirsetukvennahjeruð skuli vera í hverri sýslu í amntinu.

I. Í Mýrasýslu.

1. Hraunhreppur.
2. Álptanes hreppur.
3. Borgarhreppur og bæirnir í Stafholtstungum fyrir ofan Norðurá.
4. Stafholtstungnahreppur að Norðurá eður fyrir sunnan Norðurá, og Hvítársíðuhreppur.
5. Norðurárdalshreppur og Þverárlíðarhreppur.

II. Í Dalasýslu.

1. Suðurdalaping.
2. Hjarðarholts, Ásgarðs og Hvamms sóknir.
3. Staðarfells sókn og Dagverðarnes sókn.
4. Skarðs sókn, Staðarhóls sókn og Hvals sókn.

III. Í Strandasýslu:

1. Bæjarhreppur og Broddaneshreppur allt að Bitruhálsi.
2. Broddaneshreppur frá Bitruhálsi, Kirkjubólshreppur og Hrófbergshreppur.
3. Kaldrananeshreppur.
4. Árneshreppur.

IV. Í Barðastrandarsýslu.

1. Geiradalshreppur og Reykhólahreppur.

99

3. júlí.

2. Gufudalshreppur og Múlahreppur, að undanskildu Múlanesi og Litlanesi.
3. Barðastrandarhreppur, og Múlanes og Litlanes í Múlahreppi.
4. Flateyjarhreppur.
5. Rauðasandshreppur sunnanmegin Patreksfjarðar.
6. Tálknafjarðarhreppur og Rauðasandshreppur norðanmegin Patreksfjarðar.
7. Dalahreppur og Suðurfjarðahreppur.

V. Í Ísafjarðarsýslu.

1. Auðkúluhreppur.
2. Þingeyrarhreppur og Mýrahreppur (Dýrafjörður).
3. Mosvallahreppur (Holtsprestakall og Sæbólssókn).
4. Staðarprestakall í Súgandafirði.
5. Hólshreppur.
6. Eyrarhreppur.
7. Eyrarsókn í Seyðisfirði, 3: Álptafjörður, Seyðisfjörður, Hestfjörður, og af Ögursókn Skötufjörður með Vigur, allt að Ögurnesi.
8. Reykjarfjarðarhreppur og Ögursókn út að Ögurnesi.
9. Nauteyrarhreppur og Snæfjallahreppur.
10. Grunnavíkurhreppur.
11. Sljettuhreppur.

VI. Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu.

1. Skógarstrandarhreppur.
2. Helgafellssveit.
3. Eyrarsveit.
4. Neshreppur innri.
5. Neshreppur ytri.
6. Breiðuvíkurhreppur.
7. Staðarsveit og Miklaholtshreppur að Straumfjarðará.
8. Miklaholtshreppur fyrir innan Straumfjarðará, og Eyjahreppur.
9. Kolbeinsstaðahreppur.

Yfirsetukonur þær, sem óska að verða skipaðar í ofan nefnd yfirsetukvennahjeruð, eiga að senda bókabréf sín þar um sem allra fyrst til hlutaðeigandi sýslunefnda.

Íslands vesturamt, Reykjavík, 3. dag júlím. 1877.

Bergur Thorberg.

100

4. júlí.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um prentunarkostnað skólaskýrslu.* — Vegna þess, að eytt hefir verið á árinu 1876 meiru fje til hins lærða skóla heldur en áætlað hafði verið, þar á meðal sjerstaklega 581 kr. 22 a. umfram það, sem veitt var með 13. gr. B II c 8 í fjárlögunum, og er í því fje fölginn kostnaðurinn til þess að prenta í skólaskýrslunni «Supplement til Íslandske Ordbøger», hefir ráðgjafinn fyrir Ísland í brjefi frá 24. maí þ. á. lagt fyrir mig að tjá stiptsyfirvöldunum, að sneiða verður hjá hverjum þeim kostnaði, sem eigi er með öllu ómissandi, þá er svo stendur á, að eigi er til nægilegt fje í útgjaldagrein þeirri, er við á.

Þetta er hjer með tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og eptirbreytni.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suðurumdæminu um vegagjörð* **101**
yfir Svínahraun. — Með brjefi frá 28. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, skýrt **4. júlí.**
mjer frá, að þjer, eptir að undirboðsþing hefði farið fram um framhald vegagjörðar þeirrar yfir Svínahraun, er samið var um í fyrra við Eirík Ásmundsson, hafið samið við tómt-húsmann Lúðvík Alexíusson um, að hann taki að sjer 400 faðma langan kafla af þessum vegi, fyrir 4 kr. 60 a. faðminn, og skuli vegagjörð þeirri lokið fyrir 1. nóvbr. þ. á.; hafið þjer beiðzt samþykkis míns til þessarar ráðstöfunar, og takið það fram um leið, að Lúðvík Alexíusson sje fús á að taka að sjer aðgjörð á enn lengri kafla af veginum yfir Svínahraun, og að æskilegt væri, að sem mest af þessum vegi yrði fullgjört á sumri því, er nú er að liða.

Fyrir því skal yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að eg fellst á, að gjört verði í sumar við allt að 600 föðmum af veginum yfir Svínahraun, í viðbót við þá 1000 faðma, sem samið var um í fyrra, fyrir áminnsta borgun, 4 kr. 60 a. fyrir faðminn.

— *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um eptirlit með kirkju.* **102**
— Í brjefi frá 23. f. m. hef jeg fengið álit stiptysfirvaldanna um kæruskjal Eggerts **26. júlí.**
Stefánssonar á Staðarhóli, þar sem hann meðal annars fer þess á leit, að umsjón Staðarhólskirkju verði tekin af Jóni yfirdómara Pjeturssyni, og að kirkjan verði með skemmdum sínum matin af óvilhöllum mönnum. Skal nú stiptysvöldunum út af þessu tjáð það, er hjer segir, til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og ráðstafanar.

Þess skal þá fyrst getið, að það virðist landsstjórninni allsendis óviðkomandi, hvernig kirkjueiganda þeim, er tekið hefir að sjer gagnvart landsstjórninni að annast kirkjuna, semur við sameigendur sína, og verður að leita úrlausnar dómstólanna um ágreining þann, er upp kemur milli þeirra.

Það, sem hjer kemur þá til álita, er það, hvort Jón yfirdómari Pjetursson, sem hefir tekið að sjer umsjón Staðarhólskirkju, hefir gegnt skyldu sinni vítalauð, eptir því sem skjöl þau og skilríki, er fram hafa komið í þessu máli, bera með sjer.

Í þessu efni verð jeg að leiða athygli stiptysfirvaldanna að því einkum og sjer í lagi, að brjef frá presti og sóknarmönnum, dags. í maímán. þ. á., og visitazíur prófasts 8. sept. 1875 og 1. sept. 1876 bera með sjer, að nefndur kirkju-eigandi hefir síðustu árin undanfarin engan umboðsmann haft innan hjerads til að hafa eptirlit með kirkjunni og gegna skyldum þeim, er kirkju-eigendur hafa við prest og kirkju, að skróða kirkjunnar hefir eigi verið haldið hreinum, nje heldur kirkjunninni sjálfri, að sálmaþókum kirkjunnar hefir eigi verið haldið við, og sama er að segja um graftól, ljósa-hjálma og ljósapípur, að vantað hefir brauð og vín handa altarisgöngufólki, að þakið á kirkjunni, turn og veggir eru í því ástandi, að víða sjer út um, að eigi hefir verið saminn neinn kirkjureikningur fyrir fardaga-árið 1875—1876, o. s. frv.

Jeg hlýt nú út af þessum kærum að skora á stiptysfirvöldin, að leggja fyrir nefndan kirkju-eiganda að laga það, sem ábótavant er, á hœflegum fresti, og láti hann farast fyrir að hlýðnast þessum fyrirmælum, býst jeg við, að þjer gjörið ráðstöfun til þess, að skipaður verði sjerstakur tilsjónarmaður fyrir kirkjuna af hendi landsstjórnarinnar á kostnað eigandanna, og að jafnframt verði hafin málssókn gegn kirkju-eigandunum, að undangenginni kyrrsetningu á svo miklu af því, sem kirkjan á til, sem við þykir þurfa til þess að bæta það, sem nú er að henni, og halda henni síðan við á sóma-samlegan hátt.

Hinn 29. sept. 1877.

103

28. júl.

— *Brjef landshöfðingja til Bjarnar ritstjóra Jónssonar í Reykjavík um útgáfu kennslubóka í dýrafræði og steinafræði.* — Eptir að þjer, herra ritstjóri, hafið í brjefi frá 27. þ. m. boðizt til að taka að yður að kosta útgáfu kennslubóka, er adjunkt Benidikt Gröndal hefir samið í steinafræði og dýrafræði, með 15 kr. styrk fyrir hverja örk, í því broti, sem höfundurinn óskar, auk ókeypis handrits og prófarkalesturs, og þannig, að þjer fáið helming styrksins greiddan, þegar prentunin er hálfnuð, en hinn helminginn þegar henni er lokið, veiti jeg yður hjer með tjeðan styrk, með því skilyrði, að þjer, ef eigi stendur á prófarkalestri, hafið lokið prentun á svo miklu af ritum þessum í haust, áður en kennslan byrjar í skólanum, að hlutaðeigandi kennari geti notað þau við kennsluna, og að prentuninni að öðru leyti verði haldið áfram svo fljótt, að nefndur kennari geti ekkert þar út á sett; og að þjer seljið bókina við sem vægustu verði, eigi dýrara en á 20 a. örkina.

104

3. ágúst

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um framfærslu sveitarómaga.* — Eptir að þjer, herra amtmaður, hafið tjáð mjer álit yðar um áfrýjun hreppsnefndarinnar í Leiðvallahreppi á úrskurði yðar frá 25. marz f. á., er ákveður, að þeim hreppi, sem var á dánardægri framfærsluhreppur Jóns Jónssonar frá Dölum á Vestmannaeyjum, beri framvegis að sjá fyrir ekkju hans, Ólöfu Ólafsdóttur, og endurgjalda Vestmannaeyjahreppi það, sem henni þar hefir verið lagt úr sveitarsjóði, skal yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda tjáð það, er nú skal greina

Hinn fráfallni maður ekkju þeirrar, er hjer á í hlut, fluttist í Vestmannaeyjar í maímánuði vorið 1864, úr Leiðvallahreppi, sem hefir viðurkennt, að hann þá var þar sveitlagur; en 13. marz 1874 drukknaði hann. Að vísu sjest það á skjölum málsins, að ekkjan hefir síðan setið í óskiptu búi á Vestmannaeyjum, án þess að þiggja af sveit, að minnsta kosti til næstu fardaga, en þetta atriði virðist ekki geta komið til greina gegn ákvörðuninni í 6. gr. reglugj. 8. janúar 1834, en eptir þeirri grein heldur gipt kona framfærslusveit þeirri, er maður hennar átti á dánardægri, þangað til hún ávinnur sjer sjálf nýjan framfærsluhrepp.

Jeg verð þess vegna að vera amtmanninum samdóma að því er snertir úrslit þessa máls, og staðfestist hjer með úrskurður amtsins frá 25. marz f. á., þannig, að Leiðvallahreppi ber að framfæra ekkjuna Ólöfu Ólafsdóttur, og endurgjalda Vestmannaeyjahreppi það, sem henni þar hefir verið lagt úr sveitarsjóði.

105

9. ágúst

— *Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um útbýtingu á styrk til jarðabóta handa norður- og austurumdæminu.* Með brjefi þessu úthlutaði landshöfðingi nokkru af fje því, sem veitt var í 10. gr. fjárlaganna, C, 5, til jarðabóta, þannig, að þessir námspiltar í búnaðarskólum í Noregi skyldu fá styrk til að halda áfram námi sínu: Jón Eiríksson frá Þorgerðarstöðum í Fjótssdal, Páll Jónasson frá Þverá í Þingeyjarsýslu og Pjetur Pjetursson frá Sólheimum í Húnavatnssýslu 200 kr. hver, og Guttormur Vigfússon frá Arneidarstöðum í Suður-Múlasýlu 160 kr.; og að Þórunn Halldórsdóttir frá Hofi í Vopnafirði skyldi fá 200 kr. styrk til að kaupa fyrir mjólkuráhöld, en ef hún, sem heyrzt hefði, skilaði fjenu

aptur, skyldi 160 kr. af þeim ganga til vatnsveitinga í Staðarbyggðarmýrum, en hinum 40 kr. skyldi bæta við styrkiinn handa Guttormi Vigfússyni, svo hann yrði 200 kr. **105**
9. ágúst.

— *Bréf ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán handa sýslu- nefnd.* Eftir málavöxtum þeim, er þjer hafið frá skýrt, herra landshöfðingi, í þóknan- legu brjefi yðar 28. júní þ. á., er yður hjer með þjónustusamlega veitt umboð til að veita Borgarfjarðarsýslu lán úr viðlagasjóði landsins, er nemi 1000 kr., til þess að afstýra hallæri í Akraneshreppi á vetri þeim, er í hönd fer, og skal greiða 4 af hundraði í vöxtu af lánsfje þessu, og endurborga það á tveggja ára fresti. **106**
14. ágúst.

— *Bréf landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um endurborgun á innskriptargjaldi frá vesturförum.* **107**
16. ágúst.

Þjer hafið, herra amtmaður, sent mjer bónarbrjef með fylgiskjali frá hreppsnefnd- inni í Þistilfirði um endurborgun á innskriptargjaldi Snorra bónda Jónssonar á Svalbarði og Stefáns bónda Kristjánssonar á Eyvindarstöðum í Kelduhverfi. Höfðu báðir þessir menn ætlað sjer til Vesturheims með fjölskyldu sína og sent L. Jensen gestgjafa inn- skriptargjaldið, en þegar til kom, hættu þeir við að fara, af því þá vantaði farareyri þann, sem með þurfti auk innskriptargjaldsins. Álitid þjer ísjárvert fyrir landsstjórnina, að hlutast til um þetta mál, þar sem það var nefndum bændum sjálfum að kenna, að ekkert varð úr hinni fyrirhuguðu Vesturheimsferð, og með því jeg verð að vera yður samdóma um þetta, bið jeg yður að tjá hlutadeigöndum, að jeg sjái mjer ekki fært að skipta mjer neitt af þessu máli.

— *Bréf landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um fjár- rekstra yfir takmörk kláðasvæðisins.* — Þrátt fyrir óþrif þau, er komið hafa fram allviða á kláðasvæðinu síðastliðinn vetur og vor, virðist hið almenna heilbrigð- isástand fjárins í hinum kláðagrunuðu sveitum vera svo, að ástæða sje til að veita hinar sömu undanþágur sem veittar voru í fyrra haust, frá banni mínu 18. marz þ. á. gegn fjár- rekstrum og fjárflutningum yfir takmörk kláðasvæðisins, en þau eru að vestan og norðan Hvítá í Borgarfirði upp að Deildargili, Deildargil og Kaldidalur, en að austan Brúará, Hvítá og Ölvesá. **108**
29. ágúst.

Fyrir því skal hjer með leyft að reka fje eða flytja til skurðar yfir greind takmörk, með þeim nákvæmari skilyrðum, sem til eru tekin í auglýsingu landshöfðingja frá 9. sept. þ. á. um undanþágur undan fjárrekstrabanni (Stjórnartíð. 1876 B. 100). Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstafanar.

— *Bréf landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um end- urgreiðslu sveitarstyrks.* — Með úrskurði yðar, herra amtmaður, frá 4. nóvbr. þ. á., er hreppsnefndin í Álptaneshreppi hefir áfryjað, er hún skylduð til að end- urgjalda bæjarsjóði Reykjavíkurkaupstaðar kostnaðinn við sjúkdómslegu Sesselju Tómas- dóttur í sjúkrahúsinu í Reykjavík veturinn 1875—76, alls 153 kr. 38 a. **109**
11. sept.

Áminnstri Sesselju var eftir áskorun hjeraðslæknisins komið á sjúkrahúsið 20.

109 okt. 1875, og undirgekkst fátækra-
 11. sept. stjórntjórn bæjarins að greiða allan kostnað við legu sjúklingsins. Þessi ráðstöfun var síðan tilkynnt hreppsnefndinni í Álptaneshreppi, þar sem sjúklingurinn átti sveit, en samt eigi fyrr en 4. febr. 1876, og var jafnframt krafizt endurgjalds fyrir legukostnaðinn, enda gjörði hreppsnefndin þegar ráðstöfun til að flytja sjúklinginn heim til sín. Í úrskurði yðar takið þjer fram, að spurning geti verið um það, hvort hinn langi, og, að því er sjeð verður, ónaúðsynlegi dráttur Reykjavíkur fátækra-
 stjórntjórnar á því, að tilkynna Álptaneshreppi áminnsta ráðstöfun, eigi ekki að hafa þá afleiðingu, að Álptaneshreppur samkvæmt grundvallarreglunum í fátækra-reglugjörðinni 8. jan. 1834, 9. gr., sbr. landshöfðingjabrjef 17. nóv. 1874 — Stjórnartíð. 1874 B 31 — sleppi við að endurgjalda þann hluta kostnaðarins, sem á fjell þangað til endurgjaldsins var krafizt, en þó hefir yður eigi þótt alveg nægileg ástæða til að synja endurgjalds þess, er fátækra-
 stjórntjórn kaupstaðarins hefir farið fram á, þar sem dvöl sjúklingsins á spítalanum að minnsta kosti nokkuð af tímanum virðist hafa verið alveg naúðsynleg.

Jeg verð nú að vera yður samdóma um það, herra amtmaður, að fátækra-
 stjórntjórn Reykjavíkur hafi eigi haft ástæðu til að draga áminnsta tilkynningu, og það því síður, sem Álptaneshreppur má heita næsta sveit við Reykjavík. En úr því að þessi dráttur á tilkynningunni verður eigi rjettlættur, leiðir það af grundvallarreglum fátækralaganna, sem ætlast til, að sveitarstjórnin þar, sem fátæklingurinn er sveitlægur, ráði því, hver framfærsla honum skuli veitt, og heimila sveitarstjórninni þar, sem fátæklingurinn dvelur, að eins að veita honum bráðabirgðahjálp, að Reykjavíkur fátækra-
 stjórntjórn getur eigi átt heimting á, að Álptaneshreppur endurgjaldi allan sjúkrahúslegukostnaðinn; en hins vegar virðist ósanngjarnt, að láta allan kostnað þann, er á fjell þangað til endurgjalds var krafizt 4. febr. f. á., lenda á Reykjavíkurkaupstað, eins og Álptaneshreppur hefir farið fram á, þar sem gjöra má ráð fyrir, að hreppsnefndin hefði orðið að láta Sesselju vera kyrra á sjúkrahúsinu eigi allstuttan tíma, þótt fátækra-
 stjórntjórn kaupstaðarins hefði tilkynnt hreppsnefndinni ráðstöfun sína þegar í stað.

Samkvæmt þessu getur Álptaneshreppur eigi komizt hjá að greiða tiltölulegan hluta af áminnstum kostnaði, og virðist sanngjarnt, að það sjeu 80 kr. Ber því Álptaneshreppi að endurgjalda Reykjavíkurkaupstað þessar áttatíu krónur, en að öðru leyti er úrskurður amtsins frá 4. nóv. 1876 felldur úr gildi.

Þetta er yður tjáð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

110 — *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um framfærslu sveitarómaga.* — Í skjali, sem eg meðtók með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 18. f. m., hefir hreppsnefndin í Reyðarfjarðarhreppi í Suðurmúlasýslu áfrýjað úrskurði yðar frá 15. janúar þ. á. um sveitfesti Sæbjarnar nokkurs Þorsteinssonar.

Skjöl málsins bera með sjer, að Sæbjörn þessi er fœddur 24. marz 1840 í Norðfjarðarhreppi. Hann fluttist 8 ára gamall með foreldrum sínum í Reyðarfjarðarhrepp og áltíð þjer í úrskurði yðar, að hann hafi áunnið sjer þar framfærslurjett, með 10 ára dvöl í hreppnum eptir að hann var orðinn 16 ára gamall. Reyðarfjarðarhreppur hefir aptur á móti farið því fram, að Sæbjörn sje sveitlægur í fœðingarhrepp sínum, með því að hann hafi eigi dvalið þessi 10 ár samfleytt í Reyðarfjarðarhreppi. Hefir Sæbjörn skýrt svo frá, að því er þetta atriði snertir, að þegar hann var rúmlega tvítugur, hafi hann farið einn vetur á Þorranum frá fœður sínum, sem hann var þá hjá, að Kelduhólum á Völlum, til þess að nema gullsmíði hjá frænda sínum einum, er þar bjó. Kveðst hann hafa haft

leyfi föður síns til að dvelja á Kelduhólum eins lengi og þeim frændum um semdi, og að mánuði liðnum, eða á Góunni, hafi hann farið heim aptur, af því hann hafi eigi treyst sjer til að nema gullsmíðið. Í annan stað hafi hann nokkrum árum síðar eða snemma í marzmánuði 1866 farið með leyfi páverandi húsbónda síns norður á Akureyri til þess að læra þar skósmíði, en með því að eigi hafi heldur orðið neitt úr þessu námi, hafi hann snúið heim aptur að vörmu spori og verið hjá húsbónda sínum á Eskifirði vistarárið út.

Það má nú telja sannað, að Sæbjörn hafi í hvorttveggja skiptið, er hann fór úr Reyðarfjarðarhreppi, sem nú var sagt, haft leyfi húsbónda síns til að vera í burtu eins lengi og hann vildi. En hins vegar hefir hann hvorki borið það sjálfur nje heldur hefir það sannast á annan veg, að hann hafi verið einráðinn í því, er hann lagði af stað í hvert skiptið, að skipta um samastað, og eigi hefir heldur neitt komið fram fyrir því, að hann hafi átt þess kost, sjer í lagi að hann hafi verið búinn að útvega sjer vist eða samastað þar, sem ferðinni var til heitið, nje annarstaðar utan Reyðarfjarðarhrepps. Nú er þess er gætt þar á ofan, að hann sneri heim aptur í sömu vistina, og hann fór úr, í hvorttveggja skiptið, og að hlutadeigandi sóknarprestur hefir vottað, að hann hafi öll árin 1856—1868 verið talinn á nýárinu heimilisfastur á ýmsum bæjum í sókninni og aldrei getið þess við sig, að hann ætlaði að víkja burt úr sókninni, verð jeg að vera yður sammála, herra amtmáður, að því er snertir úrslit þessa máls, og er því hjer með staðfestur hinn áfrýjaði úrskurður yðar, þar sem Sæbjörn Þorsteinsson er talinn sveitlægur í Reyðarfjarðarhreppi, ásamt þeim, er honum ber að ala önn fyrir að lögum.

— *Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna um styrk til að byggja upp prestssetur.* — Með þóknanlegu brjefi stiptyfirvaldanna, dags. 12. p. mán., með tók jeg brjef prestsins sira Jakobs Bjarnarsonar á Torfastöðum, þar sem hann biður um 500 króna styrk úr landssjóði, af fje því, sem ætlað er til óvissra útgjalda, til þess að reisa við og byggja upp staðarhúsin á Torfastöðum, og teljið þjer mjög æskilegt, að þetta fengist, með því að eigi sje annað sýnna en, að staðarhúsin gjörfalli að öðrum kosti og að prestssetrið verði óbyggilegt.

Út af þessu skal yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutadeiganda, að af því að í fjárlögnum er eigi ætlað neitt fje til þess að reisa við og byggja upp prestssetur, og með því að kostnaður til þess verður eigi talinn með óvissum gjöldum, er upp á kynni að koma, sje jeg mjer eigi fært að veita það, sem hjer er farið fram á.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannanna um byggingu og ábúð þjóðjarða.* — Eins og sjá má af brjefi ráðgjafans til mín, dags. 22. maí þ. á., og prentuðu í Stjórnartíð. þ. á. B — 82, hefir ráðgjafanum virzt nauðsynlegt að taka til ihugunar og gjöra ráðstafanir til betra fyrirkomulags á ábúð jarða þeirra, er ländssjóðurinn á, og hefir hann því boðið mjer að leita allra skýrslna, sem á þarf að halda í þessu efni, hjá amtmönnunum og umboðsmönnum jarðanna. Alþingi hefir og tekið mál þetta til umræðu á hinu nýlokna þingi og fallizt á þingsályktun út af því, þar sem skorað er á mig að sjá svo fyrir, að umboðsmenn ásamt hreppsnefndum gefi nákvæmar skýrslur um ástand og ábúð hvernar þjóðjarðar í hverjum hreppi. sendi þær með tillögum sínum um leigumála og nauðsynlegar jarðabætur á hverri jörð til sýslunefnda, þær aptur með álitu sínu til amtsráða, og amtsráðin til landshöfðingja, sömuleiðis með álitu sínu.

112

19. sept.

Út af þessu eru þjer, herra amtmaður, þjóuustusamlaga beðnir að leggja fyrir alla umboðsmenn í yðar umdæmi að semja nákvæmar og ýtarlegar skýrslur um hverja jörð í umdæmi þeirra, og skal þar lýst ástandi jarðarinnar, ásigkomulagi lands þess, er undir hana liggur, og hlynnindum þeim, er jörðinni fylgja; sömuleiðis skal skýrt frá, hversu mikill fjenaður er hafður á jörðinni eða hversu mikinn fjenað mætti hafa þar, ef hún væri betur setin; enn fremur, með hvaða leigumála jörðin er nú byggð, í hvaða auru eptirgjaldið er greitt eptir byggingarbrjefinu, hvort nokkur munur er á eptirgjaldi eptir þjóðjarðir og því, sem fæst eptir aðrar jarðir í sama hjerði, er einstakir menn eiga, viðlíka stórar og með áþekktum landkostum, eða ekki. Þá þarf og að geta þess um hverja jörð fyrir sig, hvort hún liggur undir áföllum, og hvaða áhrif það hefir haft á jörðina og ábúð hennar, í manna minnum, og eins verður að taka fram, hvort líklegt þyki að varna megi því, að jörðin gangi meira úr sjer af þeim völdum. Loks eiga umboðsmenn að koma með tillögur sínar um, með hvaða leigumála megi byggja hverja jörð svo, að landssjóðnum verði mestur hagur að, og skulu tillögur þeirra miðaðar við það, að umboðsjarðagjöldin verði eptirleiðis talin eptir meðalverði allra meðalverða í verðlagsskránni; sömuleiðis eiga umboðsmenn að koma með tillögur sínar um haganlegar jarðabætur á hverri jörð fyrir sig, ásamt lauslegri áætlun um, hvað slíkar jarðabætur mundu kosta, og uppástungu um, hvernig eigi að reyna til að koma þeim á með nýjum byggingarbrjefum.

Skýrslur þær og uppástungur, er umboðsmaður semur samkvæmt þessu, og sem hann á að flokka niður eptir hreppum, á hann síðan að leggja fyrir hreppsnefndirnar og gjöra þeim kost á að láta í ljósi skoðun sína á þeim, og senda þær að því búnu sýslunefndinni, ásamt ummælum hreppsnefndanna um þær. Sýslunefndin sendir síðan amtsráðinu skjölin, með þeim athugasemdum, er henni þykir við eiga, og amtsráðið sendir öll skjölin og skýrslurnar til landshöfðingja svo snemma, að þær komið hingað til Reykjavíkur eigi síðar en með póstum þeim, er hingað koma í októbermánuði 1878. Eru þjer herra amtmaður, beðnir að skipa svo fyrir, sem við þarf, að því er snertir frest þann, er umboðsmenn og sveitarstjórnarvöld þau, er hjer ræðir um, eiga að hafa til þess að ljúka við starf það, er þeim er á hendur falið samkvæmt því, er að framan greinir.

Jafnframt og jeg yfir höfuð að tala leiði athygli yðar, herra amtmaður, og umboðsmannanna, að áðurnefndu brjefi ráðgjafans frá 22. maí þ. á., óska jeg sjer í lagi að fá álit um bendinguna í síðasta kafla brjefsins, um að bjóða þjóðjarðir til byggingar á uppboðsþingi; vil jeg í því efni leiða athygli að því, að í fyrsta lagi er uppboðsþing eptir hlutarins eðli hið áreiðanlegasta mat á því, sem um er að ræða, en það er hjer, hvers virði að ábúðarrjetturinn er, og í öðru lagi sýnist mjer eðlilegt og sjálfsagt, að landssjóðurinn leitist við að gjöra sjer jarðir sínar svo arðsamar, sem unnt er; loks virðist mjer það vera öllum þeim fyrir beztu, sem vilja fá slíka jörð til ábúðar, að þeim veitist kostur á að keppa hvor við annan um að ná í hana, þannig, að eigi verði farið eptir öðru, er ráða skal af, hverjum byggja eigi jörðina, heldur en því, hver bezt býður landssjóðnum til handa á slíku uppboðsþingi, en manngreinarálit komist eigi að.

(Viðbætur við brjefið til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu):

Að því er Vestmannaeyjar snertir sjer í lagi, fel jeg hjer með samkvæmt ályktun alþingis sýslumanninum sem umboðsmanni jarðanna á eyjunum, ásamt manni, er sýslunefndin þar til kys, og neðannefndum 3 mönnum, er jeg læt til þess kvadda, á hendur að gefa umgetnar skýrslur um ábúð og ástand umboðsjarðanna, og gjöra uppástungur um leigumála jarðanna og um jarðabætur. Ber mönnum þessum síðan að senda skýrslur sín-

ar og uppástungur amtsráðinu til álita, svo snemma, að það geti sent þær landshöfðingja fyrir þann tíma, sem til er tekinn að framan. Til þess að gefa skýrslur þessar o. s. frv. ásamt sýslumanninum og manni þeim, er sýslunefndin kýs — og eruð þjer, herra amtmadur, beðinn að gjöra þær ráðstafanir, er við þarf til þess, — hefi jeg í bræfi frá í dag kjörið 3 valinkunna menn úr Rangárvallasýslu, þá er nú skal greina:

Sighvat Arnason, alþingismañn

Sigurð dannebrogsmann Magnússon, óðalsbónda á Skúmsstöðum, og
Skúla Þorvarðarson, óðalsbónda á Fitjamýri.

Fundaskýrslur amtsráðanna.

(Framh. frá 28 bls.).

F.

Fundur amtsráðsins í suðurumdæminu 5. og 6. dag júnímánaðar 1877.

Fundurinn var haldinn í Reykjavík undir forsæti amtmannsins í suðuramtinu, og mættu á fundinum hinir kosnu fulltrúar: Dr. phil. Grímur Thomsen á Bessastöðum og prófastur Jón Jónsson á Mosfelli.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Samkvæmt yfirsetukvennalögum 17. des. 1875 voru ákveðin yfirsetukvennahjeruð í öllum sýslum í amtinu, eftir tillögum sýslunefndanna, og skal um tölu hjeradanna og takmörk þeirra vísað til auglýsingar amtmannsins yfir suðuramtinu frá 6. júlím, þ. á., sem prentuð er hjer að framan.
2. Var rætt um stofnun amtsfátækra sjóðs samkvæmt 52. gr. nr. 5 í sveitarstjórnarlögunum. Allar sýslunefndir, nema ein, höfðu ráðið frá að stofna slíkan sjóð, og sá því amtsráðið sjer ekki fært að halda lengra fram í þetta mál.
3. Til amtsráðsins höfðu komið fyrirspurnir um þessi atriði:
 - a. Hvort hreppstjórar og hreppsnefndir ættu að hafa sjerstakar gjörðabækur, og ef svo væri, hvaðan borgun ætti að taka fyrir gjörðabækur hreppstjóra?
 - b. Hvaðan hreppstjórum eigi að greiðast borgun fyrir skrifðöng?

Það var álit amtsráðsins um þessi atriði, að hreppstjóri og hreppsnefnd ætti að hafa gjörðabók hvor fyrir sig, og að borgunin fyrir gjörðabækur hreppstjóra og skrifðöng þeirra eigi að greiðast úr sveitarsjóði.

4. Einnig hafði komið fyrirspurn um, hvort sýslunefndarmenn megi reikna sjer borgun fyrir part úr degi, er þeir nota til ferðar á sýslunefndarfund, eins og fyrir heilan dag, og var það álit ráðsins, að þetta væri leyfilegt. Eftir þar til gefnu tilefni lýsti amtsráðið því yfir, að það álit sýslunefndarmenn hafa leyfi til að reikna sjer borgun eftir 33. gr. sveitarstjórnarlaganna, þótt þeir ekki ferðist frá heimili sínu til að sækja sýslunefndarfund.
5. Amtsráðið veitti samþykki sitt til þess, að sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu mætti taka lán, að upphæð 1000 kr. til að verja því til vegabóta í Akraneshreppi, og þar með útvega hreppsbum atvinnu í þeim bjargarskorti, sem þar ætti sjer stað; þó með því skilyrði, að lánið yrði endurborgað á 2 árum. Jafnframt var ákveðið, að benda sýslunefndinni á ákvörðina í 39. gr. 5. tölul., smbr. 40. gr. sveitarstjórnarlaganna.
6. Samkvæmt ákvörðun amtsráðsins á fundi 29. ágúst f. á. hafði Dr. phil. Grímur Thomsen yfirskoðað sýslusjóðsreikningana fyrir árið 1875, og var forseta amtsráðs-

ins, eptir að ráðið hafði kynnt sjer athugasemdir þær, er yfirskoðunarmaður hafði gjört við þá, falið á hendur að rita sýslunefndunum hið nauðsynlega samkvæmt þeim, sumpart til þess, að ýmislegt yrði leiðrjett, sem ábótavant þótti, og sumpart til þess, að framvegis yrði gætt ýmislegs, sem í formlegu tilliti þótti mega betur fara. Samkvæmt þessum athugasemdum fann amtsráðið ekki ástæðu til, að úrskurða neina peninga-ábyrgð á hendur sýslunefndunum gagnvart sýslusjóðunum, nema í Borgarfjarðarsýslu. Þar áleit amtsráðið, að lagaheimild vantaði fyrir tveim gjaldliðum: a, fyrir sendiferðir með brjef kr. 55,08 og b, fyrir ferð suður í Skoradal til að skoða fje kr. 9,00, og úrskurðaði, að þessar til samans kr. 64,08 ættu að endurgjaldast sýslusjóðnum með því að teljast með tekjum í næsta reikningi.

7. Með tilliti til þess, að sýslunefndin í Gullbringu- og Kjósarsýslu, eptir því sem kunnugt var af útskrift af síðasta fundarhaldi hennar, hafði farið þess á leit, að fá lengdan um eitt ár borgunarfrest á láni því, sem sýslan hefur tekið til að afstýra hungursneyð í Álptaness- og Vatnsleysustrandar hreppum, lýsti amtsráðið því yfir, að það eptir kringumstæðunum vildi mæla fram með því, að þetta yrði veitt, svo framarlega sem sýslunefndin, eins og henni var bent á af amtsráðinu í fyrra, hefði gjört gangskör að því, samkvæmt sveitarstjórnarlögunum, að jafna gjaldi þessu niður á hreppa sýslunnar.
8. Var ákveðið, að heimta skyldi af hlutaðeigandi sýslumönnum tvo enn vantandi sýslusjóðsreikninga fyrir árið 1876, og áminna sýslumennina um, að senda reikninga þessa framvegis til amtmannsins innan maímánaðarloka, eins og ákveðið hefir verið.
9. Forseti amtsráðsins lagði fram reikning leiguliðasjóðs suðuramtsins fyrir árið 1876, og reikning yfir búnaðarskólagjald sama amts fyrir sama ár; kynntu hinir kosnu meðlimir amtsráðsins sjer reikninga þessa, og fundu ekkert við þá að athuga.
10. Var jafnaðarsjóðsreikningur suðuramtsins fyrir 1876 endurskoðaður. Hinir kosnu meðlimir amtsráðsins fundu ekkert að athuga við reikning þenna í heild sinni, og samþykktu hann, með þeirri athugasemd, að þeir treystu því, að ekkert af þeim gjöldum, sem greidd hafa verið úr sjóðnum vegna fjárkláðans, falli honum til byrði, og fastlega væntu, að sjóðnum framvegis verði hlíft við öllum þvíðlum kostnaði fram yfir það, sem lög bjóða og amtsráðið sjálft ályktar.
11. Var rædd og samþykkt eptirfylgjandi áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs suðuramtsins fyrir árið 1878:

Gjöld.

1. Til sakamála, lögreglumála, gjafsóknarmála m. fl.	800 kr.
2. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	300 —
3. Ferðakostnaður embættismanna	300 —
4. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja	1500 —
5. Til sáttamálefna	20 —
6. Endurgjald á lánum:	
a. Lán vegna fjárkláðans (síðasta afborgun)	250 kr.
b. Lán í tilefni af fangelsisbyggingum (í Reykjavík 628 kr., á Vestmannaeyjum 115 kr.)	743 — 993 —
7. Kostnaður við amtsráðið	100 —
8. Ýmisleg útgjöld	200 —
9. Sjóður við árslok	1000 —
	Samtals 5213 —

Tekjur.

443

1. Í sjóði frá f. á.	2000 kr.
2. Niðurjöfnun á lausafje í amtinu	3213 —
	Santals 5213 —

12. Að síðustu var dregið hlutkesti, hvor hinna kosnu aðalfulltrúa og varafulltrúa ætti að fara frá eftir að hafa gegnt starfa þessum í 3 ár, og urðu fyrir því prófastur Jón Jónsson og presturinn Stefán Thorarensen.

G.

Fundur amtsráðsins í vesturumdæminu, 14., 15. og 16. dag júnímín. 1877.

Fundurinn var haldinn í Stykkishólmi undir forsæti amtmannsins í vesturamtinu, og mættu á fundinum hinir kosnu fulltrúar: prófastur Guðmundur Einarsson á Breiðabólstað (aðalfulltrúi) og alþingismaður Hjálmur Pjetursson á Hamri (varafulltrúi, í stað Sigurðar sýslumanns Sverrissonar, sem hafði tilkynnt forföll sín).

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Forseti lagði fram reikning búnaðarsjóðs vesturamtsins, og reikning yfir búnaðarskólagjald vesturamtsins, báða fyrir árið 1876; voru þeir yfirskoðaðir af hinum kosnu meðlimum amtsráðsins, sem ekkert fundu við þá að athuga.
2. Eftir að hafa kynnt sjer tillögur sýslunefndanna um stofnun amtsfátækra sjóðs, komst ráðið að þeirri niðurstöðu, að ekki mundi fært, að minnsta kosti ekki sem stendur, að koma slíkum sjóði á fót, sem sýslunefndirnar einnig hafa ráðið frá að stofna.
3. Samkvæmt yfirsetukvennalögum 17. desbr. 1875 voru ákveðin yfirsetukvennahjeruð í öllum sýslum í amtinu eftir tillögum sýslunefndanna, og skal um tölu hjeraðanna og takmörk þeirra vísað til auglýsingar amtmannsins yfir vesturamtinu frá 6. júlím. þ. á., sem prentuð er hjer að framan.
4. Í tilefni af umkvörtun frá sýslunefndinni í Dalasýslu fól amtsráðið forseta á hendur að skora á landlæknirinn að bæta úr þeim skorti á kúabóluefni, sem talið er, að víða eigi sjer stað.
5. Út af fyrirspurn sýslunefndarinnar í Mýrasýslu viðvíkjandi því, hvort sýslunefndarmaður, sem eigi þarf að ferðast frá heimili sínu á sýslunefndarfund, megi reikna sjer borgun eftir 33. gr. sveitarstjórnarlaganna, lýsti amtsráðið yfir því áliti sínu, að nefnd lagagrein veiti heimild til að reikna sjer borgun í hinu umrædda tilfelli.
6. Þar eð enn vantaði uppástungur frá sumum sýslunefndum viðvíkjandi því, hverjir vegir skuli vera sýsluvegir (lög 15. okt. 1875), þá var ákveðið að heimta þær skýrslur, er þannig vantaði, og jafnframt skora á allar sýslunefndir í amtinu að segja álit sitt um, hvernig stjórn og framkvæmd á vegabótum og sýsluvegum yrði haganlegast fyrir komið.
7. Var ákveðið, að verja þeim $\frac{1}{7}$ af þjóðvegagjaldinu, sem eftir ákvörðun amtsráðsins á fundi þess árið 1875 hafði verið greiddur til amtmannsins, þannig, að endurborgað væri lán til vegabótar á Holtavörðuheiði 200 kr., en 100 kr. skyldi greiða til vegabóta í Helgafellssveit; afganginn, sem áætlað er að yrði 150 kr., skyldi ávaxta fyrst um sinn í sparisjóðnum í Reykjavík.
8. Útaf beiðni frá oddvita hreppsnefndarinnar í Neshrepp innri ákvað amtsráðið, að mæla fram með því, að aukapóstur sá, sem nú gengur frá Hjarðarholti í Dölum að Búdum, haldi áfram til Ólafsvíkur, og að þar verði stofnaður brjefhirdingarstaður.

Hinn 3. nóvbr. 1877.

- 113** 9. Amsráðið veitti hjeraðslækni Hirti Jónssyni 20 kr. fyrir fæðingartengur, er hann hafði keypt, og skyldu fylgja embættinu, en neitaði um borgun fyrir «forbind-taske» með þeim verkferum, er henni fylgja, þar eð slík verkferi venjulega ekki fylgi með læknisembættunum sem inventarium.
10. Forseti skyrði frá, að frá landshöfðingjanum hefði komið áskorun um, að veita fje að rjettri tiltölu við norður- og austuramtið til varðar þess, sem hann hefir skipað, fyrst um sinn um 6 vikna tíma með fram Deildargili og Hvítá í Borgarfirði, svo framarlega sem þessi fjárveiting ekki álitist vera innifalin í því fje, sem veitt er fyrir yfirstandandi ár til lögreglumála. Amsráðið gat að vísu eigi álitid, að nauðsynin til að setja hinn hjer um rödda vörð væri augljós, en þótti á hinn bóginn ísjárvert, að neita um alla fjárveitingu til hans, og samþykkti þess vegna að tiltölulegur hluti af kostnaðinum yrði greiddur úr jafnaðarsjóði vesturamtsins eptir reglunum í tilsk. 4. marz 1871; svo framarlega sem norður- og austuramtið tæki þátt í kostnaði þessum eptir hinum sömu reglum. Þó batt alþingismaður Hjálmur Pjetursson samþykki sitt við það skilyrði, að nú í sumar yrði einnig settur Botnsvogavörður og kostnaðurinn til hans greiddur á sama hátt.
11. Eptir uppástungu forseta gaf amsráðið samþykki sitt til þess, að greiða mætti Ásmundi hreppstjóra Þorsteinssyni á Hamraendum 14 kr. úr jafnaðarsjóði, sem endurgjald fyrir kostnað þann og verkfall, er afskipti hans af miltisbrunasýkinni á Háafelli í Miðdalahreppi sumarið 1874 hafði í för með sjer.
12. Amsráðið fól forseta á hendur, að gefa Jóni Sæmundssyni á Fremri-Arnardal leiðbeiningu í tilefni af umkvörtun hans yfir því, að barn hefði verið flutt til hans til framserslu, án þess að til þess hefði verið nokkur heimild.
13. Þessum mönnum voru veitt verðlaun úr búnaðarsjóði vesturamtsins:
- | | |
|--|--------|
| 1. Ólafi Ólafssyni í Skjaldartröð | 40 kr. |
| 2. Bjarna Skaptasyni á Efra-Bláfeldi . . . | 40 — |
| 3. Þorkeli Jónssyni á Skálanesi | 60 — |
| 4. Jóni Einarssyni í Álptatungukoti . . . | 60 — |
| 5. Nielsi Eyjólfssyni á Grímsstöðum . . . | 40 — |
| 6. Jóhanni Arngrímssyni í Ásgarði . . . | 40 — |
| 7. Finni Sveinssyni á Háafelli | 40 — |
| 8. Hákonni Oddssyni á Kjallaksstöðum . . | 40 — |
- Til samans 360 —
14. Var rétt um, hvernig verja skyldi þeim hluta, er vesturamtinu tilfjelli af því fje, sem í fjárlögunum er veitt til jarðabóta, og voru það tillögur ráðsins, að 200 kr. yrðu veittar Jóni bónda Halldórssyni á Laugabóli í Ísafjardarsýslu til að kaupa fyrir áhöld og verkferi til jarðyrkju, og að allt að 400 kr. yrðu greiddar jarðyrkjumanni Ólafi Bjarnarsyni fyrir að ferðast um og veita mönnum tilsögn í jarðabótum; skyldi hann einkum gefa jarðabótafjelögunum í Mýra- Hnappadals- og Dalasýslum kost á vinnu sinni og tilsögn.
15. Eptir að forseti hafði skýrt ráðinu frá aðalatriðunum í sýslureikningunum fyrir 1875, og að hann ekki fyndi ástæðu til að gjöra neinar útásetningar við þá, nema sýslureikninginn frá Ísafjardarsýslu, og eptir að hinir kosnu meðlimir amsráðsins þar eptir höfðu kynnt sjer hina reikningana, samþykkti amsráðið þá. En þar eð sýslumaðurinn í Ísafjardarsýslu eigi hafði svarað útásetningum þeim, er yfirskoðunarmaður

hafði gjört við reikninginn frá þeirri sýslu, fól ráðið forseta á hendur að úrskurða þann reikning, eptir að hin nauðsynlegu svör upp á útásetningarnar væru fengin. **113**

16. Eptir beiðni sýslunefndarinnar í Dalasýslu ákvað amtsráðið að mæla með því, að 200 kr. af fje því, sem ætlað er til fjallveganna, mætti verða varið til aðgjörðar á hinum lökustu vegaköflum á Laxárdalsheiði, þó með því skilyrði, að áður verði fast ákveðið, hvar þjóðvegurinn skuli liggja yfir heiðina eptirleiðis.
17. Var jafnaðarsjóðsreikningur vesturamtsins fyrir 1876 fram lagður; höfðu hinir kosnu meðlimir amtsráðsins haft hann til yfirskoðunar, en fundu ekki ástæðu til að gjöra við hann neinar athugasemdir.
18. Var rætt um viðgjörð á þakinu á fangahúsinu í Stykkishólmi; skýrði forseti frá, að hingað væri kominn efniviður til að leggja nýtt þak á húsið úr spónskífum, og til að bæta úr ýmsu öðru, sem ábótavant hefði verið við húsið. Þar eð nauðsynlegt þótti að ráðfæra sig við byggingarfróða menn um það, hvernig aðgjörðinni á þakinu skyldi haga, var frestað nákvæmari ákvörðun þar um að sinni.
19. Forseti skýrði frá, að hann 1. sept. f. á. hefði fyrir amtsráðsins hönd út gefið skulda-brjef fyrir 19380 kr. láni úr landssjóði til að koma upp fangahúsunum í Stykkishólmi og á Isafirði, sem ætti að endurborgast með $\frac{1}{15}$ á ári frá 1. jan. 1876 og 4 p. c. greiddast í vöxtu af skuldinni.
20. Var rædd og samþykkt eptirfylgjandi: *Áætlun um gjöld og tekjur jafnaðarsjóðs vesturamtsins fyrir árið 1878.*

Gjöld.	kr.	aur.
1. Til sakamála, lögreglumála og gjafsóknarmála o. fl.	600	"
2. Til bóluþættinga og annara heilbrigðismálefna	300	"
3. Ferðakostnaður embættismanna	300	"
4. Kostnaður við keunslu heyrnar- og málleysingja	600	"
5. Til sáttamálefna	20	"
6. Endurgjald kostnaðarins við byggingu fangahúsa:		
a, $\frac{1}{15}$ af láni úr landssjóði, upphaflega að upphæð 19380 kr. (3. afborgun)	1292 kr.	" a.
b, ársvextir af 16746 kr.	671 — 84 —	1963 84
7. Kostnaður við amtsráðið	350	"
8. Til ýmislegra útgjalda	200	"
9. Sjóður við árslok	1000	"
Samtals	5333	84

Tekjur.	kr.	aur.
1. Í sjóði frá f. á.	2000	"
2. Niðurjöfnun á lausafje í vesturamtinu	3333	84
Samtals	5333	84

21. Að síðustu var dregið hlutkesti um, hvor hinna kosnu aðalfulltrúa í amtsráðinu ætti að fara frá, eptir að hafa gegnt störfum þessum í 3 ár, og varð fyrir því prófastur Guðmundur Einarsson; en þar eð annar varafulltrúanna, Lárus sýslumaður Blöndal, nú er orðinn embættismaður í norður- og austuramtinu, er hann sjálfsagður að fara frá, og þurfti því ekki í þessu tilfelli að draga hlutkesti um varafulltrúann.

Aukafundur amtsráðsins í vesturumdæminu 30. dag ágústm. 1877.

Fundurinn var haldinn í Reykjavík undir forsæti amtmannsins í vesturamtinu, og mættu á fundinum sem kosnir fulltrúar: prófastur Guðmundur Einarsson og alþingismaður Hjálmur Pjetursson.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Var staðfest reglugjörð fyrir Dalasýslu um grenjaleitir, notkun afrjetta, fjallskil og rjettarhöld m. m. Reglugjörð þessi er að öllu samhljóða reglugjörð, er amtsráðið staðfesti fyrir nefnda sýslu 22. júní f. á., nema að því leyti, að inn í hina nýju reglugjörð er bætt einni grein, 32. gr., um meðferð á ótömdum hrossum.
2. Í sambandi við umræðurnar á síðasta fundi var íhugað, hvað gjöra skyldi viðvíkjandi endurbótum á þakinu á fangahúsinu í Stykkishólmi. Forseti skýrði frá að eptir áliti byggingarfróðra manna, sem hann hefði ráðfært sig við, mundi eigi tiltekilegt, að hafa spónpak á húsinu, nema því að eins, að undir spónpakið væri lagt gott borðapak, sem helzt ætti að vera skarsúð. Með því amtsráðið áleit, að eigi mundi óumflýjanlega nauðsynlegt, að aðgjörð á þakinu færi fram þegar nú í haust, og með því hentugur borðviður mundi ekki fánlegur nú sem stendur, var ákveðið að fresta aðgjörðinni fyrst um sinn til næsta sumars; en nauðsynlegt eptirlit með húsinu og umhirðing á því hefir verið falið á hendur áreiðanlegum manni.
3. Eptir uppástungu forseta var ákveðið, að leita styrks úr landssjóði handa bókasafni vesturamtsins, sem er í Stykkishólmi, og skyldi verja þeim styrk, ef fengist, sumpart til að útvega skápa til að setja bækurnar í, og herbergi til að láta skápana standa í, og sumpart til að kaupa nýjar bækur. Svo var og ákveðið, að breyta hinum eldri reglum um útlán bókana, þannig, að greiða skyldi árlegt gjald, sem fyrst um sinn skyldi vera ein króna, fyrir að fá bækur lánaðar úr safninu. Það var enn fremur ákveðið, að fela prófasti Eiríki Kuld og verzlunarstjóra Daníel Thorlacíus á hendur stjórn safnsins.

Reykjavík, 24. dag septemberm. 1877

Bergur Thorberg.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

Verðlagsskrá

sem gildir

í Norðurmúlasýslu og Suðurmúlasýslu frá miðju maímánaðar 1877 til jafalengdar 1878.

A. Fríður peningur:		Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
1.	1 ♂ 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka	82	32	82	32	»	68½
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetra og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lemdar hver á	13	53	81	18	»	68
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjevetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra — —	17	61	105	66	»	88
4.	— 8 sauðir, á hausti, tvævetrir — —	14	6½	112	52	»	94
5.	— 12 — — — — veturgamlir — —	10	12½	121	50	1	1
6.	— 8 ær — — — — geldar — —	13	43½	107	48	»	89½

A. Friður peningur :

7. 1 ♂ 10 ær, á hausti, mylkar . . . hver á
 8. — 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn,
 ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en
 12 vetra
 9. 90 álnir, 1 hryssa, jafngömúl

Krónamynt.		Hundrað.		Alin.	
Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
9	17	91	70	"	76
79	40	79	40	"	66
68	49 ^{1/2}	91	32	"	76

B. Ull, Smjör og tólq:

10. 1 ♂ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, 1 pd. á
 11. — 120 — — mislitri — — — —
 12. — 120 — — af súru smjöri, vel verkuðu
 1 pd. á
 13. — 120 — — af tólq, velbræddri — — —

"	86	103	20	"	86
"	60 ^{1/2}	72	60	"	60 ^{1/2}
"	64	76	80	"	64
"	33	39	60	"	33

C. Tóvara af ullu :

14. 1 ♂ 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5,
 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11
 skreppur, en hver skreppa 44 þræði
 1 pund á
 15. — 60 þör eingirnissokka . . . 1 par á
 16. — 30 — tvíbands-gjaldsokka — — —
 17. — 120 — tvípumláðra sjóvetlinga — — —
 18. — 20 eingirnispéisur hver á
 19. — 15 tvíbands-gjaldpéisur . . . — —
 20. — 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnarbreiðs
 1 alin á
 21. — 120 — gjaldvoðar-einskeptu, sem er
 alin eða 5 kvartil á breidd . 1 alin á

"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"
"	66	19	80	"	16 ^{1/2}
"	28	33	60	"	28
"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"
1	38	165	60	1	38
1	7	128	40	1	7

D. Fiskur :

22. 1 ♂ 6 vættir af saltfiski 1 vætt á
 23. — 6 — — hörðum fiski . . . — — —
 24. — 6 — — smáfiski — — —
 25. — 6 — — ýsu — — —
 26. — 6 — — hákarli hertum . . . — — —

11	20	67	20	"	56
12	39	74	34	"	62
10	34 ^{1/2}	62	7	"	52
9	24	55	44	"	46
8	23	49	38	"	41

E. Lýsi :

27. 1 ♂ 1 tunna hvallýsis 8 pottar á
 28. — 1 — hákarlslýsis . . . — — —
 29. — 1 — sellýsis — — —
 30. — 1 — þorskalýsis — — —

3	8	46	20	"	38 ^{1/2}
3	4	45	60	"	38
2	81	42	15	"	35
2	53	37	95	"	31 ^{1/2}

F. Skinnavara :

31. 1 ♂ 4 fjórðungar nautsinnis . . . 1 fjórð. á
 32. — 6 — kýrsinnis . . . — — —
 33. — 6 — hross-sinnis . . . — — —
 34. — 8 — sauðsinnis, af tvævetrum
 sauðum og eldri 1 fjórð. á
 35. — 12 — sauðsinnis, af ám
 og veturgl.sauðum — — —
 36. — 6 — selsinnis — — —
 37. — 240 lambskinn (vorlamba) einlit hvert á

12	56 ^{1/2}	50	26	"	42
11	20	67	20	"	56
8	88	53	28	"	44
6	2	48	16	"	40
4	86	58	32	"	48 ^{1/2}
9	99	59	94	"	50
"	23	55	20	"	46

114

		Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
		Kr.	Kr.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
38.	1 σ 6 pd. af æðardúni, vel hreinsuðum 1 pd. á	18	19	109	14	"	91
39.	— 40 — — — — — óhreinsuðum — — —	"	"	"	"	"	"
40.	— 220 — — — fuglaíðri 1 fjórð. á	8	48	101	76	"	85
41.	— 480 — — — fjallagrösum — — —	1	"	48	"	"	40
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	2	52	"	"	"	50
43.	— 1 lambsfóður	3	98	"	"	"	79 $\frac{1}{2}$

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A	æða í fríðu	97	1	"	81
— B	— í ullu, smjöri og tólg	73	5	"	61
— C	— í tóvöru af ullu	86	85	"	72
— D	— í fiski	61	68 $\frac{1}{2}$	"	51
— E	— í lýsi	42	97 $\frac{1}{2}$	"	36
— F	— í skinnavöru	56	5	"	47

En meðalverð allra landaura saman talin 417 62 3 48
og skipt með 6 sýna:

meðalverð allra meðalverða 69 60 " 58

Akureyri 7. aprílmánaðar 1877.

Í umboði herra biskupsins

Christiansson. Davíð Guðmundsson.
settur.

115

5. sept.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um smíðagalla á fangelsunum á Eskifirði og Ísafirði. — Þegar fangelsi það, er Klentz timburmeistari gjörði á Eskifirði, var tekið út, var þess meðal annars getið, að grundvöllurinn undir fangelsinu væri eigi vel lagður, og að millilopt vantaði í það. Nú hefur sýslumaðurinn í Suðurmúlasýslu skýrt svo frá í brjefi, er hann sendi hingað beina leið, að hann hafi varið 70 kr. til að laga grundvöllinn, og lagt það til, að Klentz timburmeistari endurgjaldi þetta, og eins að hann bæti andvirði milliloptsins, sem nú verður eigi lagt, þannig, að því fje sje varið til að gjöra við ýmsa galla á fangelsinu. Ráðgjafinn hefir síðan eptir samkomulagi við Klentz timburmeistara haldið eptir af hinni umsömdu borgun fyrir að smíða fangelsið bæði fyrgreindum 70 kr. og 58 kr. 41 a., sem eptir áætluninni er það sem milliloptið mundi hafa kostað, og er yður veitt heimild til að láta greiða þetta hvorttveggja, samtals 125 kr. 41 a., úr jarðabókarsjóði hlutaðeigandi amtsráði, til þess að því verði varið, eins og að framan er til tekið.

Að því er snertir fangelsið á Ísafirði, þá var eigi getið neinna galla á því, þegar það var tekið út, heldur lýsti sýslumaðurinn í Ísafjardarsýslu yfir því, að húsið væri í fullkomnu standi. En er tjeður sýslumaður samt sem áður kom með skýrslu um, að nokkrir gallar væri á húsinu, eins og yður er kunnugt, herra landshöfðingi, ljet Klentz timburmeistari bæta úr sumum þeirra árið sem leið, og eins ætlar hann nú að senda með póstskipinu Diönu til Ísafjardar loptpípur í gluggana í klefunum, þar eð gluggunum verður eigi lokið upp. Með því að auk þess vantaði líka millilopt í þetta fangelsi, hefir Klentz timburmeistari tjáð sig fúsan á að draga 55 kr. 41 a. frá borguninni fyrir þetta fangelsi, og eruð þjer beðnir að láta greiða þetta úr jarðabókarsjóðnum hlutaðeigandi amtsráði, og má þá hafa það til að gjöra við fangelsið.

Um leið og yður er þjónustusamlega tjáð það, er að framan greinir, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstafana, skal eigi látið undan falla að bæta því við, með því að úttektirnar hafa eigi gefið ástæðu til að fara fram á meira gagnvart Klentz timburmeistara, er búið að greiða honum það, sem hann átti eptir inni óborgað, og er mál þetta þann veg á enda kljád.

115
5. sept.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um fimleikakennsluna* í hinum lærða skóla. — Út af lausn Steenbergs, er hingað til hefir verið kennari í leikfimi við lærða skólann í Reykjavík, og burtför hans frá Íslandi, hafið þjer, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi 9. f. m. skotið því til mín, hvernig fara eigi með leikfimiskennsluna eptirleiðis, og bendið þjer á, að hjer sje um tvennt að velja annaðhvort að setja íslenzkan stúdent, Ólaf Rósinkranz að nafni, kennara í leikfimi til bráðabirgða skólaár það, er í hönd fer, eða að auglýsa, að sýslan þessi sje laus, ef kostur mætti verða á að fá danskan leikfimiskennara til að taka hana að sjer.

116
6. sept.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstafanar, að þar eð nú er orðið svo áliðið, að sýslanin getur eigi orðið veitt fyrir fullt og allt fyrir skólaár það, er í hönd fer, verður að álíta rjettast að setja framangreindan Ólaf stúdent Rósinkranz til að gegna henni til bráðabirgða.

Um leið og þjer eruð þjónustusamlega beðnir, herra landshöfðingi, að gjöra það sem við þarf í þessu efni, vonast ráðgjafinn eptir að fá á sínum tíma frá yður tillögur yðar um veitingu á sýslaninni fyrir fullt og allt, svo tímanlega, að hún verði veitt að minnsta kosti áður en skólaárið 1878—79 byrjar, og skyldu tillögur yðar verða þess efnis, að auglýsa skyldi hjer, að sýslanin sje laus, verður ráðgjafinn einnig að biðja yður að skýra sjer frá, hvort eiga megi von á, að sendiferðir fyrir landsyfirrjettinn og umsjónarmennskan við prestaskólann verði sameinaðar leikfimiskennarastöðunni.

— *Brjef landshöfðingja til prófasts sira Eiríks Briems um styrk til að gefa út ritgjörð um kvennbúning.* — Með þessu brjefi var veittur 200 kr. styrkur til þess að gefa út ritgjörð með 37 uppráttum eptir Sigurð heitinn málara Guðmundsson, um tilbúning hins forna íslenzka kvennbúnings. Í beiðni sinni um þenna styrk tekur prófasturinn fram, að hinn sjerstaki þjóðbúningur, sem tíðkast hjá kvennfólkinu hjer á landi, sje bæði kostnaðarminni en hinn útlendi búningur, og nauðsynlegur, þar sem fólki víðast hvar hjer á landi sje ómögulegt að fylgja þeim breytingum, er útlendi kvennbúningurinn tekur, og að þar að auki hinn innlendi búningur hafi talsverð menntandi áhrif vegna þeirra hannyrða, er honum eru samfara, og sem hafa fengið þá þýðingu í meðvitund manna, að það «að sauma sjer búning» skoðist sem nokkurs konar skóla-kursus.

117
17. sept.

SKIPUN EMBÆTTISMANNA OG LAUSN.

Hinn 26. dag júnímán. var prófastur sira Jón Jónsson á Mosfelli settur til fyrst um sinn að þjóna með embætti sínu Miðdalssókn í Árnessprófastsdæmi.

28. s. m. var settum lækni Antón Tegner samkvæmt beiðni hans veitt lausn frá hjeraðslæknisstörfum í Árnessýslu, og lækna skólakennari Tómas Hallgrímsson settur til um stundarsakir að gegna þessu embætti.

S. d. var yfirdómari R. af D. Jón Pjetursson settur forstjóri yfirdómsins, yfirdómari

R. af D. Magnús Stephensen settur 1. meðdómandi í sama dómi og landfógeti R. af D. Árni Thorsteinson settur 2. meðdómandi.

29. s. m. var prestinum að Hvanneyri í Eyjafjarðarprófastsdæmi sira Tómasi Bjarnarsyni veitt Barðsprestakall í Skagafjarðarprófastsdæmi.

23. dag júlímán. var kandidat Guðmundur Guðmundsson settur hjeradsleknir í Árness- og Rangárvallasýslum frá 1. ágúst þ. á.

S. d. var sira Bjarna Sveinssyni veitt lausn samkvæmt beiðni hans frá Stafafellsprestakalli í Austur-Skaptafellsprófastsdæmi frá fardögum 1878 og með þriðjungi af föstum tekjum og hlynnindum braudsins og frjálsum afnotum af $\frac{1}{3}$ staðarins sem eptirlaunum.

4. dag ágústm. var kandidat Hans Jóhann Þorkelsson skipaður prestur í Mosfellsprestakalli í Gullbringu- og Kjósarprófastsdæmi.

6. dag septbrm. var sira Páll Pálsson á Prestsbakka skipaður prestur að Stafafelli í Austur-Skaptafellsprófastsdæmi frá næstu fardögum.

4. dag októbermán. var Sigurður bóndi Guðnason á Ljósavatni skipaður umboðsmaður Norðursýslu og Reykjadalshjarða og $\frac{3}{4}$ Flateyjar.

13. s. m. voru prófastarnir sira Árni Böðvarsson á Ísafirði og sira Þórarinn Kristjánsson í Vatnsfirði settir til að þjóna til fardaga 1880 ásamt sínum eigin embættum Ögurþingaprestakalli, þannig, að sira Árni þjóni Eyrarsókn, en sira Þórarinn Ögursókn.

23. s. m. var prófastur sira Jón Sigurðsson á Mýrum í Álptaveri skipaður prestur að Kirkjubæjarklaustri frá næstu fardögum.

PRESTSVÍGSLA.

Hinn 9 dag septembermán. var kand. Hans Jóhann Þorkelsson vígður til prests að Mosfelli í Kjósar- og Gullbringuprófastsdæmi.

HEIÐURSGJAFIR

fyrir þetta ár úr styrktarsjóði Kristjáns konungs níunda í minningu þúsundaráhátíðar Íslands voru veittar

prófasti sira Guðmundi Einarssyni¹ á Breiðabólstað á Skógarströnd 200 kr.

bóndanum Jónasi Símonarsyni² í Svinaskála í Reyðarfirði 120 —

ÓVEITT EMBÆTTI.

Hvanneyrarprestakall í Eyjafjarðarprófastsdæmi, metið kr. 528, 89 a., auglýst 29. júlí.

Þykkvabæjarklaustursprestakall í Vestur-Skaptafellsprófastsdæmi, metið kr. 454, 41, auglýst 26. okt. Sá, sem þetta brauð fær, verður settur til að þjóna Meðallandsþingum, sem metin eru 469 kr. 23 a., að minnsta kosti til fardaga 1880.

1) Samkvæmt skýrslum sýslunefndanna í Dala- og Snæfellsnessýslum hefir sira Guðmundur á 2 prestssetrum, sem hann hefir búið á, gjört miklar og vandaðar jarðabætur, þar á meðal sljettað um 6000 ferh. fadma í tünun. Á báðum prestssetrum hefir hann byggt upp vel og vandlega öll bæjarhús, og á öðrum staðnum látið gjöra snotra og vandaða timburkirkju úr lítillfjörlegri torfkirkju. „Auk jarðabótanna hefir heimili hans verið sannarleg fyrirmynd annara, hvað hús- og bústjórn snertir, utanbæjar og innan“, og hann hefir sjálfur verið „hinn nýtasti maður í því að efla menntun og framfarir“ í hjerði sínu.

2) Sýslunefndin í Suðurmúlasýslu telur Jónasi það til gildis, að hann af litlum efnum og með talsverðri fjölskyldu hefir fyrstur þar um slóðir byggt stór og vönduð steinhús á ábúðarjörð sinni og sögunarmyllu til að fletta borðum. Hann hefir sótt sjó fremur öðrum, komið upp í sveit sinni nýju og hagfeldu bátalagi, og verið fyrirmynd annara í því að vanda veiðarfæri og leita uppi fisk á nýjum stöðvum.

Stjórnartíðindin fyrir yfirstandandi og eptirfarandi ár má panta á ritstofu landshöfðingja og öllum pósthúsum í landinu. Andvirðið, sem er 1 kr. 66 a. um árið, ber að greiða fyrirfram, um leið og tíðindin eru pöntuð. Fyrir árin 1874—76 eru að eins til innhept exemplör og kosta þau fyrir árið 1874: kr. 0,95, 1875: kr. 1,90, 1876: kr. 1,90, alls 4 kr. 75 a.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um rekstur á lömbum til lífs yfir takmörk hins kláðagrunaða svæðis.* 118
17. sept

— Hreppsnefndirnar í Vatnsleysustrandar, Rosmhalaness, Hafna- og Grindavíkurhreppum í Gullbringusýslu hafa farið þess á leit, að fá fullt leyfi til að reka til sín lífsfje úr hinum heilbrigðu sveitum, með nákvæmu eptirliti hins opinbera á því, að fje það, er til lífs ætti að reka í þessa hreppa, kæmi ekki saman við annað fje, meðan það yrði rekið gegnum hið grunaða svæði, svo að þessi nýi fjárstofn mætti álítast ógrunaður, og hins vegar óháður umsjón hins opinbera allt svo lengi enginn grunur lægi á því, að hann hefði samgöngur við grunað fje, en til að varna þessu telja hreppsnefndirnar nógað hafa vörð milli nefndra hreppa og nærsveitanna á næstkomanda sumri, og svo lengi sem nokkur kláðagrunur er.

Út af þessu vil jeg tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutadeigöndum, að jeg eptir því sem kunnugt er um landslagið í Gullbringusýslu verð að álíta það alveg ómögulegt, að fá með verði nægilega tryggingu gegn fjársamgöngum milli 4 suðurreppa Gullbringusýslu og nærsveitanna, einkum þegar fje það, sem sett er á vetur, er rekið gegnum þessar sveitir. Slíkur vörður mun og aldrei hafa verið haldinn áður, svo að nokkru gagni hafi orðið, og þegar suðurreppum Gullbringusýslu var skipuð heimagæzla sumarið 1875, kom ekki til tals að hafa vörð annarstaðar en frá Ósabotnum að Njarðvíkurfitjum; en það virðist ekki til mikils að undanþiggja þennan eina hrepp frá umsjón hins opinbera, enda reyndist hinn síðastnefndi vörður alveg ótryggur.

Þeir menn, sem setja fje á vetur í 4 suðurreppum Gullbringusýslu, verða því að vera háðir hinum sömu tryggingarráðstöfunum gegn fjárkláðasýkinni, sem nauðsynlegar hafa þótt annarstaðar, þar sem fjársamgöngur hafa verið við kláðagrunaðar sveitir. Aptur á móti virðist vera ástæða til, með sjerstöku tilliti til hins bágborna ástands í tjeðum hreppum og til þess, að þeir munu geta fengið fje keypt með vægara verði fyrir utan kláðasvæðið en á því, að leyfa mönnum að reka að lömb úr sveitunum fyrir austan Ölfesá, Hvítá og Brúará, þó þannig, að nákvæmar gætur verði hafðar á því, að ekkert fje eldra en frá í vor verði rekið til ásetnings úr tjeðum sveitum með lömbunum, og býst jeg við, að þjer sjáið um, að hinn setti lögreglustjóri í fjárkláðamálinu gjöri hinar nauðsynlegu ráðstafanir í þessu tilliti.

— *Brjef landshöfðingja til biskups um útbýtingu á uppbótarfje handa nokkrum prestaköllum.* 119
18. sept.

— Í brjefi frá 7. p. m. hafið þjer, herra biskup, skýrt frá því, að ekki hafi verið sótt um prestaköllin Stað í Súgandafirði og Prästhóla nje um Kvíabekks prestakall, sem prestur sá, er þar var, hefur fengið lausn frá; en þessum brauðum var með brjefum mínum frá 17. janúar f. á. og 5. apríl þ. á. úthlutað í uppbót samtals 700 kr.; og leggið þjer til, að þessu fje verði skipt, eins og nú skal greina:

Mývatnsping	200 kr.
Álptamýri	100 —
Flatey	100 —
Hrepphólar	60 —
Sandfell (auk 46 kr., sem þessu prestakalli voru lagðar 5. apríl)	50 —
Lundur	30 —
Staður á Snæfjöllum og Kirkjubólsping	40 —

Hinn 20. nóvbr. 1877.

119
18. sept.

Vogsósar	20 kr.
Einholt	20 —
Fljótshlíðarþing (auk 20 kr. 5. apríl)	20 —
Knappstaðir (auk 20 kr.)	20 —
Þönglabakki (auk 20 kr.)	20 —
Grimsey (auk 22 kr.)	20 —

Þessar tillögur eru hér með samþykktar.

120

18. sept.

— *Brjef landshöfðingja til prófasts sira Eiríks Briems um styrk til að leysa af hendi stýrimannspróf.* — Með þessu brjefi var Sigurði nokkrum Sigurðs-syni frá Vatnsnesi í Húnavatnssýslu, er prófasturinn hafði kennt stýrimannsprófi, veittur 200 kr. styrkur til að leysa af hendi stýrimannspróf í Kaupmannahöfn, og prófastinum veitt 50 kr. þóknun fyrir að hafa kennt Sigurði undir þetta próf.

121

24. sept.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um kartöfluflyguna.* — Eins og sjá má af umburðarbrjefi frá innanríkisstjórnarherranum til allra amtmanna í Danmörku, sbr. þ. á. Ministerialtid. A nr. 149, hefir kartöfluflygan gjört vart við sig víða á Þýzkalandi. Með því að eigi er uggvant eftir þessu, að hún kynni að flytjast til Íslands með þýzkum kartöflum, eruð þjer, herra landshöfðingi, þjónustusamlega beðnir að leiða athygli landsbúa að þessari hættu, og skora á almenning að segja hreppstjóra eða lögreglustjóra tafarlaust til, ef kvikindi þetta gjörir vart við sig, og fylgja brjefi þessu nokkrar myndir af því til útbytingar. Ef unnt er, skal jafnframt senda hreppstjóra eða lögreglustjóra nokkur sýnishorn af flugunni, og ber lögreglustjóra að gjöra tafarlaust ráðstafanir til að eyða henni, og senda landshöfðingja sem fyrst skýrslu um, að flugunnar hafi orðið vart.

122

5. okt.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um rannsókn á dýrasjúkdómum.* — Jafnframt því að senda yður, herra amtmaður, skýrslur dýralæknis Snorra Jónssonar frá 9. desbr. f. á. og 23. maí þ. á. um rannsóknir hans á dýrasjúkdómum í Múlasýslum, bið jeg mjer tjáðar tillögur yðar, eða ef þjer skylduð finna tilefni til að bera mál þetta upp fyrir amtsráðinu, þá ráðsins um það, hvort amtið óski styrks úr landssjóði til þess að geta látið tjeðan dýralækni halda áfram rannsóknum sínum næsta ár, og vænti jeg þá um leið að fá tilkynningu yðar um, hve mikið fje búast megi við, að amtið leggi fram í þessu tilliti.

Í sambandi hér við skal þess getið yður til leiðbeiningar og til birtingar fyrir hlutaðeiganda, að jeg sje mjer ekki fært að láta útborga að ári dýralækni Snorra Jóns-syni neinn styrk úr landssjóði, nema því að eins að amtið geti notað aðstoð hans, þar sem alþingi bæði felldi frumvarp stjórnarinnar um skipun dýralækna og uppástungu frá mjer um að taka laun dýralæknisins inn í fjárlögin.

123

11. okt.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um verðlaun fyrir björgun úr sjávarháaska.* — Samkvæmt tillögum yð-

ar herra amtmaður skal hjer með vinnumaður Ólafur Jóhannesson á Hlíðarhúsum við **123**
Reykjavík sœmdur 25 króna verðlaunum fyrir dugnað þann og snarræði, er hann sýndi **11. okt.**
við björgun nokkurra manna úr sjávarháská í aprilmánuði 1875.

Avisun á nefnda upphæð fylgir hjer með til þóknanlegrar ráðstöfunar.

— *Brjef landshöfðingja til stiðtsýfirvaldanna um húsaleigustyrk* við **124**
prestaskólann. — Samkvæmt tillögum stiðtsýfirvaldanna í brjefi frá 2. þ. m. **11. okt.**
veitist hjer með stúdent Morten Hansen, þó hann eigi heima í Reykjavík, 80 kr. styrk-
ur af fje því, sem veitt er með 13. gr. B I b., fjárlaganna til húsaleigu handa læri-
sveinum prestaskólans, og eru stiðtsýfirvöldin beðin að hlutast til um, að nefnd upphæð
verði borguð.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um* **125**
hjónaskilnað. — Með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 30. ágúst þ. á. meðtók jeg **11. okt.**
bónarbrjef frá konunni Guðbjörgu Jónsdóttur á Tindum um skilnað að borði og sæng við
bónda sinn Björn Eysteinnsson á Hurðarbaki, þrátt fyrir það, þótt hann hafi ekki fengizt
til að fara þess á leit með henni.

Út af þessu skal yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutað-
eiganda, að með því að ekki er borin fram önnur ástæða til hins umbeðna hjónaskiln-
aðar en ólíkir geðsmunir, getur ekki komið til tals að veita hann gegn vilja annars
hjónanna.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um* **126**
styrk til vjelasmíðisnáms. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í **15. okt.**
brjefi frá 30. f. m. hefi jeg veitt prófastinum í Eyjafjarðarsýslu 200 kr. styrk úr lands-
sjóði upp í kostnaðinn við að koma Jóni Árnasyni frá Skútum í verkvjelasmíðisnám, og
hefi jeg samkvæmt beiðni prófastsins gjört ráðstöfun til að upphæð þessari verði ávísað
Tryggva alþingismanni Gunnarssyni til útborgunar í Kaupmannahöfn, þegar hann um það
snýr sjer til ráðgjafans fyrir Ísland. Þetta er tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar
og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um styrk* **127**
handa kvennaskóla. — Í brjefi frá 28. f. m. hafið þjer, herra sýslu- **15. okt.**
maður, mælt fram með beiðni hlutaðeigandi forstöðunefndar um styrk úr landssjóði handa
kvennaskóla, sem í ráði er að stofna í haust í sýslu yðar.

Út af þessu vil jeg með sjerstöku tilliti til þess, að sýslunefndin hefur veitt þessari
stofnun 200 kr. þetta ár, hjer með leggja tjeðum skóla 100 kr. styrk af fje því, sem ákveðið
er úr landssjóði til vísindalegra og verklegra framkvæmda. Býst jeg við, að sýslunefndin
hafi hið nauðsynlega eptirlit með, að því fje, sem lagt er úr almennum sjóði til fyrirtækis
þessa, verði varið samkvæmt tilætluninni, og mun jeg, undir eins og jeg er búinn að fá
vottorð sýslunefndarinnar um, að skólinn sje byrjaður, ávísa nefndinni tjeðum styrk til
útborgunar úr jarðabókarsjóði.

128 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
 16. okt. breytingu á takmörkuðum læknishjæraða¹. — Samkvæmt lögum um aðra skipun á læknahjæruðum á Íslandi o. fl. 15. oktbr. 1875, 1. gr. skal takmörkunum milli hins 8. og 9. af læknahjæruðum þeim, er stofnuð voru með tjeðri lagagrein, breytt eins og nú segir; og hafa bæði sýslunefndir þær, er hlut eiga að máli, sagt sig ásáttar um það, og landlæknir ráðið til þess.

Áttunda læknishjærað skal eptirleiðis taka yfir alla Húnavatnssýslu, að fráskildum Bólstaðarhlíðarhreppi, er skal fylgja níunda læknishjæraði eins og hingað til.

Þessi breyting á hjæraðaskiptingunni öðlast gildi 1. janúar 1878.

Eptir tillögum hlutaðeigandi sýslunefndar er hjer með enn fremur fyrir skipað samkvæmt 2. grein nefndra laga

að hjæraðslæknirinn í 8. læknishjæraði skal fyrst um sinn hafa aðsetur annaðhvort í Sveinsstaðahrepp eða utarlega í Víðidal, og

að hjæraðslæknirinn í 9. læknishjæraði skal hafa aðsetur vestan Hjæraðsvatna, á svæðinu frá Sauðárkrók fram að Víðimýri, að Vallhólmi með töldum.

Þetta er hjer með tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

129 — *Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um leyfi til að taka*
 31. okt. lán. — Með þessu brjefi var bæjarstjórninni leyft að taka 2000 kr. lán til þess að kaupa viðauka við lóð barnaskólans.

130 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um skaðabætur*
 31. okt. fyrir niðurskurð á sauðfje. — Eptir að jeg hefi meðtekið með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður, frá 10. þ. m. bæði álit það, sem jeg beiddist í brjefi frá 15. oktbr. f. á. og brjefi frá 19. desbr. s. á. frá sýslumanninum í Borgarfjarðarsýslu viðvíkjandi kæru, sem bóndinn Pjetur Þorsteinsson á Grund hafði komið fram með um, að ekki hafi verið borgaðar sjer að öllu leyti skaðabætur fyrir niðurskurð á fje, sem hann segir, að yfirvald sitt hafi hvatt sig til veturinn 1874—75, og sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu þar eptir hafi úthlutað sjer skaðabótum fyrir, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður það sem nú segir, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Sýslumaðurinn hefir í brjefi sínu skýrt frá, að sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu hafi á fundi að Leirá 15. marz 1875 komið að þeirri niðurstöðu, að tiltækilegast væri til að stöðva útbreiðslu fjárkláðans, er þá hafði gjört vart við sig í sýslunni, að fá þá bændur, er fengu fjárkláða í fje sitt, til þess að skera það niður, gegn endurgjaldi frá þeim bændum er ekki skæru. Hafi beiðandi verið á þessum fundi og lofað að skera fje sitt, ef kláði kæmi í það. En þegar nokkrum dögum síðar kláði fannst í fje beiðandans og nábúa hans, hafi þeir talið vankvæði á því að skera og beðið sig að kalla saman nýjan nefndarfund; en hann hafi þá 25. marz s. á. skipað beiðandanum að taka fje sitt á hús og hey og lækna það, jafnframt því að hann með öðrum manni sæi um lækningar á tveim öðrum böjum, er einnig hefði orðið vart við kláða á. Með því að beiðandinn

1) Sama dag var landlækninum tilkynnt brjef þetta.

tröysti sjer ekki til að framkvæma þessa skipun, hafi hann skorið mestalt fje sitt, og hafi sýslunefndin úthlutað honum 1174 kr. skaðabótum fyrir þennan skurð. **130**
31. okt

Samkvæmt sveitarstjórnarlögunum ber sýslunefndinni ekkert vald til að gjöra ráðstafanir til útrýmingar fjárkláðanum, og sýslumaðurinn hefði því ekki átt að bera mál þetta undir sýslunefndina; en hvað ályktun þá snertir, sem sýslunefndin hefir gjört um að greiða þeim skaðabøtur, er vildu skera niður kláðagrunað fje sitt, þá er það ljóst af ákvörðunum þeim, sem áminnst lög hafa inni að halda um fjárveitingarvald sýslunefndar, að samþykkis amsráðsins hefði þurft með til þess að gjöra ályktun þessa bindandi fyrir sýslufjelagið. Með því að ekki hefir komið neitt fram um, að amtsráðið hafi veitt slíkt samþykki, verður að vísa beiðandanum til að lögsökja sýslunefndarmennina, ef ekki tekst að fá það, sem eptir stendur af skaðabótum þeim, er honum hafa verið úthlutaðar, greitt með góðu.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu og landfógeta um styrk handa yfirsetukonum.* — Þeim 200 kr., sem 3. gr. konungsbr. frá 20. júní 1766 skipar fyrir, að úthluta skuli yfirsetukonum hjer á landi, var samkvæmt tillögum landlæknis skipt meðal 50 yfirsetukvenna í suður- og vesturumdæminu, þannig, að hver þeirra fjekk 4 kr. **131**
5. nóv.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um borgun fyrir að útvísa nýbýli.* — Í brjefi frá 6. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður, skýrt mjer frá, að Halldór nokkur Bjarnason á Litlu-Gröf í Mýrasýslu hafi 30. sept. 1873 útvegað skipun amtsins til þess, að sjer yrði útvísað land til nýbýlis í Langa-vatnsdal samkvæmt tilskip. frá 15. apríl 1776. En þegar útvísun þessi átti fram að fara 30. júní þ. á., og sýslumaðurinn með tilkvöddum mönnum var kominn þangað, sem nýbýlið átti að stofnast, hafi beiðandinn lýst yfir því, að hann væri hættur við áform sitt, og hafi þess vegna engin útvísun fram farið. Sýslumaðurinn hefir samt óskað sjer útborgað fullt gjald úr landssjóði fyrir þessa útvísun samkvæmt 8. gr. binnar nefndu tilskipunar, og hafið þjer lagt beiðni þessa undir úrskurð minn, um leið og þjer takið fram, að tilskipunin hafi ekki gjört beinlínis ráð fyrir því, sem hjer hafi átt sjer stað, að hlutaðeigandi tæki aptur beiðni sína um að fá útvísað nýbýli, en að umtalsmál geti orðið um að heimfæra til þessa tilfellis ákvörðun tilskipunarinnar um borgun fyrir nýbýlisgjörð, þegar nýbýlinu verður ekki vegna einhverra mótmæla útvísað; en samt virðist næst að álíta, þegar eins stendur á og hjer, að beiðandinn eigi að greiða sjálfur kostnaðinn, og að hann ekki geti heimtað, að kostnaðurinn sje greiddur úr opinberum sjóði, og þá geti jafnvel komið til tals, að skoðunarmönnum og sýslumaðni beri fullt gjald fyrir gjörðina, eins og útvísunin hefði farið fram. **132**
13. nóv.

Fyrir því skal yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að jeg er yður samdóma um, að beiðandanum beri að greiða sjálfum kostnaðinn við hina áminnstu gjörð.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um barnaskólann á Ísafirði.* **133**
— Eptir að hafa meðtekið álit yðar, herra amtmaður, og yðar, herra biskup, um frumvarp **133**
15. nóv.

133 sem bjarstjórnin á Ísafirði hafði samið, hefi jeg samkvæmt tilsk. 11. febr. 1876 gefið
15. nóv. út hjálagða

reglugjörð fyrir barnaskólann á Ísafirði
og staðfest sem erindisbrjef kennaranna við barnaskólann á Ísafirði instrúx það frá 27
oktbr. 1862 fyrir kennarana við barnaskólann í Reykjavík, sem prentað er í tíðindum.
um stjórnarmálefni Íslands bls. 622—626, með þessum breytingum:

1. að 6. gr. verði þannig orðuð:

«Enn fremur ber að halda bekknum hreinum og þokkalegum, sópa gólf daglega,
þvo að minnsta kosti einu sinni á viku, og ljúka upp gluggum á hverjum degi, þegar
kennslutímum er lokið; skal yfirkennarinn hafa gætur á þessu».

2. að 11. gr. verði þannig orðuð:

«Á degi hverjum skal kennslan byrja með stuttri guðrökilegri bæn eða söng, sem
börnin skilja; skal það barnið, sem les, standa, meðan þetta fer fram. Komi eitthvert
barnanna of seint, skal það standa við dyrnar, þangað til morgunbæninni er lokið, til
þess að trufla ekki bönahaldið».

og 3. að 18. grein verði þannig orðuð:

«Að hjer um bil hálfnuðum hinum daglega kennslutíma skal börnunum ætluð hálf
klukkustund til morgunverðar, þannig, að kennslan samt sje fullar 5 stundir á dag. Í fimm
mínútur af hverri klukkustund, sem börnin eru í skólanum á degi hverjum, skulu þau eiga
tómstund sjer til hvíldar og hressingar fyrir utan bekkinn undir tilsjón kennara. Tóms-
tundum þessum skal skipt niður eptir ákvörðun skólanefndarinnar, sem einnig skipar
fyrir um umsjónina».

Þetta er tjáð stiptysfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

Reglugjörð

fyrir barnaskólann á Ísafirði.

I.

Um ætlunarverk skólans, inntöku barnanna í hann, kennslu þeirra og yfirheyrslu, og um
útskrift þeirra úr skólanum.

1. gr. Það er ætlunarverk skólans, að gjöra úr börnunum ráðvanda og siðferðis-
góða menn, og veita þeim þá þekkingu og kunnáttu, að þau geti orðið nýtir borgarar í
þjóðfelaginu.

2. gr. Í barnaskólann má veita viðtöku sjerhverju barni í Ísafjardarkaupstað, sem
orðið er fullra 7 ára að aldri og er þannig undirbúið, sem nákvæmar er ákveðið í áætl-
uninni um, hvað kennt skuli í barnaskólanum. Svo má og taka í skólann börn, sem
eiga heima annarstaðar en í kaupstaðnum, með því skilyrði, er nú var getið, að svo
miklu leyti rúm er til þess.

3. gr. Stjórn skólans skal í byrjun hvers skólaárs ákveða í hve margar deildir
skipt skuli börnunum, samkvæmt tölu þeirra, kunnáttu og öðrum kringumstæðum.

4. gr. Sá tími, þá er börn almennt eiga að koma í skólann, skal vera 1. dagur
septembermánaðar; þó mega börn og koma í skólann um nýjár, og má skólanefndin
þar að auki leyfa að tekið sje við þeim á öðrum tímum, þegar einhver sjerstakleg atvik
eru fyrir hendi, t. a. m. vegna flutninga eða veikinda.

Þegar einhver óskar, að barn sje tekið í skólann, skal rita um það skólanefnd-
inni, og ákveður hún daginn, þá er barnið skal prófa, ef það er á öðrum tíma árs, en 15. uóv.
hin vanalegu árspróf eru haldin; en þá skal inntökupróf barna almennt fram fara.

5. gr. Foreldrar eða fjárhaldsmenn barna á Ísafirði skulu skyldir annaðhvort að láta börn sín ganga í barnaskólann, eður á annan hátt sjá fyrir, að þau fái þá kennslu í bók-
lestri og trúarbrögðum, sem presturinn álitur nóga. Nú sýna þeir mótlóra í þessu efni,
og hafa þó hvað eptir annað verið áminntir og upphvattir, þá skal skólanefndin hafa
vald til að leggja á þá fjársektir, eður á annan hátt sjá um, að börnin fái uppfærðing
þá, sem þörf er á, en fjársektirnar skulu vera frá 10—50 aurar eptir málavöxtum fyrir
hvern dag, sem hirðuleysi er sýnt. Hinar sömu daglegu sektir skulu liggja við því, ef
barn er tekið úr skólanum fyrir lok vorprófs ár hvert án gildra orsaka, en skólastjórnin
metur þær. Skulu sektirnar renna í skólasjóðinn, og má taka þær fjárnámi, en um fjárnám
þetta og ógöldinn kennslueyri skulu gilda sömu reglur og um fjárnám á öðrum bæj-
argjöldum.

6. gr. Börnin skulu koma í skólann á ákveðnum tíma, þokkalega og sæmilega búin,
og hafa með sjer bækur og annað, sem þau þurfa á að halda í skólanum. Þegar foreldrar
eða fjárhaldsmenn ekki hafa efni á að útvega börnunum bækur, spjöld og annað, það er
þau þurfa á að halda í skólanum, þá skal kaupa þetta handa þeim á kostnað skólasjóðs-
ins eptir ákvörðun skólanefndarinnar.

7. gr. Börn, er hafa næm útbrot, mega ekki koma í skólann, fyr en þau eru heil
orðin, en ef þau koma þangað, þá á skólakennarinn þegar í stað að láta þau fara heim
aptur; hann er og skyldur að gefa skólanefndinni þetta til vitundar, en hún á að ann-
ast um, að slík börn verði læknuð.

8. gr. Börn, er hafa haft einhverja næma sýki, mega ekki koma í skólann fyr en
3 vikum eptir, að þau eru heilbrigð orðin, og sýkin er hætt í húsi því, sem þau búa í.

9. gr. Verði barni eitthvað á, skal skólakennarinn leitast við, að bæta það með
áminningum, en verði slíkar áminningar árangurslausar, skal barninu refsað á þann hátt,
sem fyrir er mælt í 21. grein í erindisbrjefinu fyrir kennara skólans.

Þeim börnum, sem taka öðrum fram að góðri hegðun og iðni, má kennarinn
veita hæfileg verðlaun, þeim til uppörfunar.

10. gr. Á hverjum degi skulu vera 5 kennslutímar í hverjum bekk; þó má skóla-
nefndin með samþykki skólastjórnarinnar stytta kennslutímann fyrir yngstu börnin, svo
hann sje 4 tímar á dag. Kennslan skal venjulega byrja á morgnana á dagmálum; þó
skal skólanefndinni heimilt, eptir samkomulagi við yfirkennarann, að breyta því; að öðru
leyti skal kennslutímumunum hagað á þann hátt, sem um það verður ákveðið í kennslu-áætl-
uninni.

11. gr. Eigi skal kennt í skólanum 4 síðustu daga í páskavíkunni, og eigi í desem-
bermánuði eptir að lokið er ársprófinu í skólanum; svo skal og vera tveggja daga leyfi á
undan prófi þessu, auk þess sem prófin að öðru leyti hafa í för með sjer, að kennslan
verður að hætta um stund. Presturinn á Ísafirði má veita leyfi einn dag í senn eður
hálfan dag, þegar sjerstaklegar ástæður eru til þess, en leyfi frá einstökum tímum má
hlutaðeigandi kennari veita; þó ber prestinum á Ísafirði að gæta þess, að þetta sje ekki
misbrúkað.

12. gr. Í skólanum skal kennt frá 1. degi septembers til 31. maí. Þó skulu for-
eldrar þeirra barna, sem þegar hafa fengið inntöku í skólann, eiga kost á að fá kennt
börnum sínum í skólanum í ágústmánuði, ef svo margir foreldrar koma sjer saman

134 um þetta, að börn þau, er nota kennsluna, verði eigi færri en 15, og þeir sækja um það
 15. nóv. til skólanefndarinnar innan viku frá því, er skóla var sagt upp næst á undan. Fyrir þenna mánaðartíma skal ekki greiddur neinn kennslueyrir fram yfir það, sem ákveðið er í 30. gr., nema svo sje, að eitthvert barn á honum ljúki skólaveru sinni, af því það sje fermt eður af öðrum ástæðum, því þá skal greiddur kennslueyrir fyrir það barn einnig fyrir þenna mánuð, samkvæmt þeirri grein, er nú var getið.

13. gr. Þessar menntir skulu kenndar í skólanum: a, trúarlærdómur; b, bóklestur; c, skript; d, reikningur (bæði á spjaldi og í huganum); e, rjettritun; f, stutt landafræði; g, ágríp af mannkynssögunni; einkum Norðurlanda; h, leikfimi. Þar að auki má, að því leyti kringumstæður leyfa, veita tilsoðn í þessum greinum: í dönsku, ensku, uppdráttarlist, náttúrufreði og söng. Það skal leyft, að börnum, sem skortir gáfur til að nema, ekki sje kennt annað en trúarlærdómurinn og að lesa og skrifa, eptir nákvæmari ákvörðun skólanefndarinnar.

14. gr. Á ári hverju skulu haldin 2 opinber próf, annað í lok kennsluársins, en hitt í vikunni fyrir jól; skal skólanefndin hlutast til um að próf þessi sjeu haldin, og skólastjórnin hafa eptirlit með þeim.

Eptir því, hværnig börnunum gengur í prófum þessum, ákveður skólanefndin með ráði kennaranna um flutning þeirra úr einum bekk upp í annan, og ber um þessa niðurskipun að senda skólastjórninni lista ásamt með ársskýrslunni um ástand skólans (26. grein).

15. gr. Skólakennslan hættir, þegar börnin eru tekin til fermingar, eður á annan tilsvarendi hátt bundinn endi á trúarbragðauppfræðingu þeirra, ef þau hafa aðra trúarjátning, eða þau við annaðhvort ársprófið í skólanum, að áliti kennara og prófdómada, sýna það, að þau sjeu orðin svo vel að sjer, að þau eigi hafi veruleg not af að njóta lengur tilsagnar í skólanum. Kennarar skólans skulu gefa hverju barni, þá er það fer al-farið úr skólanum, skriflegt skírteini um, hværnig því hafi gengið í hinu síðasta prófi þar, og um iðni og hegðun þess, meðan það var í skólanum.

II.

Um það, hværnig kennarar skuli skipaðir, og um skyldur þeirra og rjetfindi.

16. gr. Kennarar við skólann skulu skipaðir af skólastjórninni, en veitingu yfir-kennarans staðfesta stiptsyfirvöldin. Yfir kennari getur sá aðeins orðið, sem tekið hefir embættispróf í guðfræði og getur orðið prestur á Íslandi.

17. gr. Kennslan á að fara fram eptir áætlun, sem skólanefndin ásamt yfir kennar-anum semur fyrir hvert kennsluár, og sem samþykkt er af skólastjórninni.

18. gr. Yfir kennarinn á að fá í laun að minnsta kosti 1000 kr. á ári, og auk þess hafa húsnæði í skólahúsinu kauplaust eða, fái hann ekki húsnæði, 100 kr. í húsaleigu-styrk á ári; en hafi hann húsnæði í skólahúsinu, skal hann skyldur til að halda skólanum hreinum, og leggja í ofna án sjerstaks endurgjalds. Laun undir- eða tímakennara skulu ákvörðuð eptir kringumstæðum af skólastjórninni.

19. gr. Hvort veitt skuli nokkur eptirlaun nýtum kennara, er hann fer frá embætti sökum elli eða lasleika, eða hvort veitt skuli nokkurt árgjald ekkju kennara, sem hefir staðið vel í stöðu sinni, þangað til hann fór frá, skal samkvæmt reglugjörð fyrir Ísafjörð 26. jan. 1866, 25. gr., komið undir úrskurði bæjarstjórnarinnar, eptir meðmæl-um skólanefndarinnar í hvert skipti, en nemi slíkt gjald meiru en 40 krónum á ári, þarf samþykkis amtmanns eða landshöfðingja.

III.

Um umsjón skólans og stjórn á fjárhagsmálefnum hans.

134
15. nóv.

20. gr. Hin eiginlega stjórn skólans skal falin á hendur nefnd manna; í henni skulu vera: presturinn á Ísafirði, og skal hann vera forseti nefndarinnar, og tveir skólaforstöðumenn; skulu bæjarfulltrúar kjósa annan úr sínum flokki; en hinn skal kosinn af bæjarbúum eftir sömu reglum og bæjarfulltrúar á Ísafirði, og skal skyldur að hafa starf sitt á hendi í 3 ár. Þar að auki kys bæjarstjórnin sjerstakan gjaldkera fyrir skólann, er skal skyldur að hafa það starf á hendi í 5 ár.

21. gr. Presturinn Ísafirði kveður nefndarmenn til fundar, og skal að minnsta kosti haldinn einn fundur í hverjum mánuði. Hann ritar í gjörðabók og brjefabók nefndarinnar, og aðrar embættisbækur hennar; svo semur hann og brjef og álitsskjöl fyrir nefndina.

22. gr. Skólanefndin á að hafa gætur á því, að farið sje eftir öllu því, sem boðið er í reglugjörð þessari og skólaáætluninni, eða skólastjórnin skipar fyrir um reglu og aga í skólanum, og að útrýmt verði svo sem framast er audið öllu, sem er til tálmunar velferð skólans.

23. gr. Undir eins og búið er að skipa nefndina, á hún að semja frumvarp til áætlunar um fyrirkomulag og störf skólans yfirhöfuð samkvæmt ákvörðunum þeim, sem settar eru í þessari reglugjörð; í þeirri áætlun á og að vera reikningur um tekjur og gjöld skólans. Nefndin á síðan að senda skólastjórninni áætlun þessa, og skýra um leið frá þeim atvikum og ástæðum, sem hún er byggð á; en skólastjórnin á að senda hana með álitsskjali sínu tiptsyfivöldunum áleiðis til landshöfðingja til endurskoðunar og staðfestingar. Á sama hátt skal að farið, þá er síðar kynni þykja að þörf á, að breyta einhverju á skólaáætluninni, eftir að búið er að samþykkja hana.

24. gr. Nefndin ásamt gjaldkera skólans á þar að auki á ári hverju fyrir miðjan janúarmánuð að senda bæjarstjórninni áætlun um þau gjöld, sem skólinn að líkindum þarf að greiða hið komandi ár og um þau efni, sem fyrir hendi eru til gjalda þessara, án þess að nokkru sje jafnað niður á gjaldþegna; svo á hún og innan 14 daga eftir fardaga að hafa gjört reikning um tekjur og gjöld skólans hið liðna fardagaár; reikning þenna á gjaldkeri skólans að semja; hann á þar að auki að heimta inn kennslu-eyri og borga útgjöld skólans, og ber þess vegna að ávísa honum úr bæjarsjóðnum í byrjun hvers hálfsmisris fjórðungi af skólatillögum þeim, sem jafnað hefur verið niður á bæjarbúa. Þegar skólareikningurinn er búinn að liggja almenningi til sýnis á sama stað og niðurfjórðunarskráin í kaupstaðnum í 14 daga, þá skal sá maður endurskoða hann, sem kosinn hefur verið til að endurskoða bæjarsjóðsreikninginn, en skólastjórnin leggur á hann úrskurð sinn; síðan skal bæjarfógetinn anglýsa ágríp af reikningi þessum, um leið og hann anglýsir ágríp af bæjarsjóðsreikningnum.

25. gr. Fyrir miðjan ágústmánuð ár hvert á presturinn á Ísafirði að leggja fram í skólanefndinni lista yfir þau börn í kaupstaðnum, sem á því ári hafa endað 7. aldursár, og skal í þeim lista skýrt frá, hvort þegar sje búið að taka þau inn í skólann, eður að eins hafi verið boðað að þau ætti að koma í skólann. En sje þetta eigi svo, á nefndin að leitast við að komast að raun um, hvort barnið utanskóla fái þá uppfreðing, sem fyrirskipað er í reglugjörð þessari, og, ef þörf er á, gjöra þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru samkvæmt því, sem fyrir er mælt í 5. gr. í reglugjörð þessari.

26. gr. Við lok hvers fardagaárs skal skólanefndin senda skólastjórninni skýrslu um ástand skólans.

Hinn 4. desbr. 1877.

134 27. gr. Í skólastjórninni skulu vera bæjarfógeti og bæjarfulltrúarnir á Ísafirði, og 15. nóv. skal bæjarfógeti vera formaður.

28. gr. Undir skólastjórnina heyrir yfirumsjón yfir skólanum. Hún á þar að auki að sjá um, að skólareikningurinn sje gjörður í tækan tíma, og að allir, sem einhverja sýslu hafa á hendi við skólann, leysi af hendi starfa sinn viðunanlega, og að nákvæmlega sje farið eftir því, sem ákveðið er í þessari reglugjörð. Skólastjórnin skal eiga fund með sjer einu sinni á hverju hálfumissiri, ef ekki er nauðsyn á fleiri fundum; og ræða þar og gjöra út um öll þau málefni, er snerta skólann.

29. gr. Árlega skal skólastjórnin senda stiptsyfirvöldunum skýrslu um ástand skólans og athafnir síðastliðið ár.

30. gr. Upphæð kennslueyrisins skal ákveðinn í skólaáætluninni, þó skal hann eigi fara fram úr 20 kr. um árið, og 3 krónum um einstaka mánuði fyrir börn, sem eiga heima á Ísafirði, og 40 krónur allt skólaárið og 6 krónur um einstaka mánuði fyrir þau börn, sem ekki eiga heima þar í bænum. Borgunin skal greidd fyrir fram fyrir hvert hálfð missiri; þegar búið er að greiða borgunina, verður henni aldrei aptur skilað. Nú eru í skólanum á sama tíma systkini, sem eiga heima á Ísafirði, skulu þá að eins borgaðar fyrir tvö 35 kr., fyrir þrjú 45 kr., fyrir fjögur 50 kr. Eigi skal greitt neitt kennslukaup fyrir þau börn, er styrks njóta úr fátékrasjóði, eða þiggi foreldrar þeirra, eða þeir, sem eiga fyrir þeim að sjá, slíkan styrk, eða sjeu þeir sökum fátéktar undanþegnir bæjargjöldum þeim, sem jafnað er niður eftir efnum og ástæðum.

31. gr. Skólanefndin á að hafa gætur á, að í skólabekkjunum sje að minnsta kosti 90 teningsfeta rúm handa hverju af börnum þeim, sem eru í skólanum í einu, að þar sjeu áhöld þau, sem nauðsyn er á, og að þar sjeu lopthreinsunarsmugur (ventílar). Svo á og skólanefndin að öðru leyti að hafa eftirlit með, að húsinu og húsgögnum öllum sje ávallt við haldið í tilhlýðilegu standi.

32. gr. Tekjur skólans eru þær sem nú skal greina: a, kennslueyrir (30. gr.), b, sektir fyrir brot móti því, sem ákveðið er í reglugjörð þessari, c, gjafir, d, fje sem menn ánafna eftir sinn dag, e, árlegt tillag úr bæjarsjóði eftir reglugjörð fyrir Ísafjörð 26. jan. 1866, smbr. lög 11. febr. 1876 um lóðarskatt á Ísafirði.

IV.

Um handvinnuskólann.

33. gr. Skólanefndin á að leitast við að koma því á, að stofnaður verði handvinnu-skóli handa stúlkum, einkum þeim, sem eru í efsta bekk barnaskólans, þar sem þeim sje kennt að spinna og undirbúa ullina undir að hún sje spunnin, svo og að þrjóna vefa og sauma.

34. gr. Að fengnum uppástungum skólanefndarinnar skal skólastjórnin skipa fyrir um fyrirkomulag kennslunnar í skóla þessum, þegar hann kemst á, svo og eftir hverjum reglum börn skulu fara í skólann m. m.

Landshöfðinginn yfir Ísland h. 15. dag nóvembermán. 1877.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Yfirsetukvennareglugjörð

135
15. nóv.

1. grein.

Sjerhver yfirsetukona er skyld að breyta samvirkusamlega eptir fyrirmælum yfirsetukvennalaganna frá 17. desbr. 1875 og þessarar reglugjörðar, svo eru og allar yfirsetukonur að því, er snertir skylduverk þeirra, háðar umsjón og nánari fyrirskipunum hlutaðeigandi hjeraðslæknis og landlæknisins.

2. grein.

Sjerhverri yfirsetukonu ber ávallt að hegða sjer vel og siðsamlega, og vera jafnan til taks, er á þarf að halda; fari hún burt af heimili sínu, skal hún jafnan láta heimilisfólkið vita, hvar hana sje að finna.

3. grein.

Hún á að vera vinaleg og mannúðleg í umgengni við alla, sem leita hennar, hugga þá og hughreysta, ef litilmótlegir eða huglitlir eru, og eigi láta á sjer finna, þótt eitthvað beri út af, svo að hún hræði eigi þá, sem hennar er vitjað til; hún skal og forðast allt málæði, bæði um ástand konunnar og barnsins, og eigi láta á því bera fyrr en í síðustu lög, ef hún finnur, að barnið er andvana eða vanskapað.

4. grein.

Hún má og ekki segja frá neinu, sem henni er sagt í trúnaði eða hún kemst að vegna stöðu sinnar um veikindi eða líkamslýti konu, eða annað það, er konunni kynni að vera óþægilegt að yrði almenningi kunnugt.

5. grein.

Hún á að láta fúslega í tje aðstoð sína hverjum, sem hennar leita, jafnt fátækum sem ríku, og engan mann mun gjöra sjer, hvorki af ábatavon nje öðru.

6. grein.

Þegar hún situr yfir, skal hún hafa nákvæmar gætur á öllum ástæðum og atvikum, er að bera, og leita sængurkonunni allrar hægðar eptir fremsta mætti. Beri nokkuð út af, sem hún heldur að hættulegt geti orðið, annaðhvort fyrir konuna eða fóstrið, ber henni að ráðfæra sig við lækni eða aðrar yfirsetukonur, ef þess er kostur; sje það eigi, eða óttist hún, að lífi eða heilsu barnsins eða móðurinnar sje hætta búin í fæðingunni, skal hún láta nánustu viðstadda vandamenn sængurkonunnar vita af því í tíma, og heimta lækni leitað tafarlaust.

7. grein.

Eigi má hún fara frekara í meðalabrukun við þungaðar konur eða sængurkonur, en henni hefir kennt verið í yfirsetufæðinni eða af lærðum lækni.

8. grein.

Eigi má hún yfirgefa neina sængurkonu, meðan nokkur hætta er á ferð, fyr en hún hefir gjört allt sem í hennar valdi stendur til þess að afstýra hættunni.

9. grein.

Allt, sem út af ber hjá einhverjum þunguðum kvennmanni eða sængurkonu, er hennar er vitjað til, á hún að rita í minnisbók hjá sjer, til að geta skýrt læknum frá því, ef þörf gjörist.

10. grein.

Varast skal hún að gefa nokkrum kvennmanni inn nokkurt það meðal, er tjón geti af hlotizt fyrir kvennmanninn sjálfan eða fóstur það, sem hún gengur með, eða valdið því, að það fæðist fyrir tímann; og eigi segja neinum til slíkra meðala. Samkvæmt hegningarlögunum skal hver sá, sem eyðir burði eða deyðir hann í móðurkviði eða á

135 nokkurn þátt í slíkum glæp, sæta hegningarvinnu, jafnvel æfilangt, ef mjög miklar sakir eru.

11. grein.

Sje læknishjálpi að fá, má hún ekki fást við neinar lækningatilraunir, hvorki við konuna nje barnið, um fram það, sem til er tekið í yfirsetufræðinni.

12. grein.

Sje tilefni til þess, ber henni að vara þungaðar konur giptar sem ógiptar við öllum fóstureyðandi meðölum, og sje eigi látið að orðum hennar í því efni, ber henni að tilkynna það yfirvaldinu.

13. grein.

Hafi hún fengið vitneskju um, að nokkur hafi borið út barn eða alið barn í duls-máli, ber henni þegar að skýra hlutaðeigandi lögreglustjóra frá því.

14. grein.

Skýrslu um andvanafødd börn ber henni að gefa samkvæmt eyðublaði því, er henni mun verða sent frá hlutaðeigandi hjeraðslækni.

15. grein.

Þegar nýføtt barn er mjög veikt, skal hún minna foreldrana á, að láta skíra það sem fyrst.

Verði ekki náð í prest og skorist faðir barnsins eða aðrir ráðsettir dánumenn, er við eru staddir, undan að skíra barnið skemmri skírn, skal hún gjöra það sjálf, og gefa presti skýrslu um það innan 4 daga.

16. grein.

Minnsta þóknun fyrir að sitja yfir konu skal vera 3 kr., auk ókeypis fararþeina. Þurfi yfirsetukona að vera hjá sængurkonu lengur en 1 dag eða sem því svarar, ber henni 1 kr. fyrir hvern dag sem fram yfir er, auk fæðis. Fyrir að setja stólpípu, taka blóð, o. s. frv., bera henni 25 aurar í hvert skipti. Þiggi sængurkonan af sveit eða sje svo fátæk, að hún geti ekki borgað yfirsetukonunni, er sveitin skyld að greiða henni auk fararþeina 3 kr. þóknun.

17. grein.

Það er skylda yfirsetukvenna að láta hver annari í tje þá liðsemd og leiðbeiningu, er þær mega við koma, og varast allan ríð eða óvild, og allt er slíku má valda.

18. grein.

Eigi má yfirsetukona vinna mein vansköpuðum burði, er hún tekur við, hversu fjarri sem er rjettu sköpulagi, heldur skal hún kosta kapps um að halda lífi í slíku afkvæmi, unz til læknis næst. Rita skal hún nákvæma skýrslu um vanskapnaðinn og senda lækni.

19. grein.

Fái yfirsetukona grun um, að barni, sem fæðist andvana eða deyr skömmu eptir fæðinguna, hafi verið fyrirfarið annaðhvort eptir fæðinguna eða með því, að móðirin hefur tekið inn fóstureyðandi meðöl, áður en hún ól barnið, ber henni að senda sem fyrst lögreglustjóra skýrslu um það, og skulu þar 1. tilgreind nöfn foreldranna og heimili, 2. skýrt frá, hvernig fæðingunni hafi verið háttað, og 3. hvað muni hafa valdið dauða afkvæmisins, að því er yfirsetukonan kemst næst.

20. grein.

Áhöld þau, sem fylgja sýslu hennar, er hún skyld að varðveita á sem beztan

og hentugastan hátt, og ber henni að fara nákvæmlega eftir því sem hjeraðslæknirinn segir henni í því efni. **135**
15. nóv.

21. grein.

Verði yfirsetukona þess vör, að einhver sjerstök óhollusta eða óþrifnaður, er skaðvænn getur álitist fyrir líf og heilsu manna, eigi sjer stað í umdæmi hennar, skal hún skyld að skýra hjeraðslækni frá því, og vara fólk við hinum skaðlegu áhrifum, er slíkt getur haft á heilsu þess.

22. grein.

Brjóti nokkur yfirsetukona gegn þessari reglugjörð, skal hún sæta sektum, nema þyngri hegning liggi við afbroti hennar að lögum. Verði hún sek að nýju og eru miklar sakir til, einkum, ef hún optar en einu sinni hefur skorazt undan að vitja sængurkonu tafarlaust og að forfallalaus, skal henni vikið frá sýslu sinni.

Landlæknisembættið í Reykjavík, 15. dag nóvbrm. 1877.

J. Hjaltalín.

Reglugjörð þessi samþykkist hjer með.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 15. dag nóvemberm. 1877.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

E y ð u b l a ð það, er getur um í 14. gr. þessarar reglugjörðar, er þannig lagað:

Skýrsla

um andvanafétt barn, er undirskrifuð yfirsetukona hefur tekið við.

1. Nær varð konan ljettari? (hvaða dag, mánuð, ár).
Hve nær byrjaði fæðingin?
Nær kom yfirsetukonan til konunnar?
2. Nær var fæðingin um gærð gengin?
3. Var barnið skilgetið eða óskilgetið?
4. Nöfn föðurins og móðurinnar?
5. Hvar á móðirin heima?
6. Var barnið sveinbarn eða meybarn?
7. Var barnið fullburða?
eða hvað löngu kom það fyrir tímann?
8. Var fæðingin regluleg kollfæðing?
eða hvað bar út af?
9. Gekk fæðingin öll náttúrlega?
eða varð að hjálpa konunni, og
með hvaða hætti var það gjört?
10. Voru rotnunarmarki
á barninu, er það fæddist?
11. Hvaða tilraunir gjörði yfirsetukonan
til að lifga barnið?
eða hvers vegna gjörði hún eigi tilraun til þess?
12. Hvað heldur yfirsetukonan, að
hafi valdið því, að barnið fæddist andvana?

135 Athugasemdir: 1. Andvanafoedd börn kallast þau, er koma í heiminn eftir 28. meðgönguviku, annað-
15. nóv. hvort dauð eða svo, að ekki tekst að lifa þau.

2. Um fóstur, sem fæðast fyrir lok 28. meðgönguviku, þarf eigi að senda presti neina skýrslu.

yfirsetuhjeraði í

sýslu dag

mán. 18

136

30. nóv.

Auglýsing

um póstmál.

Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir 7. þ. m. samþykkt þessar breytingar á auglýsingu 3. maí 1872, 2., 7. og 8. gr.;

- 1, að póstaðgreiðslan á Eyðum sje lögð niður og færð að Kollstöðum í Vallnahrepp, og skuli aðalþóstarinn, bæði frá Akureyri og Prestsbakka, látnir halda þangað;
- 2, að aukapóstur fari frá Kollstöðum til Eskifjarðar, undir eins og aðalþóstarinn eru þangað komnir, en aptur sje aukapóstleiðin milli Seyðisfjarðar og Eskifjarðar lögð niður;
- 3, að brjefhirding sje sett á Arnkellsstöðum í Skriðdal;
- 4, að brjefhirdingin á Fossvöllum sje færð að Hofteigi í Jökuldal;
- 5, að póstaðgreiðslan á Melum sje færð að Stað í Hrutafirði;
- 6, að aukapóstur sá, er fer frá Hjarðarholti í Dölum út í Stykkishólm og þaðan um Snæfells- og Hnappadalssýslu og vestur í Stykkishólm aptur, leggi leið sína kringum Snæfellsjökul og komi við í Ólafsvík og á Ingjaldshóli, og að sett sje brjefhirding í Ólafsvík; og loks
- 7, að Barðastrandarsýslupóstur fari um á Vatneyri við Patreksfjörð á leiðinni frá Brjámslæk að Bildudal, en haldi þaðan aptur beina leið suður að Brjámslæk; og sje sett brjefhirding á Vatneyri.

Þessar breytingar öðlast gildi 1. janúar 1878.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, 30. nóvbr. 1872.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

137

30. nóv.

Aætlan

um 3 fyrstu ferðir landpóstanna árið 1878.

Með því að ferða-áætlunin fyrir pósthúsfúskipin árið 1878 eptir brjefi 10. þ. m. frá yfirstjórn hinna dönsku póstmála er eigi send mjer enn, heldur er mjer að eins skýr frá, að fastráðið sje, að láta póstkípið byrja fyrstu ferðina frá Kaupmannahöfn 1. marz 1878, og leggja af stað frá Reykjavík aptur 23. s. m., og með því að nauðsynlegt er, að koma ferðaáætlun landpóstanna í sem nánast samband við ferðaáætlun pósthúsfúskipanna, verður aðal-ferðaáætlun landpóstanna árið 1878 eigi til búin, fyr en jeg fæ póstkípa-ferðaáætlunina, í lok marzmánaðar árið sem kemur.

Aptur á móti er hjer með svo fyrir mælt, að *þrem fyrstu ferðum landpóstanna* 1878 skal hagað samkvæmt ferðaáætlun þeirri handa landpóstunum, er birt var 30. nóvember 1876, um árið, sem nú er að líða, og skulu því landpóstarnir leggja af stað frá enda-

stöðvum pósthleiddanna þann dag, er til er tekinn til hverrar ferðar í þeirri áætlun, og mega eigi leggja af stað frá millistöðvunum fyrir þann dag, er til er tekinn um hverja þeirra um sig í tjeðri áætlun. 137
30. nóv.

Samkvæmt þessu eiga póstarnir að byrja 3 fyrstu pósthferðirnar sem hjer segir:

A. Aðalpósturinn milli Ísafjarðar og Reykjavíkur.

I.	II.	III.
Frá Ísafirði 13. jan. 1878.	3. marz 1878.	21. apríl 1878.
— Reykjavík 4. febr. —	26. — —	8. maí —

B. 1. Aðalpósturinn milli Reykjavíkur og Akureyrar.

I.	II.	III.
Frá Akureyri 13. jan. 1878.	3. marz 1878.	22. apríl 1878.
— Reykjavík 3. febr. —	24. — —	7. maí —

B. 2. Aðalpósturinn milli Akureyrar og Seyðisfjarðar.

I.	II.	III.
Frá Seyðisfirði 25. jan. 1878.	20. marz 1878.	15. maí 1878.
— Akureyri 25. febr. —	12. apríl —	29. — —

C. 1. Aðalpósturinn milli Reykjavíkur og Prestsbakka.

I.	II.	III.
Frá Reykjavík 2. febr. 1878.	27. marz 1878.	9. maí 1878.
— Prestsbakka 21. — —	11. apríl —	23. — —

B. 2. Aðalpósturinn milli Prestsbakka og Seyðisfjarðar.

I.	II.	III.
Frá Prestsbakka 22. febr. 1878.	10. apríl 1878.	24. maí 1878.
— Seyðisfirði 16. marz —	5. maí —	17. júní —

Um það, hve nær aukapóstarnir eiga að leggja af stað, standa sömu reglur og settar eru í auglýsingu 30. nóvember 1876, þó með þessum breytingum, er leiðir af auglýsingu minni dags. í dag.

1. Barðastrandarsýslupóstur fer frá Bø í Reykhólasveit morguninn eftir að Reykjavíkupóstur kemur þangað, og leggur leið sína um *Brjámslæk* og *Vatneyri við Patreksfjörð* og norður að *Bildudal*, stendur þar við 1 dag, og snýr síðan aptur suður að Bø, og kemur þá við á *Brjámslæk*. Í fyrstu ferðinni má þessi póstur eigi fara frá *Bildudal* fyr en 1. marz, en haga verður hann þó svo ferðum sínum, að hann verði kominn að Bø áður en Ísafjarðarpósturinn leggur af stað þaðan 5. marz.
2. Snæfellsnessýslupóstur og aðalpósturinn skulu hittast í Hjarðarholti í Dölum, eins og segir í auglýsingu 30. nóvbr. f. á. Frá Stykkishólmi verður pósturinn að fara af stað svo snemma, að hann komist alla leið kringum Snæfellsjökul að Búðum, þaðan inn að Rauðkollstöðum og suður að Staðarhrauni, og síðan vestur í Stykkishólmi aptur, áður en hann á að leggja af stað þaðan inn að Hjarðarholti í Dölum, eftir því, sem að framan segir.
3. Eskifjarðarpóstur fer frá *Kollstöðum* daginn eftir að bæði pósturinn milli Akureyrar og

137
30. nóv.

Seyðisfjarðar, og pósturinn milli Prestsbakka og Seyðisfjarðar er þangað kominn, stendur við 3 daga á Eskifirði og snýr síðan aptur sömu leið; þó verður hann að hagasvo ferð sinni, að hann verði kominn að Kollstöðum aptur í síðasta lagi 16. marz, 5. maí 17. júní 1878. Skyldi svo fara, sem ólíklegt er, að framangreindir aðalpóstar yrðu eigi komnir báðir að Kollstöðum 10. marz, 1. maí eða 12. júní, heldur að eins annar þeirra, verður Eskifjarðarpóstur að fara af stað frá Kollstöðum þessa daga til þess að geta verið kominn þangað aptur framangreinda daga og hitt þar aðalpóstinn suður að Prestsbakka, sem á að fara frá Kollstöðum daginn eftir.

Með það, sem pósturinn, sem kemur eigi að Kollstöðum fyrir en eftir tiltekinn tíma, hefir meðferðis, verður sendur maður gagngjört á Eskifjörð og látinn standa þar við 1 dag, og snúa síðan aptur til Kollstaða.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 30. nóvbr. 1877.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 5. dag nóvembermán. hefir hans hátign konunginum þóknast allramildilegast að skipa sýslumanninn í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu Skúla Magnússon til að vera sýslumann í Dalasýslu frá 6. júní n. á.

7. s. m. hefir hans hátign konunginum þóknast allramildilegast að skipa fyrra meðdómandann í hinum íslenska landsyfrrjetti Jón Pjetursson til að vera dómstjóra í tjeðum rjetti, og annan meðdómandanda og dómsmálaritara í sama rjetti Magnús Stephensen til að vera fyrra meðdómandanda. Jafnframt þessu hefir hans hátign fallist á, að konungsráðgjafi frá 12. apríl 1834 sje breytt þannig, að fyrri meðdómandinn í landyfrrjettinum, sem hingað til hefir haft þóknun fyrir að snúa af íslenzku á dönsku rjettargjörðum í opinberum málum og gjaf-flutningsmálum, sem skotið hefir verið til hæztarjettar, gjöri þetta borgunarlaust eftirleiðis.

29. s. m. skipaði landshöfðingi prestinn í Mývatnsþingum í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi síra Jón Þorsteinsson til að vera prest að Húsavík í sama prófastsdæminu.

ÓVEITT EMBÆTTI,

sem ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um.

Embættið sem annar meðdómandi og dómsmálaritari í hinum konunglega íslenska landsyfrrjetti; árslaun 4000 kr. Ef nokkur, sem ekki er Íslendingur, beiðist embættis þessa, ber honum samkvæmt konungsráðgjafi frá 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febr. 1863 að láta fylgja bónarbrjefi sínu tilhlýðilegt vottorð um kunnáttu sína í íslenzkri tungu.

Auglýst 10. nóvbr. 1877.

Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjafans fyrir 6. apríl 1878.

Sýslumannsembættið í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu í vesturumdæminu, og verður það veitt frá 6. júní 1878.

Tekjur embættisins má sem stendur ætla á, að sjeu hjer um bil 2500 kr. á ári.

Sá, sem skipaður verður í embætti þetta, er skyldur að sætta sig við breytingar þær á launum embættisins, er kynnu að leiða af því, að embættið yrði launað föstum launum.

Seki aðrir en Íslendingar um embætti þetta, ber þeim hinum sömu samkvæmt konungsráðgjafi frá 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febr. 1863 að láta fylgja bónarbrjefum sínum tilhlýðilegt vottorð um kunnáttu sína í íslenzkri tungu.

Auglýst 10. nóvbr. 1877.

Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjafans fyrir 6. apríl 1878.

ÓVEITT EMBÆTTI,

er landshöfðingi hlutast til um.

Mývatnsþingaprestakall í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi, metið kr. 554,79, auglýst 1. desbr.

Sá, sem fær þetta brauð, getur átt von á að fá 200 kr. árs-styrk af því fje, sem veitt er í fjárlögum 1878 og 1879 13. gr. A. b. 1. — $\frac{3}{4}$ úr jörðinni Skútustöðum eru keyptir fyrir prestssetur og hvílir því árleg afborgun, að upphæð 246 kr., á prestakallinu.

Reikningur

styrktarsjóðs Christians konungs hins níunda í minningu 1000 ára hátíðar Íslands fyrir árið frá 1. septbr. 1876 til 31. ágúst 1877.

138
20. sept.

Tekjur:		kr.	aur.
1.	Eptirstöðvar frá fyrra ári [Stjórnart. 1876 B 135]:		
a,	innritunarskírteini litr. C, fol. 3609, að upphæð 8400kr. „ a.		
b,	lagt í sparisjóðinn í Reykjavík	132 — 84 —	8532 84
2.	Vextir til 11. júní 1877	340	37
	alls	8873	21

Gjöld:		kr.	a.
1.	Heiðursgjafir veittar árið 1876—77:		
a,	prófasti sira Guðmundi Einarssyni á Breiðabólstað 200kr. „ a.		
b,	Jónasi Símonarsyni á Svinaskála í Suður-Múlas. 120 — „ -	320	„
2.	Eptirstöðvar við lok reikningsársins:		
a,	innritunarskírteini litr. C fol. 3609	8400 — „ -	
b,	í sparisjóði og í peningum	153 — 21 -	8553 21
	alls	8873	21

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 20. septbr. 1877.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um nokkur atriði í fjárlögum 1878—79. — Um leið og yður eru hjer með send, herra landshöfðingi, nokkur exemplör af fjárlögum um árin 1878 og 1879, er konungur staðfesti 19. þ. m. (Stjórnartíð. A 17), prentuð sjer í lagi, ásamt athugasemdunum við frumvarpið til þeirra, bæði handa sjálfum yður, og svo til útbýtingar meðal hlutaðeigandi embættismanna,—skal vísað í fyrirmæli þau, er bent er til í brjefi frá dómsmálastjórninni 20. febr. 1866, sbr. brjef frá stjórnardeildinni íslenskzu 15. apríl 1851 og 4. marz 1871, að því er snertir reglur um greiðslu launa þeirra m. fl., er tilgreind eru í hjálögðu yfirliti yfir útgreiðslur samkvæmt 10.—13. gr. fjárlaganna.

Jafnframt þessu skal eigi undan fellt að tjá yður það sem nú skal greina, eptir þar til gefnu tilefni í þóknanlegu brjefi yðar 3. f. m.

Að því er snertir þá spurningu, hvort aðgerðin á dómkirkjunni í Reykjavík, er veittar eru til 5000 kr. í fjárlögum, 10. gr. C 9., eigi að fara fram á sumri komanda, þá er eigi hægt að afráða neitt um það fyr en útgjört er um, hvort leitað verður staðfestingar konungs að frumvarpi því um kirkjutíund í lögsagnarumdæmi Reykjavíkurkaupstaðar, er alþingi hefir samþykkt. En um það verður eigi útgjört fyr en búíð er að kynna sjer betur málið hjer af umræðunum um það á alþingi.

Samkvæmt tillögum yðar um skiptingu á þóknun þeirri, 1200 kr., er veitt er í 10. gr. C 10. handa landbúnaðarnefndinni, er skipuð var samkvæmt konungsúrskurði 4. Hinn 19. desbr. 1877.

139 nóvember 1871, virðist ráðgjafanum ekkert því til fyrirstöðu, að láta nefndarmenn sjálfa
26. okt. skipta þóknuninni milli sín, en verði þeir eigi ásáttir um skiptin, skuli landshöfðingi gjöra út um málið.

Eptir því sem þjer skýrið frá, herra landshöfðingi, hefir þegar á þessu ári verið greitt út nokkuð af fje því, 2000 krónum, er veitt er í 10. gr. C 11 til þess að taka þátt í minningarhátið háskólans í Uppsölum. Þessu verður að reyna að bæta úr svo sem hægt er, og eruð þjer því þjónustusamlega beðnir, að gjöra svo vel að láta telja það, sem greitt hefir verið út í þessu skyni, með *værsúru*-gjöldum í þessa árs jarðabókarsjóðs-reikningi, og setja það eigi í reikningsyfirlitið sjálft fyr en að ári.

Að því er snertir skipun 5. undirkennara-embættis, er laun eru ætluð til í 13. gr. B III, verður ráðgjafinn að vera á sama máli og þjer um það, að eigi skuli veita það fyr en frá byrjun skólaársins 1878—79, og það því fremur, sem eigi verður takandi í mál að taka upp gagnfræðakennslu í skólanum, samkvæmt 18. gr. í reglugjörð fyrir hinn lærða skóla í Reykjavík 12. júlí þ. á., fyr en við byrjun þess skólaárs.

Að því er snertir fyrirkomulag á umsjóninni í hinum lærða skóla hafið þjer, herra landshöfðingi, óskad úrskurðar ráðgjafans um það, hvort það sje skylda undirkennara skólans, samkvæmt lögum 15. oktbr. 1875, 2. gr., að hafa á hendi umsjónina þar, gegn þóknun eða endurgjaldslaust, og hvort hafa eigi nokkurn fyrirvara í þá átt, þegar hið umgetna nýja undirkennaraembætti verður auglýst. Við spurningu þessari verður að kveða afdráttarlaust nei, að því er snertir kennarana sem nú eru, og skipaðir hafa verið í embættin fyrtr 1. janúar 1876; og það er meira að segja um ókomna kennara, að ráðgjafinn er ekki á því, að á þá verði lögð sú skylda eptir tjeðri lagagrein, að taka að sjer umsjónina, hvort heldur er fyrir þóknun eða endurgjaldslaust, með því að þessi starfi er sýsla út af fyrir sig, er eigi heyrir til embættis þeirra, og hefir hingað til eigi verið skoðað sem embættisstarf, er fylgdi kennarastöðunni, heldur verið veitt þóknun fyrir það sjer í lagi. Auk þess verður að gæta þess, að það væri gjöræði, að leggja slíkt starf á einhvern kennaranna, með því að eigi verður sagt, að það heyri fremur til einu undirkennaraembættinu en öðru. Hins vegar mætti raunar setja það skilyrði, er hið nýja kennaraembætti væri auglýst, að sá, sem það fengi, ætti að taka að sjer umsjónina, jafnvel endurgjaldslaust; en það mundi þó naumast ráð, með því að það er öldungis óvíst, að sá, sem sækir um kennaraembættið, sje fallinn til að hafa þessa sýslu á hendi, og mætti auðveldlega svo að bera fyrir þá skuld, að maður, sem að öðru leyti væri vel fallinn til embættisins, ljeti þetta aptra sjer frá að sækja um það.

Með því að útgjaldaliður sá, er tilgreindur er í 13. grein B III c 9., mun vera á fallinn á árinu sem nú er að líða, eptir því sem þjer skýrið frá, verður að fara eins að með hann og að framan segir um C 11 í 10. grein.

140 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skrifstofukostnaðar-
26. okt. endurgjald amtmannanna. — Með því að alþingi hefir synjað hækkunar á skrifstofukostnaðar-endurgjaldinu handa amtmanninum yfir suður- og vesturumdöminu og handa amtmanninum yfir norður- og austurumdöminu, 200 kr. um árið handa hvorum, svo sem farið var fram á í frumvarpi til fjárukalaga um árin 1876—1877, þar sem þingið felldi frumvarp þetta gjörsamlega, en nú mun vera búið að greiða hlutadeigendum fje þetta mestallt, samkvæmt brjefi frá ráðgjafanum 28. febr. 1876 [Stjórnart. 1876 B 24], eruð

þjer, herra landshöfðingi, þjónustusamlega beðnir að sjá um, að fjenu verði skilað aptur landssjóðnum, á þann hátt, að öðru eins sje haldið eptir af launum hlutadeiganda. 140
26. okt.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um legorðssök prestaskólakandidats.* — Út af bænarskrá þeirri frá prestaskólakandidat N. N., er þjer senduð hingað, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi 25. sept. þ. á., þar sem hann sækir um allramildilegasta uppreisn á legorðssök, skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutadeiganda, að með því að eigi eru liðin 2 ár síðan yfirsjónin var framin, verður bæn þessi eigi veitt. 141
3. nóv.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um nýtt brauðamat og nýja brauðaskipun og kirknaskipun m.fl.* — Samkvæmt allraþegnsamlegustum tillögum ráðgjafans, að fengnu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 19. septbr. þ. á., hefir hans hátign konunginum 5. þ. mán. þóknazt allramildilegast að fallast á:

1. að stiptsyfirvöldunum á Íslandi verði skipað, að láta fram fara nýtt mat á öllum brauðum á Íslandi, eptir nánari reglum, er þau setja fyrir því, og að semja síðan tillögur um nýja brauðaskipun og kirknaskipun; skal bera tillögur þessar undir fundi, er halda skal í júnímánuði næsta ár í prófastsdæmi hverju, og allir prestar prófastsdæmisins skulu til sækja og einn maður kjörinn úr hverri sókn í prófastsdæminu af öllum búandi mönnum í sókninni, þeim er gjalda til prests og kirkju, og skulu fundir þessir segja álit sitt bæði um skipun brauða og kirkna og um gjöld til prests og kirkju; og

2. að allramildilegast verði veitt ráðgjafanum fyrir Ísland umboð til að skipa nefnd, er stiptsyfirvöldin hafi sæti í og 3 menn aðrir, og sem semji að fengnum áminnztum skýrslum frumvörp til laga um skipun málefna þeirra, er hjer ræðir um.

Um leið og þetta er birt yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, skal yður þjónustusamlega falið á hendur að skipa áminnzta nefnd, þannig, að í henni eigi sæti auk amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu sem forseta nefndarinnar og biskupsins yfir Íslandi, þrír menn, er þjer hafið bent á, þeir prófastur sira Þórarinn Böðvarsson, Dr. Grímur Thomsen og hreppstjóri Einar Ásmundsson. Yður er þar að auki falið, herra landshöfðingi, að ákveða þóknun þá, er kynni að mega veita nefndarmönnum fyrir starfa sinn, og skal greiða þóknun þessa af fje því, sem til tekið er í 16. gr. fjárlaganna fyrir 1878—79, og eins annan kostnað, er nefndarskipun þessi kynni að hafa í för með sjer.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um aðflutningsgjald af áfengum drykkjum.* — Reikningsskilin um árið 1876 fyrir innheimtu aðflutningsgjalds þess á brennivíni og öðrum áfengum drykkjum, er lögboðið er í lögum 11. febr. 1876, 1. gr., bera með sjer, að eigi hafi menn verið á eitt sáttir í öllum lögsagnarumdæmum landsins um það, hvort telja skuli nokkur vínföng, er nánara eru tilgreind, með «brennivíni og vínanda» eða með «öðrum vínföngum». Hafið þjer því, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi 17. septbr. þ. á., fyrst látið þess getið, að skilja muni eiga orðin «brennivín og vínanda» í 2. lið fyrstu greinar í strangri merkingu, og þá lagt það til, að svo skyldi fyrir mælt, að aðflutningsgjald af rommi, konjaki, írsku brennivíni (Whisky) og 143
8. nóv.

143 einirberja-brennivíni (Genève), og af alls konar kryddvínunum, sem til eru búin úr áfengum
8. nóv. drykkjum, skuli heimta samkvæmt 4. lið 1. greinar í lögum 11. febr. 1876.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að tillögur yðar eru hjer með samþykktar.

144 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlaga-*
8. nóv. *sjóði.* — Í þóknanlegu brjefi 4. f. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, lagt það til, samkvæmt þar að lútandi bœnarskrá, að veitt verði Stefáni prófasti P. Stephensen, alþingismanni fyrir Ísafjarðarsýslu, 6600 króna lán úr viðlagasjóði, gegn 4% í vöxtu á ári og gegn handfengnu veði í konunglegum 4% skuldbriefum ásamt tilheyrandi vaxtaseðlum, sem nema 8800 kr., og með þeirri skuldbindingu, að endurborga lánið eptir uppsögn með missirisfyrirvara; og getið þjer þess, að Stefán prófastur hafi skýrt yður svo frá munnlega, að hann ásamt nokkrum bændum í sýslunni ætlaði lánið til að kaupa þiljuskip til hákarlaveiða.

Út af þessu skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og frekari ráðstafana, að hið umbeðna lán veitist hjer með eptir atvikum, með framangreindum kostum, og með því skilyrði, að láninu sje varið til þess, sem beiðandi hefir sagt. Þar sem þjer, herra landshöfðingi, hafið spurt, hvort þjer munduð, ef til kæmi, mega ávísar fjenu úr aðalfjárhirzlunni, skal eigi látið undan falla að bæta því við, að um greiðslu úr henni verður að snúa sjer til hlutaðeigandi ráðherra.

145 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um breytingu á kon-*
9. nóv. *ungsúrskurði 12. apríl 1834 m. fl.* — Eptir allrapegnsamlegustum tillögum mínum hefir hans hátign konunginum 7. þ. mán. þóknast allramildilegast að skipa fyrsta meðdómanda í hinum íslenzka landsyfjrrjetti, Jón Pjetursson, dómstjóra í tjeðum rjetti, og annan meðdómanda og dómsmálaritara í fyrnefndum rjetti, Magnús Stephensen, fyrsta meðdómanda í rjettinum, og að fallast á, að konungsúrskurði 12. apríl 1834 sje breytt þannig, að þýðingu dómsgjörða í opinberum málum og gjafsóknarmálum, er skotið er til hæstarjettar, úr íslenzku á dönsku, sem hingað til hefir verið af hendi leyst af fyrsta meðdómanda í landsyfjrrjettinum fyrir þóknun sjer í lagi, skuli þessi embættismaður eptirleiðis hafa á hendi endurgjaldslaust.

Þetta er eigi látið undan falla að tilkynna yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

146 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um fram-*
16. nóv. *færsluskyldu stjúp barns.* — Hreppsnefndin í Hraungerðishreppi í Árnessýslu hefir áfrýjað til mín úrskurði yðar, herra amtmaður, frá 16. marz þ. á., um að Bergur bóndi Bergsson í Kálfhaga hafi ekki verið skyldur til að leggja annan framfærslustyrk með stjúpfoður sínum, Magnúsi Erlendssyni, er átti sveit í áminnztum hreppi og dó í fyrra sumar, en þann, sem hann með sjerstökum samningi kann að hafa skuldbundið sig til að greiða. Af skjölum málsins sjest, að eptir að þau hjón, móðir Bergs og stjúpfaðir hans, höfðu skilið að samvistum og skipt með sjer eigum sínum, án þess að nokkur reglulegur hjónaskilnaður hefði átt sjer stað, tók Bergur stjúpfoður sinn til sín sem matvinnung, en

nökkurum árum síðar var stjúpfaðirinn vegna veikinda fluttur á framfærslusveit sína, Hraungerðishrepp. Samkvæmt ósk þessa hrepps úrskurðaði þar eptir sýslumaðurinn í Árnes-sýslu 14. nóvbr. 1873, að ef móðir Bergs, kona Magnúsar Erlendssonar, væri lifandi, væri Bergi skylt að styrkja bæði þau Magnús og konu hans, að því leyti þau þörfuðust og eigur beggja væru þrotnar. Hreppsnefndin í Hraungerðishreppi skoraði samkvæmt þessu á Berg Bergsson að taka hlutdeild í framfærslu Magnúsar, og gjörðu þá hreppsnefndin og umboðsmaður Bergs þann samning, að hann skyldi greiða Hraungerðishreppi 40 krónur árlega, á meðan Magnús lifði; en nú varð Magnús vitstola og stöðugur varðveizlumaður, þangað til hann dó, og þegar Hraungerðishreppur þar eptir krafðist endurgjalds á öllu því, er hann hafði lagt með Magnúsi, áfrýjaði Bergur úrskurði sýslumanns til amtsins, og lögðuð þjer þá úrskurð þann á málið, sem tilgreindur hefir verið.

Eptir að jeg síðan hefir meðtekið álit yðar, herra amtmaður, um áfrýjunarbrjef Hraungerðishrepps, skal yður tjáð það, er nú segir, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

Fátækrareglugjörðin frá 8. janúar 1834 hefir í 4. gr. sinni ekki beinlínis ákveðið neitt um framfærsluskyldu stjúpforeldra og stjúpbarna; en það virðist leiða af tjeðri grein að stjúpbörn sjeu skyld að framfæra stjúpforeldra, eins lengi og þau eiga tilkall til framfærslu af þeim, en nú er stjúpfaðir skyldur að framfæra stjúpbarn sitt, meðan hann lifir í hjónabandi við móður þess, og virðist þá ekki heldur geta verið vafi um, að stjúpbarn eigi að standa straum af stjúpföður, svo lengi sem hjónabandi stjúpföðursins við móður stjúpbarnsins er eigi slitid. Með því nú að Magnús Erlendsson var, þegar hann dó, ekki skilinn að lögum við móður Bergs Bergssonar, gat þessi stjúpsonur hans ekki skorast undan að greiða Hraungerðishreppi hæfilegt meðlag með honum, eins og tekið er fram í brjefi sýslumannsins frá 17. nóvbr. 1873, enda virðist Bergur sjálfur hafa viðurkennt þetta með áminnztum samningi. Hins vegar virðast samkvæmt fátækrareglugjörðinni frá 8. jan. 1834 foreldrar eða börn ekki skyld til að endurborga hlutaðeigandi sveitarsjóði allan þann styrk, sem lagður hefir verið með frændum þeirra, og hvað sem því líður er engin heimild til að skylda Berg Bergsson með yfirvaldsúrskurði til að endurgjalda Hraungerðishreppi það sem hann fer fram á, enda hefði slíkur úrskurður ekki getað breytt áður gjörðum samningi um, að Bergur endurgylði nokkurn hluta af því, sem lagt hefði verið af sveit með stjúpföður hans.

Ætli Hraungerðishreppur því að halda fram kröfu þeirri, er hann þykist eiga á hendur Bergi Bergssyni, verður að gjöra það með lögsókn.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um vegagjörð á Holtavörðuheidi.* — Í þóknanlegu brjefi 20. þ. mán. hafið þjer, herra amtmaður, skýrt frá, að vegabót þeirri á Holtavörðuheidi, er byrjað var á í fyrra, hafi verið haldið áfram í sumar samkvæmt brjefi mínu 22. marz þ. á., og hafi á þessu sumri verið lagðar 5 álna breiðar upphleyptar grjótblýr, að lengd samtals 773 faðmar, og ruddir ógreiðir vegarkafllar, samtals 1185 faðmar að lengd, og ekið nægilegum sandi ofan í veginn; kostnaðurinn til þessa hafi orðið samtals 2351 kr. 74a., eptir reikningum frá sýslumönnum í Strandasýslu og í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, og sje þegar búid að ávisa af því úr jarðabókarsjóði 180 kr.; og sje óskað eptir að hinu verði nú ávísad. Það sem enn vanti á, að vegabótinni á heidinni geti heitið lokið, svo að allur vegurinn neðan úr byggð í Strandasýslu og að Fornahvammi, efsta bæ í

147 22. nóv. Norðurárdalshrepp, verði í góðu og færu standi, mundi geta orðið fullgjört næsta sum-
ar, ef 16 duglegir menn ynni að verkinu í 3 mánuði, og, yrðu verkalaunin hin sömu og í
sumar, teljist svo til, að það mundi kosta samtals 4720 kr. Hafði þjer, herra amtmaður
því lagt það til, að haldið verði áfram með þennan fjallveg í sumar að kemur, með þeirri
fyrirætlun, að koma þá af allri vegagjörðinni byggða á milli.

Jeg legg því hjer með samþykki á, að vegagjörðinni verði haldið áfram og kom-
ið af sumarið 1878, á þann hátt, er þjer stingið upp á, herra amtmaður, og læt þrjefi
þessu fylgja ávísun á þær 2171 kr. 74 a., sem eptir eru af kostnaðinum til verksins þetta ár.

Jeg bæti því við, að jeg álit að vísu sjálfsagt, að sýslunefndirnar í Strandasýslu
og Mýrasýslu sjái um, að gjört verði almennilega við sýsluvegi þá, er liggja að fjallvegin-
um yfir Holtavörðubeiði, um leið og lokið er við aðalvegabótina á honum, en vil þó hjer
með biðja yður þjónustusamlega, herra amtmaður, að leiða athygli sýslunefndanna að því,
að nauðsynlegt sje að gjöra þær ráðstafanir í þessu efni, sem á þarf að halda.

Úthlutun

148 29. nóv. á samskotum þeim, er safnað var í Danmörku, Noregi og Englandi handa Íslendingum,
þeim er tjón biðu af eldgosunum árið 1875, að svo miklu leyti sem þeim hefir verið út-
hlutað af mjer eða að minni tilhlutun.

	kr.	aur.
1. Gjafir, er nefndin í Kaupmannahöfn safnaði	28454	95
(í því eru fölgirnir vextir af samskotafjenu: 2039 kr. 51 e.).		
2. Gjafir, er safnað var í Noregi	12640	41
(í því eru og fölgirnir vextirnir: 720 kr. 29 a.).		
3. Leifar af samskotunum á Englandi	5538	60
(í því eru sömuleiðis fölgirnir vextirnir: 138 kr. 60 a.).		
	alls	46633 96

Þessu fje hefir verið úthlutað þannig:

- Handa 17 búendum í Jökuldal, er urðu að flytja sig af jörðunum sakir
öskufallsins, og til skaðabóta fyrir rýrnun þá til lengdar, er
þær urðu fyrir 10000 "

	kr.	aur.
	10000	"
- Handa eiganda Reykjahlíðar við Mývatn, í skaðabætur fyrir
skemmdir þær, er þessi jörð varð fyrir af hraunflóði 500 "
- Úthlutað af sýslunefndunum, bæði til þess að bæta úr bráðri
neyð sakir öskufallsins, og í skaðabætur fyrir skammvinnari
skemmdir á jörðunum:

a, í Norður-Múlasýslu	9884 kr. 25 a.	
b, í Suður-Múlasýslu	11279 — 75 —	21164 "
- Til þess að stofna sjóð til styrktar, er önnur eins eldgos eða því-
lik ber að höndum hjer á landi, og skuli verja vöxtunum af
sjóði þessum til að efla landbúnað í Múlasýslum og önnur
fyrirtæki þar til almenningsheilla:
lagðar í sjóð í þessu skyni 16500 kr. í ríkisskuldabréfum og
varið til að kaupa þau 14939 61
- Í burðareyri undir peninga o. fl. hafa farið 30 35 46633 96

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 29. nóvbr. 1877.

Hilmar Finsen.

Reikningar.

Ágrip af reikningum yfir tekjur og gjöld opinberra sjóða, sem eru undir stjórn amtsráðanna í suðuramtinu og vesturamtinu um árið 1876.

a. Jafnaðarsjóður suðuramtsins.

149

Tekjur.		Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1875:			
a. Í skyndilánum	2885 kr. 67 a.		
b. Í peningum	1062 — 27 -	3947	94
2. Niðurjöfnun á lausafje í amtinu 1876, 40 aurar á hvert hundrað		7409	14
3. Fyrir seld 2 expl. af Levy's yfirsetukvennafræði		4	»
Tekjur samtals		11361	8
Gjöld.		Kr.	Á.
1. Til sakamála, lögreglumála og gjafsóknarmála		777	»
2. Endurgjald alþingiskostnaðar fyrir árið 1875		1092	52
3. Til yfirsetukvenna:			
Fyrir yfirsetukvennaverkfæri handa Melahreppi og Kjalarneshreppi, sem þeim voru útveguð árið 1872 (sjá jafnaðarsjóðsreikning fyrir það ár)		23	35
4. Til bóluasetninga og annara heilbrigðismálefna		337	75
5. Ferðakostnaður embættismanna		»	»
6. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja		1200	»
7. Til sáttamálefna		»	»
8. Endurgjald á lánnum:			
a. Upp í lán vegna fjárkláðans	1000 kr. » a.		
b. Upp í lán í tilefni af fangelsisbyggingum:			
1. Upp í kostnað við hegningarhúsið í Rvík 662 kr. 95 a.			
2. — í kostnað við fangelsi í Vestmannaeyjum 119 — 71 - 782 — 66 -		1782	66
9. Kostnaður við amtsráðið		102	94
10. Til varðkostnaðar		1120	»
11. Ýmisleg útgjöld		467	38
12. Eptirstöðvar:			
a. Í skyndilánum	2664 kr. 18 a.		
b. Í peningum	1793 — 30 -	4457	48
Gjöld samtals		11361	8

b. Jafnaðarsjóður vesturamtsins.

150

Tekjur.		Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1875:			
a. Skyndilán	kr. 414,87		
b. Útistandandi hjá sýslumönnum	— 535,48		
c. Í peningum	— 1682,97	2633	32
2. Niðurjöfnun á lausafje 1876, 60 aurar á hvert hundrað		6793	50
Tekjur samtals		9426	82

150

	Gjöld.	Kr.	A.
1. Til sakamála, lögreglumála, gjafsóknarmála m. m.		474	30
2. Til yfirsetukvenna		56	»
3. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna		74	»
4. Ferðakostnaður embættismanna		67	»
5. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja		48	81
6. Til sáttamálefna		20	»
7. Endargjald kostnaðar við byggingu fangahúsa		1633	94
8. Kostnaður við amtsráðið		391	»
9. Til varðkostnaðar:			
a. Eptirstöðvar af kostnaði við Hvítárvörð 1875	kr. 1080,53		
b. Upp í kostnað við eptirlitsvörð 1876	— 452,00	1532	53
10. Ýmisleg útgjöld:			
Fyrir prentun á verðlagsskrám vesturamtsins 1876—77		10	74
11. Eptirstöðvar:			
a. Í skyndilánum	kr. 709,10		
b. Útistandandi hjá sýslumönnum	— 815,66		
c. Í peningum	— 3593,74	5118	50
	Gjöld samtals	9426	82

EMBÆTTASKIPUN M. FL.

Hinn 4. dag októbermán. þ. á skipaði landshöfðingi Sigurð hreppstjóra Guðnason á Ljósavatni umboðsmann Norðursýslu- og Reykjadalssjarða og $\frac{3}{4}$ Flateyjar.

Við byrjun þessa skóla-árs fálu stiptsyfirvöldin söngkennsluna í hinum lærða skóla í Reykjavík cand. theol. Steingrími Johnsen, gegn 600 kr. árslanum af fje því, sem til er tekið í 13. gr. fjárlaganna, B II b 2, og Jónasi Helgasyni organsláttinn í dómkirkjunni, gegn 260 kr. í laun samkvæmt sama gjaldlið í fjárlögum; og staðfesti ráðgjafinn þá ráðstöfun 5. f. mán.

Hinn 7. þ. mán. skipaði landshöfðingi sóknarprestinn í Fljótshlíðarþingum í Rangárvallaprófastsdæmi, sira Hannes Stephensen, sóknarprest að Þykkvabæjarklaustri í Vestur-Skaptafells-prófastsdæmi, og setti hann jafnframt til að þjóna Meðallandsþingum í sama prófastsdæmi með til far-daga 1880.

Hinn 15. þ. mán. setti landshöfðingi Berg amtmann Thorberg til að endurskoða jarða-bókar sjóðsreikningana um árin 1876 og 1877, — í stað Magnúsar yfirdómara Stephensen, er efri deild alþingis kaus til að yfirskoða landsreikningana um þessi ár, — gegn 400 kr. þóknun fyrir hvort árið (fjárl. 10. gr. A 3).

HEIÐURSMERKI.

Hinn 31. ágúst þ. á. þóknadist hans hátign konunginum allramildilegast að nefna rektor hins lærða skóla í Reykjavík, Jón Þorkelsson, riddara af dannebrog.

PRESTVÍGSLA.

Hinn 9. septbr. þ. á. vígði biskup landsins kandidat Hans Jóhann Þorkelsson prest að Mosfelli í Kjalarnesþingi.

ÓVEITT EMBÆTTI.

Fljótshlíðarþingabrauð í Rangárvallaprófastsdæmi, metið kr. 566,81; augl. 8. þ. mán.

Reikningar.

Ágrip af reikningum yfir tekjur og gjöld opinberra sjóða, sem eru undir stjórn eða yfirumsjón amtsráðanna í suðuramtinu og vesturamtinu. (Niðurlag).

c. Búnaðarskólasjóður suðuramtsins 1876.**151**

		Kr.	Aur.
1. Eptirstöðvar 31. desember 1875:			
a. Í skuldabréfum	2400 kr. » a.		
b. Óborgað búnaðarskólagjald 1875	14 — 13 —		
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1875	5 — 88 —		
d. Í peningum	318 — 7 —	2738	8
2. Vextir af lánum 1876		89	»
3. Búnaðarskólagjald árið 1876:			
a. Úr Skaptafellssýslu	95 kr. 72 a.		
b. — Vestmannaeyjasýslu	12 — 16 —		
c. — Rangárvallasýslu	233 — 39 —		
d. — Árnessýslu	268 — 79 —		
e. — Gullbringu- og Kjósarsýslu	150 — 66 —		
f. — Reykjavíkurbæ	11 — 10 —		
g. — Borgarfjarðarsýslu	117 — 10 —	888	92
4. Móti gjaldlið 1. færist til jafnaðar		500	»
	Tekjurnar samtals	4216	»

Gjöld.**Kr. Aur.**

1. Lánað út móti veði og 4% vöxtum	500	»
2. Sem ófáanlegt gjald frá Gullbringu- og Kjósarsýslu færist hjer til útgjalda	»	43
3. Eptirstöðvar við árslok 1876:		
a. Í veðskuldabréfum	2900 kr.	» a.
b. Óborgaðir vextir til 11. júní 1876	19 — 88 —	
c. Í peningum	795 — 69 —	3715 57
	Gjöld samtals	4216 »

d. Búnaðarskólasjóður vesturamtsins 1876.**152****Tekjur.****Kr. Aur.**

1. Eptirstöðvar við árslok 1875:				
a. Í skuldabréfum	1700 kr. » a.			
b. Óborgað búnaðarskólagjald	125 — 89 —			
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1875	23 — 94 —			
d. Í peningum	109 — 42 —	1959	25	
2. Vextir af lánum		68	83	
3. Búnaðarskólagjald 1876:				
a. Úr Mýrasýslu	102 kr. 69 a.			
b. — Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu	133 — 40 —			
c. — Dalasýslu	115 — 37 —			
	Flyt	351 — 46 —	2028	8

Hinn 19. desbr. 1877.

		Kr.	Aur.
	Fluttar 351 kr. 46 a.	2028	8
d. Úr Barðastrandarsýslu	121 — 16 —		
e. — Ísafjarðarsýslu- og kaupstað	118 — 22 —		
f. — Strandarsýslu	48 — 56 —	639	40
4. Móti gjaldlið 1. færist til jafnaðar		400	»
	Tekjur samtals	3067	48

	Gjöld.	Kr.	Aur.
1. Lánað út móti veði í fasteign og 4% rentu á ári		400	»
2. Eptirstöðvar við árslok 1876:			
a. Í skuldabréfum	2100 kr. » a.		
b. Óborgað búnaðarskólagjald	11 — 39 —		
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1876	54 — 52 —		
d. Í peningum	501 — 57 —	2667	48
	Gjöld samtals	3067	48

153 e. Styrktarsjóður þurfandi og verðugra konungslandseta í suðuramtinu, árið 1876.

	Tekjur.	Kr.	Aur.
1. Eptirstöðvar við árslok 1875:			
a. Ríkisskuldabréf	3400 kr. » a.		
b. Veðskuldabréf einstaks manns	200 — » —		
c. Peningar	299 — 36 —	3899	36
2. Rentur af vaxtafje sjóðsins		144	»
	Tekjur samtals	4043	36

	Gjöld.	Kr.	Aur.
1. Styrkur greiddur konungslandsetum		168	»
2. Eptirstöðvar við árslok 1876:			
a. Ríkisskuldabréf	3400 kr. » a.		
b. Skuldabréf einstaks manns	200 — » —		
c. Í peningum hjá reikningshaldara	275 — 36 —	3875	36
	Gjöld samtals	4043	36

f. Búnaðarsjóður vesturamtsins 1876.

	Tekjur.	Kr.	Aur.
1. Eptirstöðvar 31. desember 1875:			
a. Í ríkisskuldabréfum	1500 kr. » a.		
b. Í skuldabréfum einstakra manna	8130 — » —		
c. Ógoldnir vextir af skuldabréfum einstakra manna	78 — » —		
d. Í peningum	157 — 2 —	9865	2
2. Leigur af vaxtafje sjóðsins		385	20
	Tekjur samtals	10250	22

Gjöld.

Kr. Aur. **154**

1. Verðlaun og styrkur til jarðabóta ¹	175	»
2. Eptirstöðvar 31. desember 1876:		
a. Í rikisskuldabriefum	1500 kr.	» a.
b. Í skuldabriefum einstakra manna	8130 —	» —
c. Ógoldnir vextir af skuldabriefum einstakra manna	16 —	» —
d. Í peningum	429 — 22 —	10075 22
Gjöld samtals	10250	22

g. Sýslureikningar í vesturumdæminu 1875.

1551. *Mýrasýsla*:

Kr. Aur.

Tekjur:		kr. aur.	
a. Niðurjöfnunargjald	170	»	
b. Þjóðvegagjald	597	50	767 50
Gjöld:			
a. Sýslugjöld	140	42	
b. Vegabótakostnaður	580	82	
c. Eptirstöðvar:			
1, af niðurjöfnunargjalði	29 kr. 58 a.		
2, — þjóðvegagjalði	16 — 68 —	46 26	767 50

2. *Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla*:

Tekjur:			
a. Niðurjöfnunargjald	431	6	
b. Þjóðvegagjald	861	60	1292 66
Gjöld:			
a. Sýslugjöld	426	52	
b. Vegabótakostnaður	861	60	
c. Eptirstöðvar af niðurjöfnunargjalði	4	54	1292 66

3. *Dalasýsla*.

Tekjur:			
a. Niðurjöfnunargjald	353	»	
b. Þjóðvegagjald	486	93	839 93
Gjöld:			
a. Sýslugjöld	353	»	
b. Vegabótakostnaður	486	93	839 93

4. *Barðastrandarsýsla*.

Tekjur:			
a. Niðurjöfnunargjald	320	»	
b. Þjóðvegagjald	1093	16	1413 16

1) Verðlaunin voru veitt þessum mönnum: Illuga Björnssyni á Vífilsdal í Dalasýslu 50 kr. Guðmundi Pantaleonssyni á Keldsstöðum í sömu sýslu 50 kr. Þorbirni Ólafssyni á Steinum í Mýrasýslu 50 kr. Þorgils Árnasyni á Hausthúsum í Snæfellsnessýslu 25 kr.

155

Gjöld:

Kr. Aur.

a.	Sýslugjöld	126	»		
b.	Vegabótakostnaður	850	5		
c.	Eptirstöðvar:				
	1, af niðurjöfnunargjaldi	194 kr.	» a.		
	2, — þjóðvegagjaldi	243 — 11 —	437	11	1413 16

5. *Strandasýsla:*

Tekjur:

a.	Niðurjöfnunargjald	195	22		
b.	Þjóðvegagjald	372	90	568	12

Gjöld:

a.	Sýslugjöld	114	»		
b.	Vegabótakostnaður	361	78		
c.	Eptirstöðvar:				
	1, af niðurjöfnunargjaldi	81 kr.	22 a.		
	2, — þjóðvegagjaldi	11 — 12 —	92	34	568 12

6. *Ísafjardarsýsla:*

Tekjur:

a.	Niðurjöfnunargjald	228	»		
b.	Þjóðvegagjald (þar af frá f. á. 940 kr. 38 a.)	1810	94	2038	94

Gjöld:

a.	Sýslugjöld	163	»		
b.	Vegabótakostnaður	1516	»		
c.	Eptirstöðvar:				
	1, af niðurjöfnunargjaldi	65 kr.	» a.		
	2, — þjóðvegagjaldi	294 — 94 —	359	94	2038 94

156

h. Sýslureikningar í suðurumdæminu 1875.

1. *Skaptafellssýsla:*

Tekjur:

a.	Niðurjöfnunargjald	399	18		
b.	Þjóðvegagjald	853	26	1252	44

Gjöld:

a.	Sýslugjöld	169	90		
b.	Vegabótakostnaður	730	43		
c.	Eptirstöðvar:				
	1, af niðurjöfnunargjaldi	229 kr.	28 a.		
	2, — þjóðvegagjaldi	122 — 83 —	352	11	1252 44

2. *Rangárvallasýsla:*

Tekjur:

a.	Niðurjöfnunargjald	305	17		
b.	Þjóðvegagjald	944	87	1250	4

Gjöld:		Kr. Aur.		156	
a.	Sýslugjöld	167	»		
b.	Vegabótakostnaður	781	11		
c.	Eptirstöðvar:				
	1, af niðurjöfnunargjaldi	138 kr.	17 a.		
	2, — Þjóðvegagjaldi	163 — 76 —	301 93	1250	4
3. Vestmannaeyjasýsla :					
Tekjur:					
a.	Niðurjöfnunargjald	4	»		
b.	Þjóðvegagjald	120	80	124	80
Gjöld:					
a.	Sýslugjöld	4	»		
b.	Vegabótagjald	120	80	124	80
4. Árnessýsla :					
Tekjur:					
a.	Niðurjöfnunargjald	492	»		
b.	Þjóðvegagjald:				
	1, af sýslunni	1101	3		
	2, bráðabirgðalán	114 6	1215 9	1707	9
Gjöld:					
a.	Sýslugjöld	80	»		
b.	Vegabótakostnaður	1215	9		
c.	Eptirstöðvar af niðurjöfnunargjaldi	412	»	1707	9
5. Gullbringu- og Kjósarsýsla :					
Tekjur:					
a.	Niðurjöfnunargjald	580	»		
b.	Þjóðvegagjald (þar af eptirstöðvar frá fyrri árum 947 kr. 32 a.)	2193 87	2773	87	
Gjöld:					
a.	Sýslugjöld	161	75		
b.	Vegabótakostnaður	1475	49		
c.	Eptirstöðvar:				
	1, af niðurjöfnunargjaldi	418 kr.	25 a.		
	2, — Þjóðvegagjaldi	718 — 38 —	1136 63	2773	87
6. Borgarfjarðarsýsla :					
Tekjur:					
a.	Niðurjöfnunargjald:				
	1, af sýslunni	300 kr.	» a.		
	2, bráðabirgðalán	55 — 74 —	355 74		
b.	Þjóðvegagjald:				
	1, af sýslunni	509 — 65 —			
	2, bráðabirgðalán	60 — 1 —	569 66	925	40

156

Gjöld:	kr.	a.	Kr.	Aur.
a. Sýslugjöld	355	74		
b. Vegabótakostnaður	569	66	925	40
Íslands suðuramt, Reykjavík, 17. dag desemberm. 1877.				

Bergur Thorberg.

157

Á g r i p

af reikningi Thorkillii-barnaskólasjóðs árið 1876.

	Tekjur.	kr.	aur.	Kr.	Aur.
1. Eptirstöðvar við árslok 1875:					
a. Ríkisskuldabrfjef	28990 kr.	»	a.		
b. Skuldabrfjef einstakra manna	35459 — 82 —	64449	82		
c. Óborgaðir vextir til 11. júní 1875		60	62		
d. Peningar		1919	5	66429	49
2. Vextir tilfallnir á árinu 1876				2499	8
3. Innborgað af lánum einstakra manna				5725	11
4. Sjóðurinn hefir á árinu eignast ný skuldabrfjef:					
a. Ríkisskuldabrfjef		200	»		
b. Skuldabrfjef einstakra manna		6400	»	6600	»
		Tekjur alls		81253	68

	Gjöld.	kr.	a.	Kr.	Aur.
1. Úthlutað til uppeldis fátækum börnum í Kjalarnesþingi		2520	»		
2. Borgað fyrir keypt ríkisskuldabrfjef		183	»		
3. Móti tekjulið 3 færast til jafnaðar		5725	11		
4. Lánað út á árinu (sbr. tekjul. 4. b)		6400	»		
5. Eptirstöðvar við árslok 1876:					
a. Ríkisskuldabrfjef	29190 kr.	»	a.	kr.	a.
b. Skuldabrfjef einstakra manna	36134 — 71 —	65324	71		
c. Ógoldnir vextir til 11. júní 1876		52	52		
d. Peningar		1048	34	66425	57
		Gjöld alls		81253	68

Reykjavík 15. desember 1877.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.